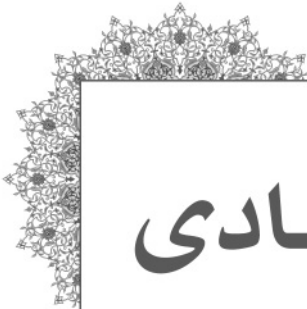

کلام هادی

نگاه آماری به خطبه غدیر همراه با متن خطبه و ترجمه منثور و موزون

سید محمود هاشمی

.....

سرشناسه :

عنوان و نام پدیدآور :

مشخصات نشر :

مشخصات ظاهری :

شابک :

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

موضوع :

رده‌بندی کنگره :

رده‌بندی دیویی :

شماره کتابشناسی ملی :

.....

● عنوان کتاب: کلام هادی | نگاه آماری به خطبه غدیر همراه با ترجمه منشور و موزون

● مؤلف: سید محمود هاشمی دهرسخی

● شاعر: خانم زهرا پارسا

● مجری طرح: مؤسسه قرآن و عترت ندای کلام هادی

● ناشر: ۲۰۰۰ نسخه

● نوبت چاپ: اول / ۹۴

● شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

● چاپ:

● قیمت: ۵۰۰۰ تومان

● شابک:

● نشانی: خیابان ارم، کوچه هفت، کوچه شهید مظفری، آخر کوچه دست چپ،

مؤسسه قرآن و عترت ندای کلام هادی

کد پستی: ۳۷۱۳۷۱۶۱۵۳ تلفن: ۰۲۵۳۷۷۴۳۵۴۹ موبایل: ۰۹۱۲۴۵۲۶۲۰۰

تمامی حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

■ فهرست مطالب ■

۷	■ مقدمه
۱۱	■ مقدمه خطبه
۲۱	■ متن خطبه همراه با ترجمه منثور و موزون
۱۰۵	■ صفات الله جلّ شأنه در خطبه
۱۱۷	■ صفات و فضائل پیامبر اکرم ﷺ در خطبه
۱۲۵	■ همه آیات قرآن در خطبه
۱۳۵	■ آیات قرآن درباره حضرت علی ﷺ در خطبه
۱۳۹	■ اسامی همه اشخاصی که در خطبه آمده
۱۴۳	■ تعداد نام حضرت علی ﷺ در خطبه
۱۵۱	■ معاشر الناس ها در خطبه
۱۶۱	■ معاشر الناس ها درباره حضرت علی ﷺ در خطبه
۱۶۷	■ صفات و فضائل حضرت علی ﷺ
۱۸۷	■ اوامر خطبه
۱۹۳	■ اوامر درباره حضرت علی ﷺ

- نواهی خطبه ۱۹۷
- نواهی درباره حضرت علی علیه السلام در خطبه ۲۰۱
- ضمائم متصلی که در خطبه به حضرت علی علیه السلام برمی گردد ... ۲۰۵
- ضمائم منفصلی که در خطبه به حضرت علی علیه السلام برمی گردد .. ۲۱۳
- ضمائم مستتیری که در خطبه به حضرت علی علیه السلام برمی گردد ... ۲۱۷
- قسم ها در خطبه ۲۲۱
- قسم های مخصوص حضرت علی علیه السلام ۲۲۵
- خصوصیات دوستان حضرت علی علیه السلام ۲۲۹
- خصوصیات دشمنان حضرت علی علیه السلام ۲۳۳
- «الای تنبیهیه در خطبه ۲۳۷
- نفرین ها ۲۴۵
- دعاها درباره حضرت علی علیه السلام در خطبه ۲۴۹
- سخن آخر ۲۵۳
- سئوالات مسابقه ۲۵۷

این کتاب، هدیه ای است به مرحوم پدرم
 حجة الاسلام والمسلمین سید تقی هاشمی دهسرخ
 که محبت امیرالمؤمنین صلوات الله علیه را
 در دل فرزندانش نهادینه کرد.

■ مقدمه ■

خطبه شریف غدیر که توسط پیامبر رحمت ﷺ در حجه الوداع بیان گردید و حقانیت ولایت امیرالمومنین علی بن ابی طالب صلوات الله و سلامه علیه در آن تصریح و برنامه و ویژه مذهب حق جعفری در آن به زیباترین وجه ممکن تبیین شده است و تاکنون به سبک های مختلف چاپ و نشر گردیده. ولی کتاب حاضر - کلام هادی - کاری نو و بدیع می باشد که فرازهای خطبه غدیر را به شعر درآورده و زیبایی آن را برای فهم مطالب دو چندان کرده است و همچنین موضوعات مربوط به حضرت امیرالمومنین صلوات الله علیه را در خطبه، به صورت آماری استخراج نموده است از پدید آورنده این اثر حضرت حجة الاسلام والمسلمین هاشمی دهرسخی که این زحمت را با کمک شاعران عزیز و همکاران دیگر آماده نموده اند کمال تشکر و تقدیر می شود ان شاء الله که بتوانیم همه با کمک همدیگر فرهنگ غنی غدیر را در جامعه تبیین و همگانی کنیم.

بنیاد بین المللی غدیر نمایندگی استان قم بر آن شد که کتاب را به زیور طبع بیاراید و در راستای اهداف حضرت امیر صلوات الله و سلامه علیه جامعه ای ولایی رغم زده شود

دبیر اجرایی بنیاد بین المللی غدیر استان قم

حسین احمدی

■ مقدمه ■

بسم الله الرحمن الرحيم

مطالبی که ما در طول زندگی با آنها برخورد می‌کنیم، انواع گوناگونی دارد و در دسته‌های مختلفی جای می‌گیرد: علمی، غیر علمی، عمیق، سطحی، مهم، معمولی و غیره. با توجه به نوع مطالب، روش بهره‌مندی از آنها نیز متفاوت است و هر یک، سبک و روش خاص خود را می‌طلبد. یکی از امتیازاتی که مطالب مهم و عمیق دارند، این است که اگر انسان با روش‌های متعدد و از زاویه‌های گوناگون به آنها بنگرد، باز هم قابلیت بررسی دارند. یکی از روشن‌های پسندیده برای استفاده بهتر از مطالب مهم، نگاه آماری و دسته‌بندی به آنها است.

خطبه شریف غدیر که از زبان فصیح‌ترین انسان‌ها، یعنی حضرت ختمی مرتبت، محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله بیان شده است، از جمله مطالب مهم و عمیقی است که اگر با نگاهی آماری و به صورت دسته‌بندی ملاحظه شود، کمال و رسایی و شیوایی آن، روشن‌تر می‌گردد و اهمیت آن، به صورت چشم‌گیرتری نمایان می‌شود.

پس اهل تحقیق، در این خطبه، ژرف بنگرند و درباره آن فراوان بنویسند

و بدانند که این خطبه، با غنای علمی که در خود دارد، یقیناً روشن‌گرو هدایت‌کننده است و اگر کسی با قلب سلیم و قابلیت درونی و گشودگی فکری و فطرت پاک بشری، بدان روی آورد و پیام این کلام هادی و هدایت‌گرا را با گوش جان بشنود، به طور قطع و یقین، هدایتش کامل می‌شود و از شیعیان مولای متقیان امیر مؤمنان علی (علیه السلام) می‌گردد؛ که سر و جان و دست و زبان و تمام هستی‌ام - اگر چه ناقابل است - به فدای او و شیعیان راستینش باد!

بر همین اساس و بنا بر وظیفه دینی، کتاب «کلام هادی» به نگارش در آمد که نگاهی آماری دارد و از بیست و چهار جهت، به این خطبه می‌پردازد و مطالب را به صورت دسته‌بندی و شفاف و روشن، ارائه می‌کند تا روشن‌گرا راه جویندگان هدایت و دوست‌داران ولایت باشد و حقیقت امیر مؤمنان علی (علیه السلام)، بر آنان هویدا و هویداتر گردد و مبلغان محترم نیز بتوانند با استدلالی قوی و بیانی متقن، در برابر مخالفان حضرتش قد علم کنند.

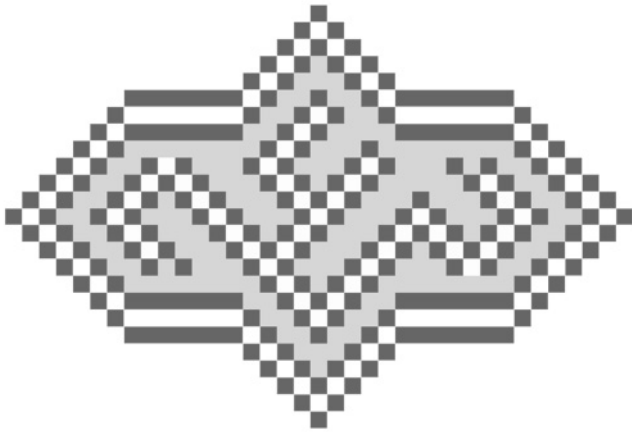
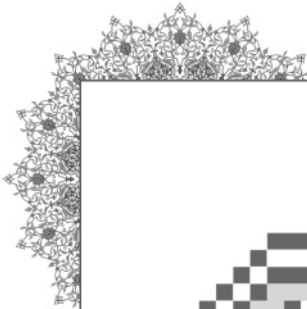
این کتاب، شامل مطالب دسته‌بندی شده بیست و چهارگانه است که به خاطر شکرگذاری با بیان صفات الهی، آغاز می‌شود و با بیان دعا‌های مخصوص برای دوستان و دوست‌داران امیرالمؤمنین صلوات الله علیه، به اتمام می‌رسد و متن خطبه را همراه با ترجمه فارسی - به دو صورت منثور و منظوم - ارائه می‌کند تا سلیقه‌های مختلف، بسته به ذائقه‌های متفاوتی که دارند، بتوانند با مضامین بلند این خطبه، آشنا گردند و در اقیانوس عمیق آن، غواصی کنند و از مطالبش، استفاده

کافی و وافی را ببرند.

در پایان، از خانم پارسا که اجازه دادند از سروده زیبای ایشان، در این کتاب بهره‌مند شویم، سپاس‌گزارم و از حضرات حُجَّجِ اسلام حاج حسین رودگر و محمد حسین مهدوی اصیل که در تکمیل شعر کمک نمودند و ابیاتی را اضافه نمودند و حجة الاسلام مهدی محمدی هرنندی که در تحقیق و آمار برداری متن خطبه زحمت کشیدند و از جناب آقای ابراهیم بیگدلی که خطبه را به صورت روان ترجمه و ویراستاری نموده و اشعار را با متن خطبه تطبیق و کمبودهای آن را تکمیل نمودند و تمام دوستانی که در تدوین این اثر، یاری رساندند، کمال تشکر را دارم.

سید محمود هاشمی دهرخی

۲۸ مردادماه ۱۳۹۴ / ۴ ذی‌القعدة ۱۴۳۶

مقدمة خطبه

■ توضیح درباره سند خطبه:

ابتدا برای تبرک و تیمن و به عنوان مقدمه خطبه، حدیثی از امام محمد باقر علیه السلام را به نقل از کتاب احتجاج طبرسی آورده ایم که این حدیث مقدمه خطبه غدیر در کتاب احتجاج می باشد؛ ولی اصل خطبه، متنی تلفیقی است که از منابع معتبر روایی گرد آمده و نتیجه تحقیقات محقق ارجمند، حضرت حجه الاسلام و المسلمین محمد باقر انصاری است که تحقیقاتی جامع و مفصل در زمینه خطبه غدیر و اسناد آن داشته و حاصل تحقیقات خود را در کتاب «خطابه غدیر در آینه اسناد»، به چاپ رسانده است. همچنین متن های اختلافی را نیز در کتاب دیگر خود، با عنوان «اسرار غدیر» آورده است.

او در کتاب «خطابه غدیر در آینه اسناد» می نویسد: «متن مفصل و کامل خطبه غدیر، با اسناد متصل، در نه کتاب از منابع اصیل اسلامی نقل شده است. این کتاب ها عبارتند از: ۱. روضه الواعضین ۲. الاحتجاج ۳. البقین ۴. نزهة الاکرام ۵. الاقبال ۶. العدد القویه ۷. التحصین ۸. الصراط المستقیم ۹. نهج الایمان. روایات این کتاب ها، به سه طریق منتهی می شود که تفصیل آن چنین است: ۱. روایت امام محمد باقر علیه السلام که با اسناد معتبر، در چهار کتاب روضه الواعضین، ج ۱، ص ۸۹؛ الاحتجاج، ج ۱، ص ۶۶؛ البقین، ص ۳۴۳، باب ۱۲۷؛ و نزهة الکرام، ج ۱، ص ۱۸۶ آمده است. ۲. روایت حذیفه بن یمان که با اسناد متصل، در کتاب الاقبال، ص ۴۵۴ و ۴۵۶ نقل شده است.

۳. روایت زید بن ارقم که با اسناد متصل، در چهار کتاب العدد القویه، ص ۱۶۹؛ التحصین، ص ۵۷۸، باب ۲۹ از قسم ۲؛ الصراط المستقیم، ج ۱، ص ۳۰۱؛ و نهج الایمان، ص ۹۲ نقل شده است».

ایشان در بخش دیگر کتاب این سوال را مطرح کرده اند: «آنچه به عنوان متن کامل خطبه در این کتاب آمده، با کدام یک از مدارک نه گانه اش، تطابق بیشتری دارد؟

در این مورد می‌فرمایند: به کار بردن کلمه تطابق مناسب نیست؛ زیرا هدف از مقابله، به دست آوردن کامل‌ترین صورت از یک متن است که در مقابله نسخه خطی، مسئله‌ای رایج است. یعنی با کنار هم قرار دادن چند نسخه و ملاحظه اختلافات آنها، قسمت‌های افتاده از یک متن، به جای خود بازمی‌گردد و تفاوت متن‌ها در کلمات، مشخص می‌گردد. پس مقابله حقیقی آن است که هیچ نسخه‌ای، اصل قرار داده نشود؛ بلکه جمع‌بندی و تلفیقی از همه نسخه‌ها، به صورت کامل‌ترین متن عرضه شود. به همین جهت، نمی‌توان گفت که متن کامل، به کدام یک از مدارک نه گانه‌اش نزدیک‌تر است. از سوی دیگر، اگر یک نسخه اصل قرار داده شود، ما فقط به یک روایت اکتفا کرده‌ایم و فقط اختلافات را در پاورقی‌ها آورده‌ایم. و این هرگز به معنای دستیابی به نسخه اکمل نیست». در آخراز محققینی که می‌خواهند به تمام نسخ خطبه آشنا شوند تقاضا می‌شود به کتاب اسرار غدیر رجوع کنند.

قال أبو منصور أحمد بن علي بن أبي طالب الطبرسي في كتاب الإحتجاج على أهل اللجاج، ج ۱، ص ۵۶:

حَدَّثَنِي السَّيِّدُ الْعَالِمُ الْعَابِدُ أَبُو جَعْفَرٍ مَهْدِيُّ بْنُ أَبِي حَزْبِ الْحُسَيْنِيِّ الْمُرْعَشِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ أَخْبَرَنَا الشَّيْخُ أَبُو عَلِيٍّ الْحَسَنُ بْنُ الشَّيْخِ السَّعِيدِ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الطُّوسِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ أَخْبَرَنِي الشَّيْخُ السَّعِيدُ الْوَالِدُ أَبُو جَعْفَرٍ قَدْ سَ اللَّهُ رُوحَهُ قَالَ أَخْبَرَنِي جَمَاعَةٌ عَنْ أَبِي مُحَمَّدٍ هَارُونَ بْنِ مُوسَى التَّلْعَكْبَرِيِّ قَالَ أَخْبَرَنَا أَبُو عَلِيٍّ مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ قَالَ أَخْبَرَنَا عَلِيُّ السُّورِيُّ قَالَ أَخْبَرَنَا أَبُو مُحَمَّدٍ الْعَلَوِيُّ مِنْ وَلَدِ الْأَقْطَسِيِّ وَكَانَ مِنْ عِبَادِ

الله الصالحين قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ مُوسَى الهمداني قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ خَالِدٍ الطيالسي قَالَ حَدَّثَنَا سَيْفُ بْنُ عَمِيرَةَ وَصَالِحُ بْنُ عُقْبَةَ جَمِيعاً عَنْ قَيْسِ بْنِ سَمْعَانَ عَنْ عَلْقَمَةَ بْنِ مُحَمَّدٍ الْحَضْرَمِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ ع أَنَّهُ قَالَ:

حَجَّ رَسُولُ اللَّهِ ص مِنَ الْمَدِينَةِ وَقَدْ بَلَغَ جَمِيعَ الشَّرَائِعِ قَوْمَهُ غَيْرَ الْحَجِّ وَالْوَلَايَةِ فَاتَاهُ جَبْرِئِيلُ ع فَقَالَ لَهُ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اللَّهَ جَلَّ اسْمُهُ يُفْرِّقُكَ السَّلَامَ وَيَقُولُ لَكَ إِنِّي لَمْ أَقِضْ نَبِيّاً مِنْ أَنْبِيَائِي وَلَا رَسُولاً مِنْ رُسُلِي إِلَّا بَعْدَ إِكْمَالِ دِينِي وَتَأْكِيدِ حُجَّتِي وَقَدْ بَقِيَ عَلَيْكَ مِنْ ذَلِكَ فَرِيضَتَانِ مِمَّا نَحْتَاجُ أَنْ تُبَلِّغَهُمَا قَوْمَكَ فَرِيضَةُ الْحَجِّ وَفَرِيضَةُ الْوَلَايَةِ وَالْخِلَافَةِ مِنْ بَعْدِكَ فَإِنِّي لَمْ أَخَلِّ أَرْضِي مِنْ حُجَّةٍ وَلَنْ أَخْلِيَهَا أَبَداً فَإِنَّ اللَّهَ جَلَّ ثَنَاهُ يَأْمُرُكَ أَنْ تُبَلِّغَ قَوْمَكَ الْحَجَّ وَتُحْجَّ وَيَحْجَّ مَعَكَ مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلاً مِنْ أَهْلِ الْحَضَرِ وَالْأَطْرَافِ وَالْأَعْرَابِ وَتُعَلِّمَهُمْ مِنْ مَعَالِمِ حَجَّتِهِمْ مِثْلَ مَا عَلَّمْتَهُمْ مِنْ صَلَاتِهِمْ وَزَكَاتِهِمْ وَصِيَامِهِمْ وَتَوْفِيقَهُمْ مِنْ ذَلِكَ عَلَى مِثَالِ الَّذِي أَوْفَقْتَهُمْ عَلَيْهِ مِنْ جَمِيعِ مَا بَلَّغْتَهُمْ مِنَ الشَّرَائِعِ فَنادَى مُنَادِي رَسُولُ اللَّهِ ص فِي النَّاسِ أَلَا إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ يُرِيدُ الْحَجَّ وَأَنْ يُعَلِّمَكُمْ مِنْ ذَلِكَ مِثْلَ الَّذِي عَلَّمَكُمْ مِنْ شَرَائِعِ دِينِكُمْ وَيُوقِفَكُمْ مِنْ ذَلِكَ عَلَى مَا أَوْفَقَكُمْ عَلَيْهِ مِنْ غَيْرِهِ فَخَرَجَ ص وَخَرَجَ مَعَهُ النَّاسُ وَأَصْغَوْا إِلَيْهِ لِيَنْظُرُوا مَا يَصْنَعُ فَيَصْنَعُوا مِثْلَهُ فَحَجَّ بِهِمْ وَبَلَغَ مَنْ حَجَّ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ مِنَ أَهْلِ الْمَدِينَةِ وَأَهْلِ الْأَطْرَافِ وَالْأَعْرَابِ سَبْعِينَ أَلْفَ إِنْسَانٍ أَوْ يَزِيدُونَ عَلَى نَحْوِ عَدَدِ أَصْحَابِ مُوسَى السَّبْعِينَ أَلْفَ الَّذِينَ أَخَذَ عَلَيْهِمْ بَيْعَةَ هَارُونَ فَتَكَثَرُوا وَاتَّبَعُوا الْعِجْلَ وَالسَّامِرِيَّ وَكَذَلِكَ أَخَذَ رَسُولُ اللَّهِ ص الْبَيْعَةَ لِعَلِيٍّ بِالْخِلَافَةِ عَلَى عَدَدِ أَصْحَابِ مُوسَى فَتَكَثَرُوا الْبَيْعَةَ وَاتَّبَعُوا الْعِجْلَ وَالسَّامِرِيَّ سِتَّةً بِسِتَّةٍ وَمِثْلاً بِمِثْلِ وَاتَّصَلَتِ التَّلْبِيَةُ مَا بَيْنَ مَكَّةَ

وَالْمَدِينَةَ فَلَمَّا وَقَفَ بِالْمَوْقِفِ أَنَا هُجْرِيْلُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُقَرِّبُكَ السَّلَامَ وَيَقُولُ لَكَ إِنَّهُ قَدْ دَنَا أَجَلَكَ وَمُدَّتْكَ وَأَنَا مُسْتَفِدُّ مَلَكٍ عَلَى مَا لَا بُدَّ مِنْهُ وَلَا عَنْهُ مَحِيصٌ فَأَعْهَدْ عَهْدَكَ وَقَدِّمْ وَصِيَّتَكَ وَاعْمِدْ إِلَى مَا عِنْدَكَ مِنَ الْعِلْمِ وَمِيزَانِ عُلُومِ الْأَنْبِيَاءِ مِنْ قَبْلِكَ وَالسَّلَاحِ وَالتَّابُوتِ وَجَمِيعِ مَا عِنْدَكَ مِنْ آيَاتِ الْأَنْبِيَاءِ فَسَلِّمْهُ إِلَى وَصِيِّكَ وَخَلِيفَتِكَ مِنْ بَعْدِكَ حُجَّتِي الْبَالِغَةَ عَلَى خَلْقِي عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَ فَاقِمَهُ لِلنَّاسِ عِلْمًا وَجَدِّدْ عَهْدَهُ وَمِثَاقَهُ وَبَيِّعْتَهُ وَذَكَّرْهُمْ مَا أَخَذْتُ عَلَيْهِمْ مِنْ بَيْعَتِي وَمِثَاقِي الَّذِي وَاثَقْتُهُمْ وَعَهْدِي الَّذِي عَهَدْتُ إِلَيْهِمْ مِنْ وَلَايَةِ وَلِيِّي وَمَوْلَاهُمْ وَمَوْلَى كُلِّ مُؤْمِنٍ وَمُؤْمِنَةٍ حُجَّتِي وَابْنِ أَبِي طَالِبٍ عَ فَإِنِّي لَمْ أَقْبِضْ نَبِيًّا مِنَ الْأَنْبِيَاءِ إِلَّا مِنْ بَعْدِ أَكْمَالِ دِينِي وَحُجَّتِي وَائْتِمَامِ نِعْمَتِي بِوَلَايَةِ أَقْلِيَانِي وَمُعَاذَةِ أَعْدَائِي وَذَلِكَ كَمَالُ تَوْحِيدِي وَدِينِي وَائْتِمَامِ نِعْمَتِي عَلَى خَلْقِي بِاتِّبَاعِ وَلِيِّي وَطَاعَتِهِ وَذَلِكَ أَنِّي لَا أَتْرُكُ أَرْضِي بِغَيْرِ وَلِيٍّ وَلَا قِيَمٍ لِيَكُونَ حُجَّةً لِي عَلَى خَلْقِي فَ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَّمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا بِوَلَايَةِ وَلِيِّي وَمَوْلَى كُلِّ مُؤْمِنٍ وَمُؤْمِنَةٍ عَلِيِّ عَبْدِي وَوَصِيِّ نَبِيِّي وَالْخَلِيفَةَ مِنْ بَعْدِي وَحُجَّتِي الْبَالِغَةَ عَلَى خَلْقِي مُقْرُونُ طَاعَتِهِ بِطَاعَةِ مُحَمَّدٍ نَبِيِّي وَمُقْرُونُ طَاعَتِهِ مَعَ طَاعَةِ مُحَمَّدٍ بِطَاعَتِي مَنْ أَطَاعَهُ فَقَدْ أَطَاعَنِي وَمَنْ عَصَاهُ فَقَدْ عَصَانِي جَعَلْتُهُ عِلْمًا بَيْنِي وَبَيْنَ خَلْقِي مَنْ عَرَفَهُ كَانَ مُؤْمِنًا وَمَنْ أَنْكَرَهُ كَانَ كَافِرًا وَمَنْ أَشْرَكَ بِنِعْمَتِهِ كَانَ مُشْرِكًا وَمَنْ لَقِينِي بِوَلَايَتِهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ لَقِينِي بِعَدَاوَتِهِ دَخَلَ النَّارَ فَأَقِمْ يَا مُحَمَّدُ عَلِيًّا عِلْمًا وَخُذْ عَلَيْهِمُ الْبَيْعَةَ وَجَدِّدْ عَهْدِي وَمِثَاقِي لَهُمْ الَّذِي وَاثَقْتُهُمْ عَلَيْهِ فَإِنِّي قَابِضُكَ إِلَيَّ وَ مُسْتَفِدُّكَ عَلَيَّ فَخَشِيَ رَسُولُ اللَّهِ ص مِنْ قَوْمِهِ وَأَهْلِ التَّفَاقِ وَالشَّقَاقِ أَنْ يَتَفَرَّقُوا وَ يَرْجِعُوا إِلَى الْجَاهِلِيَّةِ لِمَا عَرَفَ مِنْ

عَدَاوَتِهِمْ وَلَمَّا يَنْطَوِي عَلَيْهِ أَنْفُسُهُمْ لِعَلِيٍّ مِنَ الْعَدَاوَةِ وَالْبَغْضَاءِ وَسَالَ جَبْرِئِيلُ
 أَنْ يَسْأَلَ رَبَّهُ الْعِصْمَةَ مِنَ النَّاسِ وَانْتَظَرَ أَنْ يَأْتِيَهُ جَبْرِئِيلُ بِالْعِصْمَةِ مِنَ النَّاسِ
 عَنْ اللَّهِ جَلَّ اسْمُهُ فَأَخَّرَ ذَلِكَ إِلَى أَنْ بَلَغَ مَسْجِدَ الْخَيْفِ فَأَتَاهُ جَبْرِئِيلُ عَ فِي
 مَسْجِدِ الْخَيْفِ فَأَمَرَهُ بِأَنْ يَعْهَدَ عَهْدَهُ وَيُقِيمَ عَلِيًّا عِلْمًا لِلنَّاسِ يَهْتَدُونَ بِهِ وَلَمْ
 يَأْتِهِ بِالْعِصْمَةِ مِنَ اللَّهِ جَلَّ جَلَالُهُ بِالَّذِي أَرَادَ حَتَّى بَلَغَ كُرَاعَ الْغَمِيمِ بَيْنَ مَكَّةَ وَ
 الْمَدِينَةِ فَأَتَاهُ جَبْرِئِيلُ وَأَمَرَهُ بِالَّذِي أَتَاهُ فِيهِ مِنْ قِبَلِ اللَّهِ وَلَمْ يَأْتِهِ بِالْعِصْمَةِ فَقَالَ يَا
 جَبْرِئِيلُ إِنِّي أَحْسَى قَوْمِي أَنْ يُكَذِّبُونِي وَلَا يَقْبَلُوا قَوْلِي فِي عَلِيٍّ عَ فَرَحَلَ فَلَمَّا بَلَغَ
 غَدِيرُخَمَ قَبْلَ الْجُحْفَةِ بِثَلَاثَةِ أَمْيَالٍ أَتَاهُ جَبْرِئِيلُ عَ عَلَى خَمْسِ سَاعَاتٍ مَضَتْ
 مِنَ النَّهَارِ بِالزَّجْرِ وَالْإِتِّهَارِ وَالْعِصْمَةِ مِنَ النَّاسِ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ
 يَقْرُوكَ السَّلَامَ وَيَقُولُ لَكَ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلَغَ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ فِي عَلِيٍّ وَإِنْ
 لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَغَتْ رِسَالَتُهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ وَكَانَ أَوَّلُهُمْ قَرِيبٌ مِنَ
 الْجُحْفَةِ فَأَمَرَ بِأَنْ يُرَدَّ مَنْ تَقَدَّمَ مِنْهُمْ وَيُحْبَسَ مَنْ تَأَخَّرَ عَنْهُمْ فِي ذَلِكَ الْمَكَانِ
 لِيُقِيمَ عَلِيًّا عِلْمًا لِلنَّاسِ وَيُبَلِّغَهُمْ مَا أُنْزِلَ اللَّهُ تَعَالَى فِي عَلِيٍّ وَأَخْبَرَهُ بِأَنَّ اللَّهَ عَزَّ
 وَجَلَّ قَدْ عَصَمَهُ مِنَ النَّاسِ فَأَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ عِنْدَ مَا جَاءَتْهُ الْعِصْمَةُ مُنَادِيًا يَنَادِي
 فِي النَّاسِ بِالصَّلَاةِ جَامِعَةً وَيُرَدُّ مَنْ تَقَدَّمَ مِنْهُمْ وَيُحْبَسَ مَنْ تَأَخَّرَ وَتَنَحَّى عَنْ
 يَمِينِ الطَّرِيقِ إِلَى جَنْبِ مَسْجِدِ الْغَدِيرِ أَمَرَهُ بِذَلِكَ جَبْرِئِيلُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ
 وَكَانَ فِي الْمَوْضِعِ سَلَامَاتُ فَأَمَرَ رَسُولُ اللَّهِ ص أَنْ يُقَمَّ مَا تَحْتَهُنَّ وَيُنْصَبَ لَهُ
 حِجَابَةٌ كَهَيْئَةِ الْمَنْبَرِ لِيُشْرِفَ عَلَى النَّاسِ فَتَرَا جَعِ النَّاسُ وَاحْتَبَسَ أَوَاخِرُهُمْ فِي
 ذَلِكَ الْمَكَانِ لَا يَزَالُونَ فَقَامَ رَسُولُ اللَّهِ ص فَوْقَ تِلْكَ الْأَحْجَارِ ثُمَّ حَمِدَ اللَّهُ تَعَالَى
 وَاتَّئِنَّا عَلَيْهِ فَقَالَ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَلَا فِي تَوْحِيدِهِ ...

ترجمه:

أبو منصور أحمد بن علی بن أبی طالب الطبرسی، در کتاب «الإحتجاج علی أهل اللجاج»، با سند متصل و معتبر از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده است ایشان فرمودند:

پیامبر صلی الله علیه و آله در آخرین حج خود، در حالی عازم مکه شد که جز احکام حج و ولایت، تمام شرایع و قوانین را ابلاغ فرموده بود. پیش از حرکت، فرشته وحی نازل شد و از جانب پروردگار متعال، سلام رساند و گفت: «ای محمد! خداوند می فرماید: "هیچ پیامبری از پیامبران گذشته را قبض روح نکردم مگر پس از کامل کردن دین و اتمام حجت بر مردم. تنها دو موضوع برای تو باقی مانده است که باید آنها را به مردم ابلاغ نمایی: یکی احکام حج و دیگری موضوع ولایت و خلافت پس از خودت؛ چرا که تا کنون زمین را خالی از حجت نگذاشته‌ام و پس از این نیز، خالی نخواهم گذاشت". خداوند عزوجل، تو را مأمور کرده است که فریضه حج را به همگان ابلاغ کنی و به همراه کسانی که تمکن و استطاعت لازم برای انجام حج را دارند - از مردم شهر و اطراف و اکناف و بادیه نشینان - به مکه رهسپار شوی و احکام و مناسک حج را همچون نماز و زکات و روزه، به ایشان آموزش دهی و همان گونه که آنان را از نحوه انجام دیگر احکام شرعی، آگاه نمودی، از نحوه انجام مناسک حج نیز آگاه سازی». پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به منادی فرمود تا اعلام کند که رسول خدا، قصد دارد به سفر حج برود و روش انجام این عبادت را همچون دیگر احکام شرعی، آموزش دهد.

رسول خدا ﷺ، به همراه هفتاد هزار تن از اهالی مدینه و اطراف آن، از شهر خارج شدند و رهسپار مکه گردیدند و همگی آنان در طول سفر، به طور کامل، از پیامبر ﷺ پیروی می کردند؛ همانند هفتاد هزار نفری که حضرت موسی از آنان برای هارون بیعت گرفت و آنان عهدشکنی کردند و از سامری و گوساله اش تبعیت نمودند. بیعتی که رسول خدا ﷺ، برای خلافت علی (ع) از مسلمانان گرفت، از هر جهت، شبیه بیعت قوم موسی با هارون و عهدشکنی و تبعیت آنان از سامری و گوساله اش بود.

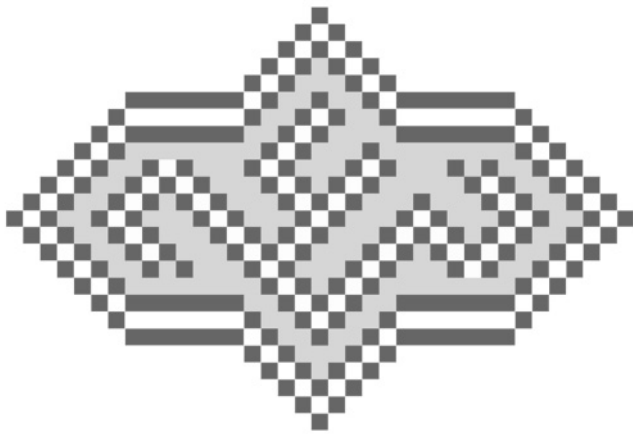
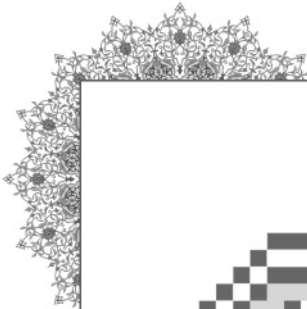
صدای لَبَّيْكَ مردم، در فضای بین مدینه و مکه، طنین انداز بود که جبرئیل در یکی از مواقف، نازل شد و خطاب به پیامبر ﷺ گفت: «خداوند به تو سلام می رساند و می فرماید: زمان وفات تو نزدیک است و مدت رسالتت به پایان رسیده است. بدان که من تو را به سوی خود فرا می خوانم و گریزی از آن نیست. پس بر آنچه که لازم است، پیمان بگیری و وصیت نما و علوم خود و علوم پیامبران پیشین و سلاح و تابوت و دیگر نشانه های رسالت را به وصی و جانشینت - که حجت آشکار من بر مردم است، یعنی علی بن ابی طالب - بسپار و او را همچون پرچمی در میان مردم برافراز و عهد و پیمان او را تجدید کن و عهد و پیمان گرفته شده برای ولایت علی بن ابی طالب را - که ولی من و مولای هر مرد و زن مؤمن است - به آنان یادآوری کن؛ زیرا هیچ پیامبری را قبض روح نکردم، مگر این که به وسیله تبعیت و اطاعت ولی خودم، دینشان را کامل کردم و حجت و نعمت خود را بر ایشان تمام نمودم؛ چرا که هیچ گاه زمین را

خالی از ولی و سرپرستی که حجت بر خلقم باشد، قرار نداده‌ام. امروز نیز دین شما را به کمال رساندم و نعمت خود را بر شما تمام کردم و به واسطه ولایت ولی خودم و مولای همه مردان و زنان، اسلام را به عنوان دین شما پسندیدم. علی، بنده من و وصی پیامبر من و خلیفه پس از او و حجت آشکار من بر خلقم می‌باشد. اطاعت از او، همانند اطاعت از پیامبر محمد است. اطاعت از او، همانند اطاعت از من می‌باشد. هر کس از او اطاعت کند، گویا از من اطاعت کرده است. هر کس از او نافرمانی کند، گویا با من مخالفت کرده است. او را نشانه‌ای میان خود و خلقم قرار دادم. هر کس مقام او را بشناسد، مؤمن است و هر کس انکارش کند، کافر می‌باشد. هر که در بیعت او، کسی را شریک سازد، مشرک است و هر کس با ولایت او بمیرد، به بهشت می‌رود و هر کس با عداوت او بمیرد، روانه جهنم می‌گردد. ای محمد! علی را پرچم هدایت و راهنمای امت قرار بده و از مردم، برایش بیعت بگیر و عهد و پیمانی را که با آنان بسته‌ام، تجدید نما؛ زیرا به زودی تو را قبض روح می‌کنم و نزد خود فرا می‌خوانم». پیامبر ﷺ که نسبت به قوم خود و نسبت به منافقان و تفرقه‌انگیزان، نگران بود که مبدا پراکنده شوند و به کفر و جاهلیت گذشته بازگردند، و همچنین از بغض و عداوت درونی آنان نسبت به علی آگاه بود، از جبرئیل خواست که از خدا درخواست کند که او را از شر مکر منافقان، حفاظت فرماید. بنا بر این، انجام این فرمان را تا مسجد خیف، به تأخیر انداخت. جبرئیل، بار دیگر در مسجد خیف، نازل شد و فرمان سابق در مورد علی بن ابی طالب را تکرار کرد؛ ولی راجع به حفظ و حمایت پیامبر

در برابر منافقان، هیچ پیامی نیاورد. در بین راه مکه و مدینه، وقتی به «کراع الغمیم» رسیدند، جبرئیل برای بار سوم نازل شد و موضوع معرفی علی بن ابی طالب را متذکر شد؛ ولی باز هم خبری از درخواست پیامبر و حفظ و نگهداری ایشان از شر منافقان نبود. پیامبر ﷺ، خطاب به جبرئیل گفت: «می ترسم مردم مرا تکذیب کنند و سخنم را درباره علی بن ابی طالب نپذیرند».

کاروان مسلمانان، حرکت کرد و در سه میلی جحفه، به غدیر خم رسید. پنج ساعت از طلوع آفتاب گذشته بود که جبرئیل با پیامی همراه با توییح و سرزنش، نازل شد و با تاکید بر حفظ و حمایت از پیامبر در برابر شر مردم، گفت: «ای محمد! خداوند متعال، سلام می رساند و می فرماید: ای پیامبر! آنچه را که از سوی پروردگارت بر تو فرستاده شد، ابلاغ کن که اگر این کار را نکنی، رسالت او را به انجام نرسانده ای. خدا تو را از گزند مردم، حفظ می کند».

در حالی که گروهی در نزدیکی جحفه بودند و عده ای هنوز به غدیر خم نرسیده بودند، پیامبر دستور داد کسانی که جلوتر هستند، برگردند و کسانی که عقب مانده اند، خود را برسانند و همگی در غدیر خم، گرد آیند تا پیام خدا را به آنان برسانند. در آن مکان، درخت هایی بود که پیامبر ﷺ، دستور دادند که زیر آنها را بروبند و از سنگ ها، منبری بسازند تا حضرت بتواند بر روی آنها قرار گیرد و بر همه اشراف داشته باشد. پس از این که همه در آنجا گرد آمدند، پیامبر اکرم ﷺ، بر روی سنگ ها ایستاد و با حمد و ثنای خداوند، خطبه خود را آغاز کرد و فرمود:

متن خطبه
همراه با ترجمه منثور و موزون

متن و ترجمه	اشعار
﴿١﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي عَلَا فِي تَوْحِيدِهِ * * * سپاس خدایی را که در یگانگی خود، بلند مرتبه است.	ثنا و حمد باشد ویژه حق به یکتایی بود والای مطلق
﴿٢﴾ وَدَنَا فِي تَفَرُّدِهِ * * * در عین تنهایی، به آفریدگانش نزدیک است.	به عین انفراد آن گوهر نیک بود بر خلق عالم جمله نزدیک
﴿٣﴾ وَجَلَّ فِي سُلْطَانِهِ * * * در قدرت و سلطه خود، شکوهمند است.	به قدرت او شکوهی ویژه دارد جهان را سلطه‌ای آویژه دارد (آویژه = خاص)
﴿٤﴾ وَعَظُمَ فِي أَرْكَانِهِ * * * در ارکان آفرینش، عظیم جلوه می‌کند.	خداوندی که ذات او قدیم است و رکن آفرینش بس عظیم است
﴿٥﴾ وَأَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا وَهُوَ فِي مَكَانِهِ * * * در حالی که در جایگاه خود استوار می‌باشد، علمش بر همه چیز احاطه دارد.	مکانش ثابت و دارای سلطه به علمش بر جهان دارد احاطه
﴿٦﴾ وَقَهَرَ جَمِيعَ الْخَلْقِ بِقُدْرَتِهِ وَبُرْهَانِهِ * * * با قدرت و برهان خود، بر همه مخلوقات، سلطه دارد.	مسلط گشته بر مخلوق عالم به فیض قدرت و برهان محکم

اشعار	متن خطبه و ترجمه
	﴿٧﴾ حَمِيدًا لَمْ يَزَلْ، مَحْمُودًا لَا يَزَالُ * * * همیشه مورد سپاس بوده و همچنان مورد ستایش خواهد بود.
	﴿٨﴾ وَمَجِيدًا لَا يَزُولُ * * * صاحب عظمتی فنا ناپذیر است.
	﴿٩﴾ وَمُبْدِئًا وَمُعِيدًا وَكُلُّ أَمْرٍ إِلَيْهِ يَعُودُ * * * آغاز کننده و اعاده کننده است و هر چیزی به او باز می‌گردد.
	﴿١٠﴾ بَارِئُ الْمَسْمُوكَاتِ وَدَاجِی الْمَذْخُوتِ * * * به وجود آورنده برافراشته‌ها (افلاك) و آسمان‌ها) و گستراننده گسترده شده‌ها (زمین) است.
	﴿١١﴾ وَجَبَّارُ الْأَرْضَيْنِ وَالسَّمَاوَاتِ * * * یگانه حکمران زمین‌ها و آسمان‌ها است.
	﴿١٢﴾ قُدُّوسٌ، سُبُّوحٌ * * * پاك و منزّه و تسبیح شده است.
اشعار	سپاسش از ازل بوده است جاری ثنایش تا ابد گویان و ساری
	بزرگ است و شریف و بی‌زوال است زوال قدرت ذاتش محال است
	خداوندی کز او عالم شد آغاز رود عالم زمانی سوی او باز
	خدایی که فلک را کرده برپا و داده گسترش سطح زمین را
	به جمله خاکیان فرمانرواوست صف افلاکیان را مقتداوست
	زهرنقصی خدا پاک و مبراست تمام آنچه زیباییست، او راست

اشعار	متن و ترجمه	
خدا می‌پرورد روح و ملائک از او فرمان برند عرش و ارائک	رَبُّ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ * * * پروردگار ملائکه و روح می‌باشد.	﴿۱۳﴾
جهان در سایه سار رحمت اوست و خلقی وامدار منت اوست	مُتَفَضِّلٌ عَلَى جَمِيعٍ مِّنْ بَرَاهِ، مُتَطَوِّلٌ عَلَى جَمِيعٍ مِّنْ اَنْشَاءِ * * * تفضل‌کننده بر همه آن چیزهایی است که خلق کرده، و لطف‌کننده بر چیزهایی است که به وجود آورده.	﴿۱۴﴾
نظر می‌افکند بر هر پدیده ولی هرگز نمی‌آید به دیده	يَلْحَظُ كُلَّ عَيْنٍ وَالْعُيُونُ لَا تَرَاهُ * * * هر چشمی را زیر نظر دارد و چشم‌ها او را نمی‌بینند.	﴿۱۵﴾
خدایی که کریم و بردبار است تحمل در وجودش بی‌شمار است	كَرِيمٌ حَلِيمٌ ذُو اَنَانٍ * * * کریم و بردبار و تحمل‌کننده است.	﴿۱۶﴾
فراگیر جهان شد رحمت او کران تا بیکران شد رحمت او	قَدْ وَسَّعَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَتُهُ * * * رحمت او، همه چیز را فرا گرفته است.	﴿۱۷﴾
خدا منت نهاده بر خلائق به خوان نعمتش بنموده لایق	وَمَنْ عَلَيْهِمْ بِنِعْمَتِهِ * * * و با نعمت خود، بر همه آنها منت گذاشته است.	﴿۱۸﴾

اشعار	متن خطبه و ترجمه
اگر هم بنده‌ای بنمود عصیان نباشد رب به تعذیش شتابان	﴿١٩﴾ لَا يَعْجَلْ بِانْتِقَامِهِ، وَلَا يُبَادِرُ إِلَيْهِمْ بِمَا اسْتَحَقُّوا مِنْ عَذَابِهِ *** در انتقام گرفتن، عجله نمی‌کند و به عذابی که گنهکاران سزاوار آن هستند، مبادرت نمی‌ورزد.
خدا عالم به اسرار نهانی ست از این رو راز دل مخفی براو نیست ز پیدا و نهان‌ها باشد آگاه نیاید در وجودش یک خطا راه	﴿٢٠﴾ قَدْ فَهِمَ السَّرَائِرَ وَعِلْمَ الضَّمَائِرِ، وَلَمْ تَخَفْ عَلَيْهِ الْمَكْنُونَاتُ وَلَا اسْتَبَهَتْ عَلَيْهِ الْحَفِيَّاتُ *** باطن‌ها را می‌فهمد و درون‌ها را می‌داند و پنهان‌ها براو مخفی نمی‌ماند و مخفی‌ها بر او مشتبه نمی‌گردد.
به کنه عالم هستی محیط است زمام عالمی بگرفته در دست	﴿٢١﴾ لَهُ الْإِحَاطَةُ بِكُلِّ شَيْءٍ، وَالْغَلَبَةُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ *** احاطه بر هر چیزی و غلبه بر همه چیز، مخصوص اوست.
به هر چیزی توان و قوت اوست برعالم قدرت با شوکت اوست	﴿٢٢﴾ وَالْقُوَّةُ فِي كُلِّ شَيْءٍ وَالْقُدْرَةُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ *** قوت در هر چیزی و قدرت بر هر چیزی، از ویژگی‌های او است.
ندارد ذات او همتا و مانند پدید آورده خلق از هیچ آزند (آزند=گل، خمیرمایه)	﴿٢٣﴾ وَلَيْسَ مِثْلُهُ شَيْءٌ وَهُوَ مُنْشِئُ الشَّيْءِ حِينَ لَا شَيْءَ *** هیچ چیزی مانند او نیست. او است به وجود آورنده هر چیزی، به هنگامی که چیزی نبود.

اشعار	متن خطبه و ترجمه	
همیشه هست و هستی هست ذاتش نمی‌باشد زوالی در حیاتش	دائمٌ حَيٌّ * * * دائمی و زنده است.	﴿ ۲۴ ﴾
بود خورشید عدلش عالم افروز نباشد غیر از او دادار پیروز	وَقَائِمٌ بِالْقِسْطِ * * * برپا کننده قسط و داد است.	﴿ ۲۵ ﴾
نباشد غیر از او خلاق دانا که عزت را چو حکمت هست دارا	لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ * * * خدایوندی جز او. که ارجمند و حکیم باشد. وجود ندارد.	﴿ ۲۶ ﴾
حجاب خاک دارد دیده ما نمی‌بیند جمال حق تعالی به چشم انداز هستی او بصیر است جهان را پادشاهی بی‌نظیر است	جَلَّ عَنْ أَنْ تُدْرِكَهُ الْأَبْصَارُ ﴿ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ ﴾ * * * بالا تر از آن است که چشم‌ها او را درک کنند؛ ولی او چشم‌ها را درک می‌کند. (انعام/۱۰۳)	﴿ ۲۷ ﴾
بود آگاه بر احوال دنیا لطیف است و خبیر است و توانا	﴿ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴾ * * * او لطف‌کننده و آگاه است. (انعام/۱۰۳)	﴿ ۲۸ ﴾

اشعار	متن خطبه و ترجمه
بشر عاجز ز ادراک صفاتش و در ابهام زیبایی است ذاتش مگر آن را که خود بر آن دلیل است که این هم لطف معبود جلیل است	﴿٢٩﴾ لَا يَلْحَقُ أَحَدٌ وَصْفَهُ مِنْ مُعَايِنَةٍ، وَلَا يَجِدُ أَحَدٌ كَيْفَ هُوَ مِنْ سِرٍّ وَعَلَانِيَةٍ إِلَّا بِمَا دَلَّ عَزَّ وَجَلَّ عَلَى نَفْسِهِ *** هیچ کس نمی تواند با دیدن، به وصفش راه یابد. و کسی به چگونگی او. از صفات مخفی و آشکارش. دست نمی یابد؛ مگر به آنچه که خود خداوند عزوجل، راهنمایی کرده باشد.
گواهی می دهم پاکی ز یزدان شده گسترده اندر روزگاران	﴿٣٠﴾ وَأَشْهَدُ أَنَّهُ اللَّهُ الَّذِي مَلَأَ الدَّهْرَ قُدْسَهُ *** گواهی می دهم که او است خدایی که پاکی اش، روزگار را در برگرفته است.
ابد را نور او در بر گرفته خوشاجانی که این باور گرفته	﴿٣١﴾ وَالَّذِي يَغْشَى الْأَكْبَدُ نُورُهُ *** او است که نورش، ابدیت را فرا گرفته است.
بدون مشورت با خلق عالم کند اجرا امور خویش هر دم	﴿٣٢﴾ وَالَّذِي يُنْفِذُ أَمْرَهُ بِلاَ مُشَاوَرَةٍ مُّشِيرٍ *** او است که دستورش را بدون مشورت با هیچ مشورت کننده ای، اجرا می کند.
بگرداند جهان بی هیچ یاری به کس حاجت ندارد ذات باری	﴿٣٣﴾ وَلَا مَعَهُ شَرِيكَ فِي تَقْدِيرِهِ *** در تقدیر امورش، شریکی ندارد.
به تدبیر جهان یاری نخواهد رفیق فکر و پنداری نخواهد	﴿٣٤﴾ وَلَا يُعَاوَنُ فِي تَدْبِيرِهِ *** در تدبیر امورش، یاری نمی جوید.

اشعار	متن و ترجمه	﴿ ۳۵ ﴾
نگارش کرد دیوان جهان را بدون نقشه سامان داد آن را	صَوَّرَ مَا ابْتَدَعَ عَلَى غَيْرِ مِثَالٍ * * * آنچه را ایجاد کرد، بدون نمونه قبلی، به تصویر کشید.	
مسیر آفرینش هست هموار نباشد بهر حق همراه و همیار نیندیشید تدبیری در این ره که او بر راز خلقت هست آگاه	وَ خَلَقَ مَا خَلَقَ بِلَا مَعُونَةٍ مِنْ أَحَدٍ وَلَا تَكْلُفٍ وَلَا اخْتِيَالٍ * * * آنچه را که خلق کرد، بدون کمک گرفتن از کسی و بدون زحمت و چاره اندیشی خلق کرد.	﴿ ۳۶ ﴾
خلایق را به قدرت کرده ایجاد جهان شد با چنین ایجاد بنیاد پس از خلقت، جهان شد آشکارا بنازم قدرت و علم خدا را	أَنْشَأَهَا فَكَانَتْ وَ بَرَأَهَا فَبَاءَتْ * * * آنها را ایجاد کرد، پس به وجود آمدند. و خلق کرد، پس ظاهر شدند.	﴿ ۳۷ ﴾
پس او باشد خدای پاک و یکتا نباشد غیر از او رب توانا	فَهُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ * * * پس او است خدایی که جز او خدایی نیست.	﴿ ۳۸ ﴾
هنرهایش قوی و استوار است صناعاتش ظریف و پایدار است	الْمُتَّقِنُ الصَّنِيعَةَ، الْحَسَنُ الصَّنِيعَةَ * * * هنرش استوار و ساخته هایش زیبا است.	﴿ ۳۹ ﴾

اشعار	متن خطبه و ترجمه	
به غیر از بذر انصاف او نکارد و هر کاری به او برگشت دارد	الْعَدْلُ الَّذِي لَا يُجُورُ، وَالْأَكْرَمُ الَّذِي تَرْجِعُ إِلَيْهِ الْأُمُورُ *** عادلی است که ظلم نمی‌کند. بزرگواری است که کارها به او باز می‌گردد.	﴿۴۰﴾
شهادت می‌دهم او هست والا عظیم است و کریم است و توانا به نزدش سر فرود آرد خلائق که او باشد به این تعظیم لایق	وَ أَشْهَدُ أَنَّهُ اللَّهُ الَّذِي تَوَاضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِعَظَمَتِهِ *** شهادت می‌دهم او است خدایی که همه چیز در مقابل عظمتش، سر فرو می‌آورد.	﴿۴۱﴾
طریق بندگی را چون گشودند به درگاهش همه گرنش نمودند هراسان می شوند از عزت او شوند تسلیم قهر و قدرت او	وَذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لِعِزَّتِهِ، وَاسْتَسَلَّمَ كُلُّ شَيْءٍ لِقُدْرَتِهِ، وَخَضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِهَيْبَتِهِ *** همه چیز در مقابل عزتش، ذلیل می‌باشد و همه چیز در برابر قدرتش تسلیم است و همه چیز در برابر هیبتش، فروتنی می‌کند.	﴿۴۲﴾
بود او مالک املاک عالم و گرداننده افلاک عالم	مَلِكُ الْأَمْلَاكِ وَمُقَلِّكُ الْأَفْلَاكِ *** صاحب املاک و گرداننده افلاک است.	﴿۴۳﴾
همو فرمانروای مهر و ماه است که عالم را وجود او پناه است معین کرده دور ماه و خورشید کسی فرمانروایی چون خدا دید؟	وَمُسَجِّرُ الشَّمْسِ وَالْقَمَرِ، كُلٌّ يَجْرِي لِأَجْلِ مُسَعًى *** فرمانروای آفتاب و ماه است و هر یک برای زمانی معین، در حرکتند.	﴿۴۴﴾

اشعار	متن و ترجمه	
جهان مدهوش نظم کردگار است چه زیبا گردش لیل و نهار است	﴿يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ﴾ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا * * * شب را بر روز و روز را بر روی شب برمی گرداند؛ شبی که به سرعت در پی روز می آید. (زمر/۵)	﴿۴۵﴾
ز قهر و قدرتش در ملک امکان شود ویران بنای ظلم و عصیان	قَاصِدُ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٌ * * * در هم شکننده هر زورگوی ناسازگاری است.	﴿۴۶﴾
کُشد آن قاهر دارای دانش هر آن شیطان بد کردار سرکش	وَمُهْلِكُ كُلِّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ * * * هلاک کننده هر شیطان سرکشی است.	﴿۴۷﴾
نباشد بهر او ضِدّی در عالم که وحدت در وجودش گشته مُدَعَم	لَمْ يَكُنْ لَهُ ضِدٌّ وَلَا مَعَهُ نِدٌّ * * * نه ضِدّی دارد و نه معارضی.	﴿۴۸﴾
یگانه بی نیاز است و نشاید که زابیده شود یا او بزیاید خدایی کو ندارد مثل و مانند زبانم در ثنائیش گشته در بند	أَحَدٌ صَمَدٌ ﴿لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ * * * یکتا و بی نیاز است. زابیده نشده و نمی زاید. و هیچ همتایی ندارد. (توحید/۳)	﴿۴۹﴾

اشعار	متن خطبه و ترجمه
بود یکتا خداوندی که زند است بزرگ و با جلال و ارجمند است (زند: بزرگ و عظیم و نیرومند)	﴿٥٠﴾ إِلَهُ وَاحِدٌ وَ رَبُّ مَاجِدٌ * * * خدایی یگانه و پرودگاری با عظمت است.
هرآن چیزی که خواهد، می شود آن از او ایجاد گشته مُلک امکان اراده گر نماید ذات باری کند حکمش به کل خلق جاری	﴿٥١﴾ يَشَاءُ فَيُمْضِي، وَ يُرِيدُ فَيَقْضِي * * * می خواهد، پس به انجام می رساند. و اراده می کند، پس حکمش جاری می شود.
خدا دانا بر اسرار جهان است شمارد هر چه را در آن نهان است	﴿٥٢﴾ وَ يَعْلَمُ فَيُحْصِي * * * می داند، پس به شماره می آورد.
بمیراند همه جنبندگان را سپس جان بخشد او خلق جهان را	﴿٥٣﴾ وَ يُمِيتُ وَ يُحْيِي * * * می میراند و زنده می گرداند.
همه فقر و غنا از سوی حق است دهد آن را به هر کس مستحق است	﴿٥٤﴾ وَ يُفْقِرُ وَ يُغْنِي * * * فقر می کند و غنی می سازد.
به برگ دیده شبینم می فشاند گل لبخند بر لب می نشاند	﴿٥٥﴾ وَ يُضْحِكُ وَ يُبْكِي * * * می خنداند و می گریاند.
از او دلها به هم پیوند گیرند به فرمانش ز هم دوری گزینند	﴿٥٦﴾ وَ يُدْنِي وَ يُبْعِدُ * * * نزدیک می کند و دور می گرداند.

اشعار	متن و ترجمه	
گهی بخشد و گاهی باز دارد به خیل عاشقان، صد ناز دارد	وَيَمْنَعُ وَيُعْطِي * * * دریغ می‌کند و عطا می‌نماید.	﴿۵۷﴾
جزا و فرمانروای لا مکان نیست امیر عشق اندر ملک جان کیست؟	لَهُ الْمُلْكُ * * * پادشاهی از آن اوست.	﴿۵۸﴾
چه کس جزاوست مقصود نیایش؟ که شایسته‌ست بر حمد و ستایش؟	وَلَهُ الْحَمْدُ * * * حمد و سپاس برای او است.	﴿۵۹﴾
به دست اوست هر خیری که برماست که او بر خلق هر چیزی تواناست	بِيَدِهِ الْخَيْرُ ﴿وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ * * * هر گونه خیری به دست او است و بر هر چیزی قادر است. (مائده/۱۴۰)	﴿۶۰﴾
به ماه او امر تابیدن نماید نقاب صبح را او می‌گشاید درفش نور بر بام فلق زد و طرحی سرخ بر بوم شفق زد نباشد غیر از او هرگز الهی عزیز است و ببخشد هر گناهی	﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ﴾ ، لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ * * * شب را در روز و روز را در شب فرو می‌برد. خدایی جز او. که با عزت و آمرزنده باشد. وجود ندارد. (الحديد/۲)	﴿۶۱﴾
اجابت می‌کند بر ما دعا را فراوان می‌دهد بر ما عطا را	مُسْتَجِيبُ الدُّعَاءِ وَمُجْزِلُ الْعَطَاءِ * * * اجابت کننده دعا و بسیار عطا کننده است.	﴿۶۲﴾

اشعار	متن خطبه و ترجمه	
نفس‌ها در شمار و قید اویند و جان‌ها در کمین صید اویند	مُخْصِي الْأَنْفَاسِ شمارندهٔ نَفَس‌ها است. ***	﴿۶۳﴾
بود پروردگار جن و هم ناس خدای عاشقان و خالق یاس	وَرَبُّ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ پروردگار جن و انس است. ***	﴿۶۴﴾
بر او امر جهان مشکل نیاید که او هر مشکلی آسان نماید	الَّذِي لَا يُشْكَلُ عَلَيْهِ شَيْءٌ همان کسی است که هیچ امری بر او دشوار نمی‌گردد.	﴿۶۵﴾
نمی‌آزارد از فریاد مظلوم ستاند از ستمگر داد مظلوم	وَلَا يُضْجِرُهُ صُرَاخُ الْمُسْتَضْرِّحِينَ فریاد دادخواهان، او را آزرده نمی‌سازد. ***	﴿۶۶﴾
چون آگه باشد از اسرار مردم نگردد خسته از اصرار مردم	وَلَا يُبْرِئُهُ الْإِلْحَاحُ الْمُلِحِّينَ اصرارِ اصرار کنندگان، او را خسته نمی‌نماید. ***	﴿۶۷﴾
شود غمخوار و حامی و نگهدار هر آن کس را که باشد نیک کردار	الْعَاصِمُ لِلصَّالِحِينَ نگهدارندهٔ درستکاران است. ***	﴿۶۸﴾
دهد توفیق او بر رستگاران بود او سرور این ملک امکان	وَالْمَوْفِقُ لِلْمُفْلِحِينَ، وَ مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ وَ رَبُّ الْعَالَمِينَ موفق کننده رستگاران و صاحب اختیار مومنان و پروردگار عالمیان است. ***	﴿۶۹﴾

اشعار	متن و ترجمه
به هر حالی خداوند است لایق به جای آرند شکرش را خلائق	﴿٧٠﴾ الَّذِي اسْتَحَقَّ مِنْ كُلِّ مَنْ خَلَقَ أَنْ يَشْكُرَهُ وَيَحْمَدَهُ عَلَى كُلِّ حَالٍ * * * خدایی است که در همه حال، سزاوار سپاس و ستایش از سوی آفریدگان است.
به لب دارم سپاسش هر زمانی به هر حال و به هر جا و مکانی کنم شکر خدا هنگام سختی به هنگام رفاه و نیک بختی	﴿٧١﴾ أَحْمَدُهُ كَثِيرًا وَأَشْكُرُهُ دَائِمًا عَلَى السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالشَّدَّةِ وَالرَّخَاءِ * * * او را بسیار سپاس می گویم و مدام شکر می کنم؛ چه در گرفتاری و چه در آسایش، چه در سختی و چه در آرامش.
بود ایمان به ذاتش در نهادم یقین بر ملائک اعتقادم منم مؤمن به تورات و زبورش به انجیل و همه آیات نورش به نوح و آدم و ادریس و موسی به جمع انبیای پاک و والا	﴿٧٢﴾ وَأُؤْمِنُ بِهِ وَبِمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ * * * به او و ملائکه اش و کتاب ها و پیامبران اش ایمان می آورم.
به جان و دل مطیع امر اویم	﴿٧٣﴾ أَسْمَعُ لِأَمْرِهِ وَأَطِيعُ * * * به فرمانش گوش می سپارم و اطاعت می نمایم.
ره خوشنودی حق را بپویم	﴿٧٤﴾ وَأُبَادِرُ إِلَى كُلِّ مَا يَرْضَاهُ * * * به آنچه که خشنودش می سازد، مبادرت می ورزم.

اشعار	متن خطبه و ترجمه	
قضایش را به جانم می‌پذیرم به راهش جان‌نثاری بی‌نظیرم	وَاسْتَغْلِمُ لِمَا قَضَاهُ * * * در مقابل حکم او تسلیم می‌شوم؛	(۷۵)
ز شوق طاعتش غرق سرورم پراز احساس و سرشار از غرورم چو باشم با خدای خود مخالف بگردم از عقابی سخت، خائف	رَغْبَةً فِي طَاعَتِهِ وَخَوْفًا مِنْ عُقُوبَتِهِ * * * در حالی که رغبت به اطاعتش و ترس از عقوبتش دارم.	(۷۶)
که نتوان ایمن از مکر خدا شد ز دام کیفر سختش رها شد ولی از بیم ظلمش در امانم ستمگر نیست، این را خوب دانم	لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الَّذِي لَا يُؤْمِنُ مَكْرُهُ وَلَا يُخَافُ جَوْرَهُ * * * چرا که او خدایی است که نمی‌توان از مکرش در امان ماند و از ظلمش ترسان شد (زیرا ظلمی نمی‌کند).	(۷۷)
کنم اقرار اکنون بندگی را به درگاه خدا و ربّ یکتا	وَأُقِرُّ لَهُ عَلَى نَفْسِي بِالْعُبُودِيَّةِ وَأَشْهَدُ لَهُ بِالرُّبُوبِيَّةِ * * * به بندگی‌ام برای او اقرار می‌کنم و به ربوبیتش شهادت می‌دهم.	(۷۸)
و هر فرمان که او بنموده نازل رسانم برخلاق، ناب و کامل	وَأُؤَدِّي مَا أَوْحَى بِهِ إِلَيَّ * * * آنچه را که به من وحی نموده، به انجام می‌رسانم.	(۷۹)

اشعار	متن و ترجمه	
نباشم گر مطیع امر الله و کوتاهی نمایم اندر این راه عتابی تلخ را باشم سزاوار عذابی سخت را گردم گرفتار که هرگز رفع آن ممکن نگردد کسی از مکر حق، ایمن نگردد	حَذَرًا مِنْ أَنْ لَا أَفْعَلَ فَتَحِلَّ بِي مِنْهُ قَارِعَةٌ لَا يَدْفَعُهَا عَنِّي أَحَدٌ * * * از ترس آن که مبادا در صورت انجام ندادن فرمان، عذابی از او بر من فرود آید که هیچ کس نتواند آن را دفع نماید.	(۸۰)
اگر چه چاره‌های او عظیم است و یاری خالص و پاک و کریم است همانا خالق غیر از خدا نیست و توحید از نهاد ما جدا نیست	وَإِنْ عَظُمَتْ حِيلَتُهُ وَصَفَتْ خُلَّتُهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ * * * هر چند که چاره‌اندیشی‌اش عظیم است و دوستی‌اش خالص می‌باشد و خدایی جز او وجود ندارد.	(۸۱)
خدا فرموده حکمش را برایم وگر سرپیچی از امرش نمایم رسالت را ادا ننموده‌ام من به درگاه خدا شرمنده‌ام من و حکمش نیست جز امر امامت علی را برگمارم بر خلافت	لَإِنَّهُ قَدْ أَعْلَمَنِي أَيَّيَّيْنِ إِنَّمَا أُبَلِّغُ مَا أُنْزِلَ إِلَيَّ فِي حَقِّ عَلِيٍّ فَمَا بَلَّغْتُ رِسَالَتَهُ * * * خداوند به من اعلام فرمود که اگر آنچه در حق علی بر من نازل فرموده، ابلاغ نکنم، رسالت او را به انجام نرسانده‌ام.	(۸۲)
خدا ضامن شده در این تلاطم که محفوظم کند از شر مردم خداوندی که دانا و کریم است غنی سازد مرا از مردم پست	وَقَدْ ضَمِنَ لِي تَبَارَكَ وَتَعَالَى الْعِصْمَةَ مِنَ النَّاسِ وَهُوَ اللَّهُ الْكَافِي الْكَرِيمُ * * * خداوند تبارک و تعالی، حفاظت از شر مردم را بر این ضمانت نمود. او، خدای بی‌نیاز کننده و کریم است.	(۸۳)

اشعار	متن و خطبه و ترجمه	
چنین فرمود با من پیک سبحان که باشد این پیام ذات یزدان:	فَأَوْحَى إِلَيَّ: *** اوبه من چنین وحی کرد:	﴿ ۸۴ ﴾
به نام آن خدایی که حکیم است خداوندی که رحمان و رحیم است	﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *** » به نام خداوند بخشندهٔ مهربان	﴿ ۸۵ ﴾
رسول ما رسان حکم خدا را همان فرمان ناب حق تعالی تو ابلاغ ولای مرتضی کن علی را رهبر خلق خدا کن	يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ (فِي عِلِّيٍّ يَعْنِي فِي الْخُلَافَةِ لِعَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ) *** ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت - دربارهٔ علی - برتو نازل شده، ابلاغ کن. (یعنی دربارهٔ خلافت علی بن ابی طالب)	﴿ ۸۶ ﴾
تورا از جانب حق این پیام است جز این، امر رسالت ناتمام است	وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ *** اگر انجام ندهی، رسالتش را ابلاغ نکرده‌ای.	﴿ ۸۷ ﴾
اگر حکم الهی را رسانی ز شر دشمنان ایمن بمانی	وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ *** خداوند، تورا از مردم حفظ می‌کند. (مأثده/۶۷)	﴿ ۸۸ ﴾
شما مردم شنیدید این سخن را و فرمان خدای ذوالمنن را رساندم هرچه را فرمود، دردم خدا داند که کوتاهی نکردم	مَعَاشِرَ النَّاسِ، مَا قَصَرْتُ فِي تَبْلِيغِ مَا أُنْزِلَ اللَّهُ تَعَالَى إِلَيَّ *** ای مردم! من در رساندن آنچه خدا بر من نازل کرد، کوتاهی نکردم.	﴿ ۸۹ ﴾

اشعار	متن و ترجمه	
بپردازم کنون با دقت و شوق به اسباب نزول آیه فوق	وَ اَنَا اُبَيِّنُ لَكُمْ سَبَبَ هَذِهِ الْآيَةِ * * * من سبب نزول این آیه را برای شما بیان می‌کنم.	(۹۰)
فرود آمد به سویم پیک رحمان سه بار از جانب آن ذات سبحان	إِنَّ جِبْرِيلَ هَبَّطَ إِلَى مِرَارًا ثَلَاثًا * * * جبرئیل سه مرتبه بر من نازل شد.	(۹۱)
و ابلاغ سلام دوست بنمود ز سوی حق مرا مأمور فرمود توقف در غدیر خم نمایم خُم ناب ولا را برگشایم رسا گویم من این امر الهی به هر شخص سفیدی یا سیاهی	يَا مُؤْمِنِي عَنِ السَّلَامِ رَبِّي (وَهُوَ السَّلَامُ) أَنْ أَقُومَ فِي هَذَا الْمَشْهَدِ فَأُعَلِّمَ كُلَّ أَبْيَضَ وَ أَسْوَدَ * * * از طرف پروردگارم سلام (که تنها او سلام سلام)، مرا مأمور کرد که در این اجتماع، به پا خیزم و برهر سفید و سیاهی اعلام کنم:	(۹۲)
علی را بر ولایت برگزینم کنم او را وصی و جانشینم	أَنْ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ أَخِي وَ وَصِيِّي وَ خَلِيفَتِي (عَلَى أُمَّتِي) وَالْإِمَامُ مِنْ بَعْدِي * * * که علی بن ابی طالب، برادر من و وصی من و جانشین من در میان امت من و امام بعد از من است.	(۹۳)
مقامش آن چنان صدر است و والا که او هارون بود، من همچو موسی به جز این فرق، فرق دیگری نیست که بعد از من دگریغبری نیست	الَّذِي مَحَلَّهُ مِنِّي مَحَلُّ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي * * * نسبت او به من، همانند نسبت هارون به موسی است؛ جز این که پیامبری بعد از من نیست.	(۹۴)

اشعار	متن و ترجمه	
کنون بعد از خداوند و پیمبر ولی و صاحب و مولا است حیدر	وَهُوَ وَلِيُّكُمْ بَعْدَ اللَّهِ وَرَسُولُهُ *** او بعد از خدا و رسولش، صاحب اختیار شما است.	﴿۹۵﴾
خدا در لوحی از شبنم برایم فرستاد این پیام سخت و محکم	وَقَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَىٰ ذَٰلِكَ آيَةً مِّنْ كِتَابِهِ هِيَ: *** براین اساس بود که خدا آیه‌ای از کتابش را بر من نازل کرد که چنین است:	﴿۹۶﴾
پس از حق، بر شما مولا است احمد و گل‌های گلستان محمد همان‌هایی که وقتی در صلواتند همی مشغول اعطای زکاتند	﴿إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ هُمْ رَاكِعُونَ﴾ *** «صاحب اختیار شما، خدا و رسولش می‌باشند؛ و نیز کسانی که ایمان آورده‌اند و نماز به پا می‌دارند و در حال رکوع، زکات می‌دهند». (مائده/۵۵)	﴿۹۷﴾
علی باشد که در محراب طاعت ببخشد خاتم ناب از سخاوت بجوید او رضای حق تعالی که این باشد مرام سبز مولی	وَعَلَىٰ بَنِي أَبِي طَالِبٍ الَّذِي أَقَامَ الصَّلَاةَ وَ آتَى الزَّكَاةَ وَهُوَ رَاكِعٌ يُرِيدُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي كُلِّ حَالٍ *** علی بن ابی طالب، همان کسی است که نماز به پا می‌دارد و در حال رکوع، زکات می‌دهد و در همه حال، خداخواه است.	﴿۹۸﴾

اشعار	متن و ترجمه
من از جبریل کردم این تقاضا بخواهد از خداوند تعالی که از ابلاغ امرش بر شمایان معافم دارد آن دادار یزدان	﴿ ۹۹ ﴾ وَسَأَلْتُ جِبْرِيلَ أَنْ يَسْتَعْفِيَ لِي السَّلَامَ عَنْ تَبْلِيغِ ذَلِكَ إِلَيْكُمْ (أَيُّهَا النَّاسُ) *** من از جبرئیل درخواست کردم که از خدا بخواهد تا مرا از ابلاغ این مهم به شما مردم، معاف دارد.
شما را می شناسم خوب، تک تک که تقواییشگان هستند اندک سیه کاران فراوانند، آری اسیر دام شیطانند، آری هجومی سخت بر اسلام آرند که نزد حق، منافق نام دارند به باد سخره می گیرند اسلام گنهکاران پر نیرنگ و بد نام	﴿ ۱۰۰ ﴾ لِعَلَّمِي بِقِلَّةِ الْمُتَّقِينَ وَكَثْرَةِ الْمُنَافِقِينَ وَإِدْغَالِ اللَّائِمِينَ وَحِيلِ الْمُسْتَهْزِئِينَ بِالْإِسْلَامِ *** زیرا از کمی پرهیزکاران و زیادی منافقان و دغل کاری ملامت کنندگان و حيله های مسخره کنندگان دین اسلام، آگاهی دارم.
زبان و قلبشان با هم یکی نیست و این نزد خدا امر بزرگی ست	﴿ ۱۰۱ ﴾ الَّذِينَ وَصَفَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ بِأَنَّهُمْ يَقُولُونَ بِالْإِسْنَةِ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ، وَيَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ *** کسانی که خدا در کتابش آنان را چنین توصیف می کند: «با زبانشان چیزی می گویند که در قلب هایشان نیست. و این کار را سهل می شمارند، در حالی که نزد خداوند، عظیم است». (فتح/ ۱۱)، (نور/ ۲۴)

اشعار	متن و ترجمه	
چو من هستم نبی حی داور بود آزارشان بر من مکرر مرا القاب بد بسیار دادند بد اندیشان «اُدُن» نامم نهادند	وَكثْرَةَ أَذَاهُمْ لِي غَيْرَ مَرَّةٍ حَتَّى سَمَوْنِي أُذْنًا * * * همچنین، آزارهای مکرر منافقان را به یاد دارم؛ طوری که مرا سخن شنو و زودباور نامیدند.	﴿١٠٢﴾
برای آن که یار مرتضایم بود او بهترین مونس برایم	وَزَعَمُوا أَنِّي كَذَلِكْ لِكثْرَةِ مُلَازِمَتِهِ إِيَّائِي وَ إِقْبَالِي عَلَيْهِ وَهَوَاهُ وَقُبُولِهِ مِنِّي * * * گمان کردند که به خاطر همراهی فراوان علی با من و توجه من به او (و تمایل و پذیرش او نسبت به من) من چنین هستم.	﴿١٠٣﴾
خدا همواره یار و همراهم بود ز غمخواری مرا این گونه فرمود:	حَتَّى أَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي ذَلِكَ * * * تا این که خداوند عزوجل در این باره، چنین نازل کرد:	﴿١٠٤﴾

اشعار	متن و ترجمه
«در آزارت بکوشند این پلیدان تورا گوش و اُذن خوانند ایشان اُذن یعنی که باور می‌کند زود و نیک و بد برابر می‌کند زود به گوش جان خرد گفتار مردم کند تصدیق هر پندار مردم بگو بر این بد اندیشان بدگو که خوش‌باور براتان هست نیکو کلام مؤمنان را راست داند که او رحمت به جان‌ها می‌فشاند ولی آن کس که آزارش نماید خدا درمانده و خوارش نماید»	﴿وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ، قُلْ أُذُنٌ - (عَلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُ أُذُنٌ) خَيْرٌ لَّكُمْ، يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ يُؤْمِنُ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةً لِّلَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ الَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ *** «برخی از آنان، کسانی هستند که پیامبر را اذیت می‌کنند و می‌گویند او سخن‌شنو و زودباور است. بگو: علی‌رغم گمان کسانی که او را زودباور می‌پندارند، سخن‌شنوی او برای شما بهتر است. به خدا ایمان دارد و مؤمنان را راستگو می‌انگارد و برای ایمان‌آوردگان از شما، مایه رحمت است. و کسانی که پیامبر را اذیت می‌کنند، عذابی دردناک در انتظارشان خواهد بود.» (توبه/۶۱)
اگر بخواهم، بگویم نامشان را عیان سازم همه احوالشان را	﴿وَلَوْ شِئْتُ أَنَا أُسَمِّيَ الْقَائِلِينَ بِذَلِكَ بِأَسْمَائِهِمْ لَسَمَّيْتُ وَ أَنَا أُؤَمِّي إِلَيْهِمْ بِأَعْيَانِهِمْ لَاَوْمَاتٌ وَأَن أَدُلَّ عَلَيْهِمْ لَدَلْتُ﴾ *** اگر بخواهم گویندگان این نسبت ناروا را نام ببرم، نام خواهم برد. اگر بخواهم به شخص آنها اشاره کنم، اشاره خواهم کرد. گر بخواهم آنها را با نشانه‌ها بشناسانم، خواهم شناساند.

اشعار	متن و ترجمه	
ولی سوگند بر دادار سبحان جوان مردی کنم در حق آنان	وَلِكَيْ وَاللَّهِ فِي أُمُورِهِمْ قَدْ تَكْرَمْتُ * * * ولی به خدا قسم من در امور مربوط به آنها، با بزرگواری رفتار کرده‌ام.	﴿۱۰۷﴾
ز آنان بگذرم، گویم قضا را از آن حکمی که آمد مرتضی را من اکنون گرنگویم حکم یزدان نگردد راضی از من رب سبحان	وَكُلُّ ذَلِكَ لَا يَرْضَى اللَّهُ مِنِّي إِلَّا أَنْ أُبَلِّغَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيَّ (فِي حَقِّ عَلِيٍّ) * * * بعد از همه اینها، خداوند از من راضی نمی‌شود مگر آنچه را که در حق علی بر من نازل کرده، ابلاغ نمایم.	﴿۱۰۸﴾
سپس پیغمبر رحمت هلا زد تلاوت کرد این آیات ایزد: رسول ما! رسان حکم خدا را همان حکم ولای مرتضی را تو را از جانب حق این پیام است جزاین، امر رسالت ناتمام است اگر حکم الهی را رسانی ز شر دشمنان ایمن بمانی»	ثُمَّ تَلَا: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ - فِي حَقِّ عَلِيٍّ - وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ» * * * سپس پیامبر این آیه را تلاوت فرمود: «ای پیامبر! آنچه - در مورد علی - از پروردگارت بر تو نازل شده، ابلاغ کن. و اگر انجام ندهی، رسالت او را ابلاغ نکرده‌ای. و خداوند، تو را در برابر مردم حفظ می‌کند».	﴿۱۰۹﴾
به حکم حق، وصی من علی شد شما را صاحب الامر و ولی شد	فَاعْلَمُوا مَعَاشِرَ النَّاسِ ذَلِكَ فِيهِ وَأَفْهَمُوهُ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ قَدْ نَصَبَهُ لَكُمْ وَلِيًّا وَامَامًا * * * ای مردم! این مطلب را درباره او بدانید و بفهمید و آگاه باشید که خداوند، او را صاحب اختیار و امام شما قرار داده است.	﴿۱۱۰﴾

اشعار	متن و ترجمه
به هر که خالقش را یار باشد مهاجر یا که از انصار باشد و بر هر تابع نیکو پسندی به هر صحرانشین و شهروندی به هر کس بشنود امر الهی به هر شخص سفیدی یا سیاهی و بر آزاد و عبد و پیر و بُرنا به هر یکتاپرستی اوست مولا	﴿ ۱۱۱ ﴾ فَرَضَ طَاعَتَهُ عَلَى الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ، وَعَلَى التَّابِعِينَ لَهُمْ بِإِحْسَانٍ، وَعَلَى الْبَادِي وَالْحَاضِرِ، وَعَلَى الْعَجَبِيِّ وَالْعَرَبِيِّ، وَالْحُرِّ وَ الْمَمْلُوكِ وَالصَّغِيرِ وَالْكَبِيرِ، وَعَلَى الْأَبْيَضِ وَالْأَسْوَدِ، وَعَلَى كُلِّ مُوَحِّدٍ * * * اطاعتش را بر مجاهدین و انصار، و بر کسانی که ایشان را (انصار و مجاهدین را) به نیکی پیروی می کنند، و بر روستایی و شهری، و بر عجم و عرب، و بر آزاد و بنده، و بر بزرگ و کوچک، و بر سفید و سیاه، و بر هر یکتاپرستی واجب نموده است.
بود احکام او جاری تر از نور کلامش نافذ و ساری تر از نور	﴿ ۱۱۲ ﴾ مَاضٍ حُكْمُهُ، جَازٍ قَوْلُهُ، نَافِذٌ أَمْرُهُ * * * حکم علی قاطع، کلامش بسنده و امرش نافذ است.
مخالف با علی، خصم لعین است مطیع مرتضی از مقلحین است	﴿ ۱۱۳ ﴾ مَلْعُونٌ مَنْ خَالَفَهُ، مَرْحُومٌ مَنْ تَبِعَهُ وَ صَدَّقَهُ * * * هر کس با او مخالفت کند، ملعون است. هر کس تابع او باشد و تصدیقش کند، مورد رحمت الهی قرار می گیرد.

متن و ترجمه	اشعار
﴿ ۱۱۴ ﴾ فَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَلِمَنْ سَمِعَ مِنْهُ وَأَطَاعَ لَهُ *** خداوند، او را و کسانی را که از او حرف شنوی دارند و اطاعتش می کنند، آمرزیده است.	بود در سایه آمرزش حق علی با پیروان ناب و مطلق
﴿ ۱۱۵ ﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ آخِرُ مَقَامٍ أَقَوْمُهُ فِي هَذَا الْمَشْهَدِ *** ای مردم! این آخرین باری است که در چنین گردهمایی به پا می ایستم.	عزیزان! طبق تقدیر خدایی بود این آخرین گردهمایی
﴿ ۱۱۶ ﴾ فَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنْقَادُوا لِأَمْرِ اللَّهِ رَبِّكُمْ *** پس بشنوید و اطاعت کنید و در مقابل امر پروردگارتان، سر تسلیم فرود آورید.	پس اینک بشنوید احکام او را بگویم با شما پیغام او را نمایید از خدای خود اطاعت که همراه شما گردد سعادت
﴿ ۱۱۷ ﴾ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ هُوَ مَوْلَاكُمْ وَالْهُكْمُ، ثُمَّ مِنْ دُونِهِ رَسُولُهُ وَنَبِيُّهُ الْمُخَاطَبُ لَكُمْ *** به راستی که خداوند عزوجل، صاحب اختیار شما و معبود شما است. و بعد از خداوند، رسول و پیامبرش شما را مخاطب قرار می دهد.	خدا باشد شما را ربّ و مولا و من هستم وصی حق تعالی

اشعار	متن و ترجمه
که بعد از من به امر پاک یزدان علی باشد ولی و مقتداتان	﴿۱۱۸﴾ ثُمَّ مِنْ بَعْدِي عَلَىٰ وَلِيِّكُمْ وَاِمَامُكُمْ بِأَمْرِ اللَّهِ رَبِّكُمْ *** بعد از من، به امر خداوند، علی صاحب اختیار و امام شما می باشد.
سپس در اهل بیت من امامت شود جاوید تا روز قیامت	﴿۱۱۹﴾ ثُمَّ الْإِمَامَةُ فِي ذُرِّيَّتِي مِنْ وَلَدِهِ إِلَى يَوْمِ تَلْقَوْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ *** بعد از او، امامت در نسل من. از فرزندان او. جریان دارد؛ تا روزی که خدا و رسولش را ملاقات کنید.
روا نبود جز آنچه حق روا دید و یا از احمد و آلش تراوید حرامی نیست جز آنچه خدا گفت پیمبر یا امامی زان بر آشفست (تراوید: صادر شد)	﴿۱۲۰﴾ لَا حِلَّالَ إِلَّا مَا أَحَلَّهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَهُمْ، وَلَا حَرَامَ إِلَّا مَا حَرَّمَهُ اللَّهُ (عَلَيْكُمْ) وَ رَسُولُهُ وَهُمْ *** حلالی نیست مگر آنچه که خدا و رسولش و امامان، حلال کرده باشند. و حرامی نیست مگر آنچه که خدا و رسولش و امامان، بر شما حرام کرده بلشند.
خدا احکام خود بر من شناساند حلال و حرمتش بر من نمایاند	﴿۱۲۱﴾ وَاللَّهُ عَزَّوَجَلَّ عَرَفَنِي الْحَلَالَ وَالْحَرَامَ *** خدای عزوجل، حلال و حرام را به من شناساند.

اشعار	متن و ترجمه
	﴿١٢٢﴾ وَأَنَا أَفْضَيْتُ بِمَا عَلَّمَنِي رَبِّي مِنْ كِتَابِهِ وَحَلَالِهِ وَحَرَامِهِ إِلَيْهِ * * * آنچه پرودگارم از کتابش و حلال و حرامش به من آموخت، به علی سپردم.
و اینک بر اساس حکم داور سپردم من علومم را به حیدر	﴿١٢٣﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ فَضَّلُوهُ * * * ای مردم! علی را بر دیگران برتری دهید.
پس ای مردم! علی را دوست دارید و را از دیگران برتر شمارید	﴿١٢٤﴾ مَا مِنْ عِلْمٍ إِلَّا وَقَدْ أَحْصَاهُ اللَّهُ فِي * * * هیچ علمی نیست مگر آن که خدا آن را در من گرد آورد.
خدا هر دانشی در سینه‌ام کاشت ز بهر حکمتش گنجینه‌ام داشت	﴿١٢٥﴾ وَ كُلُّ عِلْمٍ عُلِّمْتُ فَقَدْ أَحْصَيْتُهُ فِي إِمَامِ الْمُتَّقِينَ * * * و هر علمی را که آموختم، در امام المتقین گرد آوردم.
هر آن دانش کز او آموختم من به قلب مرتضی اندوختم من همانا او امام المتقین است فقط او لایق علم مبین است	﴿١٢٦﴾ وَمَا مِنْ عِلْمٍ إِلَّا وَقَدْ عَلَّمْتُهُ عَلِيًّا * * * هیچ علمی نیست مگر آن که آن را به علی آموختم.
نباشد دانشی در کل عالم مگر من بر علی تعلیم دادم	

اشعار	متن و ترجمه
خدا در سوره یاسین ستودش و هر چیزی درآکند در وجودش	﴿١٢٧﴾ وَ هُوَ الْإِمَامُ الْمُبِينُ الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ فِي سُورَةِ يَس: ﴿وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ﴾ *** او همان امام مبین است که خداوند در سوره یس ذکر می‌کند: «و هر چیزی را در امام مبین گرد آوردیم». (یاسین/ ۱۲)
شما مردم علی را یار باشید برای یاری‌اش هشیار باشید دگر هرگز از او رخ برنتابید که همچون او دگر رهبر نیابید	﴿١٢٨﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ لَا تَضِلُّوا عَنْهُ وَلَا تَنْفَرُوا مِنْهُ، وَلَا تَسْتَنْكِفُوا عَنْ وَلَايَتِهِ *** ای مردم! از علی روی برنگردانید و از او نگریزید و از ولایتش سر برنتابید.
علی فرمان حق را سازد اجرا کشاند سوی حق، خلق جهان را	﴿١٢٩﴾ فَهُوَ الَّذِي يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَيَعْمَلُ بِهِ *** او است که به سوی حق، هدایت می‌کند و به آن عمل می‌نماید.
زند بر لوح باطل، خط بطلان شما را بر حذر سازد ز شیطان	﴿١٣٠﴾ وَيُزْهِقُ الْبَاطِلَ وَيَنْهَى عَنْهُ *** او است که باطل را از میان برمی‌دارد و از آن بازمی‌دارد.
به راه ایزدی گر پا گذارد برایش سرزنش معنا ندارد	﴿١٣١﴾ وَلَا تَأْخُذْهُ فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَّائِمٍ *** او است که سرزنش ملامت‌گران، او را از راه خدا باز نمی‌دارد.

اشعار	متن و ترجمه
بر او سبقت ندارد کس در ایمان در ایمان بر من و دادار سبحان	﴿١٣٢﴾ أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ (لَمْ يَسْبِقْهُ إِلَى الْإِيمَانِ بِي أَحَدٌ) *** او نخستین کسی است که به خدا و رسولش ایمان آورد و هیچ کس در ایمان به من، بر او پیشی نگرفت.
علی شد جان نثار دین احمد فدای آن رسول ذات سرمد	﴿١٣٣﴾ وَالَّذِي فَدَى رَسُولَ اللَّهِ بِنَفْسِهِ *** او است که جان خود را فدای رسول خدا کرد.
کجا دیگر کسان را بُد لیاقت که با یاسین شود مشغول طاعت به وقت خلوتش با شخص حیدر نبود آثاری از مردان دیگر	﴿١٣٤﴾ وَالَّذِي كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ وَلَا أَحَدٌ يَعْبُدُ اللَّهَ مَعَ رَسُولِهِ مِنَ الرِّجَالِ غَيْرُهُ *** او است که با رسول خدا بود، در حالی که هیچ يك از مردان، به هنگام عبادت خداوند، رسول خدا را همراهی نمی کردند.
در آغازین نماز از بهر دادار علی از جمع خوبان شد مریار	﴿١٣٥﴾ أَوَّلُ النَّاسِ صَلَاةً وَأَوَّلُ مَنْ عَبَدَ اللَّهَ مَعِي *** نخستین نمازگزار در میان مردم بود که همراه با من، خدا را عبادت کرد.
چو دستور آمدش از سوی یزدان بخواهد جای من تا صبحگاهان سر و جان را گرفتار خطر کرد برای حفظ من، خود را سپر کرد	﴿١٣٦﴾ أَمَرْتُهُ عَنِ اللَّهِ أَنْ يَنَامَ فِي مَضْجَعِي، فَفَعَلَ فَادِيًا لِي بِنَفْسِهِ *** از جانب خداوند، به او امر کردم که در بستر من بخوابد. او در حالی که جانش را فدای من می کرد، در بستر من آرامید.

اشعار	متن و ترجمه	
علی را از همه برتر شمارید به درگاه و مقامش سرخم آرید که حق او را به دنیا برتری داد ز جمعی برگزید و سروری داد	مَعَاشِرَ النَّاسِ، فَصَلُّوهُ فَقَدْ فَضَّلَهُ اللَّهُ، وَ اقْبَلُوهُ فَقَدْ نَصَبَهُ اللَّهُ * * * ای مردم! او را بر دیگران برتری دهید که خدا او را برتری داده است. او را قبول کنید که خدا او را منصوب کرده است	﴿۱۳۷﴾
علی ساقی‌گر کوی ولا شد امام عشق از سوی خدا شد	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ إِمَامٌ مِنَ اللَّهِ * * * ای مردم! او امامی از جانب خداوند است.	﴿۱۳۸﴾
هر آن کس منکر حق علی گشت جدا از مشرب آل نبی گشت نمی‌بخشد گنااهش را خداوند گرفتار آید اندر خشم و ارغند (ارغند: خشم و قهر و وحشت)	وَلَنْ يَتُوبَ اللَّهُ عَلَى أَحَدٍ أَنْكَرَ وَلَا يَتَّهَ وَلَنْ يَغْفِرَ لَهُ * * * هر کس ولایت او را انکار کند، خدا هرگز توبه‌اش را نمی‌پذیرد و او را نمی‌بخشد.	﴿۱۳۹﴾
چو انکار علی، ظلمی گران است و ظالم در عذابی جاودان است	حَتْمًا عَلَى اللَّهِ أَنْ يَفْعَلَ ذَلِكَ بِمَنْ خَالَفَ أَمْرَهُ وَ أَنْ يُعَذِّبَهُ عَذَابًا نُكْرًا أَبَدًا الْأَبَادِ وَ دَهْرَ الدُّهُورِ * * * حتمی است که خداوند با مخالفان امرش چنین نماید و تا ابدیت و تا پایان روزگار، به عذابی شدید دچار گرداند.	﴿۱۴۰﴾

اشعار	متن و ترجمه
مخالف با علی هرگز نگردید ز سوزان آتش دوزخ بترسید که هیزم‌های آن سنگ است و انسان مهیا گشته بهر کفر ورزان	﴿١٤١﴾ فَاحْذَرُوا أَنْ تُخَالِفُوهُ. فَتَصْلُونَا نَارًا ﴿وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾ از مخالفت با او بپرهیزید؛ وگرنه در آتشی گرفتار می‌شوید که برای کافران آماده شده است و هیزم آن، انسان‌ها و سنگ‌ها می‌باشند. (بقره/ ۲۴)
قسم بر ذات والای خداوند تمام انبیا این مژده دادند	﴿١٤٢﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، بِي - وَاللَّهِ - بَشَرُ الْأَوَّلُونَ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ ای مردم! به خدا قسم پیامبران و رسولان پیشین، به آمدنم مژده داده‌اند.
که من بر حلقه هستی نگینم رسول الله و ختم المرسلین	﴿١٤٣﴾ وَأَنَا - وَاللَّهِ - خَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ به خدا قسم، من خاتم پیامبران و رسولان هستم.
منم حجت به اهل آسمان‌ها به بزم خاکیان تا بیکران‌ها	﴿١٤٤﴾ وَالْحُجَّةُ عَلَى جَمِيعِ الْمَخْلُوقِينَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِينَ و حجت بر همه مخلوقات - از اهل آسمان‌ها و زمین‌ها - می‌باشم.
بر این مطلب هر آن کس شک نماید به کفر و جهل پیشینش درآید	﴿١٤٥﴾ فَمَنْ سَكََّ فِي ذَلِكَ فَقَدْ كَفَرَ كُفْرَ الْأَجَاهِلِيَّةِ الْأُولَى هر کس به این مطلب شک کند، همانند کفر جاهلیت نخستین، کافر شده است.

اشعار	متن و ترجمه	
اگر بر این سخن ننماید اذعان همانا کرده شک در کل قرآن	وَمَنْ شَكَ فِي شَيْءٍ مِنْ قَوْلِي هَذَا فَقَدْ شَكَ فِي كُلِّ مَا أُنْزِلَ إِلَيَّ * * * هر کس در این گفته ام شک کند، به همه آنچه که بر من نازل شده، گمان بد برده است.	﴿۱۴۶﴾
اگر شک آورد بر یک امامی بود منکر امامان را تمامی	وَمَنْ شَكَ فِي وَاحِدٍ مِنَ الْأَئِمَّةِ فَقَدْ شَكَ فِي الْكُلِّ مِنْهُمْ * * * هر کس در یکی از امامان شک کند، به همه آنها شک کرده است.	﴿۱۴۷﴾
هر آن کس شک کند در آل احمد شرار آتش او را جای گردد	وَالشَّائِكُ فِينَا فِي النَّارِ * * * کسی که درباره ما شک کند، جایگاهش در آتش است.	﴿۱۴۸﴾
خدایم منصب پیغمبری داد مرا احسان نمود و برتری داد	مَعَاشِرَ النَّاسِ، حَبَانِي اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِهَذِهِ الْفَضِيلَةِ مَتَّامِنُهُ عَلَيَّ وَاحْسَانًا مِنْهُ إِلَيَّ * * * ای مردم! خداوند این فضیلت را بر من ارزانی داشته که متنی از او بر من و احسانی از جانب او به سوی من است.	﴿۱۴۹﴾
همانا خالق غیر از خدا نیست و توحید از نهاد ما جدا نیست به هر حالی ستایش می‌نمایم خدا را تا قیامت می‌ستایم	وَلَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ، أَلَا لَهُ الْحَمْدُ مِثِّي أَبَدَ الْأَبَدِينَ وَ دَهْرَ الدَّاهِرِينَ وَ عَلَى كُلِّ حَالٍ * * * خدایی جز او نیست. تا ابدیت و تا پایان روزگار و در همه حال، حمد و ستایش من نثار او باد.	﴿۱۵۰﴾

اشعار	متن و ترجمه
علی را مردمان! سرور بدانید ز هر مرد و زنی برتر شمارید پس از من او شما را برترین است در این دنیا و در روز پسین است	﴿ ۱۵۱ ﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، فَضَلُّوا عَلَيًّا فَإِنَّهُ أَفْضَلُ النَّاسِ بَعْدِي مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى مَا أَنْزَلَ اللَّهُ الرِّزْقَ وَبَقِيَ الْخَلْقُ ای مردم! علی را بر دیگران برتری دهید که او بعد از من - تا مادامی که خداوند روزی می دهد و آفریده ای وجود دارد - برترین مردم در میان مردان و زنان می باشد.
کسی گردد کند این حرف و گفتار شود مغضوب و ملعون پیش دادار	﴿ ۱۵۲ ﴾ مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ، مَغْضُوبٌ مَغْضُوبٌ مَنْ رَدَّ عَلَى قَوْلِي هَذَا وَلَمْ يُوَافِقْهُ ملعون است، ملعون است، مغضوب است، مغضوب است کسی که این گفته مراد کند و با آن موافقت ننماید.
به من گفت این سخن پیک الهی عداوت با علی باشد تباهی هر آن کس با علی گردید دشمن نباشد از عذاب سخت، ایمن چو از مُلک ولایت رفت بیرون بود همواره او مغضوب و ملعون	﴿ ۱۵۳ ﴾ أَلَا إِنَّ جَبْرِئِلَ خَبَّرَنِي عَنِ اللَّهِ تَعَالَى بِذَلِكَ وَ يَقُولُ: «مَنْ عَادَى عَلِيًّا وَ لَمْ يَتَوَلَّهُ فَعَلَيْهِ لَعْنَتِي وَ عَضْبِي» بدانید که جبرئیل این خبر را از جانب خدا برایم آورده است و می گوید: «هر کس با علی دشمنی کند و ولایت او را نپذیرد، لعت و غضب من براو باد».

اشعار	متن و ترجمه	
بیند هر کسی از بهر فردا چه زاد و توشه‌ای دارد مهیا قیامت، موعد انعام نیکوست و تقوا موجب فرجام نیکوست ز فرمان علی سر بر نتابید که از راه خدا لغزش نیابید خدا بر حال ما آگاه باشد مخالف با علی، گمراه باشد	﴿وَلَنَنْظُرَ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ - أَنْ تَخَالِفُوهُ فَتَزِلَّ قَدَمُ بَعْدَ ثُبُوتِهَا- إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾ * * * هر کس نگاه کند و ببیند برای فردای خود، چه پیش فرستاده است. از خدا بترسید و با علی مخالفت نکنید تا گام‌هایتان بعد از ثابت شدن، نلغزد. خدا از آنچه که انجام می‌دهید، آگاه است. (حشر/۱۸)	﴿۱۵۴﴾
علی ساکن بود در نزد یزدان مخالف با علی گردد پشیمان	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ جَنَّبَ اللَّهُ الَّذِي ذَكَرَ فِي كِتَابِهِ الْعَزِيزِ: فَقَالَ تَعَالَى (مُخْبِرًا عَمَّنْ يُخَالِفُهُ): ﴿أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَا عَلَيَّ مَا فَرَطْتُ فِي جَنَبِ اللَّهِ﴾ * * * ای مردم! علی هم جوار خداوند است؛ همان کسی است که خدا در کتاب عزیزش ذکر نموده و از گفتار مخالفش خبر داده که خواهد گفت: «افسوس که نسبت به هم جوار خدا کوتاهی کردم». (زمر/۵۶)	﴿۱۵۵﴾
در این آیات حق اندیشه آرید که معنای کلامش را بیابید	مَعَاشِرَ النَّاسِ، تَذَبَّرُوا الْقُرْآنَ وَافْهَمُوا آيَاتِهِ * * * ای مردم! درباره قرآن بیندیشید و آیات آن را بفهمید.	﴿۱۵۶﴾
فقط آیات محکم را ببینید ز مبهم‌های آن دوری گزینید	وَانْظُرُوا إِلَى مُحْكَمَاتِهِ وَلَا تَتَّبِعُوا مُتَشَابِهَهُ * * * در محکمات آن نظر کنید و به دنبال متشابه آن نروید.	﴿۱۵۷﴾

اشعار	متن و ترجمه	
قسم بر آن خدای پاک و سبحان نمی‌آید کسی هرگز به دوران که قرآن را دهد شرح و بیانی کند روشن همه سر نهانی جز این حیدر که باشد در کنارم به گرمی بازوانش می‌فشارم	فَوَاللّٰهِ لَنْ يُبَيِّنَ لَكُمْ زَوَاجِرَهُ وَلَنْ يُوضِحَ لَكُمْ تَفْسِيرَهُ اِلَّا الَّذِي اَنَا اَخِذٌ بِيَدِهِ وَ مُضْعِدُهُ اِلَيَّ وَ شَاتِلٌ بِعَضْدِهِ وَ رَافِعُهُ بِيَدَيَّ *** به خدا قسم، کسی باطن قرآن را برای شما بیان نمی‌کند و تفسیرش را برایتان روشن نمی‌سازد، مگر این شخصی که دستش را گرفته‌ام و بالا آورده‌ام و بازویش را گرفته‌ام و بلندش کرده‌ام.	﴿۱۵۸﴾
کنون اعلام می‌دارم شما را کنم فرمان حق را آشکارا هر آن کس را که من مولای اویم بود مولای او پورِ عمویم مرا باشد علی یار و برادر چه در دنیا، چه در صحرای محشر	و مُعَلِّمُكُمْ: اَنَّ مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ، وَ هُوَ عَلِيٌّ بِنُ أَبِي طَالِبٍ اَخِي وَ وَصِيِّي، وَ مَوَالَاتُهُ مِنَ اللّٰهِ عَزَّ وَ جَلَّ اَنْزَلَهَا عَلَيَّ *** به شما اعلام می‌کنم که هر کس من صاحب اختیار او هستم، این علی نیز صاحب اختیار او است. و این علی بن ابی‌طالب، برادر و جانشین من است. و ولایت او، حکمی است که از سوی خداوند عزوجل بر من نازل شده است.	﴿۱۵۹﴾
دو گنجینه برای مسلمین است یکی اکبر که قرآن مبین است دگر اصغر که از نسلی نکویند علی و یازده فرزند اویند	مَعَاشِرَ النَّاسِ، اِنَّ عَلِيًّا وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ وُلْدِي مِنْ صُلْبِهِ هُمُ الثَّقَلَانِ الْاَصْغَرُ، وَ الْقُرْآنُ الثَّقَلُ الْاَكْبَرُ *** ای مردم! علی و فرزندان پاک من از نسل او، گنجینه کوچک هستند و قرآن، گنجینه بزرگ است.	﴿۱۶۰﴾

اشعار	متن و ترجمه
ره قرآن و عترت، هست یک راه بود این همراهی، از لطف الله جدا از یکدیگر هرگز نگردند که در کوشر به من یابند پیوند	﴿١٦١﴾ فَكُلُّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مُنْبِئٌ عَنِ صَاحِبِهِ وَ مُؤَافِقٌ لَهُ، لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّىٰ يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ * * * هر يك از اين دو، از ديگري خبر مي دهد و موافق يكدیگر هستند. از هم جدا نمی شوند تا کنار حوض کوثر، به من بپیوندند.
ز سوی حق شما را حکمرانند امینان خدا در این جهانند	﴿١٦٢﴾ أَلَا إِنَّهُمْ أُمَنَاءُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ وَحُكْمُهُ فِي أَرْضِهِ * * * بدانید که آنان، امین خدا بین مردم و حاکمان او در زمین هستند.
تو شاهد باش بر من، رب عالم که بر مردم پیامت را رساندم هرآن گفتم، همه امر خدا بود کلامش را نگرداندم خودآلود	﴿١٦٣﴾ أَلَا وَقَدْ آدَيْتُ. أَلَا وَقَدْ بَلَّغْتُ، أَلَا وَقَدْ أَسْمَعْتُ، أَلَا وَقَدْ أَوْضَحْتُ، أَلَا وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ وَأَنَا قُلْتُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ * * * بدانید که من وظیفه خود را ادا نمودم. بدانید که من ابلاغ کردم. بدانید که من به گوش ها رساندم. بدانید که من توضیح دادم. بدانید که این ها را خدای عزوجل گفت و من از جانب خدا گفتم.

اشعار	متن و ترجمه	
امیر المؤمنین غیر از علی نیست بدین قامت امامی منجلی نیست شما را از من این پند و کلام است که غیرش را چنین عنوان حرام است	أَلَا إِنَّهُ لَا «أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ» غَيْرَ آخِي هَذَا، أَلَا لَا تَحِلُّ أَمْرَةُ الْمُؤْمِنِينَ بَعْدِي لِأَحَدٍ غَيْرِهِ *** بدانید که جز این برادر من، کسی امیر المؤمنین نیست. بدانید که بعد از من، عنوان امیر المؤمنین برای احدی جز او جایز نیست.	(۱۶۴)
سپس بگرفت از دستان حیدر چنین فرمود مردم را پیمبر: سزاوار از شما بر خویشتن کیست؟ بگفتند جز تو و ایزد کسی نیست	(ثُمَّ صَرَبَ بِيَدِهِ إِلَى عَصِدٍ عَلَى فَرْعِهِ). ثُمَّ قَالَ: أَيُّهَا النَّاسُ، مَنْ أُولَى بِكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ؟ قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ. *** سپس بازوی علی را گرفت و بلند کرد و فرمود: ای مردم! چه کسی بر شما سزاوارتر از خودتان است؟ گفتند: خدا و رسولش.	(۱۶۵)
بگفتا هر که را مولا من استم بود او را علی مولاى افخم	فَقَالَ: أَلَا فَمَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ *** فرمود: بدانید که هر که من مولای اویم، این علی مولای او است.	(۱۶۶)
خدایا هر که او را دوست دارد چنان فرما که او را زر بیارد هر آن کس با علی گردید دشمن بریزش زهر تنهایی به دامن	اللَّهُمَّ وَالْ مَنْ وَالَاهُ وَعَادَ مَنْ عَادَاهُ وَأَنْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ وَاخْذُلْ مَنْ خَذَلَهُ *** خدایا! هر کس که او را دوست دارد، دوست بدار؛ و هر کس با او دشمنی می‌کند، دشمن بدار؛ و به هر کس که یاری اش می‌کند، یاری رسان؛ و هر که را که تنهایش می‌گذارد، تنها گذار.	(۱۶۷)

اشعار	متن و ترجمه	
مرا باشد علی یار و برادر وصی و جانشین از سوی داور حفاظت می‌کند از دانش من پس از من اتم را هست مأمّن	مَعَاشِرَ النَّاسِ، هَذَا عَلِيٌّ أَخِي وَ وَصِي وَ وَايِ عَلِيٍّ، وَ خَلِيفَتِي فِي أُمَّتِي عَلَى مَنْ أَمَنْ بِي * * * ای مردم! این علی، برادر من، وصی من، حافظ علم من و جانشین من است در میان اتم که به من ایمان آورده‌اند.	﴿١٦٨﴾
علی تفسیر قرآن باز گوید رضای حضرت حق را بجوید	وَ عَلَى تَفْسِيرِ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ الدَّاعِي إِلَيْهِ وَ الْعَامِلُ بِمَا يَرْضَاهُ * * * و جانشین من در تفسیر کتاب خداوند عزوجل و دعوت‌کننده به آن می‌باشد. و عمل‌کننده به آن چیزی است که خدا را خشنود می‌سازد.	﴿١٦٩﴾
علی با دشمنان دین و قرآن کند پیکار همچون شیر غرّان و با پویندگان راه قرآن نماید مهربانی از دل و جان بر عالم مهر خود ابراز دارد شما را از گناهان باز دارد	وَ الْمُحَارِبُ لِأَعْدَائِهِ وَ الْمُوَالِي عَلَى طَاعَتِهِ وَ النَّهْيُ عَنْ مَعْصِيَتِهِ * * * ستیزگر با دشمنان خدا و یاری‌رسان در فرمان‌بری خدا و بازدارنده از نافرمانی خدا است.	﴿١٧٠﴾
نبی را جانشینی راستین است و برحق او امیرالمؤمنین است	إِنَّهُ خَلِيفَةُ رَسُولِ اللَّهِ وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ * * * او جانشین رسول خدا و امیر مؤمنان است.	﴿١٧١﴾
امام و رهنما از سوی حق است امامت را وجودش مستحق است	وَ الْإِمَامُ الْهَادِي مِنَ اللَّهِ * * * او امام هدایت‌گراز طرف خداوند است.	﴿١٧٢﴾

اشعار	متن و ترجمه
فرو ریزد بساط ناکین را و رسوا می‌نماید قاسطین را کند خارج خوارج را ز هستی کند هموار راه حق پرستی	﴿١٧٣﴾ وَ قَاتِلِ النَّاصِثِينَ وَ الْقَاسِطِينَ وَ الْمَارِقِينَ بِأَمْرِ اللَّهِ * * * او است که به فرمان الهی، با عهدشکنان و ستمکاران و بیرون‌روندگان از دین می‌جنگد.
چنین گوید خداوند ذوالاجلال: «نیابد حرف من تغییر و ابطال» پس ای رب جلی بشنو کلامم به فرمانت تو را این گونه خوانم:	﴿١٧٤﴾ يَقُولُ اللَّهُ: «مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلَ لَدَيَّ». بِأَمْرِكَ يَا رَبِّ أَقُولُ: * * * خداوند می‌فرماید: «حرف و فرمان من تغییر نمی‌پذیرد». پروردگارا! اکنون به فرمان تو چنین می‌گویم: (ق/٢٩)
خدایا یاور یار علی باش دمادم در کنارش منجلی باش خدایا دشمنانش خوار گردان همه مأوایشان را نار گردان	﴿١٧٥﴾ اللَّهُمَّ وَالْأَمْرَ وَالْإِثْمَ عَادَةٌ وَأَنْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ وَ أَخْذَلْ مَنْ خَذَلَهُ * * * خداوندا! هر که او را دوست دارد، دوست بدار؛ و هر که با او دشمنی می‌کند، دشمن بدار؛ و به هر که یاری‌اش می‌کند، یاری رسان؛ و هر که تنه‌ایش می‌گذارد، تنه‌ا گذار؛
ز خود ران هر که حیدر را کند رد و هر کس حق او نادیده گیرد	﴿١٧٦﴾ وَالْعَنَ مَنْ أَنْكَرَهُ وَ اغْضَبَ عَلَى مَنْ جَحَدَ حَقَّهُ * * * و هر که انکارش می‌کند، از خود دور ساز؛ و هر که حقش را نادیده می‌گیرد، مورد خشم خود قرار ده.

اشعار	متن و ترجمه
علی چون گشت منصوب امامت چنین آمد مرا یا رب پیامت: نمودم دینتان کامل ز اکنون عطا کردم شما را نعمت افزون ولای مرتضی چون یافت فرجام پسند آمد مرا از دین اسلام	﴿ ١٧٧ ﴾ اللَّهُمَّ إِنَّكَ أَنْزَلْتَ الْآيَةَ فِي عَلِيٍّ وَلِيِّكَ عِنْدَ تَبْيِينِ ذَلِكَ وَنَصْبِكَ إِيَّاهُ لِهَذَا الْيَوْمِ: ﴿ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَاتَّمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعَمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ﴾ *** پروندگان! تو امروز به هنگام تبیین این مطلب و گماشتن علی به ولایت، این آیه را نازل کردی: «امروز دین شما را برایتان کامل نمودم و نعمت خود را به طور تام و تمام، در اختیار شما گذاشتم و اسلام را به عنوان دینی برای شما پسندیدم». (مائده/۳)
تو فرمودی جز اسلام محمد نیرزد هیچ دینی نزد سرمد و هر کس دین دیگر برگزیند دگر خیری در این هستی نبیند	﴿ ١٧٨ ﴾ وَقُلْتُ: ﴿إِنَّ الَّذِينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ﴾. وَ قُلْتُ: ﴿وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ *** و فرمودی: «دین در نزد خدا، فقط اسلام است». و فرمودی: «هر کس دینی غیر از اسلام برگزیند، هرگز از او پذیرفته نمی شود و در آخرت، از زیان کاران خواهد بود». (آل عمران/۱۹ و ۸۵)
خداوند! تو خود بر من گواهی رسانیدم من این امر الهی	﴿ ١٧٩ ﴾ اللَّهُمَّ إِنِّي أَشْهَدُكَ أَنِّي قَدْ بَلَغْتُ *** پروندگان! تو را شاهد می گیرم که پیامت را ابلاغ نمودم.

اشعار	متن و ترجمه	
شما مردم بدانید این بیان را خدا بنموده کامل دینتان را جلا بخشیده دین را با امامت نمایید از علی دائم اطاعت	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّمَا أَكْمَلَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ دِينَكُمْ بِإِمَامَتِهِ * * * ای مردم! خدا دین شما را با امامت علی کامل نمود.	﴿۱۸۰﴾
ز الآن تا قیام روز محشر و رفتن نزد بی‌همتای داور علی را گر کسی پیرو نباشد به امر نسل وی رهرو نباشد در این دنیا درافتد در تباهی به دوزخ ماند او را رو سیاهی مجازاتى که تخفیفی ندارد بر او باران لطف حق نبارد	فَمَنْ لَمْ يَأْتَمْ بِهِ وَ بَمَنْ يَقُومُ مَقَامَهُ مِنْ وَلَدِي مِنْ صَلَّيْهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ الْعَرَضَ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَ «أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ» وَ فِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ، «لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَ لَا هُمْ يُنْظَرُونَ» * * * پس تا روز قیامت و روز رفتن به پیشگاه خداوند عزوجل، کسانی که به علی اقتدا نکنند و جانشینان او - از فرزندان من و از نسل او - را امام خود قرار ندهند، اعمالشان در دنیا و آخرت، از بین می‌رود و در آتش همیشگی خواهند بود. از عذاب آنان کاسته نمی‌گردد و مهلتی به آنان داده نمی‌شود. (آل عمران/ ۲۲ و ۸۸)	﴿۱۸۱﴾
همانا این علی بگذشته از جان نموده یاری‌ام در راه قرآن بود نزدم عزیز و برترین یار مرا باشد علی همواره غمخوار	مَعَاشِرَ النَّاسِ، هَذَا عَلِيٌّ، أَنْصَرُكُمْ لِي وَ أَحَقُّكُمْ بِي وَ أَقْرَبُكُمْ إِلَيَّ وَ أَعَزُّكُمْ عَلَيَّ * * * ای مردم! این علی، یاری‌رسان‌ترین و سزاوارترین و نزدیک‌ترین و عزیزترین شما نسبت به من است.	﴿۱۸۲﴾

اشعار	متن و ترجمه	
از او خشنود باشد حضرت دوست و ختم الانبیاء هم راضی از اوست	وَاللّٰهُ عَزَّوَجَلَّ وَاَنَا عَنْهُ رَاضِيَانِ * * * خدای عزوجل و من، از او راضی هستیم.	﴿۱۸۳﴾
نشد اندر رضای حق تعالی کلامی نازل از آن عرش اعلا مگر دربارهٔ مولا علی بود و نور مرتضی در آن جلی بود	وَمَا نَزَّلْتُ آيَةً رِّضًا فِي الْقُرْآنِ إِلَّا فِيهِ * * * هیچ آیه‌ای در قرآن، دربارهٔ خشنودی خدا نازل نشد، مگر این که دربارهٔ او بود.	﴿۱۸۴﴾
به هر جا الذین آمنوا گفت خداوند سخن، اول از او گفت	وَلَا خَاطَبَ لِلّٰهِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَّا بِكَلِمَةٍ * * * هیچ‌گاه خداوند، مومنین را مورد خطاب قرار نداد، مگر این که خطابش را با علی آغاز کرد.	﴿۱۸۵﴾
به هر مدحی که رب نازل نموده تثانیست کرده و او را ستوده	وَلَا نَزَّلْتُ آيَةً مَّدْحٍ فِي الْقُرْآنِ إِلَّا فِيهِ * * * هیچ آیه مدحی در قرآن نازل نشد، مگر این که دربارهٔ او بود.	﴿۱۸۶﴾
خدا در «هل اتی» گشته گواهیست که رضوان بهشت است جایگاهش در این سوره به جز تمجید حیدر نگشته مدحی از افراد دیگر	وَلَا شَهِدَ اللّٰهُ بِالْجَنَّةِ فِي (هَلْ آتَى عَلَى الْإِنْسَانِ) إِلَّا لَهُ، وَلَا أَنْزَلَهَا فِي سِوَاهُ وَلَا مَدَحَ بِهَا غَيْرَهُ * * * خداوند در سوره «هَلْ آتَى» گواهی به بهشت نداد، مگر برای او. و این سوره را دربارهٔ غیر او نازل ننمود و با این سوره، کسی غیر از او را نستود.	﴿۱۸۷﴾
بدانید اوست یار دین خاتم مدافع از رسول الله اعظم	مَعَاشِرَ النَّاسِ، هُوَ نَاصِرُ دِينِ اللّٰهِ وَ الْمُجَادِلُ عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ * * * ای مردم! او یاری دهندهٔ دین خدا و دفاع‌کننده از رسول خدا است.	﴿۱۸۸﴾

اشعار	متن و ترجمه	
علی پاکیزه و پرهیزگار است هدایتگر به سوی کردگار است که اول روح پاکش شد هدایت سپس گردید هادی بین امت	وَهُوَ التَّقِيُّ النَّقِيُّ الْهَادِي الْمَهْدِي *** او پرهیزکار پاکیزه هدایت‌کننده هدایت شده است.	﴿۱۸۹﴾
محمد برترین انبیاء است وصیش بهترین اوصیاء است و اولاد وصیش بهترین‌اند چرا که نسل خیرالمسئین‌اند	نَبِيِّكُمْ خَيْرُ نَبِيٍّ وَ وَصِيِّكُمْ خَيْرُ وَصِيٍّ وَ بَنُوهُ خَيْرُ الْأَوْصِيَاءِ *** پیامبر شما، بهترین پیامبر است. و وصی شما، بهترین وصی است. و فرزندان علی، بهترین اوصیاء هستند.	﴿۱۹۰﴾
به تدبیر نکوی حضرت دوست ز صلب هر پیمبر، عترت او است بود از صلب حیدر، عترت من همان آینه‌های صاف و روشن	مَعَاشِرَ النَّاسِ، ذُرِّيَّةُ كُلِّ نَبِيٍّ مِنْ صُلْبِهِ، وَ ذُرِّيَّتِي مِنْ صُلْبِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٍّ *** ای مردم! نسل هر پیامبری، از صلب خود او هستند؛ ولی نسل من، از صلب امیرالمؤمنین علی است.	﴿۱۹۱﴾
الا مردم بدانید آن که شیطان حسد ورزید و خارج کرد انسان ز باغ جنت و عرش الهی و خود افتاد در چاه تباهی حسادت برعلی هرکس بورزد همه اعمال او نابود گردد	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ إِبْلِيسَ أَخْرَجَ آدَمَ مِنَ الْجَنَّةِ بِالْحَسَدِ؛ فَلَا تَحْسُدُوهُ فَتَحْبِطَ أَعْمَالُكُمْ وَتَزِلَّ أَقْدَامُكُمْ *** ای مردم! ابلیس به خاطر حسادت، باعث بیرون شدن آدم از بهشت گردید. پس مبادا به علی حسد ورزید که اعمالتان نابود شود و گام‌هایتان بلغزد.	﴿۱۹۲﴾

اشعار	متن و ترجمه
اگر چه آدم از بگزیدگان بود به يك خبط و خطا گردید مردود و حال آن که شما تنها شمايید و برخی از شما خصم خدايید	﴿١٩٣﴾ فَإِنَّ آدَمَ أَهْبِطَ إِلَى الْأَرْضِ بِخَطِيئَةٍ وَاجِدَةً وَهُوَ صَفْوَةُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ، وَكَيْفَ بِكُمْ وَأَنْتُمْ أَنْتُمْ وَمِنْكُمْ أَعْدَاءُ اللَّهِ * * * آدم به خاطر يك اشتباه، به زمین فرستاده شد؛ در حالی که برگزیده خداوند عزوجل بود. پس چگونه خواهيد بود در حالی که شما شمايید و برخی از شما، دشمن خدايید!
هرآن کس با علی شد در عداوت بود گم گشته در راه شقاوت	﴿١٩٤﴾ أَلَا وَانَّهُ لَا يُبْغِضُ عَلِيًّا إِلَّا شَقِي * * * آگاه باشید که جز فرد بدبخت، کسی با علی دشمنی نمی کند.
ز بهر حب او هر کس نشاید جز از پرهیزکاران بر نیاید	﴿١٩٥﴾ وَلَا يُؤَالِي عَلِيًّا إِلَّا تَقِي * * * و جز فرد پرهیزکار، کسی با علی دوستی نمی کند.
به جز مخلص به او ایمان نیاورد و خود را پای آن پیمان نیاورد	﴿١٩٦﴾ وَلَا يُؤْمِنُ بِهِ إِلَّا مُؤْمِنٌ مُخْلِصٌ * * * و جز مومن مخلص، کسی به او ایمان نمی آورد.
شمیم سوره «والعصر» بنگر که از وصف علی گشته معطر	﴿١٩٧﴾ وَفِي عَلِيٍّ - وَاللَّهِ - نَزَلَتْ سُورَةُ الْعَصْرِ: * * * به خدا قسم، سوره والعصر درباره علی نازل شده است:

اشعار	متن و ترجمه	
به نام آن خدایی که حکیم است خداوندی که رحمان و رحیم است قسم بر روزگاران! باشد انسان دما دم در زیان و نقص و خسران به جز حیدر که باورمند باشد مدا م از صبر و حق خرسند باشد	﴿ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَالْعَصْرِ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴾ إِلَّا عَلَى الَّذِي آمَنَ وَ رَضِيَ بِالْحَقِّ وَالصَّبْرِ *** به نام خداوند بخشندهٔ مهربان. قسم به عصر که انسان در زیان است؛ مگر علی که ایمان آورد و به حق و شکیبایی، خشنود شد. (عصر/۱ و ۲)	﴿ ۱۹۸ ﴾
گرفتم رب خود بهر گواهی که اجرا کرده ام حکم الهی	مَعَاشِرَ النَّاسِ، قَدْ اسْتَشْهَدْتُ اللَّهَ وَ بَلَّغْتُكُمْ رَسُولِي *** ای مردم! من خدا را شاهد گرفتم و رسالتم را به شما ابلاغ نمودم.	﴿ ۱۹۹ ﴾
به جز ابلاغ حکم و شرح روشن کنون تکلیف دیگر نیست بر من	﴿ وَ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴾ *** و جز ابلاغ واضح و روشن، چیزی بر عهدهٔ پیامبر نیست. (نور/۵۴)	﴿ ۲۰۰ ﴾
ره ترس از خدا، در پیش گیرید به دینی جز مسلمانی نمیرید	مَعَاشِرَ النَّاسِ، ﴿ إِنَّقُولُ اللَّهِ حَقٌّ تُقَاتِهِ وَ لَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴾ *** ای مردم! از خدا بترسید، آن گونه که باید ترسید؛ و از دنیا نروید، مگر آن که مسلمان باشید. (آل عمران/۱۰۲)	﴿ ۲۰۱ ﴾

اشعار	متن و ترجمه
به الله و رسول ايمان بداريد به نور هم رهش گردن گذاريد ز پيش از آن كه رب در خشم آيد تبه سازد رخ و وارون نمايد شما را لعن سازد چون جهودان كه در شنبه بياوردند دستان (دستان: نيزنگ و فريب)	﴿٢٠٢﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، آمَنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ النُّورِ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ ﴿مِنْ قَبْلِ أَنْ نَنْظِمَ وُجُوهًا فَتَرُدَّهَا عَلَى أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ﴾ * * * ای مردم! به خدا و رسولش و به نوری که همراه او نازل شده است، ایمان آورید؛ پیش از آن که صورت‌ها را تباه کنیم و آنها را به پشت برگردانیم یا آنان را همانند اصحاب سبت (یهودیانی که با خدا نیزنگ کردند) لعنت کنیم. (نساء/ ۴۷)
به ذات حضرت الله سوگند مراد از آیه می‌دانم کیانند ز اصحاب خودم باشند آنان بدانم نام این وارونه بختان ولی از سوی حق مأمور باشم ز این افشاگری معذور باشم	﴿٢٠٣﴾ (بِاللَّهِ مَا عَنِ بِهَذِهِ الْآيَةِ إِلَّا قَوْمًا مِنْ أَصْحَابِ أَعْرَفُهُمْ بِأَسْمَائِهِمْ وَ أَنْسَابِهِمْ، وَ قَدْ أُمِرْتُ بِالْصَّفْحِ عَنْهُمْ * * * به خدا قسم مقصود این آیه، جز گروهی از اصحاب خودم نیست که آنان را به اسم و نسبشان می‌شناسم و مأمورم بر آنان پرده‌پوشی کنم.
پس هر کس با علی خود را بسنجد بیايد جایگاهش نزد ایزد بیند از علی او کینه دارد؟ و یا مهر علی در سینه دارد؟	﴿٢٠٤﴾ فَلْيَعْمَلْ كُلُّ امْرِئٍ عَلَى مَا يَجِدُ لِعَلِيٍّ فِي قَلْبِهِ مِنَ الْحُبِّ وَ الْبُغْضِ * * * پس هر کس بنا بر آنچه که از حب و بغض علی در قلب خود می‌یابد، عمل کند (و جایگاه خود را بشناسد).

اشعار	متن و ترجمه
بود نور خدا در سينه من كز اين نور است عالم سبز و روشن بود بعد از من اندر قلب مولا سپس در يازده فانوس زيبا كه مهدى آخرين فانوس زيباست ظهورش رمز سرسبزي دنياست حق پروانه ها را او ستاند ز باغ گل مگس ها را براند	﴿٢٠٥﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، النُّورُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مَسْلُوكٌ فِي ثَمَرٍ فِي عِلِّيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ، ثُمَّ فِي النَّسْلِ مِنْهُ إِلَى الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ الَّذِي يَأْخُذُ بِحَقِّ اللَّهِ وَبِكُلِّ حَقٍّ هُوَلْنَا *** ای مردم! از جانب خداوند عزوجل، نوری در من نهاده شد؛ سپس در علی بن ابی طالب قرار گرفت؛ سپس در نسل او تا مهدی قائم که حق خدا و حق ما را خواهد ستاند.
كه ما حجت به جمع دشمنانيم و خصم ظالمان در هر زمانيم	﴿٢٠٦﴾ لَآئِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَدْ جَعَلَنَا حُجَّةً عَلَى الْمُقَصِّرِينَ وَ الْمُعَانِدِينَ وَ الْمُخَالِفِينَ وَ الْخَائِنِينَ وَ الْأَثِمِينَ وَ الظَّالِمِينَ وَ الْغَاصِبِينَ مِنْ جَمِيعِ الْعَالَمِينَ *** چرا كه خداوند عزوجل، ما را حجتی بر مقصران و معاندان و مخالفان و خائنان و گناهكاران و ظالمان و غاصبان در همه عالمیان قرار داده است.
كنم انذار ای مردم شما را كه من هستم رسول حق تعالی و قبل از من رسولانی كه بودند همه تبلیغ حكم حق نمودند	﴿٢٠٧﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، أُنْذِرُكُمْ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ قَدْ حَلَّتْ مِنْ قَبْلِي الرُّسُلُ *** ای مردم! به شما هشدار می دهم كه من رسول خدا هستم و قبل از من، پیامبرانی بوده اند.

اشعار	متن و ترجمه
اگر من کشته گردم با بمیرم به ملک آخرت منزل بگیرم شما آیا چنین دارید نیست؟ که برگردید سوی جاهلیت؟ اگر چه هر کسی هم بازگردد زیانی بر خدا وارد نگردد پیردازد خدای با کرامت جزای شاكران را در قیامت	﴿ ۲۰۸ ﴾ أَفَإِنْ مِتُّ أَوْ قُتِلْتُ انْقَلَبْتُمْ عَلَى أَعْقَابِكُمْ؟ ﴿وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلَى عَقْبَيْهِ فَلَنْ يُضُرَّ اللَّهَ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ الصَّابِرِينَ﴾ * * * آیا اگر بمیرم یا کشته شوم، شما عقب گرد می کنید؟ هر کس به عقب برگردد، ضرری به خدا نمی رساند. خدا به زودی، شاكران و صابران را پاداش می دهد. (آل عمران/ ۱۴۴)
چو فرمود از شکیب و شکر داور همه وصف امامان است و حیدر	﴿ ۲۰۹ ﴾ أَلَا وَإِنَّ عَلِيًّا هُوَ الْمُؤْصَفُ بِالصَّبْرِ وَ الشُّكْرِ ثُمَّ مِنْ بَعْدِهِ وَُلْدِي مِنْ صُلْبِهِ * * * بدانید که علی همان کسی است که در این آیه، به صبر و شکر ستوده شده است و سپس فرزندان من از نسل او، به این اوصاف متصف هستند.

اشعار	متن و ترجمه	
شما مردم اگر اسلام دارید نباید متش بر من گذارید و بلکه بر خدا منت نباید چون این منت برای حق نشاید که او اعمالتان نابود سازد در آتش رویتان چون کود سازد در آن آتش که مس‌ها آب گردد ز خشمش جانتان بی‌تاب گردد نباید ایمنی از خشم الله که باشد منتظر او در کمینگاه	مَعَاشِرَ النَّاسِ، لَا تَمْنُوا عَلَيَّ بِإِسْلَامِكُمْ، بَلْ لَا تَمْنُوا عَلَى اللَّهِ فَيُخِطَ عَمَلَكُمْ وَ يَسْخَطَ عَلَيْكُمْ وَيَبْتَلِيَكُمْ بِشَوَاطِئِ مَنْ نَارٍ وَنَحَاسٍ، ﴿إِنَّ رَبَّكُمْ لَبِالْمُرْصَادِ﴾ *** ای مردم! با اسلام آوردنتان، بر من منت نگذارید، بلکه بر خدا هم منت نگذارید که خداوند، اعمالتان را نابود می‌نماید و بر شما غضب می‌کند و شما را به شعله‌ای از آتش و مس گداخته مبتلا می‌کند. پروندگان شما در کمین است. (الفجر/۱۴)	﴿۲۱۰﴾
به زودی پیشوایانی بیابند که دعوت سوی آتش می‌نمایند بر آنان در قیامت یآوری نیست به جز آتش پناه دیگری نیست	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ سَيَكُونُ مِنْ بَعْدِي أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ ﴿وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ لَا يُنْصَرُونَ﴾ *** ای مردم! بعد از من، امامانی خواهند آمد که دعوت به آتش می‌کنند و در روز قیامت، یاری‌گری ندارند. (القصص/۴۱)	﴿۲۱۱﴾
من و معبود من، هستیم بیزار ز این قوم کج‌اندیشان و ستمکار	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ اللَّهَ وَآنَا بَرِئَانِ مِنْهُمْ *** ای مردم! خدا و من، از آنان بیزار هستیم.	﴿۲۱۲﴾

اشعار	متن و ترجمه
بود پایین دوزخ جای آنان و مأوای تمام نابکاران چه بد منزلگهی باشد در آتش ز بهر مردم خودبین سرکش	﴿٢١٣﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُمْ وَ أَنْصَارَهُمْ وَ اتَّبَاعَهُمْ وَ أَشْيَاعَهُمْ ﴿فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ﴾ وَلَيْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ * * * ای مردم! آنان و یاران شان و تابعین شان و پیروان شان، در پایین ترین طبقه آتش هستند. متکبران، چه بد جایگاهی دارند! (نساء/ ۱۴۵)
بوند آنان ز اصحاب صحیفه ببستند عهد در باب خلیفه که افرادی دگر جایم گمارند علی را از خلافت بازدارند حذر دارید از این یاران بدکیش و هر کس بنگرد در نامه خویش	﴿٢١٤﴾ أَلَا إِنَّهُمْ أَصْحَابُ الصَّحِيفَةِ، فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ فِي صَحِيفَتِهِ * * * بدانید که آنان، اصحاب صحیفه هستند. پس هر يك از شما، در نامه و صحیفه خود نظر کند.
بود میراث جاویدم امامت که باقی هست تا روز قیامت	﴿٢١٥﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنِّي أَدْعُهَا إِمَامَةً وَ وِرَاثَةً (فِي عَقْبِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ) * * * ای مردم! من امر خلافت را تا روز قیامت، به صورت امامت و وراثت، در نسل خودم به امانت می گذارم.

اشعار	متن و ترجمه	
رساندم آنچه را بر عهده‌ام بود و معبودم مرا مأمور فرمود که این حجت بود بر خلق هستی و بر هر عابد و یکتاپرستی	وَقَدْ بَلَغْتُ مَا أُمِرْتُ بِتَبْلِيغِهِ حُجَّةً عَلَى كُلِّ حَاضِرٍ وَ غَائِبٍ وَ عَلَى كُلِّ أَحَدٍ مِمَّنْ شَهِدَ أَوْ لَمْ يَشْهَدْ، وَ لَدَا أَوْلَمَ يُوَلَّدُ *** من آنچه مأمور به ابلاغش بودم، ابلاغ کردم تا حجتی باشد برای حاضران و غایبان و همه کسانی که شاهد هستند یا نیستند، و به دنیا آمده‌اند یا نیامده‌اند.	(۲۱۶)
رسانید این پیام جاودان را همه حضار مجلس، غایبان را پدر گوید به فرزند این حکایت بیان سازید تا روز قیامت	فَلْيُبَلِّغِ الْحَاضِرُ الْغَائِبَ وَ الْوَالِدُ الْوَلَدَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ *** پس این پیام را تا روز قیامت، حاضران به غایبان و پدران به فرزندان برسانند.	(۲۱۷)
خلافت را به زودی اهل عصیان به چنگ آرند و آیند همچو شاهان خدا لعنت نماید غاصبان را و لعنت باد یار ظالمان را	وَ سَيَجْعَلُونَ الْإِمَامَةَ بَعْدِي مُلْكًا وَ اغْتِصَابًا، أَلَا لَعَنَ اللَّهُ الْغَاصِبِينَ الْمُغْتَصِبِينَ *** به زودی، امامت بعد از من را به زور می‌گیرند و به عنوان پادشاهی قرار می‌دهند. خداوند، زورگیران و تجاوزگران را لعنت کند.	(۲۱۸)

اشعار	متن و ترجمه
در آن دوران برانسان‌ها و دیوان بریزد آتش و مس‌های سوزان همه نالان شوند از خشم باری به هیچ عنوان نمی‌یابند یاری	﴿٢١٩﴾ وَ عِنْدَهَا سَيْفَرُغٌ ﴿لَكُمْ أَيْهَا الثَّقَلَانِ﴾ ﴿مَنْ يَفْرُغُ﴾ وَ ﴿يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شَوْاْظٌ مِنْ نَارٍ وَ نُحَاسٍ فَلَا تَنْتَصِرَانِ﴾ * * * ای جن و انس! در آن هنگام، آنچه که باید بر شما فرو بریزد، فرو می‌ریزد و شعله‌هایی از آتش و مس گداخته برایتان فرستاده می‌شود و هرگز یاری نمی‌شوید. (الرحمن/ ۳۵ و ۳۶)
نمی‌سازد به حال خود رهاتان جدا سازد خبیثان را ز پاکان پلید و پاک را هم‌ره نسازد خلایق را ز غیب آگاه نسازد	﴿٢٢٠﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَمْ يَكُنْ لِيَذْرُكُمْ ﴿عَلَى مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ، وَ مَا كَانَ اللَّهُ لِيُطِلَّكُمْ عَلَى الْغَيْبِ﴾ * * * ای مردم! خداوند عز و جل، شما را به حال خود رها نخواهد کرد تا پاک را از ناپاک جدا سازد. خدا شما را از غیب آگاه نمی‌گرداند. (آل عمران/ ۱۷۹)
اگر قومی کند تکذیب آیات ز پیش از آخرت آید مکافات خدا سازد همه آن قوم نابود نماید شهرشان را ملک موعود به مهدی شاد سازد قلب ما را کند اجرا تمام وعده‌ها را	﴿٢٢١﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ مَا مِنْ قَرْنٍ إِلَّا وَ اللَّهُ مُهْلِكُهَا بِتَكْذِيبِهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ مُمْلِكُهَا الْإِمَامَ الْمَهْدِيَّ وَ اللَّهُ مُصَدِّقٌ وَعْدَهُ * * * ای مردم! هر سرزمینی که اهلش، آیات الهی را تکذیب نمایند، خدا قبل از روز قیامت، آنان را هلاک می‌نماید و آن را تحت حاکمیت امام مهدی درمی‌آورد و وعده‌های خود را عملی می‌سازد.

اشعار	متن و ترجمه	﴿ ۲۲۲ ﴾
گروهی پیش از این گشتند گمراه عمل کردند بر امیال دلخواه هلاکت شد نصیب اولین‌ها خدا نابود سازد آخرین‌ها	مَعَاشِرَ النَّاسِ، قَدْ صَلَّى قَبْلَكُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ، وَاللَّهُ لَقَدْ أَهْلَكَ الْأَوَّلِينَ، وَهُوَ مُهْلِكُ الْآخِرِينَ * * * ای مردم! قبل از شما، بسیاری از پیشینیان، گمراه شدند و خداوند آنها را هلاک نمود. او آیندگان را نیز هلاک خواهد کرد.	
چنین گوید خدا در وحی منزل کشاندم مردم پیشین به مقتل دوباره گر مرا تکذیب کردند تمام مجرمان نابود گردند	قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: «الَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ، ثُمَّ نُنْبِئُهُمُ الْآخِرِينَ، كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ، وَيَلْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ» * * * خدای تعالی می‌فرماید: «آیا ما پیشینیان را هلاک نکردیم؟ و بعد از آنان، گروه‌های دیگر را نیاوردیم؟ ما با مجرمان چنین می‌کنیم. وای بر کسانی که در آن روز تکذیب می‌کنند». (مرسلات/ ۱۶ تا ۱۹)	﴿ ۲۲۳ ﴾

اشعار	متن و ترجمه
خدا امرم نمود و نهی فرمود مرا بر روشنی‌ها راه بنمود من آن را بر علی اجرا نمودم به نهی و امر رب دانا نمودم پس امرو نهی او را گوش دارید در آن راهی که گوید جان سپارید شنیدن از علی باشد سلامت اطاعت از علی باشد هدایت به سوی مقصد او پا گذارید و هرگز در حضورش دم میارید نسازد حیلۀ شیطان مغفور شما را از علی مرتضی دور	﴿ ۲۲۴ ﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَمَرَنِي وَ نَهَانِي، وَ قَدْ أَمَرْتُ عَلِيًّا وَ نَهَيْتُهُ (بِأَمْرِهِ). فَعَلِمْتُ الْأَمْرَ وَ النَّهْيَ لَدَيْهِ، فَاسْمَعُوا لِأَمْرِهِ تَسْلِمُوا وَ أَطِيعُوا تَهْتَدُوا وَ أَنْتَهُوَ لِنَهْيِهِ تَرشُدُوا، وَ صِيرُوا إِلَى مُرَادِهِ وَ لَا تَتَفَرَّقُوا بِكُمْ السَّبِيلُ عَنْ سَبِيلِهِ *** ای مردم! خدا مرا امر و نهی نمود و من به دستور او، علی را امر و نهی نمودم و علم امر و نهی، در نزد او است. پس به امر او گوش سپارید تا سلامت بمانید؛ او را اطاعت کنید تا هدایت شوید؛ نهی او را بپذیرید تا در راه درست قرار گیرید؛ به سوی هدف و مقصود او گام بردارید و راه‌های گوناگون، شما را از راه او منحرف ننماید.
که این فرمایش رب رحیم است صراط من، صراط مستقیم است سزاوار است راه حق بپوید طریق راست را از من بجوید صراط حق پس از من هست حیدر پس از او عترت پاک پیمبر که آنان در طریقت رهکشایند و مردم را به حق دعوت نمایند	﴿ ۲۲۵ ﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، أَنَا صِرَاطُ اللَّهِ الْمُسْتَقِيمِ الَّذِي أَمَرَكُم بِاتِّبَاعِهِ، ثُمَّ عَلِيَ مِنْ بَعْدِي. ثُمَّ وُلِدَ مِنْ صُلْبِهِ أَيْمَةُ الْهُدَى، يَهْدُونَ إِلَى الْحَقِّ ﴿ وَ بِهِ يَعْدِلُونَ ﴾ *** ای مردم! من راه مستقیم الهی هستم که خدا شما را به پیروی از آن، امر نموده است. بعد از من، علی و فرزندانم از نسل او، چنین هستند؛ امامان هدایت‌گری که به حق، هدایت می‌کنند و به حق، حکم می‌نمایند. (اعراف/ ۱۸۱)

اشعار	متن و ترجمه
سپس برخواند آیاتی ز قرآن به نام آن رحیم و رب رحمان سپاس و حمد برآن خالق پاک که باشد کردگار خاک و افلاک خداوندی که رحمان و رحیم است همان شاهی که در محشر عظیم است خدایا سربه طاعات تو داریم تمنای عنایات از تو داریم هدایت کن به راه راست ما را ره اصحاب نعمت‌های والا نه آنها که غضب کردی بر آنان و نه سرگشته و گم کرده راهان	﴿ ۲۲۶ ﴾ ثُمَّ قَرَأَ: ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ، إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ، اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ، صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾ *** سپس این چنین خواند: به نام خداوند بخشندهٔ مهربان. سپاس خدایی را که پروردگار جهانیان است. بخشندهٔ مهربان است. صاحب روز جزا است. تنها تو را می‌پرستیم و تنها از تو یاری می‌جوییم. ما را به راه راست هدایت فرما؛ راه کسانی که به آنان نعمت بخشیدی؛ آنان که مورد غضب خدا نیستند و گمراه نمی‌باشند. (حمد/ ۱ تا ۷)
بود این سوره مخصوص محمد و گل‌های لطیف باغ احمد	﴿ ۲۲۷ ﴾ فِي نَزَلَتْ وَفِيهِمُ وَاللَّهِ نَزَلَتْ، وَلَهُمْ عَمَّتْ وَإِيَّاهُمْ خَصَّتْ *** و فرمود: به خدا قسم این سوره، دربارهٔ من و امامان نازل شده است و شامل همهٔ آنان می‌شود و به آنان اختصاص دارد.

اشعار	متن و ترجمه	
که آنها اولیای کردگاردند هراس و وحشتی در دل ندارند نمی‌گردند محزون در قیامت صنوبرهای سبز و راست قامت	أُولَئِكَ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ الَّذِينَ ﴿لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ * * * ایشان، دوستان خدا هستند که هیچ ترسی بر آنان راه ندارد و هیچ‌گاه محزون نمی‌شوند. (بقره/۶۲)	﴿۲۲۸﴾
بود حزب خدا، همواره پیروز که ره‌پوی حقیقت هست بهروز	أَلَا ﴿إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ﴾. * * * بدانید که حزب خداوند، غالب است. (مائده/۵۶)	﴿۲۲۹﴾
عداوت‌پیشگان با آل حیدر بوند گمراه و نادان و بد اختر برادر خوانده ابلیس هستند که راه راست را بر خویش بستند به جمع خود دمدام مکر سازند و با گفتار واهی نرد بازند	أَلَا إِنَّ أَعْدَائَهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ الْغَاوُونَ إِخْوَانُ الشَّيَاطِينِ ﴿يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا﴾ * * * بدانید که دشمنان ایشان، سفیهان گمراه و برادران شیاطین هستند که سخنان پوچی را برای فریفتن، به هم می‌رسانند. (انعام/۱۱۲)	﴿۲۳۰﴾

اشعار	متن و ترجمه
هر آن کس دوست دارد خاندانم ثنا کرده‌ست وی را رب عالم نیابی از میان اهل ایمان کسی که بار گردد با لثیمان سیه‌کاران بد کردار هر چند پدر باشند او را یا که فرزند برادر یا که از اقوم و خویشان جدا سازد طریقتش را ز ایشان خدا یاور بود بر اهل ایمان که جاویدند اندر باغ رضوان بود خشنود از آنان حضرت حق و آنها راضی‌اند از رحمت حق که آنها حزب پیروز خدایند به فیض رستگاری نائل آیند	(۲۳۱) أَلَا إِنَّ أَوْلِيَانَهُمُ الَّذِينَ ذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ، فَقَالَ عَزَّ وَجَلَّ: «لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ وَ يُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» *** بدانید که دوستان اهل بیت، کسانی هستند که خداوند در کتابش آنان را یاد کرده و فرموده است: «هیچ گروهی را نمی‌یابی که به خدا و روز قیامت، ایمان آورده باشند و در عین حال، با کسانی که با خدا و رسولش ضدیت دارند، دوستی نمایند؛ اگر چه پدران و فرزندان و برادران و اقوامشان باشند. آنان، کسانی هستند که خدا ایمان را در قلوبشان نوشته و آنان را با روحی از خود تأیید فرموده و به بهشتی وارد می‌سازد که از پایین آن، نهرها جاری است و در آن، جاودان خواهند بود. خدا از آنان راضی است و آنان از خدا راضی هستند. آنان حزب خدا می‌باشند. بدانید که حزب خدا رستگار است.» (مجادله/۲۲)

اشعار	متن و ترجمه
ز بهر دوستان آل طاها خدا فرموده بس توصیف زیبا که آنان مؤمنانی با صفایند ز ظلمت‌ها و تاریکی رها نهادند گام در راه هدایت امان باشند و در تحت حمایت	﴿٢٣٢﴾ أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ وَصَفَهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فَقَالَ: «الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَ هُمْ مُهْتَدُونَ» *** بدانید که دوستان اهل بیت، کسانی هستند که خداوند عزوجل، آنان را توصیف کرده و فرموده است: «کسانی که ایمان آوردند و ایمانشان را به تاریکی نیالودند. آنان در امان هستند و هدایت یافته‌اند». (انعام/ ۸۲)
بود ایمانشان بی نقص و بی عیب بود دل‌هایشان بی شک و بی ریب	﴿٢٣٣﴾ (أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَرْتَابُوا) *** بدانید که دوستان ایشان، کسانی هستند که ایمان آورده‌اند و به شک نیفتاده‌اند.
چو ره یابند برفردوس و جنت و گرد آیند در امن و سلامت ملائک سر بسایند آستان را سلامی می‌دهند آن دوستان را ندا آید شما از طاهرانید و در جنت هم‌راه جاودانید	﴿٢٣٤﴾ لَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِإِسْلَامٍ آمِنِينَ، تَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ بِالتَّسْلِيمِ يَقُولُونَ: «سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوا خَالِدِينَ» *** بدانید که دوستان ایشان، کسانی هستند که به سلامت و امنیت، وارد بهشت می‌شوند و ملائکه، سلام‌گویان به دیدار آنان می‌روند و می‌گویند: سلام بر شما! پاکیزه شدید؛ پس برای همیشه وارد بهشت شوید. (زمر/ ۷۳)

اشعار	متن و ترجمه	
پدید آمد بهشت از بهر آنان در آن روزی برند بی حد و پایان	﴿۲۳۵﴾ أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمْ، لَهُمُ الْجَنَّةُ ﴿يُرْزَقُونَ﴾ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿۱﴾ *** بدانید که دوستان ایشان، کسانی هستند که بهشت برای آنان است و در آن، بدون حساب، روزی داده می شوند. (غافر/۴۰)	﴿۲۳۵﴾
همه اعدایشان در نار گردند درون شعله هایش خوار گردند	﴿۲۳۶﴾ أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَهُمُ الَّذِينَ يَصْلَوْنَ سَعِيرًا *** بدانید که دشمنان ایشان، کسانی هستند که وارد شعله های آتش می شوند.	﴿۲۳۶﴾
به چشم خویش می بینند آتش خراشد گوششان جوش و خروشش	﴿۲۳۷﴾ أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَهُمُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ لِحْجَتَهُمْ شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ وَيَرَوْنَ لَهَا زَفِيرًا *** بدانید که دشمنان ایشان، کسانی هستند که در حال جوش و خروش جهنم، صدای وحشتناک آن را می شنوند و شعله های آن را می بینند.	﴿۲۳۷﴾

اشعار	متن و ترجمه
میان شعله‌های داغ و سوزان به هم لعنت فرستند آن پلیدان در آنجا چون به هم یابند پیوند همه از پیشواشان بد بگویند: که این‌ها برده‌اند از راه ما را بیفزای زجرشان پروردگارا خدا گوید دو چندان گشت محنت برای جملگی، ای اهل غفلت!	﴿ ۲۳۸ ﴾ أَلَا إِنَّ أَعْدَائَهُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ فِيهِمْ: ﴿كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا آذَرُكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأَوْلَاهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَصْلُونَا فَآتِهِمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِن لَّا تَعْلَمُونَ﴾ * * * بدانید که دشمنان ایشان، کسانی هستند که خدا دربارهٔ آنان فرموده است: «هر گروهی که داخل جهنم می‌شود، همتای خود را لعنت می‌کند؛ تا این که همهٔ آنان، در آنجا به هم می‌پیوندند. پیروان درباره پیشوایان می‌گویند: پروردگارا! اینان ما را گمراه کردند؛ پس بر آنان، عذابی دو چندان از آتش نازل کن. خداوند می‌فرماید: عذاب همهٔ شما دو چندان است، ولی شما نمی‌دانید.» (اعراف/۳۸)

اشعار	متن و ترجمه
چو می‌گردند در دوزخ سرازیر گروهی بسته اندر بند و زنجیر بپرسد خازن دوزخ ز آنها نیامد نزدتان پیغمبر آیا؟ که ترساند شما را آن پیمبر؟ از این خشم خدا در روز محشر؟ بگویند آن گروه ناپکاران چنین در پاسخ مأثور سبحان که آمد، لیک تکذیبش نمودیم و اهل طاعت از دینش نبودیم بگفتیم ادعایت هست باطل نگشته بر تو هرگز وحی نازل رسول خویش را گمراه خواندیم چو نشنیدیم، در آتش بماندیم به جرمش دوزخی اقرار آرد خدا از رحمتش مهجور دارد	أَلَا إِنَّ أَعْدَائَهُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: ﴿كُلَّمَا أَلْقِي فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ وَ قَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ فَأَعْرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُخِّقُوا أَصْحَابِ السَّعِيرِ﴾ * * * بدانید که دشمنان ایشان، کسانی هستند که خداوند عزوجل درباره آنان می‌فرماید: هر گاه گروهی در جهنم ریخته می‌شوند، خزانه‌داران دوزخ از ایشان می‌پرسند: «آیا انذار دهنده و ترساننده‌ای به سوی شما نیامد؟». می‌گویند: «آری؛ ترساننده‌ای آمد و ما تکذیبش کردیم و گفتیم: خداوند، هیچ چیزی نازل نکرده و شما در گمراهی بزرگ هستید». و می‌گویند: «اگر گوش می‌کردیم و می‌اندیشیدیم، از اصحاب آتش نبودیم». اصحاب آتش، به گناه خود اعتراف می‌کنند. رحمت خدا از دوزخیان دور باد. (ملک/ ۸ تا ۱۱)

اشعار	متن و ترجمه	
محبان ولا از بیم یزدان به لرز آیند در پیدا و پنهان شود ایمانشان اسباب بخشش سزاشان باد پاداش و ستایش	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمْ ﴿الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ، لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ﴾ * * * بدانید که دوستان اهل بیت، کسانی هستند که در نهان، از پرودگارشان می ترسند و مغفرت و اجر بزرگی برای آنان است. (فاطر/۷)	﴿۲۴۰﴾
میان اجر رب با شعله نار مسافت هست بس انبوه و بسیار	مَعَاشِرَ النَّاسِ، شَتَّانَ مَا بَيْنَ السَّعِيرِ وَالْأَجْرِ الْكَبِيرِ * * * ای مردم! بین شعله های آتش و اجر بزرگ، چقدر فاصله وجود دارد!	﴿۲۴۱﴾
همانا دشمن قرآن و عترت زسوی حق شده لعن و مذمت خدا یاران ما را دوست دارد ثناشان را بگوید، مدحت آرد	مَعَاشِرَ النَّاسِ عَدُوْنَا مَنْ ذَمَّهُ اللَّهُ وَلَعَنَهُ وَوَلَّيْنَا كُلُّ مَنْ مَدَحَهُ اللَّهُ وَآحَبَّهُ * * * ای مردم! دشمن ما کسی است که خداوند، او را نکوهش کرده و او را لعنت نموده است. و دوست ما کسی است که خدا او را ستوده و دوستش دارد.	﴿۲۴۲﴾
نذیرم من شما را ای خلائق دهم هشدار از برخی حقایق و اما این علی در بیم و سختی بشارت می دهد بر نیک بختی	مَعَاشِرَ النَّاسِ، أَلَا وَإِنِّي أَنَا النَّذِيرُ وَعَلِيٌّ الْبَشِيرُ * * * ای مردم! بدانید که من هشدار دهنده هستم و علی، بشارت دهنده است.	﴿۲۴۳﴾

اشعار	متن و ترجمه
منم منذر، دهم بیم از ضررها بترسانم شما را از خطرها علی این صاحب علم و درایت شما را هست خورشید هدایت	﴿ ۲۴۴ ﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ أَلَا وَإِنِّي مُنْذِرٌ وَعَلَىٰ هَٰذَا *** ای مردم! بدانید که من بیم دهنده هستم و علی، هدایت کننده است.
من از وحی خداوندی نبیم علی با امر یزدان شد وصیم	﴿ ۲۴۵ ﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ أَلَا وَإِنِّي نَبِيٌّ وَعَلَىٰ وَصِيِّي *** ای مردم! بدانید که من پیامبر هستم و علی، جانشین من است.
منم پیغمبر از سوی خداوند پس از من حیدر و نسلش امامند	﴿ ۲۴۶ ﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، أَلَا وَ إِنِّي رَسُولٌ وَعَلَىٰ الْإِمَامُ وَالْوَصِيُّ مِنْ بَعْدِي، وَالْأَيْمَةُ مِنْ بَعْدِهِ وَوَلَدُهُ *** ای مردم! بدانید که من پیامبر هستم و علی، امام و وصی بعد از من است؛ و امامان بعد از او، فرزندان او هستند.
همان انوار قدسی که ولی اند و فرزند من از صلب علی اند	﴿ ۲۴۷ ﴾ أَلَا وَإِنِّي وَالِدُهُمْ وَهُمْ يَخْرُجُونَ مِنْ صُلْبِي *** بدانید که من پدر آنان هستم و آنها از صلب علی به وجود می آیند.
و مهدی هم بود ختم امامان از او گیرد حیات دهر سامان	﴿ ۲۴۸ ﴾ أَلَا إِنَّ خَاتَمَ الْأَيْمَةِ مِنَّا الْقَائِمُ الْمَهْدِيُّ *** بدانید که آخرین امام از ما، مهدی قائم است.

اشعار	متن و ترجمه	
شود پیروز بر ادیان دیگر	أَلَا إِنَّهُ الظَّاهِرُ عَلَى الدِّينِ * * * بدانید که او چیره شونده بر همه ادیان است.	﴿۲۴۹﴾
بگیرد انتقام از هر ستمگر	أَلَا إِنَّهُ الْمُنتَقِمُ مِنَ الظَّالِمِينَ * * * بدانید که او انتقام گیرنده از همه ظالمان است.	﴿۲۵۰﴾
به هم کوبد حصار جهل و عصیان فرو ریزد بنای ظلم و طغیان دژ شرک و ضلال از قدرت او به یکدم می شود ویران زهرسو	أَلَا إِنَّهُ فَاتِحُ الْحُصُونِ وَ هَادِمُهَا * * * بدانید که او فتح کننده دژها و منهدم کننده آنها است.	﴿۲۵۱﴾
شود پیروز بر اقوام مشرک و آنان را شود هادی و مُدرك	أَلَا إِنَّهُ غَالِبُ كُلِّ قَبِيلَةٍ مِنْ أَهْلِ الشِّرْكِ وَ هَادِيهَا * * * بدانید که او چیره شونده بر قبایل مشرکان و هدایت کننده آنان است.	﴿۲۵۲﴾
بگیرد انتقام خون پاکان	أَلَا إِنَّهُ الْمُدْرِكُ بِكُلِّ ثَارٍ لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ * * * بدانید که او انتقام گیرنده خون همه اولیای الهی است.	﴿۲۵۳﴾
بود او یاور اسلام و قرآن	أَلَا إِنَّهُ النَّاصِرُ لِلدِّينِ اللَّهِ * * * بدانید که او یاری دهنده دین خداوند است.	﴿۲۵۴﴾

اشعار	متن و ترجمه	
که او رودی خروشان و روان است ز دریایی عمیق و بیکران است	أَلَا إِنَّهُ الْعَرَّافُ مِنْ بَحْرِ عَمِيقٍ * * * بدانید که او رودی خروشان از اقیانوسی بیکران است.	(۲۵۵)
به هر کس او نشانی می‌گذارد به جهل و دانشش جایی گمارد	أَلَا إِنَّهُ يَسْمُ كُلَّ ذِي فَضْلٍ بِفَضْلِهِ وَ كُلَّ ذِي جَهْلٍ بِجَهْلِهِ * * * بدانید که او هر صاحب فضلی را به قدر فضلش و هر صاحب جهلی را به قدر جهلش، نشان و درجه می‌دهد.	(۲۵۶)
بود او منتخب از سوی الله گزیدش از میان ما سوی الله	أَلَا إِنَّهُ خَيْرُهُ اللَّهُ وَ مُخْتَارُهُ * * * بدانید که او انتخاب شده و برگزیده خداوند است.	(۲۵۷)
همانا وارث کل علوم است و هر دانسته‌ای بگرفته در دست	أَلَا إِنَّهُ وَارِثُ كُلِّ عِلْمٍ وَ الْمَحِيطُ بِكُلِّ فَهْمٍ * * * بدانید که او وارث همه علوم است و بر همه دانسته‌ها احاطه دارد.	(۲۵۸)
گزارش می‌دهد از سوی یزدان برافرازد همه آیات قرآن	أَلَا إِنَّهُ الْمُخْبِرُ عَنْ رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ الْمُسَيِّدُ لِأَمْرِ آيَاتِهِ * * * بدانید که او خبر دهنده از پروردگار عزوجل و برافرازننده آیات الهی است.	(۲۵۹)

اشعار	متن و ترجمه	
به راه دین و حق او پایدار است شما را رهنمایی استوار است	أَلَا إِنَّهُ الرَّشِيدُ السَّدِيدُ * * * بدانید که او راه یافته و راهنمایی استوار است.	﴿۲۶۰﴾
امور عالمی را رب معبود سپرده دست آن مهدی موعود	أَلَا إِنَّهُ الْمُفَوَّضُ إِلَيْهِ * * * بدانید که کارها به او سپرده شده است.	﴿۲۶۱﴾
تمام انبیاء با صد اشارت همه دادند بر مهدی بشارت	أَلَا إِنَّهُ قَدْ بَشَّرَ بِهِ مَنْ سَلَفَ مِنَ الْقُرُونِ بَيْنَ يَدَيْهِ * * * بدانید که پیشینیان، به آمدنش بشارت داده‌اند.	﴿۲۶۲﴾
نیاید حجتی دیگر ز بعدش که انوار و حقایق هست نزدش	أَلَا إِنَّهُ الْبَاقِي حُجَّةً وَلَا حُجَّةَ بَعْدَهُ وَلَا حَقَّ إِلَّا مَعَهُ وَلَا نُورَ إِلَّا عِنْدَهُ * * * بدانید که او به عنوان حجت، باقی می‌ماند و بعد از او حجتی نیست. هر حقی، همراه او است و هر نوری، در نزد او است.	﴿۲۶۳﴾
بر او چیره نگردد هیچ فردی کسی یاری نگردد ضد مهدی	أَلَا إِنَّهُ لَا غَالِبَ لَهُ وَلَا مَنْصُورَ عَلَيْهِ * * * بدانید که کسی بر او چیره نمی‌شود و کسی بر ضد او یاری نمی‌گردد.	﴿۲۶۴﴾

اشعار	متن و ترجمه	
ولی حضرت حق در زمین است و حکمش حکم رب العالمین است امینش در نهان و آشکار است جهانی بر وجودش استوار است	أَلَا وَإِنَّهُ وَلِيُّ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ، وَحَكَمُهُ فِي خَلْقِهِ وَآمِنُهُ فِي سِرِّهِ وَعَلَانِيَتِهِ * * * بدانید که او ولی خدا در زمین و داور او در میان خلقتش و امین او در نهان و آشکار است.	(۲۶۵)
همانا عرضه کردم با دل و جان ز علم خویش تا سرحد امکان و علمم در علی باقی بماند بفهماند شما را هر چه داند	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنِّي قَدْ بَيَّنْتُ لَكُمْ وَ أَفْهَمْتُكُمْ وَهَذَا عَلَيَّ يُفْهَمُكُمْ بَعْدِي * * * ای مردم! من برایتان تبیین کردم و به شما فهماندم. بعد از من، این علی است که به شما می فهماند.	(۲۶۶)
پس از خطبه کنم دعوت که آیید و با شیر خدا بیعت نمایید به گرمی دست در دستم گذارید پس آنکه دست حیدر را فشارید کنید اقرار بر امر امامت ببندید عهد با شاه ولایت	أَلَا وَ إِنِّي عِنْدَ انْقِضَاءِ خُطْبَتِي أَدْعُوكُمْ إِلَى مُصَافَقَتِي عَلَيَّ بَيْعَتِهِ وَ الْإِقْرَارِ بِهِ، ثُمَّ مُصَافَقَتِهِ بَعْدِي * * * بدانید که من بعد از پایان سخنرانی ام، شما را دعوت می کنم که در رابطه با قبول بیعت او و اقرار به ولایت او، با من دست بدهید و پس از من، دست در دست او بگذارید.	(۲۶۷)

اشعار	متن و ترجمه
که من بیعت نمودم با خدایم و بیعت کرد با من مرتضایم و بنمودم شما را نیز دعوت که با او جمله بنمایید بیعت	﴿ ۲۶۸ ﴾ أَلَا وَإِنِّي قَدْ بَايَعْتُ اللَّهَ وَعَلَى قَدْ بَايَعَنِي وَأَنَا أَخِذْكُمْ بِالْبَيْعَةِ لَهُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ * * * بدانید که من با خدا بیعت کرده‌ام و علی با من بیعت کرده است. به نمایندگی از خدا، من از شما برای علی بیعت می‌گیرم.
هرآن کس با تو بیعت می‌نماید در بیعت به روی حق گشاید خوشا آن کس که در عهدش وفا باد به روی دست او دست خدا باد کسی که بیعت از گردن گشاید جفا و ظلم بر خود می‌نماید و هر کس با وفا در عهد حق است به پاداش عظیمی مستحق است	﴿ ۲۶۹ ﴾ ﴿ إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ، يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ. فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ، وَمَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيَهُ أَجْرًا عَظِيمًا ﴾ * * * کسانی که با تو بیعت می‌کنند، در واقع با خدا بیعت می‌کنند. دست خدا بر روی دست آنان است. پس هر کس بیعت را بشکند، به ضرر خود عمل کرده است. و هر کس به عهدش با خدا وفادار بماند، خدا به او اجر عظیمی عنایت خواهد کرد. (فتح/۱۰)

اشعار	متن و ترجمه	
صفا و مروه باشد از شعائر بود سعی در آن، تکلیف زائر کسی که قصد حج یا عمره دارد ز سعی در صفا باکی ندارد کسی که کار نیکی داده سامان بود پاداش او در نزد جانان بود آگه از آن دادار یکتا نباشد غافل از احوال دنیا	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ، «فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتِ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ» *** ای مردم! حج و عمره از شعائر الهی هستند. هر کس به قصد حج یا عمره، به خانه خدا بیاید، ایرادی ندارد که صفا و مروه را طواف کند. هر کس بدون چشم داشت، کار خیری را انجام بدهد، خدا می داند و سپاس گزار است. (بقره/۱۵۸)	(۲۷۰)
به سوی خانه حق رو نمایند به عشق لامکان گرد هم آید هر آن قومی که باشد میهمانش غنی گردد به لطف میزبانیش و هر قومی که ترك حج نماید به دام فقر و بی خیری درآید	مَعَاشِرَ النَّاسِ، حِجُّوا الْبَيْتَ، فَمَا وَرَدَهُ أَهْلُ الْبَيْتِ إِلَّا اسْتَغْنَوْا وَأُبْشِرُوا وَلَا تَخْلَفُوا عَنْهُ إِلَّا بُتُّرُوا وَافْتَقَرُوا *** ای مردم! به سوی خانه خدا عزیمت کنید. هیچ خاندانی به خانه خدا نمی آید مگر آن که بی نیاز و مسرور می شود؛ و هیچ خاندانی آن را ترك نمی کند مگر آن که بی خیر و فقیر می گردد.	(۲۷۱)

اشعار	متن و ترجمه
اگر حاجی توقف در منا کرد و حق دوست را نیکو ادا کرد به جا آورد او اعمال مشعر و شد از نور رحمانی منور بیامرزد خداوند تعالی همه بارگناهش را به يك جا پس آن‌گه سوی پاکی پربگیرد حیات تازه‌ای از سر بگیرد	﴿٢٧٢﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، مَا وَقَفَ بِالمَوْقِفِ مُؤْمِنٌ إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا سَلَفَ مِنْ ذَنْبِهِ إِلَى وَقْتِهِ ذَلِكَ، فَإِذَا انْقَضَتْ حَجَّتُهُ اسْتَأْنَفَ عَمَلَهُ * * * ای مردم! هیچ مومنی در موقف (عرفات، مشعر، منی) توقف نمی‌کند مگر آن که خداوند، گناهان گذشته او را تا آن زمان می‌آمرزد. پس هرگاه حجتش پایان یافت، اعمالش را از سر بگیرد.
همه آنان که قصد حج نمایند عزیز و مورد لطف خداوند هراموالی که گردد خرج این راه ذخیره می‌شود در نزد الله خدا ضایع نسازد اجر نیکان جزایشان می‌دهد افزون و چندان	﴿٢٧٣﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، الْحُجَّاجُ مُعَانُونَ وَ نَفَقَاتُهُمْ مُخَلَّفَةٌ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ * * * ای مردم! حاجیان یاری می‌شوند و آنچه هزینه می‌کنند، به آنان باز می‌گردد و خداوند، جزای نیکوکاران را ضایع نمی‌سازد.
به دین کامل و با فهم لازم به سوی بیت حق گردید عازم و برگردید از میقات جانان همه با توبه و پاک از گناهان	﴿٢٧٤﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، حِجُّوا الْبَيْتَ بِكَمَالِ الدِّينِ وَ التَّقْوَى، وَ لَا تَنْصَرِفُوا عَنِ الْمَشَاهِدِ إِلَّا بِتَوْبَةٍ وَ إِقْلَاعٍ * * * ای مردم! با دین کامل و با فهم بالا، به سوی خانه خدا عزیمت کنید و جز با توبه و دست کشیدن از گناه، از صحنه برنگردید.

اشعار	متن و ترجمه	
نماز خود به پا دارید در وقت زکات خود بپردازید سرسخت ادا سازید با شوق فراوان همان طوری که فرمان داد سبحان	مَعَاشِرَ النَّاسِ، أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ كَمَا أَمَرَكُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ *** ای مردم! نماز به پا دارید و زکات بپردازید؛ همان طور که خداوند عزوجل به شما فرمان داده است.	(۲۷۵)
اگر بین شما بعد از زمانی نباشد از طریق حق نشانی چراغ راهنما چون گشت خاموش و یا دستور ایزد شد فراموش علی سازد بیان، حکم خدا را هدایت می نماید او شما را که بعد از من، شما را مقتدا اوست و این تدبیر آن معبود نیکوست	فَإِنْ طَالَ عَلَيْكُمُ الْأَمَدُ فَقَصِّرْتُمْ أَوْ نَسِيتُمْ فَعَلِيَ وَلِيَّكُمْ وَ مُبَيَّنُّ لَكُمْ الَّذِي نَصَبَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَكُمْ بَعْدِي أَمِينَ خَلْقِهِ *** اگر زمانی طولانی بر شما گذشت و در حفظ احکام، کوتاهی کردید یا آنها را از یاد بردید، علی صاحب اختیار شما است و احکام را برای شما بیان می کند؛ که خداوند عزوجل، او را بعد از من، به عنوان امین بر خلقش منصوب نموده است.	(۲۷۶)
علی از من، و من هم از علی ام بود حیدر و اولادش وصی ام کنند آگه ز هر مطلب که پرسید کنند ایمن ز هر چیزی که ترسید	إِنَّهُ مِنِّي وَ أَنَا مِنْهُ، وَ هُوَ وَ مَنْ يَخْلُفُ مِنْ ذُرِّيَّتِي يُخْبِرُونَكُمْ بِمَا تَسْأَلُونَ عَنْهُ وَ يُبَيِّنُونَ لَكُمْ مَا لَا تَعْلَمُونَ *** او از من است و من از او هستم. او و جانشینانش که از نسل من هستند، از آنچه که سوال کنید، به شما خبر می دهند و آنچه را که نمی دانید، برایتان بیان می کنند.	(۲۷۷)

اشعار	متن و ترجمه
حلال و حرمت دین هست بی حد در این مجلس بیان آن نگنجد	﴿ ۲۷۸ ﴾ أَلَا إِنَّ الْحَلَالَ وَالْحَرَامَ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ أُحْصِيَهُمَا وَأَعْرِفَهُمَا فَأُمِرُّ بِالْحَلَالِ وَأَنْهَى عَنِ الْحَرَامِ فِي مَقَامٍ وَاحِدٍ *** بدانید که حلال و حرام، بیش از آن است که همه آنها را بشمارم و بشناسانم و در یک مجلس، به همه حلال ها دستور بدهم و از همه حرام ها بازدارم.
لذا مأمورم از درگاه داور بگیرم بیعتی را بهر حیدر و بیعت بهر یاران خداوند که ایشان در امامت استوارند به مهدی ختم می یابد امامت پس از فقدان وی آید قیامت	﴿ ۲۷۹ ﴾ فَأَمَرْتُ أَنْ أَخْذَ الْبَيْعَةَ مِنْكُمْ وَالصَّفَقَةَ لَكُمْ بِقَبُولِ مَا جِئْتُ بِهِ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي عِلِّيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَوْصِيَاءِ مِنْ بَعْدِهِ الَّذِينَ هُمْ مِنِّي وَمِنْهُ إِمَامَةٌ فِيهِمْ قَائِمَةٌ، خَاتِمُهَا الْمَهْدِيُّ إِلَى يَوْمِ يَلْقَى اللَّهُ الَّذِي يُقَدِّرُ وَيَقْضِي *** از این رو، به من دستور داده شد که دست در دست شما بگذارم و از شما بیعت بگیرم؛ بیعت بر پذیرش آنچه که از طرف خداوند عزوجل درباره امیرالمؤمنین علی و جانشینان بعد از او آورده ام که همگی از نسل من و او هستند و امامت در میان آنان پابرجا است و آخرین ایشان مهدی است؛ تا روزی که خدای قضا و قدر را دیدار کند.

اشعار	متن و ترجمه	
اگر حکمی براتان شرح کردم حلالی یا حرامی طرح کردم دگر زان حکم برگشتی نباشد در آن تغییر و فرگشتی نباشد (فرگشت:تغییر)	مَعَاشِرَ النَّاسِ، وَ كُلِّ حَلَالٍ دَلَّلْتُكُمْ عَلَيْهِ وَ كُلِّ حَرَامٍ نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ فَإِنِّي لَمْ أَرْجِعْ عَنْ ذَلِكَ وَ لَمْ أُبَدِّلْ *** ای مردم! هر حلالی که شما را بدان راهنمایی کردم و هر حرامی که شما را از آن بازداشتم، هرگز از آنها برنگشته‌ام و حکمی را تغییر نداده‌ام.	(۲۸۰)
پس این مطلب همه دریاد دارید برای حفظ آن همت گمارید در این باره به هم اندرز گوئید و از تغییر آن دوری بجوئید	أَلَا فَادْكُرُوا ذَلِكَ وَ احْفَظُوهُ وَ تَوَاصَوْا بِهِ، وَ لَا تُبَدِّلُوهُ وَ لَا تُغَيِّرُوهُ *** این مطلب را به یاد داشته باشید و آن را حفظ کنید و به یکدیگر سفارش نمایید و آن را جابه‌جا نکنید و تغییر ندهید.	(۲۸۱)
دوباره می‌کنم تکرار حرفم نورزید از نماز اهمال یک دم ادا سازید با شوق فراوان زکات مال خود با امر سبحان به نیکی‌ها و احسان و ابدارید و از عصیان و زشتی باز دارید	أَلَا وَ إِنِّي أُجَدِّدُ الْقَوْلَ: أَلَا فَاقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَمُرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ أَنْهُوا عَنِ الْمُنْكَرِ *** سخن خود را دوباره تکرار می‌کنم: نماز به پا دارید و زکات بپردازید و امر به معروف و نهی از منکر نمایید.	(۲۸۲)

اشعار	متن و ترجمه
بود بالاترین امر به معروف که گفتارم شود بر خلق مکشوف بفهمید و بفهمانید آن را از آن سرشار سازید این جهان را که امر من همه کامل پذیرند ز سرپیچی از آن فاصل بگیرند که این امر خدای ذوالجلال است و هم حکم رسول با کمال است نگردد نهی یا امری محقق مگر با اذن معصوم مصدق	﴿ ۲۸۳ ﴾ أَلَا وَ إِنَّ رَأْسَ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ أَنْ تَنْتَهُوا إِلَى قَوْلِي وَ تُبَلِّغُوهُ مَنْ لَمْ يَخْصُرْ وَ تَأْمُرُوهُ بِقَبُولِهِ عَنِّي وَ تَنْهَوُهُ عَنِ مُخَالَفَتِهِ، فَإِنَّهُ أَمْرٌ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ مِنِّي. وَ لَا أَمْرَ بِمَعْرُوفٍ وَ لَا نَهْيَ عَنِ مُنْكَرٍ إِلَّا مَعَ إِمَامٍ مَعْصُومٍ * * * بدانید که بالاترین امر به معروف، آن است که سخن مرا بفهمید و آن را به کسانی که حضور ندارند، برسانید و از طرف من، آنها را به پذیرفتنش امر کنید و از مخالفتش بازدارید. این دستوری از جانب خداوند عزوجل و از جانب من است. هیچ امر به معروف و نهی از منکری جز با امام معصوم، محقق نمی شود.

اشعار	متن و ترجمه
بگویند با شما قرآن اطهر ز شأن شامخ اولاد حیدر و گفتیم با شما این را فراوان که آنان از منند و من از آنان چنانکه پادشاه ملک امکان چنین فرموده در جایی ز قرآن امامت را در اولادش نهادیم و او را برتری بر خلق دادیم به هر قلبی بتابد نور قرآن و آید عطر ناب عترت از آن ضلالت اندر آن راهی ندارد طریق عشق، گمراهی ندارد	﴿ ۲۸۴ ﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، الْقُرْآنُ يُعَرِّفُكُمْ أَنَّ الْأَئِمَّةَ مِنْ بَعْدِهِ وَلَدُهُ، وَعَرَّفْتُكُمْ أَنَّهُمْ مِنِّي وَمِنْهُ حَيْثُ يَقُولُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ: ﴿وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ﴾ وَقُلْتُ: «لَنْ تَضِلُّوا مَا إِن تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا» *** ای مردم! قرآن به شما می فهماند که امامان بعد از علی، فرزندان او هستند؛ همان جا که خدا در کتابش می فرماید: «آن را (امامت را) به عنوان کلمه ای ماندگار، در نسل او قرار داد». و من هم به شما فهماندم که آنان، از نسل من و از نسل علی هستند و گفتیم: «اگر به آن دو (قرآن و اهل بیت) تمسک جویند، هرگز گمراه نمی شوید». (ذخرف/ ۲۸)
همه باشید اهل زهد و تقوا همه ترسید از فردای عقیبا چنین فرموده با ما حق تعالی بود آشوب محشر، سخت و عظمی	﴿ ۲۸۵ ﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، التَّقْوَى، التَّقْوَى، وَ احْذَرُوا السَّاعَةَ كَمَا قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: ﴿إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ﴾ *** ای مردم! بپرهیزید! بپرهیزید و از قیامت بترسید که خدای عزوجل می فرماید: «زلزله قیامت، امری بس عظیم است». (حج/ ۱)

اشعار	متن و ترجمه
به باد آرید مرگ و روز محشر حساب و دادگاه عدل داور و هم از کیفر سخت و عقابش و از پاداش نیکو و ثوابش کسی که پاک و نیکوکار باشد ثوابش نزد حق بسیار باشد و بهر فاسقان و نابکاران نصیبی نیست اندر ملک رضوان	﴿ ۲۸۶ ﴾ أَذْكُرُوا الْمَمَاتَ وَالْمَعَادَ وَالْحِسَابَ وَالْمَوَازِينَ وَالْمُحَاسَبَةَ بَيْنَ يَدَيِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالْثَّوَابَ وَالْعِقَابَ. فَمَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ أَثِيبَ عَلَيْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَيْسَ لَهُ فِي الْجَنَّةِ نَصِيبٌ *** مرگ و معاد و حساب و میزان و حساب رسی در پیشگاه رب العالمین و ثواب و عقاب را به یاد داشته باشید. هر کس با خود نیکی بیاورد، ثواب می برد و هر کس بدی بیاورد، بهره ای در بهشت نخواهد داشت.
ز انبوهی مرا نبود در امکان که دست در دست سازم بهر پیمان لذا مأمورم از درگاه دادار زبانی از شما بگیرم اقرار برای آن امامان که ولی اند ز نسل من و از صلب علی اند	﴿ ۲۸۷ ﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّكُمْ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ تُصَافِقُونِي بِكَفٍّ وَاحِدٍ فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ، وَقَدْ أَمَرَنِي اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ أَخُذَ مِنْ السَّيِّئَةِ الْإِقْرَارَ بِمَا عَقَّدْتُ لِإِلَهِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ لِمَنْ جَاءَ بَعْدَهُ مِنَ الْأَيْمَةِ مِنِّي وَمِنْهُ، عَلَى مَا أَعْلَمْتُكُمْ أَنَّ ذُرِّيَّتِي مِنْ صُلْبِهِ *** ای مردم! شما بیش از آن هستید که بتوانم با یک دست و در یک زمان، با همه شما دست بدهم. پروردگارم مرا مأمور کرده است که درباره آنچه که پیمان گرفتم، به صورت زبانی از شما اقرار بگیرم؛ اقرار برای امیر المؤمنین علی و امامانی که بعد از او می آیند و از نسل من و او هستند و همان طور که فهماندم، فرزندان من از صلب او می باشند.

اشعار	متن و ترجمه
کنون راه صداقت را بپوید بیاناتی چنین زیبا بگوید هرآنچه از علی گفتی تو با ما بیان کردی کلام حق تعالی همه با میل و رغبت می پذیریم و راه طاعتش در پیش گیریم اطاعت از نبی بر ما گواراست رضای ما رضای حق تعالیست	﴿٢٨٨﴾ فَقُولُوا بِاجْمَعِكُمْ: إِنَّا سَامِعُونَ مُطِيعُونَ رَاضُونَ مُتَقَادُونَ لِمَا بَلَغَتْ عَنْ رَبِّنَا وَ رَبِّكَ فِي أَمْرِ إِمَامِنَا عَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَنْ وَلِدٍ مِنْ صُلْبِهِ مِنَ الْكَيْمَةِ *** پس همگی بگوئید: ما شنیدیم و اطاعت می کنیم و راضی هستیم و سر تسلیم فرو می آوریم در برابر آنچه که از جانب پروردگار ما و پروردگار خود. درباره امر امامت امامان امیرالمؤمنین علی و امامانی که از صلب او به دنیا می آیند. به ما رساندی.
کنیم امروز بیعت با دل و جان و می مانیم بر میثاق و پیمان	﴿٢٨٩﴾ « نُبَايِعُكَ عَلَىٰ ذَٰلِكَ بِقُلُوبِنَا وَ أَنْفُسِنَا وَ الْأَسْنَتَيْنَا وَ أَيْدِينَا *** بر این مطلب، با قلب و جان و زبان و دستمان، باتو بیعت می کنیم.
که ما با این عقیده جان بگیریم نگه داریم پیمان تا بمیریم و تا روزی که در محشر درآئیم وفا بر عهد و پیمان می نماییم نه تغییر و نه تبدیل و نه انکار نه تردیدی روا باشد در این کار مطیع نفس خود هرگز نگردیم و زین میثاق و پیمان برنگردیم	﴿٢٩٠﴾ عَلَىٰ ذَٰلِكَ نَحْيُ وَ عَلَيْهِ نَمُوتُ وَ عَلَيْهِ نُبْعَثُ وَ لَا نَغْيَرُ وَ لَا نُبَدِّلُ، وَ لَا نَشْكُ وَ لَا نَجْحَدُ وَ لَا نَرْتَابُ، وَ لَا نَرْجِعُ عَنِ الْعَهْدِ وَ لَا نَنْقُضُ الْمِيثَاقَ *** بر این عقیده زنده ایم و با آن می میریم و با آن محشور می شویم و تغییرش نمی دهیم و تبدیلش نمی نماییم و شک و انکار نمی کنیم و تردید به خود راه نمی دهیم و از عهدمان بر نمی گردیم و پیمان خود را نمی شکنیم.

اشعار	متن و ترجمه
به ما دادی تو اندرزی الهی فرا خواندی ز بهر یک گواهی برای مرتضی و آل حیدر امامانی که پاکند و مطهر ز نسل تو و از صلب علی‌اند برای امت آنان ولی‌اند حسین و مجتبی و نُه ظفرمند که منصوبند از سوی خداوند	﴿ ۲۹۱ ﴾ وَعَظَّمْنَا بِوَعْظِ اللَّهِ فِي عَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَيِّمَةِ الَّذِينَ ذَكَرَتْ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ مِنْ وَلَدِهِ بَعْدَهُ، الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ وَمَنْ نَصَبَهُ اللَّهُ بَعْدَهُمَا *** تو ما را به پندی الهی اندرز دادی؛ پندی دربارهٔ امیرالمومنین علی و امامان بعد از او که گفתי از نسل تو و فرزندان او هستند؛ یعنی حسن و حسین و آنان که بعد از این دو، خدا منصوبشان فرموده است.
همه با قلب و دست و بادل و جان پذیرا گشته‌ایم این عهد و پیمان یکی با دست و دیگر با زبانش کند این عهد را طوق روانش ز سوی ما در آن تغییر ناید دگرگونی در آن هرگز نشاید	﴿ ۲۹۲ ﴾ فَالْعَهْدُ وَالْمِيثَاقُ لَهُمْ مَأْخُذٌ مِنَّا، مِنْ قُلُوبِنَا وَ أَنْفُسِنَا وَ أَلْسِنَتِنَا وَ ضَمَائِرِنَا وَ أَيْدِينَا. مَنْ أَدْرَكَهَا بِيَدِهِ وَ إِلَّا فَقَدْ أَقَرَّ بِلِسَانِهِ، وَ لَا نَنْتَبِغِي بِذَلِكَ بَدَلًا وَ لَا يَرِي اللَّهُ مِنْ أَنْفُسِنَا حَوْلًا *** پس برای آنان، از ما و از قلب و جان و زبان و درون و دست‌هایمان، عهد و پیمان گرفته شد. هر که توانست، دست داد و بیعت نمود و اگر نتوانست، با زبانش اقرار کرد. هرگز در پی تغییر این عهد نخواهیم بود و خدا در وجود ما، دگرگونی نخواهد دید.

اشعار	متن و ترجمه	
ز سویت ای رسول حق تعالی رسانیم این خبر بر اهل دنیا خدا شاهد بود بر گفته ما گواهی تو برای سفته ما وجود حضرت حقست کافی برای هر بیان و اعترافی	نَحْنُ نُؤَدِّي ذَٰلِكَ عَنْكَ الْدَّانِي وَالْقَاصِي مِنْ أَوْلَادِنَا وَأَهَالِينَا وَنُشْهَدُ اللَّهَ بِذَٰلِكَ وَ كَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا وَأَنْتَ عَلَيْنَا بِهِ شَهِيدٌ * * * ما این مطلب را از سوی تو، به فرزندان و اقوام دور و نزدیک خود می‌رسانیم و خدا را بر آن شاهد می‌گیریم که خدا برای گواهی، کفایت می‌کند و تونیز بر این اقرار ما، شاهد هستی.	(۲۹۳)
خدا آگه بود از امر پنهان صدا را بشنود از قلب انسان	مَعَاشِرَ النَّاسِ، مَا تَقُولُونَ؟ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ كُلَّ صَوْتٍ وَخَافِيَةٍ كُلِّ نَفْسٍ * * * ای مردم! هر چه بگوئید، خدا صداها را می‌شنود و امور پنهانی هر کس را می‌داند.	(۲۹۴)
هر آن کس هست در راه هدایت بگیرد بهره‌اش را در نهایت و هر که راه گمراهی بپوید همانا جز زیان چیزی نجوید	﴿فَمَنْ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّٰ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا﴾ * * * پس هر کس هدایت شود، به نفع خود او است و هر کس گمراه گردد، به ضرر خودش می‌باشد. (زمر/۴۱)	(۲۹۵)
هر آن کس از سر اخلاص آید و با پیک خدا بیعت نماید همانا با خدا بیعت نموده‌ست بود دست خدا بالای هر دست	وَمَنْ بَايَعَ فَإِنَّمَا يُبَايِعُ اللَّهَ، ﴿يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ﴾ * * * هر کس بیعت کند، با خدا بیعت کرده است و دست خدا، بر روی دست بیعت‌کنندگان قرار دارد. (فتح/۱۰)	(۲۹۶)

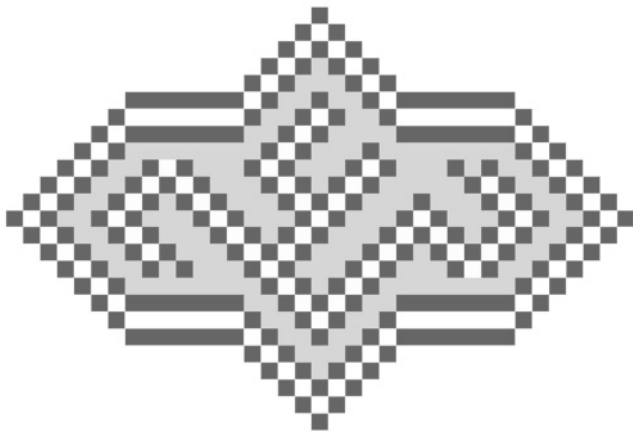
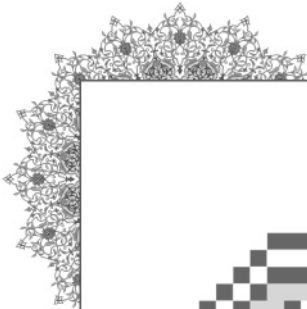
اشعار	متن و ترجمه	
به سوی وادی تقوا درآید همه با مرتضی بیعت نماید که در دنیا امیرالمؤمنین است نبی آخرین را جانشین است و بعد مرتضی، انوار پاکی که می تابند بر دنیای خاکی شما را رهنما و مقتدایند امام عشق از سوی خدایند	مَعَاشِرَ النَّاسِ، فَبَايِعُوا اللَّهَ وَ بَايِعُونِي وَ بَايِعُوا عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ الْأَيْمَةَ مِنْهُمْ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ كَلِمَةً بَاقِيَةً * * * ای مردم! با خدا بیعت کنید؛ و با من بیعت کنید؛ و با امیرالمؤمنین و حسن و حسین و امامانی که از ایشانند و کلمه ماندگار در دنیا و آخرت می باشند، بیعت کنید.	﴿۲۹۷﴾
هرآن کس بشکند پیمان خود را کند نابود وی را حق تعالی هرآن کس که وفای عهد سازد خدایش از ره رحمت نوازد	يُهِلِكُ اللَّهُ مَنْ عَدَرَ وَ يَرْحَمُ مَنْ وَفَى * * * خداوند، بیعت شکنان را هلاک می نماید و وفاداران را مورد رحمت قرار می دهد.	﴿۲۹۸﴾
هرآن کس بشکند عهد الهی زند بر بخت خود مهر تباهی ولی هرکس بود بر عهد و پیمان خداوندش دهد اجر فراوان	﴿فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَى نَفْسِهِ وَ مَنْ أَوْفَى بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا﴾ * * * هرکس بیعتش را بشکند، به زیان خود شکسته است؛ و هرکس به پیمانی که با خدا بسته، وفا کند، خدا به زودی، اجر عظیمی به او عنایت می فرماید. (فتح/۱۰)	﴿۲۹۹﴾
بگویند آنچه گفتم من براتان و برگویند با تکریم و احسان: سلام ما به مردی که امین است و عنوانش امیرالمؤمنین است	مَعَاشِرَ النَّاسِ، قُولُوا الَّذِي قُلْتُ لَكُمْ وَ سَلِّمُوا عَلَى عَلِيٍّ بِأَمْرِ الْمُؤْمِنِينَ * * * ای مردم! آنچه را که گفتم، بگویند و به علی، به عنوان امیرالمؤمنین سلام کنید.	﴿۳۰۰﴾

اشعار	متن و ترجمه	
بگویند این بیان خوب و شیوا اطاعت می‌کنیم از تو خدایا ز تو غفران تقاضا می‌نماییم و با این آرزو سوی تو آییم	﴿۳۰﴾ وَقُولُوا: «سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَ إِلَيْكَ الْمَصِيرُ» * * * بگویند: شنیدیم و اطاعت می‌کنیم. پروردگارا! آمرزش تو را می‌خواهیم و بازگشت همه به سوی تو است. (بقره/۲۸۵)	
سزاوار ستایش رب یکتاست هدایت کرد ما را بر ره راست هدایت گر نمی‌فرمود سبحان همه گمراه می‌گشتیم و حیران	﴿۳۱﴾ وَقُولُوا: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَ مَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ» * * * بگویند: سپاس خدای را که ما را به این راه، هدایت نمود. اگر خداوند هدایت نمی‌کرد، ما هدایت نمی‌شدیم. به راستی که فرستادگان پروردگارمان، به حق آمده‌اند. (اعراف/۴۳)	
هر آنچه از فضیلت‌های حیدر اشارت کرده حق در ثقل اکبر بود از بحث یک مجلس فراتر که موضوعی ست ارزشمند و برتر شما را هر که سازد آگه از آن و بشناسد مقام شاه مردان روا باشد که تصدیقش نمایید ز باب دوستی با او درآیید	﴿۳۲﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ فَضَائِلَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ - وَقَدْ أَنْزَلَهَا فِي الْقُرْآنِ - أَكْثَرُ مِنْ أَنْ أُحْصِيَهَا فِي مَقَامٍ وَاحِدٍ، فَمَنْ أَنْبَأَكُمْ بِهَا وَعَرَفَهَا فَصَدِّقُوهُ * * * ای مردم! فضایل علی بن ابی‌طالب در نزد خداوند - همان‌گونه که در قرآن آمده - بیش از آن است که بتوانم در یک مجلس بشمارم. پس هر کس آنها را می‌داندست و درباره آنها به شما خبر داد، او را تصدیق کنید.	

متن و ترجمه	اشعار
﴿۳۰۴﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، مَنْ يُطِيعَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ عَلِيًّا وَ الْأَيْمَةَ الَّذِينَ ذَكَرْتُهُمْ ﴿فَقَدْ فَازَ فَوْزاً عَظِيماً﴾ * * * ای مردم! هر کس از خدا و رسولش و علی و امامانی که ذکر کردم، اطاعت کند، به رستگاری بزرگی دست می یابد. (احزاب/۷۱)	ز حق و از رسول و از امامان هر آن کس می برد همواره فرمان بود محبوب نزد حق تعالی و نائل می شود بر فوز عظمی
﴿۳۰۵﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، السَّابِقُونَ إِلَيَّ مُبَايَعَتِهِ وَ مُؤَالَاتِهِ وَ التَّسْلِيمِ عَلَيْهِ بِأَمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ فِي جَنَاتِ النَّعِيمِ * * * ای مردم! کسانی که برای بیعت با او و قبول ولایت او و سلام کردن به او (به عنوان امیر المؤمنین) سبقت بگیرند، جزو رستگاران هستند و در باغ های پر نعمت جای دارند.	چو در بیعت کسی سبقت بگیرد سلامی گوید و قربت بگیرد بود در جایگاه رستگاران برد بهره ز نعمت های رضوان
﴿۳۰۶﴾ مَعَاشِرَ النَّاسِ، قُولُوا مَا يَرْضَى اللَّهُ بِهِ عَنْكُمْ مِنَ الْقَوْلِ * * * ای مردم! سخنی بگویید که خدا به خاطر آن، از شما راضی گردد.	الا مردم! سخن گویند چونان که خشنود از شما گردد خداتان
﴿۳۰۷﴾ فَإِنْ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعاً فَلَنْ يَضُرَّ اللَّهَ شَيْئاً * * * اگر شما و همه کسانی که در زمین هستند، کفر بورزید، ضرری به خدا نمی رسد.	اگر کافر شوید ای اهل دنیا و سرپیچی کنید از حق تعالی ندارد ذره ای تاثیر در او نمی بیند زبان آن ذات نیکو

اشعار	متن و ترجمه
خداوندا بیخشا مؤمنان را غضب بنما تمام کافران را	﴿ ۳۰۸ ﴾ اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ بِمَا آذَيْتُ وَأَمَرْتُ وَ اغْضِبْ عَلَى الْكَافِرِينَ *** خدایا! به خاطر آنچه که به انجام رساندم و فرمان دادم، مؤمنان را بیامرز و منکران و کافران را مورد خشم خود قرار بده.
تو مخصوص رب العالمین است خداوندی که یار مؤمنین است	﴿ ۳۰۹ ﴾ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ *** حمد و سپاس، مخصوص پروردگار عالمیان است.

صفات الله جلّ شأنه در خطبه

■ صفات الله جلّ شأنه در خطبه

همان طور که در این خطبه، پیامبر گرامی صلی الله علیه و آله، کلامشان را با حمد و بیان صفات الهی آغاز فرموده‌اند، ما نیز به خاطر شکرگذاری از خداوند منان با بیان آمار صفات خودش این مختصر را شروع کرده و با دعاهایی که پیامبر اکرم صلوات الله علیه برای وجود مقدس امیرالمومنین صلوات الله علیه نموده‌اند این تحقیق را به اتمام می‌رسانیم و نکته‌ای که پسندیده است به آن توجه شود این است که همه معصومین علیهم السلام، قبل از هر خطابه، به حمد و ستایش خداوند می‌پردازند؛ اما کمتر دیده شده است که در مقدمه یک خطبه ایشان، ۱۳۲ صفت از صفات ذات اقدس الهی بیان شده باشد. (آدرس‌های جدول‌ها براساس ردیف‌ها در متن خطبه می‌باشند)

آدرس	ترجمه	متن	
۱	در یگانگی خود، بلند مرتبه است.	عَلَا فِي تَوْحِيدِهِ	۱
۲	در عین تنهایی، به آفریدگانش نزدیک است.	دَنَا فِي تَفَرُّدِهِ	۲
۳	در قدرت و سلطه خود، شکوهمند است.	جَلَّ فِي سُلْطَانِهِ	۳
۴	در ارکان آفرینش، عظیم جلوه می کند.	عَظُمَ فِي أَرْكَانِهِ	۴
۵	علمش بر همه چیز احاطه دارد.	أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا	۵
۵	در جایگاه خود استوار می باشد.	هُوَ فِي مَكَانِهِ	۵
۶	با قدرت خود، بر همه مخلوقات، سلطه دارد.	قَهَرَ جَمِيعَ الْخَلْقِ بِقُدْرَتِهِ	۷
۶	با برهان خود، بر همه مخلوقات، سلطه دارد.	(قَهَرَ جَمِيعَ الْخَلْقِ بِ) بُرْهَانِهِ	۸
۷	همیشه مورد سپاس بوده است.	حَمِيدًا لَمْ يَزَلْ	۹
۷	همیشه مورد ستایش خواهد بود.	مَحْمُودًا لَا يَزَالُ	۱۰
۸	صاحب عظمتی فنا ناپذیر است.	مَجِيدًا لَا يَزُولُ	۱۱
۹	آغاز کننده است.	مُبْدِيًّا	۱۲
۹	اعاده کننده است.	مُعِيدًا	۱۳
۹	هر چیزی به او باز می گردد.	كُلُّ أَمْرٍ إِلَيْهِ يَعُودُ	۱۴
۱۰	به وجود آورنده برافراشته ها (افلاک و آسمان ها) است.	بَارِئُ الْمُسْمُوكَاتِ	۱۵
۱۰	گستراننده گسترده شده ها (زمین) است.	دَاجِي الْمَدْحُورَاتِ	۱۶

آدرس	ترجمه	متن	
۱۱	یگانه حکمران زمین ها است.	جَبَّارُ الْأَرْضِينَ	۱۷
۱۱	یگانه حکمران آسمان ها است.	(جَبَّارُ السَّمَاوَاتِ)	۱۸
۱۲	پاک و منزّه است.	قُدُّوسٌ	۱۹
۱۲	تسبیح شده است.	سُبُّوحٌ	۲۰
۱۳	پروردگار ملائکه است.	رَبُّ الْمَلَائِكَةِ	۲۱
۱۳	پروردگار روح می باشد.	(رَبُّ) الرُّوحِ	۲۲
۱۴	تفصّل کننده بر همه آن چیزهایی است که خلق کرده.	مُتَفَضِّلٌ عَلَى جَمِيعٍ مِّنْ بَرَأَةٍ	۲۳
۱۴	لطف کننده بر چیزهایی است که به وجود آورده.	مُتَعَوِّلٌ عَلَى جَمِيعٍ مِّنْ أَنْشَاءٍ	۲۴
۱۵	هرچشمی را زیر نظر دارد.	يَلْحَظُ كُلَّ عَيْنٍ	۲۵
۱۵	چشم ها او را نمی بینند.	الْعُيُونُ لَا تَرَاهُ	۲۶
۱۶	کریم است.	كَرِيمٌ	۲۷
۱۶	بردبار است.	حَلِيمٌ	۲۸
۱۶	تحمل کننده است.	ذُو أَنْتٍ	۲۹
۱۷	رحمت او، همه چیز را فرا گرفته است.	قَدْ وَسِعَ كُلَّ شَيْءٍ رَّحْمَتُهُ	۳۰
۱۸	با نعمت خود، بر همه آنها منت گذاشته است.	مَنْ عَلَيْهِمْ بِنِعْمَتِهِ	۳۱

آدرس	ترجمه	متن	
۱۹	در انتقام گرفتن، عجله نمی‌کند.	لَا يَعْجَلُ بِانْتِقَامِهِ	۳۲
۱۹	به عذابی که دیگران مستحق آنند، مبادرت نمی‌ورزد.	لَا يُبَادِرُ إِلَيْهِمْ بِمَا اسْتَحَقُّوا مِنْ عَذَابِهِ	۳۳
۲۰	باطن‌ها را می‌فهمد.	قَدْ فَهِمَ السَّرَائِرَ	۳۴
۲۰	درون‌ها را می‌داند.	عَلِمَ الصَّمَائِرَ	۳۵
۲۰	پنهان‌ها را بر او مخفی نمی‌ماند.	لَمْ تَخْفَ عَلَيْهِ الْمَكْنُونَاتُ	۳۶
۲۰	مخفی‌ها را بر او مشتبه نمی‌گردد.	لَا اشْتَبَهَتْ عَلَيْهِ الْخَفِيَّاتُ	۳۷
۲۱	احاطه بر هر چیزی، مخصوص او است.	لَهُ الْإِحَاطَةُ بِكُلِّ شَيْءٍ	۳۸
۲۱	غلبه بر همه چیز، مخصوص او است.	(لَهُ) الْعَلَبَةُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ	۳۹
۲۲	قوت در هر چیزی، از ویژگی‌های او است.	(لَهُ) الْقُوَّةُ فِي كُلِّ شَيْءٍ	۴۰
۲۲	قدرت بر هر چیزی، از ویژگی‌های او است.	(لَهُ) الْقُدْرَةُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ	۴۱
۲۳	هیچ چیزی مانند او نیست.	لَيْسَ مِثْلُهُ شَيْءٌ	۴۲
۲۳	او است به وجود آورنده هر چیزی، به هنگامی که چیزی نبود.	هُوَ مُنْشِئُ الشَّيْءِ حِينَ لَا شَيْءَ	۴۳
۲۴	دائمی است.	دَائِمٌ	۴۴
۲۴	زنده است.	حَيٌّ	۴۵
۲۵	برپا کننده قسط و داد است.	قَائِمٌ بِالْقِسْطِ	۴۶
۲۶	خداوندی جز او نیست.	لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ	۴۷

آدرس	ترجمه	متن	
۲۶	ارجمند است.	الْعَزِيزُ	۴۸
۲۶	حکیم است.	الْحَكِيمُ	۴۹
۲۷	بالا تر از آن است که چشم‌ها او را درک کنند.	جَلَّ عَنْ أَنْ تُدْرِكَهُ الْأَبْصَارُ	۵۰
۲۷	او چشم‌ها را درک می‌کند.	هُوَ يَذْرُكُ الْأَبْصَارَ	۵۱
۲۸	لطف‌کننده است.	هُوَ اللَّطِيفُ	۵۲
۲۸	آگاه است.	(هُوَ) الْخَبِيرُ	۵۳
۲۹	هیچ کس نمی‌تواند با دیدن، به وصفش راه یابد.	لَا يَلْحَقُ أَحَدٌ وَصْفَهُ مِنْ مُعَايِنَةٍ	۵۴
۲۹	کسی به چگونگی او، از صفات مخفی‌اش دست نمی‌یابد.	لَا يَجِدُ أَحَدٌ كَيْفَ هُوَ مِنْ سِرٍّ	۵۵
۲۹	کسی به چگونگی او، از صفات آشکارش دست نمی‌یابد.	(لَا يَجِدُ أَحَدٌ كَيْفَ هُوَ مِنْ) عَلَانِيَةٍ	۵۶
۲۹	تنها از طریق آنچه که خود خدا راهنمایی کرده، می‌توان به چگونگی او پی برد.	إِلَّا بِمَا دَلَّ عَزَّوَجَلَّ عَلَى نَفْسِهِ	۵۷
۳۰	او است خدایی که پاکی‌اش، روزگار را در بر گرفته است.	مَلَأَ الدَّهْرَ قُدْسُهُ	۵۸
۳۱	او است که نورش، ابدیت را فرا گرفته است.	يُغَسِّي الْأَبَدَ نُورُهُ	۵۹
۳۲	او است که دستورش را بدون مشورت با هیچ مشورت‌کننده‌ای، اجرا می‌کند.	يَنْفِذُ أَمْرَهُ بِلاَ مُشَاوَرَةٍ مُشِيرٍ	۶۰
۳۳	در تقدیر امورش، شریکی ندارد.	لَا مَعَهُ شَرِيكَ فِي تَقْدِيرِهِ	۶۱
۳۴	در تدبیر امورش، یاری نمی‌جوید.	لَا يَعَاوُنُ فِي تَدْبِيرِهِ	۶۲

آدرس	ترجمه	متن	
۳۵	آنچه را ایجاد کرد، بدون نمونه قبلی، به تصویر کشید.	صَوَّرَ مَا ابْتَدَعَ عَلَى غَيْرِ مِثَالٍ	۶۳
۳۶	آنچه را که خلق کرد، بدون کمک گرفتن از کسی خلق کرد.	خَلَقَ مَا خَلَقَ بِلاَ مُعَوْنَةٍ مِنْ أَحَدٍ	۶۴
۳۶	آنچه را که خلق کرد، بدون زحمت خلق کرد.	(خَلَقَ مَا خَلَقَ بِ) لَا تَكْلُفٍ	۶۵
۳۶	آنچه را که خلق کرد، بدون چاره‌اندیشی خلق کرد.	(خَلَقَ مَا خَلَقَ بِ) لَا اخْتِيَالٍ	۶۶
۳۷	آنها را ایجاد کرد، پس به وجود آمدند.	أَنْشَأَهَا فَكَانَتْ	۶۷
۳۷	خلق کرد، پس ظاهر شدند.	بَرَّاهَا فَبَآنَتْ	۶۸
۳۸	او است خدایی که جز او خدایی نیست.	لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ	۶۹
۳۹	هنرش استوار است.	الْمُتَّقِنُ الصَّنْعَةَ	۷۰
۳۹	ساخته‌هایش زیبا است.	الْحَسَنُ الصَّنِيعَةَ	۷۱
۴۰	عادلی است که ظلم نمی‌کند.	الْعَدْلُ الَّذِي لَا يَجُورُ	۷۲
۴۰	بزرگواری است که کارها به او باز می‌گردد.	الْأَكْرَمُ الَّذِي تَرْجِعُ إِلَيْهِ الْأُمُورُ	۷۳
۴۱	شهادت می‌دهم او است خدایی که همه چیز در مقابل عظمتش، سرفرو می‌آورد.	أَشْهَدُ أَنَّهُ اللَّهُ الَّذِي تَوَاضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِعَظَمَتِهِ	۷۴
۴۲	همه چیز در مقابل عزتش، ذلیل می‌باشد.	ذَلَّ كُلُّ شَيْءٍ لِعِزَّتِهِ	۷۵
۴۲	همه چیز در برابر قدرتش تسلیم است.	اسْتَسَلَّمَ كُلُّ شَيْءٍ لِقُدْرَتِهِ	۷۶

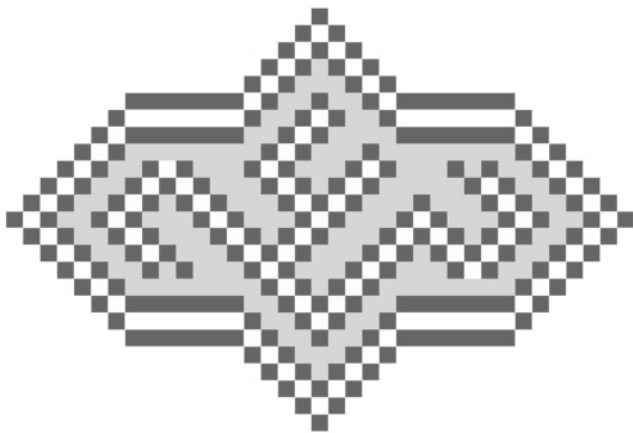
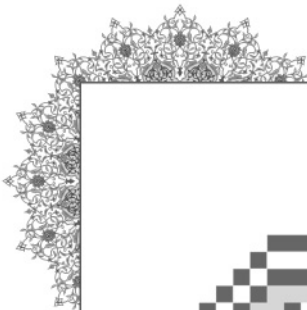
آدرس	ترجمه	متن	
۴۲	همه چیز در برابر هیبتش، فروتنی می‌کند.	خَضَعَ كُلُّ شَيْءٍ لِهِيبَتِهِ	۷۷
۴۳	صاحب اموال است.	مَلِكُ الْأَمْوَالِ	۷۸
۴۳	گردانندهٔ افلاك است.	مُفْلِكُ الْأَفْلاكِ	۷۹
۴۴	فرمان‌روای آفتاب است.	مُسَيِّرُ الشَّمْسِ	۸۰
۴۴	فرمان‌روای ماه است.	(مُسَيِّرُ الْقَمَرِ)	۸۱
۴۵	شب را بر روی روز برمی‌گرداند.	يَكْوِرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ	۸۲
۴۵	روز را بر روی شب برمی‌گرداند.	يَكْوِرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ	۸۳
۴۶	در هم شکنندهٔ هر زورگوی ناسازگاری است.	قَاصِمُ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ	۸۴
۴۷	هلاک کنندهٔ هر شیطان سرکش است.	مُهْلِكُ كُلِّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ	۸۵
۴۸	ضدّی ندارد.	لَمْ يَكُنْ لَهُ ضِدٌّ	۸۶
۴۸	معارضی ندارد.	لَا مَعَهُ نِدٌّ	۸۷
۴۹	یکتا است.	أَحَدٌ	۸۸
۴۹	بی‌نیاز است.	صَمَدٌ	۸۹
۴۹	زاییده نشده است.	لَمْ يَلِدْ	۹۰
۴۹	نمی‌زاید.	لَمْ يُولَدْ	۹۱

آدرس	ترجمه	متن	
۴۹	هیچ همتایی ندارد.	لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ	۹۲
۵۰	خدایی یگانه است.	إِلَٰهٌ وَاحِدٌ	۹۳
۵۰	پرودگاری با عظمت است.	رَبٌّ مَّاجِدٌ	۹۴
۵۱	می خواهد، پس به انجام می رساند.	يَشَاءُ فَيَقْضِي	۹۵
۵۱	اراده می کند، پس حکمش جاری می شود.	يَرِيدُ فَيَقْضِي	۹۶
۵۲	می داند، پس به شماره می آورد.	يَعْلَمُ فَيُخْصِي	۹۷
۵۳	می میراند.	يَمِيتُ	۹۸
۵۳	زنده می گرداند.	يُحْيِي	۹۹
۵۴	فقیر می کند.	يُفْقِرُ	۱۰۰
۵۴	غنی می سازد.	يُغْنِي	۱۰۱
۵۵	می خنداند.	يُضْحِكُ	۱۰۲
۵۵	می گریاند.	يُبْكِي	۱۰۳
۵۶	نزدیک می کند.	يُذْنِي	۱۰۴
۵۶	دور می گرداند.	يُقْصِي	۱۰۵
۵۷	براساس حکمت بعضی از نعمت ها را نمی دهد.	يَمْنَعُ	۱۰۶
۵۷	عطا می نماید.	يُعْطِي	۱۰۷

آدرس	ترجمه	متن	
۵۸	پادشاهی از آنِ او است.	لَهُ الْمُلْكُ	۱۰۸
۵۹	حمد و سپاس برای او است.	لَهُ الْحَمْدُ	۱۰۹
۶۰	هرگونه خیری به دست او است.	بِيَدِهِ الْخَيْرُ	۱۱۰
۶۰	بر هر چیزی قادر است.	هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ	۱۱۱
۶۱	شب را در روز فرو می برد.	يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ	۱۱۲
۶۱	روز را در شب فرو می برد.	يُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ	۱۱۳
۶۱	خدایی جز او وجود ندارد.	لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ	۱۱۴
۶۱	با عزت است.	الْعَزِيزُ	۱۱۵
۶۱	آمرزنده است.	الْعَقَّارُ	۱۱۶
۶۲	اجابت کننده دعا است.	مُسْتَجِيبُ الدُّعَاءِ	۱۱۷
۶۲	بسیار عطا کننده است.	مُبْجِلُ الْعَطَاءِ	۱۱۸
۶۳	شمارنده نفَس ها است.	مُحْصِي النِّفَاسِ	۱۱۹
۶۴	پروردگار جن است.	رَبُّ الْجِنَّةِ	۱۲۰
۶۴	پروردگار انس است.	(رَبُّ) النَّاسِ	۱۲۱
۶۵	همان کسی است که هیچ امری براو دشوار نمی گردد.	الَّذِي لَا يَشْكَلُ عَلَيْهِ شَيْءٌ	۱۲۲

آدرس	ترجمه	متن	
۶۶	فریاد دادخواهان، او را آزاده نمی سازد.	لَا يَضْرِبُهُ صُرَاخُ الْمُسْتَصْرِخِينَ	۱۲۲
۶۷	اصرار اصرار کنندگان، او را خسته نمی نماید.	لَا يَبْرِمُهُ الْإِحْصَاءُ الْمُلْحِينَ	۱۲۳
۶۸	نگهدارنده درستکاران است.	الْعَاصِمُ لِلصَّالِحِينَ	۱۲۴
۶۹	موفق کننده رستگاران است.	الْمَوْفِقُ لِلْمُفْلِحِينَ	۱۲۵
۶۹	صاحب اختیار مؤمنان است.	مَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ	۱۲۶
۶۹	و پروردگار عالمیان است.	رَبُّ الْعَالَمِينَ	۱۲۷
۷۰	خدایی است که در همه حال، سزاوار سپاس از سوی آفریدگان می باشد.	الَّذِي اسْتَحَقَّ مِنْ كُلِّ مَنْ خَلَقَ أَنْ يَشْكُرَهُ (عَلَى كُلِّ حَالٍ)	۱۲۸
۷۰	خدایی است که در همه حال، سزاوار ستایش از سوی آفریدگان است.	الَّذِي اسْتَحَقَّ مِنْ كُلِّ مَنْ خَلَقَ أَنْ يَحْمَدَهُ عَلَى كُلِّ حَالٍ	۱۲۹
۷۷	خدایی است که نمی توان از مکرش در امان ماند.	اللَّهُ الَّذِي لَا يُؤْمِنُ مَكْرُهُ	۱۳۰
۷۷	خدایی است که نمی توان از ظلمش ترسان شد (زیرا ظلمی نمی کند).	لَا يَخَافُ جَوْرُهُ	۱۳۱

صفات و فضائل
پیامبر اکرم ﷺ در خطبه

■ صفات و فضائل پیامبر اکرم ﷺ

پیامبر اکرم ﷺ در این خطابه که حدود یک ساعت به طول انجامیده است ۴۵ صفت از فضائل و مناقب خویش را بیان می‌کند تا مردم به اطاعت بیشتر پیامبرشان ترغیب شوند.

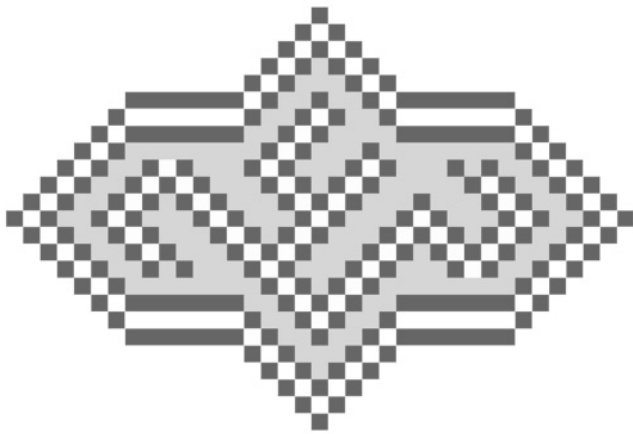
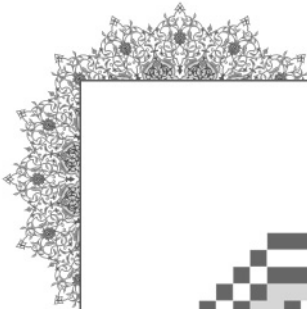
آدرس	ترجمه	متن	صفت پیامبر	
۷۸	بر بندگی ام برای خدا اقرار می‌کنم.	أُظِرُّ لَهُ عَلَي نَفْسِي بِالْعُبُودِيَّةِ	الْعُبُودِيَّةِ	۱
۸۳	خداوند تبارك و تعالی، حفاظت از شر مردم را برایم ضمانت نمود.	قَدْ صَمِنَ لِي تَبَارَكَ وَ تَعَالَى الْعِصْمَةَ مِنَ التَّائِبِينَ	من الناس	۲
۸۶	ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت درباره علی بر تو نازل شده، ابلاغ کن.	يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ فِي عَلِيٍّ	الرَّسُولُ	۳
۱۰۹				۴
۹۵	علی بعد از خدا و رسولش، صاحب اختیار شما است.	وَهُوَ وَلِيُّكُمْ بَعْدَ اللَّهِ وَرَسُولُهُ	رَسُولُهُ	۵
۹۷	صاحب اختیار شما، خدا و رسولش می‌باشند.	إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ	رَسُولُهُ	۶
۹۷	صاحب اختیار شما، خدا و رسولش می‌باشند.	إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ	وَلِيُّكُمْ	۷
۱۰۵	کسانی که پیامبر را اذیت می‌کنند، عذابی دردناک در انتظارشان خواهد بود.	الَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ	رسول الله	۸
۱۱۷	بعد از خداوند، رسول و پیامبرش شما را مخاطب قرار می‌دهد.	ثُمَّ مِنْ دُونِهِ رَسُولُهُ وَنَبِيُّهُ الْمَخَاطَبُ لَكُمْ	رَسُولُهُ	۹
۱۱۷	بعد از خداوند، رسول و پیامبرش شما را مخاطب قرار می‌دهد.	ثُمَّ مِنْ دُونِهِ رَسُولُهُ وَنَبِيُّهُ الْمَخَاطَبُ لَكُمْ	نَبِيُّهُ	۱۰
۱۱۹	تاروی که خدا و رسولش را ملاقات کنید.	إِلَى يَوْمٍ تَلْقَوْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ	رَسُولُهُ	۱۱
۱۲۰	حلالی نیست مگر آنچه که خدا و رسولش حلال کرده باشند.	لَا حِلَّ إِلَّا مَا أَحَلَّهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ	رَسُولُهُ	۱۲

صفهت پیامبر	متن	ترجمه	آدرس
۱۳	مُحَلِّلُ الْحَلَالِ	لا حَلَائِلَ إِلَّا مَا أَحَلَّهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ	حلالی نیست مگر آنچه که خدا و رسولش حلال کرده باشند. ۱۲۰
۱۴	رَسُولُهُ	لا حَرَامَ إِلَّا مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ	حرامی نیست مگر آنچه که خدا و رسولش حرام کرده باشند. ۱۲۰
۱۵	مُحَرِّمُ الْحَرَامِ	لا حَرَامَ إِلَّا مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ	حرامی نیست مگر آنچه که خدا و رسولش حرام کرده باشند. ۱۲۰
۱۶	إِحْصَاءُ الْعُلُومِ فِيهِ	مَا مِنْ عِلْمٍ إِلَّا وَقَدْ أَحْصَاهُ اللَّهُ فِي رَسُولِهِ	هیچ علمی نیست مگر آن که خدا آن را در من گرد آورد. ۱۲۴
۱۷	رَسُولُهُ	أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ	علی نخستین کسی است که به خدا و رسولش ایمان آورد. ۱۳۲
۱۸	رَسُولُ اللَّهِ	الَّذِي فَدَى رَسُولَ اللَّهِ بِنَفْسِهِ	علی کسی است که جان خود را فدای رسول خدا کرد. ۱۳۳
۱۹	رَسُولُ اللَّهِ	الَّذِي كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ	علی کسی است که با رسول خدا بود. ۱۳۴
۲۰	رَسُولُهُ	وَلَا أَحَدٌ يَعْبُدُ اللَّهَ مَعَ رَسُولِهِ	در حالی که هیچ کس به هنگام عبادت خداوند، رسول خدا را همراهی نمی کرد. ۱۳۴
۲۱	خَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ وَ الْمُرْسَلِينَ	أَنَا وَاللَّهُ خَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ	به خدا قسم، من خاتم پیامبران و رسولان هستم. ۱۴۳
۲۲	الْحُجَّةُ	الْحُجَّةُ عَلَى جَمِيعِ الْمَخْلُوقِينَ مِنْ أَهْلِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَيْنِ	حجت بر همه مخلوقات - از اهل آسمان ها و زمین ها - می باشم. ۱۴۴

صفه پیامبر	متن	ترجمه	آدرس
۲۳	رَسُولُهُ	ای مردم! چه کسی بر شما سزاوارتر از خودتان است؟ گفتند: خدا و رسولش.	۱۶۵
۲۴	أَوَّلِي بِكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ	ای مردم! چه کسی بر شما سزاوارتر از خودتان است؟ گفتند: خدا و رسولش.	۱۶۵
۲۵	رَسُولُ اللَّهِ	علی، جانشین رسول خدا است.	۱۷۱
۲۶	رَسُولُ اللَّهِ	علی، دفاع‌کننده از رسول خدا است.	۱۸۸
۲۷	خَيْرَنِي	پیامبر شما، بهترین پیامبر است.	۱۹۰
۲۸	الرَّسُولِ	جز ابلاغ واضح و روشن، چیزی بر عهده پیامبر نیست.	۲۰۰
۲۹	رَسُولِهِ	به خدا و رسولش ایمان آورید.	۲۰۲
۳۰	النُّورُ مَسْلُوكٌ فِيهِ	ای مردم! از جانب خداوند عزوجل، نوری در من نهاده شد.	۲۰۵
۳۱	حُجَّةٌ	خداوند عزوجل، ما را حجتی بر مقصران و... قرار داده است.	۲۰۶
۳۲	رَسُولُ اللَّهِ	به شما هشدار می‌دهم که من رسول خدا هستم.	۲۰۷
۳۳	صِرَاطُ اللَّهِ الْمُسْتَقِيمِ	من راه مستقیم الهی هستم که خدا شما را به پیروی از آن، امر نموده است.	۲۲۵

صفهٔ پیامبر	متن	ترجمه	آدرس
۳۴	فِي نَزَلَتْ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ... إِلَى آخِرِهَا	سوره حمد، دربارهٔ من نازل شده است.	۲۲۷
۳۵	لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ لَوْ كَانُوا آبَائَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ	هیچ گروهی را نمی‌یابی که به خدا و روز قیامت، ایمان آورده باشند و در عین حال، با کسانی که با خدا و رسولش ضدیت دارند، دوستی نمایند؛ اگرچه پدران و فرزندان و برادران و اقوامشان باشند.	۲۳۱
۳۶	عَدُوَّهُ مَذْمُومٌ وَ مُلْعُونٌ عِنْدَ اللَّهِ وَ عَدُونَا مَنْ ذَمَّهُ اللَّهُ وَ لَعَنَهُ	دشمن ما کسی است که خداوند، او را نکوهش کرده و او را لعنت نموده است.	۲۴۲
۳۷	وَلِيُّهُ مَمْدُوحٌ وَ مُحِبُّوبٌ عِنْدَ اللَّهِ	دوست ما کسی است که خدا او را ستوده و دوستش دارد.	۲۴۲
۳۸	التَّنْذِيرُ الْأَوَّلِي (أَنَا) التَّنْذِيرُ	بدانید که من هشدار دهنده هستم.	۲۴۳
۳۹	مُنْذِرٌ الْأَوَّلِي مُنْذِرٌ	بدانید که من بیم دهنده هستم.	۲۴۴
۴۰	نَبِي (أَنَا) وَإِنِّي نَبِي	بدانید که من پیامبر هستم.	۲۴۵
۴۱	رَسُولٌ الْأَوَّلِي رَسُولٌ	بدانید که من فرستاده هستم.	۲۴۶
۴۲	وَالِدُ الْآئِمَّةِ الْأَوَّلِي وَالِدُهُمْ وَ هُمْ يَخْرُجُونَ مِنْ صُلْبِهِ	بدانید که من پدر امامان هستم و آنها از صلب علی به وجود می‌آیند.	۲۴۷

صفهٔ پیامبر	متن	ترجمه	آدرس
بَايَعَ اللَّهُ	أَلَا وَإِنِّي قَدْ بَايَعْتُ اللَّهَ	بدانید که من با خدا بیعت کرده‌ام.	۲۶۸
إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ	إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ	کسانی که با تو (پیامبر) بیعت می‌کنند، در واقع با خدا بیعت می‌کنند.	۲۶۹
رَسُولُهُ	مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَعَلَيْهَا وَالْأَيْمَةُ الَّذِينَ ذَكَرْنَاهُمْ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا	هر کس از خدا و رسولش و علی و امامانی که ذکر کردم، اطاعت کند، به رستگاری بزرگی دست می‌یابد.	۳۰۴

همه آیات قرآن در خطبه

■ آیات بیان شده در خطبه

اساسی‌ترین ادله در اثبات مسائل شرعی و اعتقادی، استفاده از آیات قرآن کریم است. پیامبر اکرم ﷺ، با طرح ۶۸ آیه، ولایت امیرالمومنین علیه السلام و دیگر مطالب بیان شده را به اثبات رسانده است.

آدرس	متن و ترجمه	
۸۶	يَا أَيُّهَا الرُّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ (مائده/۶۷) ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت دربارۀ علی-برتونازل شده، ابلاغ کن.	۱
۹۷	إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ (مائده/۵۵) صاحب اختیار شما، خدا و رسولش می‌باشند؛ و نیز کسانی که ایمان آورده‌اند و نماز به پا می‌دارند و در حال رکوع، زکات می‌دهند.	۲
۱۰۱	يَقُولُونَ بِاللَّيْسَتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ (فتح/۱۱) باز نشان چیزی می‌گویند که در قلب‌هایشان نیست.	۳
۱۰۱	وَتَحْسَبُونَهُ هَيِّنًا وَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ عَظِيمٌ (نور/۱۵) واین کار را سهل می‌شمارند، درحالی که نزد خداوند، عظیم است.	۴
۱۰۵	وَمِنْهُمْ الَّذِينَ يُؤْذُونَ النَّبِيَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ، قُلْ أُذُنٌ خَيْرٌ لَكُمْ، يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ يُؤْمِنُ الْمُؤْمِنِينَ (توبه/۶۱) برخی از آنان، کسانی هستند که پیامبر را اذیت می‌کنند و می‌گویند او سخن‌شنو و زودباور است. بگو: علی‌رغم گمان کسانی که او را زودباور می‌پندارند، سخن‌شنوی او برای شما بهتر است. به خدا ایمان دارد و مومنان را راستگو می‌انگارد و برای ایمان‌آوردگان از شما، مایه رحمت است.	۵
۱۲۷	وَكُلُّ شَيْءٍ أَخَصِيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ (یس/۱۲) هر چیزی را در امام مبین گرد آورديم.	۶
۱۴۱	[قَتَصُّلُوا نَارًا] وَقَوْذُهَا النَّاسُ وَالْجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ (بقره/۲۴) [در آتشی گرفتار می‌شوید] که برای کافران آماده شده است و هیزم آن، انسان‌ها و سنگ‌ها می‌باشند.	۷

آدرس	متن و ترجمه	
۱۵۴	وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (حشر/۱۸) هر کس نگاه کند و ببیند برای فردای خود، چه پیش فرستاده است. از خدا بترسید که خدا از آنچه که انجام می دهید، آگاه است.	۸
۱۵۵	أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَا عَلَيَّ مَا فَعَلْتُ فِي حَنْبِ اللَّهِ (زمر/۵۶) افسوس که نسبت به هم جوار خدا کوتاهی کردم.	۹
۱۷۴	مَا يُبَدِّلُ الْقَوْلَ لَدَيَّ (ق/۳۹) حرف و فرمان من تغییر نمی پذیرد.	۱۰
۱۷۷	الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا (مائده/۳) امروز دین شما را برایتان کامل نمودم و نعمت خود را به طور تام و تمام، در اختیار شما گذاشتم و اسلام را به عنوان دینی برای شما پسندیدم.	۱۱
۱۷۸	إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ (آل عمران/۱۹) دین در نزد خدا، فقط اسلام است.	۱۲
۱۷۸	وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ (آل عمران/۸۵) هر کس دینی غیر از اسلام برگزیند، هرگز از او پذیرفته نمی شود و در آخرت، از زیان کاران خواهد بود.	۱۳
۱۸۱	أُولَئِكَ الَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ (آل عمران/۲۲) اعمالشان در دنیا و آخرت، از بین می رود.	۱۴
۱۸۱	لَا يَخَفُّ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنْظَرُونَ (آل عمران/۸۸) از عذاب آنان کاسته نمی گردد و مهلتی به آنان داده نمی شود.	۱۵

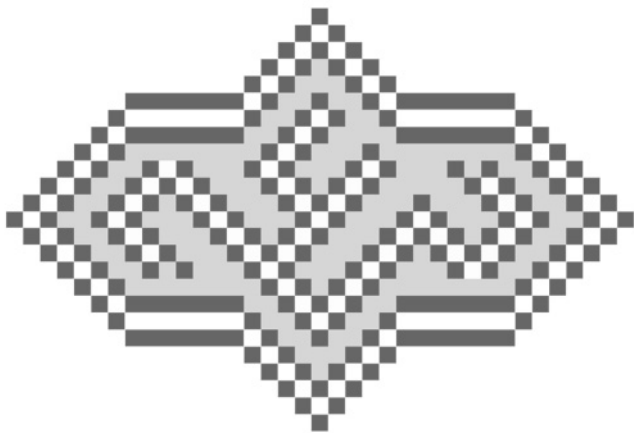
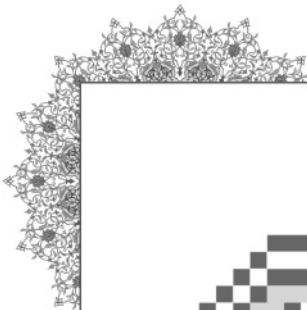
آدرس	متن و ترجمه	
۱۹۸	وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (عصر/۱-۲) قسم به زمان که انسان در زیان است * * *	۱۶ ۱۷
۲۰۱	إِنْقُورَاللهُ حَقَّ نِقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (الاعمران/۱۰۲) از خدا بترسید، آن گونه که باید ترسید؛ و از دنیا نروید، مگر آن که مسلمان باشید. * * *	۱۸
۲۰۲	... مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهَ أَفْرَدَهَا عَلِيَّ أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ (نسا/۴۷) (ایمان آورید) پیش از آن که صورت ها را تباه کنیم و آنها را به پشت برگردانیم یا آنان را همانند اصحاب سبت (یهودیانی که با خدا نیرنگ کردند) لعنت کنیم. * * *	۱۹
۲۰۸	[أَفَأَنْ مِتُّ أَوْ قُتِلْتُ] انْقَلَبْتُ عَلِيَّ أَعْقَابِكُمْ وَمَنْ يَنْقَلِبْ عَلِيَّ عَقْبَيْهِ فَلَنْ يَصُرَ لِلَّهِ شَيْئًا وَسَيَجْزِي اللَّهُ الشَّاكِرِينَ (الاعمران/۱۴۴) [آیا اگر بمیرم یا کشته شوم] شما عقب گرد می کنید؟ هر کس به عقب برگردد، ضری به خدا نمی رساند. خدا به زودی، شاکران را پاداش می دهد. * * *	۲۰
۲۱۳	فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ (نسا/۱۴۵) در پایین ترین طبقه آتش هستند. * * *	۲۱
۲۱۳	فَلْيَبْسُ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ (نحل/۲۹) متکبران، چه بد جایگاهی دارند. * * *	۲۲
۲۱۹	لَكُمْ فِيهَا الثَّقَلَانِ (الرحمن/۳۱) در آن هنگام، آنچه که باید بر شما فرو بریزد، فرو می ریزد. * * *	۲۳
۲۱۹	يُرْسِلُ عَلَيْكُمْ شَوَاطِئَ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٍ فَلَا تَنْتَصِرُونَ. (الرحمن/۳۱) و شعله هایی از آتش و مس گداخته برایتان فرستاده می شود و هیچ گونه یاری نمی شوید. * * *	۲۴

آدرس	متن و ترجمه	
۲۲۰	... عَلَيَّ مَا أَنْشُرَ عَلَيْهِ حَتَّى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ، وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُظْلِعَكُمْ عَلَى الْغَيْبِ (الاعمران/ ۱۷۹) شما را به حال خود رها نخواهد کرد تا پاک را از ناپاک جدا سازد. خدا شما را از غیب آگاه نمی‌گرداند.	۲۵
۲۲۳	أَلَمْ نُهْلِكِ الْأَوَّلِينَ، ثُمَّ نُنْبِئُهُمُ الْآخِرِينَ، كَذَلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ، وَيَلَّيْ يَوْمَئِذٍ لِلْمُكَذِّبِينَ (مرسلات/ ۱۶-۱۹) آیا ما پیشینیان را هلاک نکردیم؟ و بعد از آنان، گروه‌های دیگر را نیاوردیم؟ ما با مجرمان چنین می‌کنیم. وای بر کسانی که در آن روز تکذیب می‌کنند.	۲۶ ۲۷ ۲۸ ۲۹
۲۲۵	يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ. (اعراف/ ۷۸) امامان هدایت‌گری که به حق، هدایت می‌کنند و به حق، حکم می‌نمایند.	۳۰
۲۲۶	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ، إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ، اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ، صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (حمد/ ۱-۷) به نام خداوند بخشنده مهربان. سپاس خدایی را که پروردگار جهانیان است. بخشنده مهربان است. صاحب روز جزا است. تنها تو را می‌پرستیم و تنها از تو یاری می‌جوییم. ما را به راه راست هدایت فرما؛ راه کسانی که به آنان نعمت بخشیدی؛ آنان که مورد غضب خدا نیستند و گمراه نمی‌باشند. ت	۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵ ۳۶ ۳۷
۲۲۸	لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (يونس/ ۶۲) دوستان خدا هستند که ترسی بر آنان راه ندارد و هیچ‌گاه محزون نمی‌شوند.	۳۸
۲۲۹	إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ (مائده/ ۵۶) بدانید که حزب خداوند، غالب است.	۳۹

آدرس	متن و ترجمه
۲۳۱	لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ (مجادله: ۲۲) * * * هیچ گروهی را نمی یابی که به خدا و روز قیامت، ایمان آورده باشند و در عین حال، با کسانی که با خدا و رسولش ضدیت دارند، دوستی نمایند؛ اگرچه پدران و فرزندان و برادران و اقوامشان باشند. آنان، کسانی هستند که خدا ایمان را در قلوبشان نوشته و آنان را با روحی از خود تأیید فرموده و به بهشتی وارد می سازد که از پایین آن، نهرها جاری است و در آن، جاودان خواهند بود. خدا از آنان راضی است و آنان از خدا راضی هستند. آنان حزب خدا می باشند. بدانید که حزب خدا رستگار است.
۲۳۲	الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ (انعام: ۸۲) * * * کسانی که ایمان آوردند و ایمانشان را به تاریکی نیالودند، در امان هستند و هدایت یافته اند.
۲۳۴	سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوا خَالِدِينَ (زمر: ۷۳) * * * سلام بر شما! پاکیزه شدید؛ پس برای همیشه وارد بهشت شوید.
۲۳۶	كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا (اعراف: ۳۸) * * * هر گروهی که داخل جهنم می شود، همتای خود را لعنت می کند.

آدرس	متن و ترجمه	
۲۳۳	يُزَوِّقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ (غافر: ۴۰) بهشت برای آنان است و در آن، بدون حساب، روزی داده می‌شوند.	۴۵
۲۳۹	كُلَّمَا أَلْقَىٰ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ (ملک: ۸-۱۱) هر گاه گروهی در جهنم ریخته می‌شوند، خزانه‌داران دوزخ از ایشان می‌پرسند: «آیا انذار دهنده و ترساننده‌ای به سوی شما نیامد؟». می‌گویند: «آری: ترساننده‌ای آمد و ما تکذیبش کردیم و گفتیم: خداوند، هیچ چیزی نازل نکرده و شما در گمراهی بزرگ هستید». و می‌گویند: «اگر گوش می‌کردیم و می‌اندیشیدیم، از اصحاب آتش نبودیم». اصحاب آتش، به گناه خود اعتراف می‌کنند. رحمت خدا از دوزخیان دور باد.	۴۶ ۴۷ ۴۸ ۴۹
۲۴۰	الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ، لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (ملک: ۱۲) کسانی هستند که در نهان، از پرودگارشان می‌ترسند و مغفرت و اجر بزرگی برای آنان است.	۵۰
۲۶۹	إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ، يَدُلُّهُ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ، فَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ، وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمَا أَجْرُهُ عِندَ عَظِيمًا (فتح: ۱۰) کسانی که با تو بیعت می‌کنند، در واقع با خدا بیعت می‌کنند. دست خدا بر روی دست آنان است. پس هر کس بیعت را بشکند، به ضرر خود عمل کرده است. و هر کس به عهدش با خدا وفادار بماند، خدا به او اجر عظیمی عنایت خواهد کرد.	۵۱
۲۷۰	فَمَنْ حَاجَّ النَّبِيَّتِ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ (بقره: ۱۵۸) هر کس به قصد حج یا عمره، به خانه خدا بیاید، ایرادی ندارد که صفا و مروه را طواف کند. هر کس بدون چشم داشت، کار خیری را انجام بدهد، خدا می‌داند و سپاس‌گزار است.	۵۲

آدرس	متن و ترجمه	
۲۸۴	وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ (زخرف، ۲۸) آن را (امامت را) به عنوان کلمه‌ای ماندگار، در نسل او قرار داد.	۵۳
۲۸۵	إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ (حج، ۱) زلزله قیامت، امری بس عظیم است.	۵۴
۲۹۵	فَمَنْ اهْتَدَىٰ فَلِنَفْسِهِ وَمَنْ ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا (زمر، ۴۱) پس هرکس هدایت شود، به نفع خود او است و هرکس گمراه گردد، به ضرر خودش می باشد.	۵۵
۲۹۶	يَذُلُّهُ اللَّهُ فَوْقَ أَبْدِهِمْ (فتح، ۱۰) دست خدا، بالای هردستی قرار دارد.	۵۶
۲۹۹	وَمَنْ نَكَثَ فَإِنَّمَا يَنْكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَمُسَوِّتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا (فتح، ۱۰) هرکس بیعتش را بشکند، به زیان خود شکسته است؛ و هرکس به پیمانی که با خدا بسته، وفا کند، خدا به زودی، اجر عظیمی به او عنایت می فرماید.	۵۷
۳۰۱	سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ (بقره، ۲۸۵) شنیدیم و اطاعت می کنیم. پروردگارا! آموزش تو را می خواهیم و بازگشت همه به سوی تو است.	۵۸
۳۰۲	الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنَّ هَدَانَا اللَّهُ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلٌ رَبِّنَا بِالْحَقِّ (بقره، ۲۸۵) سپاس خدای را که ما را به این راه، هدایت نمود. اگر خداوند هدایت نمی کرد، ما هدایت نمی شدیم. به راستی که فرستادگان پروردگارمان، به حق آمده‌اند.	۵۹

آیات قرآن

درباره حضرت علی علیه السلام در خطبه

■ آیات مخصوص حضرت علی علیه السلام

از مهمترین بخش های خطبه غدیر، این دو جمله است:

وَمَا نَزَّلْتُ آيَةَ رِضًا (فِي الْقُرْآنِ) إِلَّا فِيهِ

یعنی: هیچ آیه ای در قرآن، درباره خشنودی خدا نازل نشد، مگر این که درباره حضرت علی صلوات الله علیه می باشد.

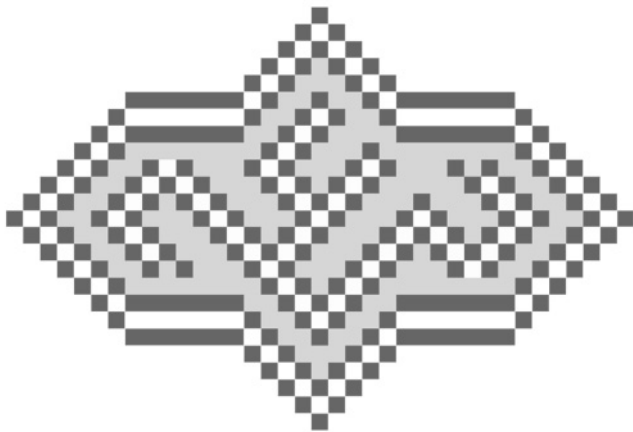
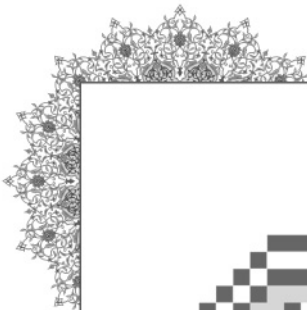
وَلَا نَزَّلْتُ آيَةَ مَدْحٍ فِي الْقُرْآنِ إِلَّا فِيهِ

یعنی: هیچ آیه ستایشی در قرآن نازل نگشته، مگر آن که درباره حضرت علی صلوات الله علیه بیان شده است.

در توان و گنجایش این مختصر نیست که به همه آیات ستایش و خشنودی خداوند - در قرآن - پرداخته شود. تنها به بیان همان ۱۶ آیه ای که در این خطبه آمده و درباره علی صلوات الله علیه می باشد، اکتفا می گردد.

آدرس	متن و ترجمه	۱
۸۶	يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ (مائده/۶۷) ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت دربارۀ علی برتوانازل شده، ابلاغ کن.	
۹۷	إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ (مائده/۵۵) صاحب اختیار شما، خدا و رسولش می باشند؛ و نیز کسانی که ایمان آورده اند و نماز به پا می دارند و در حال رکوع، زکات می دهند.	۲
۱۲۷	وَكُلُّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ (یس/۱۲) هر چیزی را در امام مبین گرد آوردیم.	۳
۱۵۴	وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ (حشر/۸) هر کس نگاه کند و ببیند برای فردای خود، چه پیش فرستاده است. از خدا بترسید. و با علی مخالفت نکنید تا گام هایتان بعد از ثابت شدن، نلغزد. که خدا از آنچه که انجام می دهید، آگاه است.	۴
۱۵۵	أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَا عَلَيَّ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ (زمر/۵۴) افسوس که نسبت به هم جوار خدا کوتاهی کردم.	۵
۱۷۷	الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتِمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا (آل عمران/۱۰۲) امروز دین شما را برایتان کامل نمودم و نعمت خود را به طور تام و تمام، در اختیار شما گذاشتم و اسلام را به عنوان دینی برای شما پسندیدم.	۶
۱۹۸	وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ (عصر/۱-۲) قسم به عصر که انسان در زیان است.	۷ ۸
۲۰۱	إِتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ (آل عمران/۱۰۲) از خدا بترسید، آن گونه که باید ترسید؛ و از دنیا نروید، مگر آن که مسلمان باشید.	۹

آدرس	متن و ترجمه	
۲۲۶	بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ، مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ، إِيَّاكَ تَعْبُدُ وَإِيَّاكَ تَسْتَعِينُ، اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ، صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ (حمد ۷۰/۱) *** به نام خداوند بخشنده مهربان. سپاس خدایی را که پروردگار جهانیان است. بخشنده مهربان است. صاحب روز جزا است. تنها تورا می پرستیم و تنها از تو یاری می جوئیم. ما را به راه راست هدایت فرما؛ راه کسانی که به آنان نعمت بخشیدی؛ آنان که مورد غضب خدا نیستند و گمراه نمی باشند.	۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴ ۱۵ ۱۶

اسامی همه اشخاصی
که در خطبه آمده

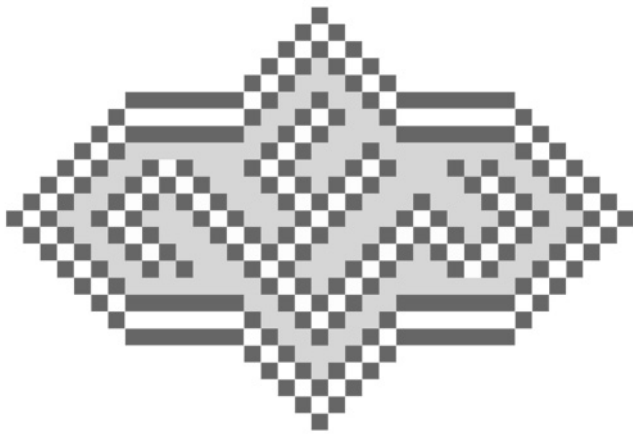
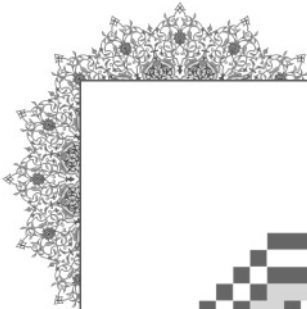
■ اسماء اشخاص در این خطبه

پیامبر اکرم صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ در این خطبه، ۸ نام را به اسم ذکر می‌کند که همه نام‌ها - غیر از نام ابلیس - مربوط به پیامبران و حجج الهی می‌باشد؛ از اولین پیامبر (حضرت آدم علی نبینا و آله و علیه السلام) تا آخرین پیامبر (خاتم الانبیاء صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و از اولین حجت (حضرت آدم علی نبینا و آله و علیه السلام) تا آخرین حجت (قائم آل محمد حضرت بقیه الله الاعظم عَجَّلَ اللَّهُ تَعَالَى وَرَحْمَةُ الرَّحِيمِ) را در بر می‌گیرد تا به مردم بفهماند که این عالم، هیچ‌گاه خالی از حجت نخواهد بود.

اسماء اشخاص	متن و ترجمه	آدرس
هارون	الَّذِي مَحَلُّهُ مِنِّي مَحَلُّ هَارُونَ مِنْ مُوسَى نسبت او به من، همانند نسبت هارون به موسی است.	۹۴
موسی	الَّذِي مَحَلُّهُ مِنِّي مَحَلُّ هَارُونَ مِنْ مُوسَى نسبت او به من، همانند نسبت هارون به موسی است.	۹۴
آدم	إِنَّ إِبْلِيسَ أَخْرَجَ آدَمَ مِنَ الْجَنَّةِ بِالْحَسَدِ ابلیس به خاطر حسادت، باعث بیرون شدن آدم از بهشت گردید.	۱۹۲
	فَإِنَّ آدَمَ أَهْطَ إِلَى الْأَرْضِ بِخَطِيئَةٍ وَاحِدَةٍ آدم به خاطریك اشتباه، به زمین فرستاده شد.	۱۹۳
ابلیس	إِنَّ إِبْلِيسَ أَخْرَجَ آدَمَ مِنَ الْجَنَّةِ بِالْحَسَدِ ابلیس به خاطر حسادت، باعث بیرون شدن آدم از بهشت گردید.	۱۹۲
المهدی	ثُمَّ فِي النَّسْلِ مِنْهُ إِلَى الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ سپس در نسل او تا مهدی قائم.	۲۰۵
	مُمْلِكُهَا الْإِمَامُ الْمَهْدِي آن را تحت حاکمیت امام مهدی درمی آورد.	۲۲۱
	أَلَا إِنَّ خَاتَمَ الْأَكِثَةِ مِنَّا الْقَائِمُ الْمَهْدِي بدانید که آخرین امام از ما، مهدی قائم است.	۲۴۸
	خَاتَمُهَا الْمَهْدِي آخرین ایشان، مهدی است.	۲۷۹

اسماء اشخاص	متن و ترجمه	آدرس
الحسن	الْأَيْمَةُ الَّذِينَ ذَكَرْتَ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ مِنْ وَلَدِهِ بَعْدَهُ، الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ وَمَنْ نَصَبَهُ اللَّهُ بَعْدَهُمَا امامان بعد از او که گفتی از نسل تو و فرزندان او هستند؛ یعنی حسن و حسین و آنان که بعد از این دو، خدا منصوبشان فرموده است.	۲۹۱
	الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ وَالْأَيْمَةَ مِنْهُمْ حسن و حسین و امامانی که از نسل ایشان هستند.	۲۹۷
الحسین	الْأَيْمَةُ الَّذِينَ ذَكَرْتَ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ مِنْ وَلَدِهِ بَعْدَهُ، الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ وَمَنْ نَصَبَهُ اللَّهُ بَعْدَهُمَا امامان بعد از او که گفتی از نسل تو و فرزندان او هستند؛ یعنی حسن و حسین و آنان که بعد از این دو، خدا منصوبشان فرموده است.	۲۹۱
	الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ وَالْأَيْمَةَ مِنْهُمْ حسن و حسین و امامانی که از نسل ایشان هستند.	۲۹۷
علی	این نام مقدس را مفصلاً در صفحه ۱۴۴ بیان خواهیم کرد.	

تعداد نام مبارک حضرت علی
در خطبه

صلوات الله عليه

■ جملاتی که نام حضرت علی عَلَيْهِ السَّلَام در خطبه

می‌توان گفت که این بخش، مهمترین بخش خطبه است و به صورت حیرت‌انگیزی، ۴۳ مرتبه، نام حضرت علی صلوات الله علیه برده شده است و پیامبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، در نهایت بلاغت، این اسامی را به گونه‌ای بیان کرده است که تکرار آن، مُخل فصاحت نگردد و مولی الموحدين صلوات الله علیه را به احسن وجه و زیباترین شکل، به مردم معرفی نماید.

آدرس	متن و ترجمه	
۸۲	لَأنَّهُ قَدْ أَعْلَمَنِي أَنِّي إِن لَّمْ أُبَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيَّ (فِي حَقِّ عَلِيٍّ) فَمَا بَلَّغْتُ رِسَالَتَهُ * * * خداوند به من اعلام فرمود که اگر آنچه در حق علی بر من نازل فرموده، ابلاغ نکنم، رسالت او را به انجام نرسانده‌ام.	۱
۸۶	يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ فِي عَلِيٍّ * * * ای پیامبر! آنچه از طرف پروردگارت در باره علی برتوانازل شده، ابلاغ کن.	۲
۸۶	يَعْنِي فِي الْخِلَافَةِ لِعَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ * * * یعنی درباره خلافت علی بن ابی طالب	۳
۹۳	أَنَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ أَخِي وَوَصِيِّي وَخَلِيفَتِي * * * علی بن ابی طالب، برادر من و وصی من و جانشین من می باشد.	۴
۹۸	وَعَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ الَّذِي أَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَهُوَ رَاكِعٌ * * * علی بن ابی طالب، همان کسی است که نماز به پا می دارد و در حال رکوع، زکات می دهد.	۵
۱۰۸	لَا يَرْضَى اللَّهُ مِنِّي إِلَّا أَنْ أُبَلِّغْ مَا أُنْزِلَ اللَّهُ إِلَيَّ فِي حَقِّ عَلِيٍّ * * * خداوند از من راضی نمی شود مگر آنچه را که در حق علی بر من نازل کرده، ابلاغ نمایم.	۶
۱۰۹	يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ فِي حَقِّ عَلِيٍّ * * * ای پیامبر! آنچه در مورد علی، از پروردگارت برتوانازل شده، ابلاغ کن.	۷
۱۱۸	ثُمَّ مِنْ بَعْدِي عَلِيٌّ وَلِيُّكُمْ وَإِمَامُكُمْ بِأَمْرِ اللَّهِ * * * بعد از من و به امر خداوند، علی صاحب اختیار و امام شما می باشد.	۸

آدرس	متن و ترجمه	
۱۲۶	وَقَدْ عَلَّمْتُهُ عَلِيًّا، وَهُوَ الْإِمَامُ الْمُبِينُ همه را به علی (ع) آموختم و او (علی (ع)) پیشوایی است آشکار	۹
۱۵۱	فَصَلُّوا عَلَيَّ فَإِنَّهُ أَفْضَلُ النَّاسِ بَعْدِي علی (ع) را برتر دانید؛ که او برترین مردمان پس از من است	۱۰
۱۵۳	«مَنْ عَادِيَ عَلِيًّا وَلَمْ يَتَوَلَّهُ فَعَلَيْهِ لَعْنَتِي وَغَضَبِي هر آن که با علی (ع) بستیزد و بی‌ولایت او گردن نگذارد، نفرین و خشم من بر او باد	۱۱
۱۵۹	مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ	۱۲
۱۶۶	هر کس من صاحب اختیار او هستم، این علی نیز صاحب اختیار او است.	۱۳
۱۵۹	هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ أَخِي وَوَصِيِّي این علی بن ابی طالب، برادر و جانشین من است.	۱۴
۱۶۰	إِنَّ عَلِيًّا وَالطَّيِّبِينَ مِنْ وَلَدِي مِنْ ضَلْبِهِ هُمُ الثَّقَلُ الْأَصْغَرُ علی و فرزندان پاک من از نسل او، گنجینه کوچک هستند.	۱۵
۱۶۸	هَذَا عَلِيٌّ أَخِي وَوَصِيِّي وَوَايِ عَلِيٍّ این علی، برادر من، وصی من و حافظ علم من است.	۱۶
۱۷۷	اللَّهُمَّ أَنْتَ أَنْزَلْتَ الْآيَةَ فِي عَلِيٍّ وَلِيِّكَ پروردگارا! تو این آیه را در مورد ولی خود، علی نازل کردی.	۱۷
۱۸۲	هَذَا عَلِيٌّ، أَنْصَرُكُمْ لِي این علی، یاری‌رسان‌ترین شما نسبت به من است.	۱۸

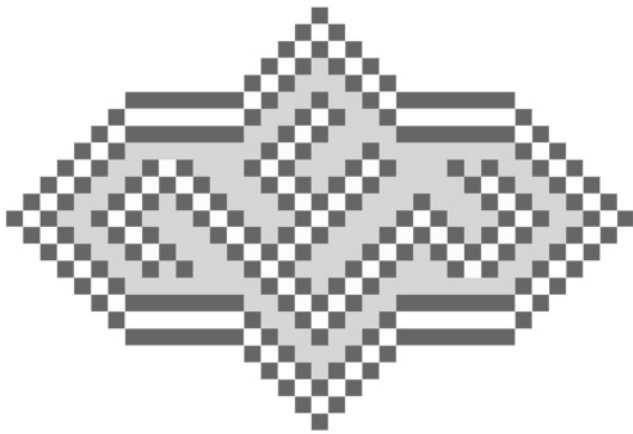
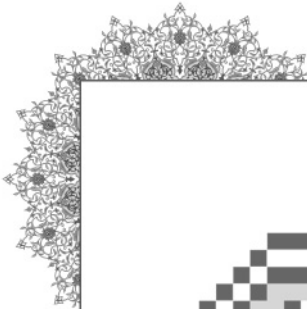
آدرس	متن و ترجمه	
۱۹۱	ذُرِّيَّتِي مِنْ صُلْبِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٍّ نسل من، از صلب امیرالمومنین علی است.	۱۹
۱۹۴	لَا يُغِضُ عَلَيًّا إِلَّا شَقِيٌّ آگاه باشید که جز فرد بدبخت، کسی با علی دشمنی نمی کند.	۲۰
۱۹۵	لَا يُؤَالِي عَلِيًّا إِلَّا تَقِيٌّ جز فرد پرهیزکار، کسی با علی دوستی نمی کند.	۲۱
۱۹۷	فِي عَلِيٍّ وَاللَّهِ تَزَلَّتْ سُورَةُ الْعَصْرِ به خدا قسم، سوره والعصر درباره علی نازل شده است.	۲۲
۱۹۸	إِلَّا عَلِيًّا الَّذِي آمَنَ وَرَضِيَ بِالْحَقِّ وَالصَّبْرِ (مگر) علی که ایمان آورد و به درستی و شکیبایی خشنود شد.	۲۳
۲۰۴	فَلْيَعْمَلْ كُلُّ امْرِئٍ عَلَيَّ مَا يَجِدُ لِعَلِيٍّ فِي قَلْبِهِ مِنَ الْحُبِّ وَالْبُغْضِ پس هر کس مطابق آنچه که از حب و بغض علی در قلبش می یابد، عمل کند.	۲۴
۲۰۵	التَّوَرُّمِ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مَسْلُوكٌ فِي ثَمَرٍ فِي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ از جانب خداوند عزوجل، نوری در من نهاده شد و سپس در علی بن ابی طالب قرار گرفت.	۲۵
۲۰۹	إِنَّ عَلِيًّا هُوَ الْمُوصُوفُ بِالصَّبْرِ وَالشُّكْرِ منظور از صابران و شاکران در این آیه، علی است.	۲۶

آدرس	متن و ترجمه	
۲۲۴	وَقَدْ أَمَرْتُ عَلِيًّا وَنَهَيْتُهُ * * * من هم علی را امر و نهی نمودم.	۲۷
۲۲۵	أَنَا صِرَاطُ اللَّهِ الْمُسْتَقِيمِ الَّذِي أَمَرَكُمْ بِاتِّبَاعِهِ، ثُمَّ عَلِيٍّ مِنْ بَعْدِي * * * من راه مستقیم الهی هستم که خدا شما را به پیروی از آن، امر نموده است. بعد از من، علی چنین است.	۲۸
۲۴۳	أَلَا وَإِنِّي (أَنَا) النَّذِيرُ وَعَلِيَّ الْبَشِيرُ * * * بدانید که من هشدار دهنده هستم و علی، بشارت دهنده است.	۲۹
۲۴۴	أَلَا وَإِنِّي مُنْذِرٌ وَعَلِيٌّ هَادٍ * * * بدانید که من بیم دهنده هستم و علی، هدایت کننده است.	۳۰
۲۴۵	وَأِنِّي نَبِيٌّ وَعَلِيٌّ وَصِيٌّ * * * من پیامبر هستم و علی، جانشین من است.	۳۱
۲۴۶	أَلَا وَإِنِّي رَسُولٌ وَعَلِيٌّ الْإِمَامُ وَالْوَصِيُّ مِنْ بَعْدِي * * * بدانید که من پیامبر هستم و علی، امام و وصی بعد از من است.	۳۲
۲۶۶	هَذَا عَلِيٌّ يُفْهَمُكُمْ بَعْدِي * * * این علی است که بعد از من به شما قرآن را می فهماند.	۳۳
۲۶۸	أَلَا وَإِنِّي قَدْ بَايَعْتُ اللَّهَ وَعَلِيٌّ قَدْ بَايَعَنِي * * * بدانید که من با خدا بیعت کرده‌ام و علی با من بیعت کرده است.	۳۴
۲۷۶	فَعَلِيٌّ وَلِيُّكُمْ وَمُتَّبِعٌ لَكُمْ * * * علی صاحب اختیار شما است و احکام را برای شما بیان می کند.	۳۵

آدرس	متن و ترجمه	
۲۷۹	فَأَمَرْتُ أَنْ أَخَذَ الْبَيْعَةَ مِنْكُمْ وَالصَّفَقَةَ لَكُمْ يَقْبُولُ مَا جِئْتُ بِهِ عَنِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ فِي عَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ *** به من دستور داده شد که دست در دست شما بگذارم و از شما بیعت بگیرم؛ بیعت برپادیش آنچه که از طرف خداوند عزوجل دربارهٔ امیرالمومنین علی آورده‌ام.	۲۶
۲۸۷	وَقَدْ أَمَرَنِي اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَنْ أَخْذَ مِنْ أَلْسِنَتِكُمُ الْإِقْرَارَ بِمَا عَقَّدْتُ لِعَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ *** پروdgارم مرا مأمور کرده است که دربارهٔ آنچه که پیمان بستم، از زبان شما اقرار بگیرم؛ اقرار برای امیرالمؤمنین علی.	۲۷
۲۸۸	إِنَّا سَامِعُونَ مُطِيعُونَ رَاضُونَ مُنْقَادُونَ لِمَا بَلَغَتْ عَنْ رَبِّنَا وَرَبِّكَ فِي أَمْرِ إِمَامِنَا عَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ *** ما شنیدیم و اطاعت می‌کنیم و راضی هستیم و سر تسلیم فرو می‌آوریم در برابر آنچه که از جانب پروdgار ما و پروrdگار خودت. دربارهٔ امر امامت اماممان امیرالمؤمنین علی به ما رساندی.	۲۸
۲۹۱	وَعَظَّمْنَا بِوَعْظِ اللَّهِ فِي عَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ *** دربارهٔ امیرالمومنین علی، تو ما را به پندی الهی اندرز دادی.	۲۹
۲۹۷	فَبَايَعُوا اللَّهَ وَبَايَعُونِي وَبَايَعُوا عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ *** ای مردم! با خدا بیعت کنید؛ و با من بیعت کنید؛ و با امیرالمؤمنین علی بیعت کنید.	۳۰
۳۰۰	سَلِّمُوا عَلَيَّ بِأَمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ *** به علی، به عنوان امیرالمؤمنین سلام کنید.	۳۱

آدرس	متن و ترجمه	
۳۰۳	ابن فضائل علی بن ابی طالب عند الله عز وجل. وقد أنزلها في القرآن. أكثر من أن أحصيتها في مقام واحد. *** فضایل علی بن ابی طالب در نزد خداوند. همان‌گونه که در قرآن آمده. بیش از آن است که بتوانم در یک مجلس بشمارم.	۴۲
۳۰۴	من يطع الله ورسوله وعلیاً وائمة الذین ذکرهم فقد فاز فوزاً عظيماً *** هر کس از خدا و رسولش و علی و امامانی را که ذکر کردم، اطاعت کند، به رستگاری بزرگی دست می‌یابد.	۴۳

معاشر الناس هادر خطبه

■ معاشر الناس های در خطبه

معمولا خطاب های قرآن کریم، با «ایها الناس» و «یا ایها الذین آمنوا» آمده است؛ اما در این خطبه، پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله مردم را با «معاشر الناس» مورد خطاب قرار می دهد. با تحقیقی که در روایات و احادیث اسلامی انجام گرفت، مشخص شد که حضرات معصومین علیهم السلام، خطاب «معاشر الناس» را بسیار اندک به کار برده اند؛ اما پیامبر عظیم الشان اسلام، حضرت محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله، در این خطبه نورانی، ۵۸ مرتبه از این عبارت خطابی استفاده کرده است. استفاده فراوان از این عبارت، در یک خطبه یک ساعته، به خاطر آن بوده که مردم، به نکات مذکور پس از این خطاب، توجه بیشتری کنند و به مطالب عنوان شده، عنایت مضاعفی داشته باشند.

آدرس	متن و ترجمه	
۸۹	مَعَاثِرُ النَّاسِ، مَا قَصَّرْتُ فِي تَبْلِيغِ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى إِلَيَّ ای مردم! من در رساندن آنچه خداوند بر من نازل کرد، کوتاهی نکردم.	۱
۱۱۰	فَاعْلَمُوا مَعَاثِرَ النَّاسِ ذَلِكَ فِيهِ وَأَفْهَمُوهُ وَاعْلَمُوا ای مردم! این مطلب را درباره او بدانید و بفهمید و آگاه باشید.	۲
۱۱۵	مَعَاثِرُ النَّاسِ، إِنَّهُ آخِرُ مَقَامٍ أَقُومُهُ فِي هَذَا الْمَشْهَدِ ای مردم! این آخرین باری است که در چنین گردهمایی به پا می ایستم.	۳
۱۲۳	مَعَاثِرُ النَّاسِ، فَضَّلُوهُ ای مردم! علی را بر دیگران برتری دهید.	۴
۱۳۷		۵
۱۲۸	مَعَاثِرُ النَّاسِ، لَا تَصْلُوا غَنَّهُ ای مردم! از علی روی برگردانید.	۶
۱۳۸	مَعَاثِرُ النَّاسِ، إِنَّهُ إِمَامٌ مِنَ اللَّهِ ای مردم! او امامی از جانب خداوند است.	۷
۱۴۲	مَعَاثِرُ النَّاسِ، يَا وَاللَّهِ. بَشِّرَ الْأَوَّلُونَ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ ای مردم! به خدا قسم پیامبران و رسولان پیشین، به آمدنم مزده داده اند.	۸
۱۴۹	مَعَاثِرُ النَّاسِ، حَبَانِي اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ بِهَذِهِ الْفَضِيلَةِ ای مردم! خداوند این فضیلت را بر من ارزانی داشته است.	۹

آدرس	متن و ترجمه	
۱۵۱	مَعَاثِرَ النَّاسِ، فَصَلُّوا عَلَيَّ فَإِنَّهُ أَفْضَلُ النَّاسِ بَعْدِي * * * ای مردم! علی را بر دیگران برتری دهید که او بعد از من، برترین مردم است.	۱۰
۱۵۵	مَعَاثِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ جَنْبُ اللَّهِ * * * ای مردم! علی هم جوار خداوند است.	۱۱
۱۵۶	مَعَاثِرَ النَّاسِ، تَدَبَّرُوا الْقُرْآنَ * * * ای مردم! در قرآن بیندیشید.	۱۲
۱۶۰	مَعَاثِرَ النَّاسِ، إِنَّ عَلِيًّا وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ وَلَدِي مِنْ صَلْبِهِ هُمُ الثَّقَلَيْنِ الْأَصْغَرُ * * * ای مردم! علی و فرزندان پاک من از نسل او، گنجینه کوچک هستند.	۱۳
۱۶۸	مَعَاثِرَ النَّاسِ هَذَا عَلِيٌّ أَخِي وَ وَصِيٌّ وَ وَاوِيٌّ عَلَيَّ * * * ای مردم! این علی، برادر من، وصی من و حافظ علم من است.	۱۴
۱۸۰	مَعَاثِرَ النَّاسِ، إِنَّمَا اكْتَمَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ دِينَكُمْ بِإِمَامَتِهِ * * * ای مردم! خدا دین شما را با امامت علی کامل نمود.	۱۵
۱۸۲	مَعَاثِرَ النَّاسِ، هَذَا عَلِيٌّ أَنْصَرَكُمُ لِي * * * ای مردم! این علی، یاری رسان ترین شما نسبت به من است.	۱۶
۱۸۸	مَعَاثِرَ النَّاسِ، هُوَ نَاصِرُ دِينِ اللَّهِ * * * ای مردم! او یاری دهنده دین خداست.	۱۷

آدرس	متن و ترجمه	
۱۹۱	مَعَاشِرَ النَّاسِ، ذُرِّيَّةُ كُلِّ نَبِيٍّ مِنْ صُلْبِهِ وَ ذُرِّيَّتِي مِنْ صُلْبِ (أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ) عَلِيٍّ ای مردم! نسل هر پیامبری، از صلب خود او هستند؛ ولی نسل من، از صلب امیرالمومنین علی است.	۱۸
۱۹۲	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ ابْلِسَ أَخْرَجَ آدَمَ مِنَ الْجَنَّةِ بِالْحَسَدِ، فَلَا تَحْسُدُوهُ ای مردم! ابلیس به خاطر حسادت، باعث بیرون شدن آدم از بهشت گردید. پس مبادا به علی حسد ورزید.	۱۹
۱۹۹	مَعَاشِرَ النَّاسِ، قَدْ اسْتَشْهَدْتُ اللَّهَ وَ بَلَّغْتُكُمْ هان مردمان! خدا را گواه گرفتم و پیام او را به شما رسانیدم	۲۰
۲۰۱	مَعَاشِرَ النَّاسِ، اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ ای مردم! از خدا بترسید، آن گونه که باید ترسید.	۲۱
۲۰۲	مَعَاشِرَ النَّاسِ، آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ ای مردم! به خدا و رسولش ایمان بیاورید.	۲۲
۲۰۵	مَعَاشِرَ النَّاسِ، النُّورُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مَسْلُوكٌ فِي نَمْرِ فِي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ای مردم! از جانب خداوند عزوجل، نوری در من نهاده شد و سپس در علی بن ابی طالب قرار گرفت.	۲۳
۲۰۷	مَعَاشِرَ النَّاسِ، أَنْذِرُكُمْ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ ای مردم! به شما هشدار می دهم که من رسول خدا هستم.	۲۴
۲۱۰	مَعَاشِرَ النَّاسِ، لَا تَمُنُّوا عَلَيَّ بِإِسْلَامِكُمْ ای مردم! با اسلام آوردنتان، بر من منت نگذارید.	۲۵

آدرس	متن و ترجمه	
۲۱۱	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ سَيَكُونُ مِنْ بَعْدِي أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ ای مردم! بعد از من، امامانی خواهند آمد که دعوت به آتش می‌کنند.	۲۶
۲۱۲	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ اللَّهَ وَأَنَا بَرِئَانِ مِنْهُمْ ای مردم! خدا و من، از آنان بیزار هستیم.	۲۷
۲۱۳	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُمْ وَأَنْصَارَهُمْ وَأَتْبَاعَهُمْ وَأَشْيَاعَهُمْ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ ای مردم! آنان و یاران شان و تابعین شان و پیروان شان، در پایین ترین طبقه آتش هستند.	۲۸
۲۱۵	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنِّي أَدْعُهَا إِمَامَةً وَوَرَاثَةً فِي عَقْبِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ای مردم! من امر خلافت را تا روز قیامت، به صورت امامت و وراثت، در نسل خودم به امانت می‌گذارم.	۲۹
۲۲۰	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ لَمْ يَكُنْ لِيَذَرَكُمْ عَلَي مَا أَنْتُمْ عَلَيْهِ ای مردم! خداوند عزوجل، شما را به حال خود رها نخواهد کرد.	۳۰
۲۲۱	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ مَا مِنْ قَرِيَّةٍ إِلَّا وَاللَّهُ مُهْلِكُهَا بِتَكْذِيبِهَا ای مردم! هر سرزمینی که اهلش، آیات الهی را تکذیب نمایند، خدا آنان را هلاک می‌نماید.	۳۱
۲۲۲	مَعَاشِرَ النَّاسِ، قَدْ ضَلَّ قَبْلَكُمْ أَكْثَرُ الْأَوَّلِينَ ای مردم! قبل از شما، بسیاری از پیشینیان، گمراه شدند.	۳۲

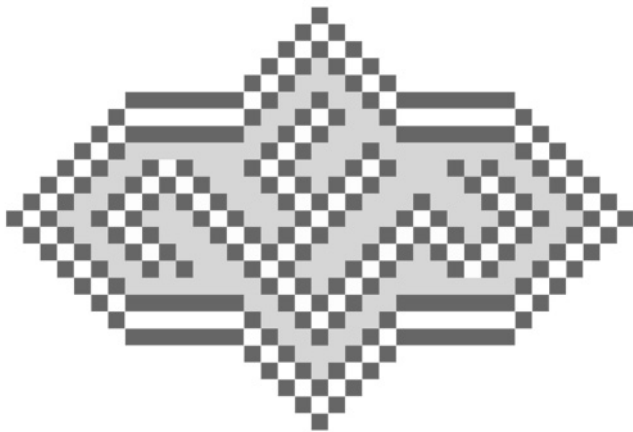
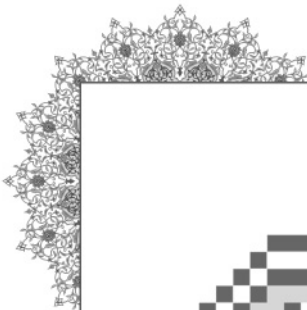
آدرس	متن و ترجمه	
۲۲۴	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَمَرَنِي وَنَهَانِي، وَقَدْ أَمَرْتُ عَلَيْكَ وَنَهَيْتُهُ * * * ای مردم! خداوند مرا امر و نهی نمود و من هم علی را امر و نهی نمودم.	۲۲
۲۲۵	مَعَاشِرَ النَّاسِ، أَنَا صِرَاطُ اللَّهِ الْمُسْتَقِيمِ الَّذِي أَمَرَكُمْ بِاتِّبَاعِهِ، ثُمَّ عَلَيَّ مِنْ بَعْدِي * * * ای مردم! من راه مستقیم الهی هستم که خدا شما را به پیروی از آن، امر نموده است. بعد از من، علی نیز چنین است.	۲۳
۲۴۱	مَعَاشِرَ النَّاسِ، شَتَانٌ مَا بَيْنَ السَّعِيرِ وَالْأَجْرِ الْكَبِيرِ * * * ای مردم! بین شعله های آتش و اجر بزرگ، چقدر فاصله وجود دارد!	۲۴
۲۴۲	مَعَاشِرَ النَّاسِ، عَدُوْنَا مَنْ ذَمَّهُ اللَّهُ وَلَعَنَهُ * * * ای مردم! دشمن ما کسی است که خداوند، او را نکوهش کرده و او را لعنت نموده است.	۲۵
۲۴۳	مَعَاشِرَ النَّاسِ، أَلَا وَإِنِّي (أَنَا) التَّذِيرُ وَعَلَيَّ الْبَشِيرُ * * * ای مردم! بدانید که من هشدار دهنده هستم و علی، بشارت دهنده است.	۲۶
۲۴۴	مَعَاشِرَ النَّاسِ، أَلَا وَإِنِّي مُنْذِرٌ وَعَلَيَّ هَادٍ * * * ای مردم! بدانید که من بیم دهنده هستم و علی، هدایت کننده است.	۲۷
۲۴۵	مَعَاشِرَ النَّاسِ (أَلَا) وَإِنِّي نَبِيٌّ وَعَلَيَّ وَصِيٌّ * * * ای مردم! بدانید که من پیامبر هستم و علی، جانشین من است.	۲۸
۲۴۶	مَعَاشِرَ النَّاسِ، أَلَا وَإِنِّي رَسُولٌ وَعَلَيَّ الْإِمَامُ وَالْوَصِيُّ مِنْ بَعْدِي * * * ای مردم! بدانید که من پیامبر هستم و علی، امام و وصی بعد از من است.	۲۹

آدرس	متن و ترجمه	
۲۶۶	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنِّي قَدْ بَيَّنْتُ لَكُمْ وَأَفْهَمْتُكُمْ * * * ای مردم! من برایتان تبیین کردم و به شما فهماندم.	۴۱
۲۷۰	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ * * * ای مردم! حج و عمره از شعائر الهی هستند.	۴۲
۲۷۱	مَعَاشِرَ النَّاسِ، حُجُّوا الْبَيْتَ فَمَا وَرَدَهُ أَهْلُ بَيْتٍ إِلَّا اسْتَغْنَوْا * * * ای مردم! به سوی خانه خدا عزیمت کنید. هیچ خاندانی به خانه خدا نمی آید مگر آن که بی نیاز می شود.	۴۳
۲۷۲	مَعَاشِرَ النَّاسِ، مَا وَقَفَ بِالْمَوْقِفِ مُؤْمِنٌ إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ لَهُ * * * ای مردم! هیچ مومنی در موقف (عرفات، مشعر، منی) توقف نمی کند مگر آن که خدا گناهان او را می آمرزد.	۴۴
۲۷۳	مَعَاشِرَ النَّاسِ، الْحُجَّاجُ مُعَانُونَ وَنَفَقَاتُهُمْ مُخْلَفَةٌ عَلَيْهِمْ * * * ای مردم! حاجیان یاری می شوند و آنچه هزینه می کنند، به آنان باز می گردد.	۴۵
۲۷۴	مَعَاشِرَ النَّاسِ، حُجُّوا الْبَيْتَ بِكَمَالِ الدِّينِ وَالتَّقَافَةِ * * * ای مردم! با دین کامل و با فهم بالا، به سوی خانه خدا عزیمت کنید.	۴۶
۲۷۵	مَعَاشِرَ النَّاسِ، أَقِمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ * * * ای مردم! نماز به پا دارید و زکات بپردازید.	۴۷

آدرس	متن و ترجمه	
۲۸۰	مَعَاشِرَ النَّاسِ، وَ كُلُّ حَلَالٍ دَلَّلْتُكُمْ عَلَيْهِ وَ كُلُّ حَرَامٍ نَهَيْتُكُمْ عَنْهُ فَإِنِّي لَمْ أَرْجِعْ عَنْ ذَلِكَ وَ لَمْ أَبَدِلْ ای مردم! هر حلالی که شما را بدان راهنمایی کردم و هر حرامی که شما را از آن باز داشتم، هرگز از آنها برگشته‌ام و حکامی را تغییر نداده‌ام.	۲۸۰
۲۸۴	مَعَاشِرَ النَّاسِ، الْقُرْآنُ يَعْرِفُكُمْ أَنَّ الْأَيَّامَ مِنْ بَعْدِهِ وَلَدُهُ ای مردم! قرآن به شما می‌فهماند که امامان بعد از علی، فرزندان او هستند.	۲۸۴
۲۸۵	مَعَاشِرَ النَّاسِ، التَّقْوَى، التَّقْوَى، وَ اخْذُرُوا السَّاعَةَ ای مردم! پرهیزید! پرهیزید و از قیامت، برحذر باشید.	۲۸۵
۲۸۷	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّكُمْ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ تُصَافِقُونِي بِكَفٍّ وَاحِدٍ فِي وَقْتٍ وَاحِدٍ ای مردم! شما بیش از آن هستید که بتوانم با یک دست و در یک زمان، با همه شما دست بدهم.	۲۸۷
۲۹۴	مَعَاشِرَ النَّاسِ، مَا تَقُولُونَ فَإِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ كُلَّ صَوْتٍ وَ خَافِيَةَ كُلِّ نَفْسٍ ای مردم! هر چه بگویید، خدا صداها را می‌شنود و امور پنهانی هر کس را می‌داند.	۲۹۴
۲۹۷	مَعَاشِرَ النَّاسِ، فَبَايِعُوا اللَّهَ وَ بَايِعُونِي وَ بَايِعُوا عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ ای مردم! با خدا بیعت کنید؛ و با من بیعت کنید؛ و با امیرالمؤمنین علی بیعت کنید.	۲۹۷
۳۰۰	مَعَاشِرَ النَّاسِ، قُولُوا الَّذِي قُلْتُ لَكُمْ وَ سَلِّمُوا عَلَيَّ بِأَمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ ای مردم! آنچه را که گفتم، بگویید و به علی، به عنوان امیرالمؤمنین سلام کنید.	۳۰۰

آدرس	متن و ترجمه	
۳۰۳	مَعَاثِرَ النَّاسِ، إِنَّ فَضَائِلَ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ - وَقَدْ أَنْزَلَهَا فِي الْقُرْآنِ - أَكْثَرُ مِنْ أَنْ أُحْصِيَهَا فِي مَقَامٍ وَاحِدٍ ای مردم! فضایل علی بن ابی طالب در نزد خداوند - همان گونه که در قرآن آمده - بیش از آن است که بتوانم در یک مجلس بشمارم.	۵۵
۳۰۴	مَعَاثِرَ النَّاسِ، مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَ عَلِيًّا وَ الْأَئِمَّةَ الَّذِينَ ذَكَرْنَاهُمْ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ای مردم! هر کس از خدا و رسولش و علی و امامانی را که ذکر کردم، اطاعت کند، به رستگاری بزرگی دست می یابد.	۵۶
۳۰۵	مَعَاثِرَ النَّاسِ، السَّابِقُونَ إِلَى مُبَايَعَتِهِ وَ مُوَالَاتِهِ وَ التَّسْلِيمِ عَلَيْهِ بِأَمْرَةِ الْمُؤْمِنِينَ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ فِي جَنَاتِ النَّعِيمِ ای مردم! کسانی که برای بیعت با او و قبول ولایت او و سلام کردن به او (به عنوان امیرالمؤمنین) سبقت بگیرند، جزو رستگاران هستند و در باغ های بهشتی جای دارند.	۵۷
۳۰۶	مَعَاثِرَ النَّاسِ، قُولُوا مَا يَرْضَى اللَّهُ بِهِ عَنْكُمْ مِنَ الْقَوْلِ ای مردم! سخنی بگویید که خدا به خاطر آن، از شما راضی گردد.	۵۸

معاشر الناس هادرباره
على صلوات الله عليه در خطبه

■ معاشر الناس های مخصوص حضرت علی علیه السلام در خطبه

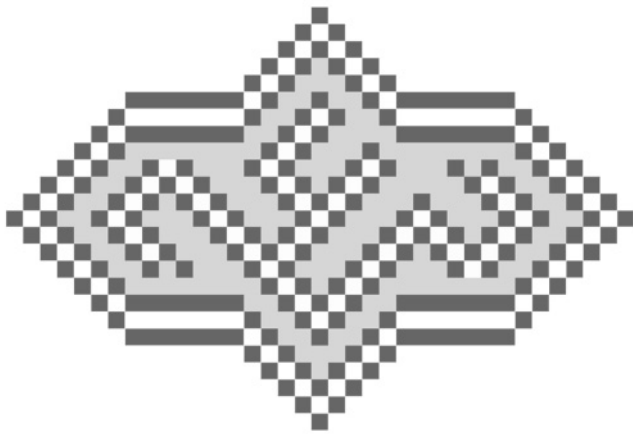
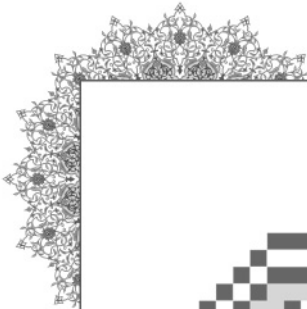
همان گونه که در بخش قبلی بیان شد، استفاده از «معاشر الناس» برای توجه و عنایت بیشتر مردم به مطالب مذکور بعد از خطاب است. در این خطبه، ۵۸ مرتبه، خطاب «معاشر الناس» به کار رفته که ۲۸ مورد آن، اختصاص به نکاتی دارد که درباره امیرالمومنین علی صلوات الله علیه می باشد.

آدرس	متن و ترجمه	
۱۱۰	فَاعْلَمُوا مَعَاشِرَ النَّاسِ ذَلِكَ فِيهِ وَ أَفْهَمُوهُ وَاعْلَمُوا ای مردم! این مطلب را درباره او بدانید و بفهمید و آگاه باشید.	۱
۱۲۳	مَعَاشِرَ النَّاسِ، فَضْلُوهُ	۲
۱۳۷	ای مردم! علی را بر دیگران برتری دهید.	۳
۱۲۸	مَعَاشِرَ النَّاسِ، لَا تَضِلُّوا عَنْهُ ای مردم! از علی روی برنگردانید.	۴
۱۳۸	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ إِمَامٌ مِنَ اللَّهِ ای مردم! او امامی از جانب خداوند است.	۵
۱۵۱	مَعَاشِرَ النَّاسِ، فَضُّوا عَلَيَّ فَإِنَّهُ أَفْضَلُ النَّاسِ بَعْدِي ای مردم! علی را بر دیگران برتری دهید که او بعد از من، برترین مردم است.	۶
۱۵۵	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّهُ جَنْبُ اللَّهِ ای مردم! علی هم جوار خداوند است.	۷
۱۶۰	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّ عَلِيًّا وَ الطَّيِّبِينَ مِنْ وَلَدِي مِنْ صَلْبِهِ هُمُ الثَّقَلَيْنِ الْأَصْغَرُ ای مردم! علی و فرزندان پاک من از نسل او، گنجینه کوچک هستند.	۸
۱۶۸	مَعَاشِرَ النَّاسِ هَذَا عَلِيٌّ أَخِي وَ وَصِيٌّ وَ وَاعِي عَلَمِي ای مردم! این علی، برادر من، وصی من و حافظ علم من است.	۹
۱۸۰	مَعَاشِرَ النَّاسِ، إِنَّمَا اكْمَلُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ دِينَكُمْ بِإِمَامَتِهِ ای مردم! خدا دین شما را با امامت علی کامل نمود.	۱۰

آدرس	متن و ترجمه	
۱۸۲	مَعَاثِرَ النَّاسِ، هَذَا عَلِيٌّ أَنْصَرَ كُفْرِي ای مردم! این علی، یاری رسان ترین شما نسبت به من است.	۱۱
۱۸۸	مَعَاثِرَ النَّاسِ، هُوَ نَاصِرُ دِينِ اللَّهِ ای مردم! او یاری دهنده دین خداست.	۱۲
۱۹۱	مَعَاثِرَ النَّاسِ، دُرِّيَّةُ كُلِّ نَبِيٍّ مِنْ صُلْبِهِ وَ ذُرِّيَّتِي مِنْ صُلْبِ (أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ) عَلِيٍّ ای مردم! نسل هر پیامبری، از صلب خود او هستند؛ ولی نسل من، از صلب امیرالمومنین علی است.	۱۳
۱۹۲	مَعَاثِرَ النَّاسِ، إِنَّ ابْلِيسَ أَخْرَجَ آدَمَ مِنَ الْجَنَّةِ بِالْحَسَدِ، فَلَا تَحْسُدُوهُ ای مردم! ابلیس به خاطر حسادت، باعث بیرون شدن آدم از بهشت گردید. پس مبدا به علی حسد ورزید.	۱۴
۲۰۵	مَعَاثِرَ النَّاسِ، النُّورُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مَسْلُوكٌ فِي نَمْرِ فِي عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ای مردم! از جانب خداوند عزوجل، نوری در من نهاده شد و سپس در علی بن ابی طالب قرار گرفت.	۱۵
۲۲۴	مَعَاثِرَ النَّاسِ، إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَمَرَنِي وَ نَهَانِي، وَقَدْ أَمَرْتُ عَلِيًّا وَ نَهَيْتُهُ ای مردم! خداوند مرا امر و نهی نمود و من هم علی را امر و نهی نمودم.	۱۶
۲۲۵	مَعَاثِرَ النَّاسِ، أَنَا صِرَاطُ اللَّهِ الْمُسْتَقِيمِ الَّذِي أَمَرَكُمْ بِاتِّبَاعِهِ، ثُمَّ عَلِيٌّ مِنْ بَعْدِي ای مردم! من راه مستقیم الهی هستم که خدا شما را به پیروی از آن، امر نموده است. بعد از من، علی نیز چنین است.	۱۷
۲۴۳	مَعَاثِرَ النَّاسِ، الْأَوَّلِيَّ (أَنَا) التَّذِيرُ وَعَلِيَّ الْبَشِيرُ ای مردم! بدانید که من هشدار دهنده هستم و علی، بشارت دهنده است.	۱۸

آدرس	متن و ترجمه	
۲۴۴	مَعَاشِرِ النَّاسِ، أَلَا وَإِنِّي مُنْذِرٌ وَعَلَى هَادٍ * * * ای مردم! بدانید که من بیم دهنده هستم و علی، هدایت کننده است.	۱۹
۲۴۵	مَعَاشِرِ النَّاسِ (أَلَا) وَإِنِّي نَبِيٌّ وَعَلِيٌّ وَصِيٌّ * * * ای مردم! بدانید که من پیامبر هستم و علی، جانشین من است.	۲۰
۲۴۶	مَعَاشِرِ النَّاسِ، أَلَا وَإِنِّي رَسُولٌ وَعَلَى الْإِمَامُ وَالْوَصِيُّ مِنْ بَعْدِي * * * ای مردم! بدانید که من پیامبر هستم و علی، امام و وصی بعد از من است.	۲۱
۲۸۴	مَعَاشِرِ النَّاسِ، الْقُرْآنُ يُعَرِّفُكُمْ أَنَّ الْأَئِمَّةَ مِنْ بَعْدِهِ وَلَدُهُ * * * ای مردم! قرآن به شما می فهماند که امامان بعد از علی، فرزندان او هستند.	۲۲
۲۹۷	مَعَاشِرِ النَّاسِ، فَبَايِعُوا اللَّهَ وَبَايِعُونِي وَبَايِعُوا عَلِيًّا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ * * * ای مردم! با خدا بیعت کنید؛ و با من بیعت کنید؛ و با امیرالمؤمنین علی بیعت کنید.	۲۳
۳۰۰	مَعَاشِرِ النَّاسِ، قُولُوا الَّذِي قُلْتُ لَكُمْ وَسَلِّمُوا عَلَيَّ بِأَمْرِ الْمُؤْمِنِينَ * * * ای مردم! آنچه را که گفتم، بگویید و به علی، به عنوان امیرالمؤمنین سلام کنید.	۲۴
۳۰۳	مَعَاشِرِ النَّاسِ، إِنَّ فَضَائِلَ عَلِيٍّ بَنِ أَبِي طَالِبٍ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ. وَقَدْ أَنْزَلَهَا فِي الْقُرْآنِ. أَكْثَرُ مِنْ أَنْ أُخْصِيَهَا فِي مَقَامٍ وَاحِدٍ * * * ای مردم! فضایل علی بن ابی طالب در نزد خداوند. همان گونه که در قرآن آمده. بیش از آن است که بتوانم در یک مجلس بشمارم.	۲۵
۳۰۴	مَعَاشِرِ النَّاسِ، مَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَعَلِيًّا وَالأَئِمَّةَ الَّذِينَ ذَكَرْتُهُمْ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا * * * ای مردم! هر کس از خدا و رسولش و علی و امامانی را که ذکر کردم، اطاعت کند، به رستگاری بزرگی دست می یابد.	۲۶

آدرس	متن و ترجمه	
۳۰۵	مَعَاشِرَ النَّاسِ، السَّابِقُونَ إِلَى مُبَايَعَتِهِ وَ مُوَالَاتِهِ وَ التَّسْلِيمِ عَلَيْهِ بِأَمْرِ الْمُؤْمِنِينَ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ فِي جَنَاتِ النَّعِيمِ *** ای مردم! کسانی که برای بیعت با او و قبول ولایت او و سلام کردن به او (به عنوان امیرالمؤمنین) سبقت بگیرند، جزو رستگاران هستند و در باغ‌های بهشتی جای دارند.	
۳۰۶	مَعَاشِرَ النَّاسِ، قُولُوا مَا يَرْضَى اللَّهُ بِهِ عَنْكُمْ مِنَ الْقَوْلِ *** ای مردم! سخنی بگویید که خدا به خاطر آن، از شما راضی گردد.	

صفات و فضائل حضرت علیؑ

■ صفات و فضائل حضرت علی (علیه السلام) بیان شده در خطبه

آشکارترین معجزه خطبه، همین بخش می باشد که پیامبر عظیم الشان اسلام (صلی الله علیه و آله)، در این خطبه یک ساعته، صفات و فضائل بی شماری را از حضرت علی (علیه السلام) بیان فرموده است. البته اگر هیچ صفتی هم گفته نمی شد، مگر همین جمله ای که می فرماید: «معاشر الناس! إِنَّ فَضَائِلَ عَلِيٍّ بِنِ ابِي طَالِبٍ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ - وَقَدْ أَنْزَلَهَا فِي الْقُرْآنِ - أَكْثَرُ مِنْ أَنْ أُحْصِيَها فِي مَقَامٍ وَاحِدٍ، فَمَنْ أَنْبَأَكُمْ بِهَا وَعَرَفَهَا فَصَدِّقُوهُ»، برای شناخت مولایمان امیرالمومنین علی (علیه السلام) کافی بود. در این کلام نورانی، پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و سلم می فرماید: «ای مردم! فضایل و ویژگی های علی بن ابی طالب در نزد خداوند - که در قرآن آمده - بیش از آن است که بتوانم در یک مجلس بشمارم. پس هر کس از مقامات او خبر داد و آنها را به شما شناساند، او را تصدیق نمایید».

در این خطبه، ۱۶۰ صفت و فضیلت از ویژگی های حضرت علی صلوات الله علیه، بیان شده است. البته با توجه به مفاهیم بعضی از جملات، می توان ۱۸۸ صفت و بلکه بیشتر، برای آن حضرت برشمرد؛ ولی در این کتاب، فقط به معنای ظاهری جملات، بسنده می شود و از گفتن مفاهیم پنهان و صفات تکراری، صرف نظر می گردد.

آدرس	متن و ترجمه	
۹۳	عَلَيْ بْنِ أَبِي طَالِبٍ أَخِي علی بن ابی طالب علیه السلام برادر من است. * * *	۱
۱۵۹		۲
۱۶۸		۳
۹۳	وَصِيٍّ وصی من است. * * *	۴
۱۶۸		۵
۱۵۹		۶
۲۴۵		۷
۹۳	خَلِيفَتِي عَلَى أُمَّتِي جانشین من در میان امت من است. * * *	۸
۲۶		۹
۹۳	الْإِمَامُ مِنْ بَعْدِي امام بعد از من است. * * *	۱۰
۹۴	مَحَلُّهُ مِنِّي مَحَلُّ هَارُونَ مِنْ مُوسَى جایگاه علی نسبت به من، همانند جایگاه هارون نسبت به موسی است. * * *	۱۱
۹۵	وَلِيُّكُمْ علی علیه السلام صاحب اختیار شماست * * *	۱۲
۱۱۸		۱۳
۲۷۶		۱۴
۹۸	الَّذِي أَقَامَ الصَّلَاةَ علی کسی است که نماز به پا می دارد. * * *	۱۵

آدرس	متن و ترجمه	
۹۸	آتَى الزَّكَاةَ وَهُوَ رَاكِعٌ *** در حال رکوع، زکات می دهد.	۱۶
۹۸	يُرِيدُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فِي كُلِّ حَالٍ *** در همه حال، خداخواه است.	۱۷
۱۱۰	إِمَاماً *** امام شما است.	۱۸
۱۱۱	فَرَضَ طَاعَتَهُ عَلَى الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَعَلَى التَّابِعِينَ لَهُمْ بِإِحْسَانٍ، وَعَلَى الْبَادِي وَالْحَاضِرِ، وَعَلَى الْعَجَبِيِّ وَالْعَرَبِيِّ، وَالْحَرِّ وَالْمَمْلُوكِ وَالصَّغِيرِ وَالْكَبِيرِ، وَ عَلَى الْأَبْيَضِ وَالْأَسْوَدِ، وَعَلَى كُلِّ مُوَحِّدٍ *** خدا اطاعتش را بر مجاهدين و انصار، و بر کسانی که ایشان را (انصار و مجاهدين را) به نیکی پیروی می کنند، و بر روستایی و شهری، و بر عجم و عرب، و بر آزاد و بنده، و بر بزرگ و کوچک، و بر سفید و سیاه، و بر هر یکتاپرستی واجب نموده است.	۱۹
۱۱۲	مَاضٍ حُكْمُهُ *** حکمش قاطع است.	۲۰
۱۱۲	جَازٍ قَوْلُهُ *** کلامش پسنده است.	۲۱
۱۱۲	نَافِذُ أَمْرُهُ *** امرش نافذ است.	۲۲
۱۱۳	مَلْعُونٌ مَنْ خَالَفَهُ *** هر کس با او مخالفت کند، ملعون است.	۲۳

آدرس	متن و ترجمه	
۱۱۳	مَرْحُومٌ مِّنْ تَبِعَهُ هر کس تابع او باشد، مورد رحمت الهی قرار می گیرد.	۲۴
۱۱۳	[مَرْحُومٌ مِّنْ] صَدَّقَهُ هر کس تصدیقش کند، مورد رحمت الهی قرار می گیرد.	۲۵
۱۱۴	فَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ خدا او را می آمرزد.	۲۶
۱۱۴	[فَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ] لِمَنْ سَمِعَ مِنْهُ کسانی را که از او حرف شنوی دارند [خدا او را می آمرزد].	۲۷
۱۱۴	[فَقَدْ غَفَرَ اللَّهُ] لِمَنْ أَطَاعَ لَهُ هر کس او را اطاعت کند خدا او را می آمرزد.	۲۸
۱۱۹	ثُمَّ الْإِمَامَةُ فِي ذُرِّيَّتِي مِنْ وَلَدِهِ إِلَى يَوْمِ تَلْقَوْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ بعد از او، امامت در نسل من. از فرزندان او. جریان دارد؛ تا روزی که خدا و رسولش را ملاقات کنید.	۲۹
۱۲۲	أَنَا أَفْضَيْتُ بِمَا عَلَّمَنِي رَبِّي مِنْ كِتَابِهِ وَحَلَالِهِ وَحَرَامِهِ إِلَيْهِ آنچه پروردگارم از کتابش و حلال و حرامش به من آموخت، به علی سپردم.	۳۰
۱۲۵	كُلُّ عِلْمٍ عَلَّمْتُ فَقَدْ أَحْصَيْتُهُ فِي إِمَامِ الْمُتَّقِينَ هر علمی را که آموختم، در امام المتقین گرد آوردم.	۳۱
۱۲۳	فَضَّلُوهُ علی را بر دیگران برتری دهید.	۳۲
۱۳۷		۳۳

آدرس	متن و ترجمه	
۱۲۶	وَمَا مِنْ عِلْمٍ إِلَّا وَقَدْ عَلَّمْتُهُ عَلِيًّا هیچ علمی نیست مگر آن که به علی آموختم. * * *	۳۴
۱۲۷	هُوَ الْإِمَامُ الْمُبِينُ او همان امام مبین است. * * *	۳۵
۱۲۷	الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ فِي سُورَةِ يَس: وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ او همان کسی که خدا در سوره یس ذکر می کند: «هر چیزی را در امام مبین گرد آوردیم». * * *	۳۶
۱۲۹	فَهُوَ الَّذِي يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ او است که به سوی حق، هدایت می کند. * * *	۳۷
۱۲۹	يَعْمَلُ بِهِ به حق عمل می نماید. * * *	۳۸
۱۳۰	يُزْهِقُ الْبَاطِلَ او است که باطل را از میان برمی دارد. * * *	۳۹
۱۳۰	يَنْهَى عَنْهُ از باطل باز می دارد. * * *	۴۰
۱۳۱	لَا تَأْخُذُهُ فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَاتِمٍ او است که سرزنش ملامت گران، او را از راه خدا باز نمی دارد. * * *	۴۱
۱۳۲	أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ او نخستین کسی است که به خدا و رسولش ایمان آورد. * * *	۴۲

آدرس	متن و ترجمه	
۱۳۲	لَمْ يَشْفِقْهُ إِلَى الْإِيمَانِ بِ أَحَدٍ هیچ کس در ایمان به من و براو پیشی نگرفت.	۴۳
۱۳۳	الَّذِي قَدَى رَسُولُ اللَّهِ بِنَفْسِهِ او است که جان خود را فدای رسول خدا کرد.	۴۴
۱۳۴	الَّذِي كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ او کسی است که همیشه با رسول خدا بود.	۴۵
۱۳۴	لَا أَحَدَ يَعْبُدُ اللَّهَ مَعَ رَسُولِهِ مِنَ الرِّجَالِ غَيْرُهُ غیر از او، هیچ يك از مردان، به هنگام عبادت خداوند، پیامبر را همراهی نمی کردند.	۴۶
۱۳۵	أَوَّلُ النَّاسِ صَلَاةً نخستین نمازگزار در میان مردم بود.	۴۷
۱۳۵	أَوَّلُ مَنْ عَبَدَ اللَّهَ مَعِيَ نخستین کسی بود که همراه با من، خدا را عبادت کرد.	۴۸
۱۳۶	فَادِيًا لِي بِنَفْسِهِ جانش را فدای من کرد.	۴۹
۱۳۷	فَقَدْ فَضَّلَهُ اللَّهُ خدا او را بر دیگران برتری داد.	۵۰
۱۳۷	فَقَدْ نَصَبَهُ اللَّهُ خدا او را منصوب کرد.	۵۱

آدرس	متن و ترجمه	
۱۳۸	إِنَّهُ إِمَامٌ مِّنَ اللَّهِ * * * او امامی از جانب خداوند است.	۵۲
۱۳۹	لَنْ يَتُوبَ اللَّهُ عَلَى أَحَدٍ أَنْكَرَ وَلَا يَتَهُ * * * هر کس ولایت او را انکار کند، خدا هرگز توبه اش را نمی پذیرد.	۵۳
۱۳۹	لَنْ يَغْفِرَ لَهُ (اي لمن انكر ولایته) * * * هر کس ولایت او را انکار کند، خدا هرگز او را نمی بخشد.	۵۴
۱۴۰	حَتَّمَا عَلَى اللَّهِ أَنْ يَفْعَلَ ذَلِكَ بِمَنْ خَالَفَ أَمْرَهُ وَأَنْ يَعَذِّبَهُ عَذَابًا نُّكَرًا أَبَدًا أَبَدًا وَدَهْرًا لِّلْذُحُورِ * * * حتمی است که خداوند با مخالفان امرش چنین نماید و تا ابدیت و تا پایان روزگار، به عذابی شدید دچار گرداند.	۵۵
۱۴۸	إِنَّهُ جُنُبُ اللَّهِ * * * علی هم جوار خداست.	۵۶
۱۵۱	أَفْضَلُ النَّاسِ بَعْدِي مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى * * * او بعد از من . تا مادامی که خداوند روزی می دهد و آفریده ای وجود دارد . برترین مردم در میان مردان و زنان می باشد.	۵۷
۱۵۳	مَنْ عَادَى عَلِيًّا وَلَمْ يَتَوَلَّهُ فَعَلَيْهِ لَعْنَتِي وَغَضَبِي * * * هر کس با علی دشمنی کند و ولایت او را نپذیرد، لعنت و غضب من بر او باد.	۵۸
۱۵۵	إِنَّهُ جُنُبُ اللَّهِ * * * علی هم جوار خداوند است	۵۹

آدرس	متن و ترجمه	
۱۵۸	قَالَ اللَّهُ لَنْ يَبَيِّنَ لَكُمْ زَوَاجِرَهُ وَلَنْ يُوضِحَ لَكُمْ تَفْسِيرَهُ إِلَّا الَّذِي أَنَا آخِذٌ بِيَدِهِ وَ مُضْعِدُهُ إِلَيَّ وَ شَانِلٌ بِعَضْدِهِ وَ رَافِعُهُ بِيَدِي به خدا قسم، کسی باطن قرآن را برای شما بیان نمی‌کند و تفسیرش را برایتان روشن نمی‌سازد مگر این شخصی که دستش را گرفته‌ام و بالا آورده‌ام و بازویش را گرفته‌ام و بلندش کرده‌ام.	۶۰
۱۵۹	مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ	۶۱
۱۶۶	هرکس من صاحب اختیار او هستم، این علی نیز صاحب اختیار او است.	۶۲
۱۵۹	مُؤَلَّاتُهُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ولایت او، حکمی است از سوی خداوند عزوجل.	۶۳
۱۶۰	إِنَّ عَلِيًّا وَالطَّيِّبِينَ مِنْ وَلَدِي مِنْ صُلْبِهِ هُمُ الثَّقَلُ الْأَصْغَرُ علی و فرزندان پاک من از نسل او، گنجینه کوچک هستند.	۶۴
۱۶۱	فَكُلٌّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مُنِيٌّ عَنْ صَاحِبِهِ وَ مُوَافِقٌ لَهُ، لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ هریک از این دو (ثقل اکبر و ثقل اصغر) از دیگری خبر می‌دهد و موافق یکدیگر هستند. از هم جدا نمی‌شوند تا کنار حوض کوثر، به من بپیوندند.	۶۵
۱۶۲	إِنَّهُمْ أَمَنَاءُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ و بدانید آنان (اهل البیت)، امین خدا بین مردم هستند.	۶۶
۱۶۲	حُكَّامُهُ فِي أَرْضِهِ آنان حاکمان خدا در زمین هستند.	۶۷
۱۶۴	لَا «أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ» غَيْرَ آخِي هَذَا جزاین علی برادرم، کسی امیرالمومنین نیست.	۶۸

آدرس	متن و ترجمه	
۱۶۴	لَا تَحِلُّ أَمْرَةُ الْمُؤْمِنِينَ بَعْدَى لِأَخِيهِ * * * بعد از من، عنوان امیرالمومنین برای احدی جزا و جایز نیست.	۶۹
۱۶۸	وَإِنِّي عَلِمْتُ * * * او حافظ علم من است.	۷۰
۱۶۸	خَلِيقَتِي فِي أَمَّتِي عَلَى مَنْ أَمَرَ بِي * * * او جانشین من است در میان امتی که به من ایمان آورده اند.	۷۱
۱۶۹	[خَلِيقَتِي] عَلَى تَفْسِيرِ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ * * * او جانشین من در تفسیر کتاب خداوند عزوجل است.	۷۲
۱۶۹	الدَّاعِي إِلَيْهِ * * * او دعوت کننده به قرآن است.	۷۳
۱۶۹	الْعَامِلُ بِمَا يَرْضَاهُ * * * او عمل کننده به آن چیزی است که خدا را خشنود می سازد.	۷۴
۱۷۰	الْمُحَارِبُ لِأَعْلَانِهِ * * * او ستیزگرا با دشمنان خدا است.	۷۵
۱۷۰	الْمُوَالِي عَلَى طَاعَتِهِ * * * او یاری رسان در فرمانبری خدا است.	۷۶
۱۷۰	النَّاهِي عَنْ مَعْصِيَتِهِ * * * او بازدارنده از نافرمانی خدا است.	۷۷

آدرس	متن و ترجمه	
۱۷۱	إِنَّهُ خَلِيفَةُ رَسُولِ اللَّهِ * * * او جانشین رسول خدا است.	۷۸
۱۷۱	* * * أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ * * * او امیر مؤمنان است.	۷۹
۱۹۱		۸۰
۲۷۹		۸۱
۲۸۷		۸۲
۲۸۸		۸۳
۲۹۷		۸۴
۱۷۳	الْإِمَامُ الْهَادِي مِنَ اللَّهِ * * * او امام هدایت‌گزار از طرف خداوند است.	۸۵
۱۷۳	قَاتِلُ التَّائِبِينَ * * * او با عهدشکنان می‌جنگد.	۸۶
۱۷۳	[قَاتِلُ] الْقَاسِطِينَ * * * او با ستمکاران می‌جنگد.	۸۷
۱۷۳	[قَاتِلُ] الْمَارِقِينَ بِأَمْرِ اللَّهِ * * * او به فرمان الهی، با بیرون‌روندگان از دین می‌جنگد.	۸۸
۱۷۵	اللَّهُمَّ وَالِ مِنَ الْوَالَةِ وَعَادِ مِنَ عَادَةِ (وَإَنْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ وَاحْذِلْ مَنْ خَذَلَهُ) وَالْعَنْ مَنْ أَنْكَرَهُ وَاغْضِبْ عَلَيَّ مَنْ جَحَدَ حَقَّهُ * * * خداوند! هرکه او را دوست دارد، دوست بدار؛ و هرکه با او دشمنی می‌کند، دشمن بدار؛ و به هرکه یاری‌اش می‌کند، یاری رسان؛ و هرکه تنه‌ایش می‌گذارد، تنه‌ا گذار؛ و هرکه انکارش می‌کند، از خود دور ساز؛ و هرکه حقش را نادیده می‌گیرد، مورد خشم خود قرار ده.	۸۹

آدرس	متن و ترجمه	
۱۷۷	نَضَبِكْ إِيَّاهُ لِهَذَا الْيَوْمِ * * * خدا یا تو امروز او را به ولایت منصوب کردی.	۹۰
۱۸۰	إِنَّمَا اكْمَلُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ دِينَكُمْ بِإِمَامَتِهِ * * * خدا دین شما را با امامت علی کامل نمود.	۹۱
۱۸۱	فَمَنْ لَمْ يَأْتَمْ بِهِ وَبِمَنْ يَقُومُ مَقَامَهُ مِنْ وَلَدِي مِنْ صَلْبِهِ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ الْعُرْضِ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خِطَّتْ أَعْمَالُهُمْ (فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) وَفِي النَّارِ هُمْ خَالِدُونَ * * * تا روز قیامت و روز رفتن به پیشگاه خداوند عزوجل، کسانی که به علی اقتدا نکنند و جانشینان او. از فرزندان من و از نسل او. را امام خود قرار ندهند، اعمالشان در دنیا و آخرت، از بین می رود و در آتش همیشگی خواهند بود.	۹۲
۱۸۲	هَذَا عَلِيٌّ، أَنْصَرُكُمْ لِي * * * این علی، یاری رسان ترین شما نسبت به من است.	۹۳
۱۸۲	أَحَقُّكُمْ بِي * * * او سزاوارترین شما نسبت به من است.	۹۴
۱۸۲	أَقْرَبُكُمْ إِلَيَّ * * * او نزدیک ترین شما نسبت به من است.	۹۵
۱۸۲	أَعَزُّكُمْ عَلَيَّ * * * او عزیزترین شما در نزد من است.	۹۶
۱۸۳	اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَأَنَا عَنْهُ رَاضِيَانِ * * * خدا و من، از او راضی هستیم.	۹۷
۱۸۴	مَا نَزَلَتْ آيَةٌ رِضًا (فِي الْقُرْآنِ) إِلَّا فِيهِ * * * هیچ آیه ای در قرآن، درباره خشنودی خدا نازل نشد، مگر این که درباره او بود.	۹۸

آدرس	متن و ترجمه	
۱۸۵	لَا خَاطَبَ لِلَّهِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَّا بَدَأَ بِهِ هیچ گاه خداوند، مومنین را مورد خطاب قرار نداد، مگر این که خطابش را با علی آغاز کرد.	۹۹
۱۸۶	لَا تَزَلَتْ آيَةُ مَدْحٍ فِي الْقُرْآنِ إِلَّا فِيهِ هیچ آیه مدحی در قرآن نازل نشد، مگر این که درباره او بود.	۱۰۰
۱۸۷	لَا شَهِدَ اللَّهُ بِالْحَيَّةِ (هَلْ آتَى عَلَى الْإِنْسَانِ) إِلَّا لَهُ خداوند در سوره «هَلْ آتَى» گواهی به بهشت نداد، مگر برای او.	۱۰۱
۱۸۷	لَا أَنْزَلَهَا فِي سِوَاهُ سوره هل آتی را درباره غیر او نازل نفرمود.	۱۰۲
۱۸۷	لَا مَدَحَ بِهَا غَيْرُهُ با این سوره، کسی غیر از او را نستود.	۱۰۳
۱۸۸	هُوَ نَاصِرُ دِينِ اللَّهِ او یاری دهنده دین خدا است.	۱۰۴
۱۸۸	الْمُجَادِلُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ او دفاع کننده از رسول خدا است.	۱۰۵
۱۸۹	التَّقِيُّ او پرهیزکار است.	۱۰۶
۱۸۹	التَّقِيُّ او پاکیزه است.	۱۰۷
۱۸۹	الْهَادِي او هدایت کننده است.	۱۰۸

آدرس	متن و ترجمه	
۱۸۹	الْمُهْدِيَّ او هدایت شده است. ***	۱۰۹
۱۹۰	خَيْرُ وَصِيٍّ بهترین وصی است. ***	۱۱۰
۱۹۰	بَنُوهُ خَيْرُ الْأَوْصِيَاءِ فرزندان علی، بهترین اوصیاء هستند. ***	۱۱۱
۱۹۱	ذُرِّيَّتِي مِنْ صُلْبِ (أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ) عَلِيٍّ نسل من، از صلب امیرالمومنین علی است. ***	۱۱۲
۱۹۲	فَلَا تَحْسُدُوهُ فَتَحْبِطَ أَعْمَالُكُمْ مبادا به علی حسد ورزید که اعمالتان نابود شود. ***	۱۱۳
۱۹۲	[فَلَا تَحْسُدُوهُ] تَزِلُّ أَقْدَامُكُمْ مبادا به علی حسد ورزید که گام‌هایتان بلغزد. ***	۱۱۴
۱۹۴	لَا يَبْعُضُ عَلِيًّا إِلَّا شَقِيٌّ جز فرد بدبخت، کسی با علی دشمنی نمی‌کند. ***	۱۱۵
۱۹۵	لَا يُوَالِي عَلِيًّا إِلَّا نَفَقِيٌّ جز فرد پرهیزکار، کسی با علی دوستی نمی‌کند. ***	۱۱۶
۱۹۶	لَا يُؤْمِنُ بِهِ إِلَّا مُؤْمِنٌ مُخْلِصٌ جز مومن مخلص، کسی به او ایمان نمی‌آورد. ***	۱۱۷
۱۹۷	فِي عَلِيٍّ وَاللَّهِ. نَزَلَتْ سُورَةُ الْعَصْرِ: به خدا قسم، سوره‌العصر درباره‌ی علی نازل شده است. ***	۱۱۸

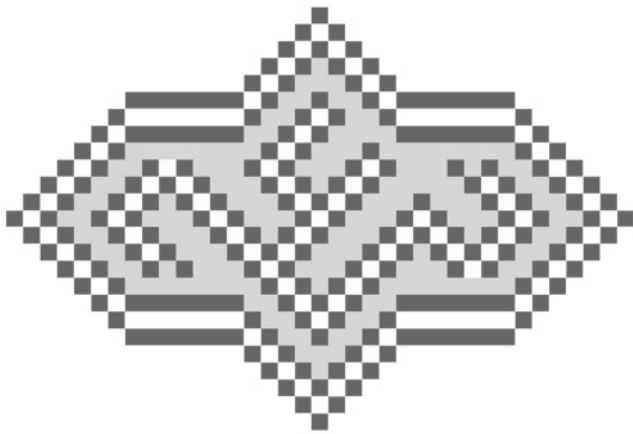
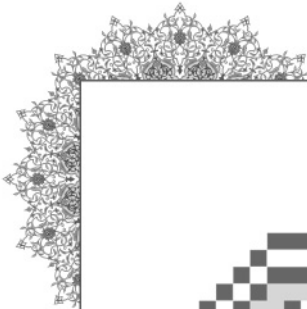
آدرس	متن و ترجمه	
۱۹۸	وَالْعَصْرِ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ إِلَّا عَلِيًّا الَّذِي آمَنَ * * * به نام خداوند بخشنده مهربان. قسم به عصر که انسان در زیان است؛ مگر علی که ایمان آورد.	۱۱۹
۱۹۸	رَضِيَ بِالْحَقِّ * * * او به حق خشنود است.	۱۲۰
۱۹۸	لَرَضَىٰ بِنَا الصَّبْرِ * * * او به شکیبایی خشنود است.	۱۲۱
۲۰۴	فَلْيَعْمَلْ كُلُّ امْرِئٍ عَلَىٰ مَا يَجِدُ لِعَلِّ فِي قَلْبِهِ مِنَ الْحُبِّ وَالْبُغْضِ * * * پس هر کس بنا بر آنچه که از حب و بغض علی در قلب خود می یابد، عمل کند.	۱۲۲
۲۰۵	النُّورُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ مَسْلُوكٌ فِي ثَمَرٍ فِي عِلِّيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ * * * از جانب خداوند عزوجل، نوری در من نهاده شد و سپس در علی بن ابی طالب قرار گرفت.	۱۲۳
۲۰۵	ثُمَّ فِي النَّسْلِ مِنْهُ إِلَى الْقَائِمِ الْمَهْدِيِّ * * * سپس آن نور در نسل علی تا مهدی قائم قرار گرفت.	۱۲۴
۲۰۹	إِنَّ عَلِيًّا هُوَ الْمُوصُوفُ بِالصَّبْرِ وَالشُّكْرِ * * * علی همان کسی است که به صبر و شکر ستوده شده است.	۱۲۵
۲۰۹	ثُمَّ مِنْ بَعْدِهِ وَوُلْدِهِ مِنْ صُلْبِهِ * * * سپس فرزندان من از نسل علی، به صبر و شکر متصف هستند.	۱۲۶
۲۲۴	قَدْ أَمَرْتُ عَلِيًّا وَتَهَيَّئْهُ (بِأَمْرِهِ) * * * من به دستور خدا، علی را امر و نهی کردم.	۱۲۷

آدرس	متن و ترجمه	
۲۲۴	فَعَلِمُوا الْأَمْرَ الَّذِي لَدَيْهِ علم امرو نهی، در نزد علی است. * * *	۱۲۸
۲۲۴	فَاسْمَعُوا الْأَمْرَ وَتَسَلَّمُوا به امر او گوش سپارید تا سلامت بمانید. * * *	۱۲۹
۲۲۴	أَطِيعُوهُ تَهْتَدُوا او را اطاعت کنید تا هدایت شوید. * * *	۱۳۰
۲۲۴	انْتَهُوا إِلَيْهِ تَرْتَدُّوا نهی او را بپذیرید تا در راه درست قرار گیرید. * * *	۱۳۱
۲۲۵	أَنَا صِرَاطُ اللَّهِ الْمُسْتَقِيمِ الَّذِي أَمَرَكُمْ بِاتِّبَاعِهِ، ثُمَّ عَلَيٌّ مِنْ بَعْدِي. من راه مستقیم الهی هستم که خدا شما را به پیروی از آن امر نموده است سپس بعد از من، علی چنین است. * * *	۱۳۲
۱۸۱	تُمرُّ وُلْدِي مِنْ صَلْبِهِ فرزندانم از نسل علی نیز چنین هستند. * * *	۱۳۳
۲۰۹		۱۳۴
۲۲۵		۱۳۵
۲۲۵	أَيُّمَّةُ الْهُدَى يَهْدُونَ إِلَى الْحَقِّ امامان هدایت‌گری هستند که به حق، هدایت می‌کنند. * * *	۱۳۶
۲۲۵	بِهِ يَغْدِلُونَ آنان به حق، حکم می‌نمایند. * * *	۱۳۷

آدرس	متن و ترجمه	
۲۲۷	فِي نَزَلَتْ وَفِيهِمْ (وَاللّٰهُ) نَزَلَتْ، وَلَهُمْ عَمَّتْ وَإِيَّاهُمْ خَصَّتْ به خدا قسم سوره حمد، درباره من و امامان نازل شده است و شامل همه آنان می شود و به آنان اختصاص دارد.	۱۳۸
۲۲۸	أُولَئِكَ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ ایشان، دوستان خدا هستند.	۱۳۹
۲۲۸	الَّذِينَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ هیچ ترسی بر آنان راه ندارد.	۱۴۰
۲۲۸	وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ، أَلَا إِنَّ جَزَبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ	۱۴۱
۲۲۹	هیچ گاه محزون نمی شوند. بدانید که حزب خدا، غالب است.	
۲۴۳	إِنِّي (أَنَا) التَّذِيرُ وَعَلَى الْبَشِيرُ من هشدار دهنده هستم و علی، بشارت دهنده است.	۱۴۲
۲۴۴	إِنِّي مُنْذِرٌ وَعَلَى هَادٍ من بیم دهنده هستم و علی، هدایت کننده است.	۱۴۳
۲۴۵	إِنِّي نَبِيٌّ وَعَلَى وَصِي من پیامبر هستم و علی، جانشین من است.	۱۴۴
۲۴۶	أَلَا وَإِنِّي رَسُولٌ وَعَلَى الْإِمَامُ وَالْوَصِي مِنْ بَعْدِي من پیامبر هستم و علی، امام و وصی بعد از من است.	۱۴۵
۲۴۶	الْأَيَّمَةُ مِنْ بَعْدِي وَلَدُهُ امامان بعد از علی، فرزندان او هستند.	۱۴۶

آدرس	متن و ترجمه	
۲۴۷	إِنِّي وَالِدُهُمْ وَهُمْ يَخْرُجُونَ مِنْ صَلْبِهِ * * * من پدر امامان هستم و آنها از صلب علی به وجود می آیند.	۱۴۷
۲۶۶	هَذَا عَلِيٌّ يَفْهَمُكُمْ بَعْدِي * * * این علی است که به شما می فهماند.	۱۴۸
۲۷۶	مُبَيِّنٌ لَكُمْ * * * او احکام را برای شما بیان می کند.	۱۴۹
۲۷۶	الَّذِي نَصَبَهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَكُمْ بَعْدِي أَمِينٌ خَلَقَهُ * * * خداوند عزوجل، او را بعد از من، به عنوان امین بر خلقش منصوب نموده است.	۱۵۰
۲۷۷	إِنَّهُ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ * * * او از من است و من از او هستم.	۱۵۱
۲۷۷	وَهُوَ وَمَنْ تَخَلَّفَ مِنْ ذُرِّيَّتِي يَخْبِرُوكُمْ بِمَا تَسْأَلُونَ عَنْهُ وَيُبَيِّنُونَ لَكُمْ مَا لَا تَعْلَمُونَ * * * او و جانشینانش که از نسل من هستند، از آنچه که سوال کنید، به شما خبر می دهند و آنچه را که نمی دانید، برایتان بیان می کنند.	۱۵۲
۲۷۹	مَا جِئْتُ بِهِ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فِي عَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَوْصِيَاءِ مِنْ بَعْدِهِ * * * به من دستور داده شده که بیعت بگیرم بر آنچه که از طرف خداوند عزوجل درباره امیر المؤمنین علی و جانشینان بعد از او آورده ام.	۱۵۳
۲۸۳	لَا أَمْرَ بِمَعْرُوفٍ وَلَا نَهْيَ عَنْ مُنْكَرٍ إِلَّا مَعَ إِمَامٍ مَعْصُومٍ * * * هیچ امر به معروف و نهی از منکری جز با امام معصوم، محقق نمی شود.	۱۵۴
۲۸۴	الْقُرْآنُ يَعْرِفُكُمْ أَنَّ الْأَيِّمَةَ مِنْ بَعْدِهِ وُلْدُهُ * * * قرآن به شما می فهماند که امامان بعد از علی، فرزندان او هستند.	۱۵۵

آدرس	متن و ترجمه	
۲۸۴	وَعَرَفْتُمْ أَنَّهُمْ مِنِّي وَمِنْهُ * * * من به شما فهماندم که امامان، از نسل من و از نسل علی هستند.	۱۵۶
۲۹۱	وَعَظَّمْنَا بِوَ عِظِ اللَّهِ فِي عَلِيٍّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْأَيِّمَةِ الَّذِينَ ذَكَرْتَ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ مِنْ وُلْدِهِ بَعْدَهُ * * * (ای مردم بگویند) توبه ما اندرزی الهی دادی درباره امیرالمومنین علی و امامان بعد از او که گفتی از نسل تو و فرزندان او هستند.	۱۵۷
۲۹۲	فَالْعَهْدُ وَالْمِيثَاقُ لَهُمْ مَاخُوذٌ مِنَّا * * * (ای مردم بگویند) برای امامان، از ما عهد و پیمان گرفته شد.	۱۵۸
۳۰۳	إِنَّ فَضَائِلَ عَلِيٍّ بِنِ أَبِي طَالِبٍ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ - وَقَدْ أَنْزَلَهَا فِي الْقُرْآنِ - أَكْثَرُ مِنْ أَنْ أُخْصِيَهَا فِي مَقَامٍ وَاحِدٍ، فَمَنْ أَنْبَأَكُمْ بِهَا وَعَرَفَهَا فَصَدِّقُوهُ * * * فضایل علی بن ابی طالب در نزد خداوند - همان گونه که در قرآن آمده - بیش از آن است که بتوانم در یک مجلس بشمارم. پس هر کس آنها را می دانست و درباره آنها به شما خبر داد، او را تصدیق کنید.	۱۵۹
۳۰۴	مَنْ يَطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَعَلِيًّا وَالْأَيِّمَةَ الَّذِينَ ذَكَرْتُهُمْ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا * * * هر کس از خدا و رسولش و علی و امامانی که ذکر کردم، اطاعت کند، به رستگاری بزرگی دست می یابد.	۱۶۰

اوامر خطبه

■ اوامر بیان شده در خطبه

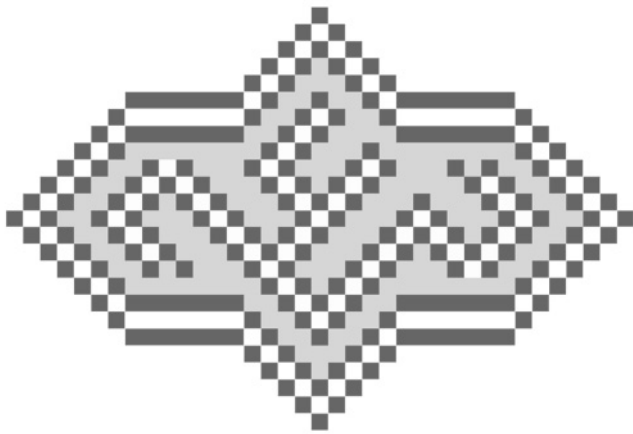
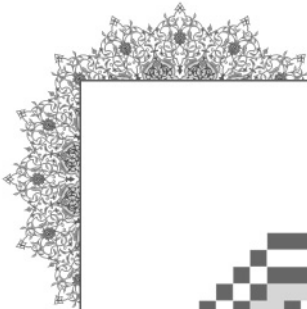
در هر خطبه‌ای، بعد از توضیحات خطیب و ارائه ادله، نوبت به بیان «اهداف و مقاصد» می‌رسد و سخنران، مهمترین مقاصد خود را به صورت حکم و امر مولوی بیان می‌کند تا مخاطبین، از دستورهایش تبعیت کنند؛ یا به صورت امر ارشادی بیان می‌کند تا دیگران را ترغیب نماید که سخنانش را عملی سازند. در این خطبه نیز پیامبر اسلام حضرت محمد بن عبدالله ﷺ، ۴۲ مرتبه درباره موضوعات مهم، دستور داده است.

آدرس	ترجمه	متن	
۸۶	آنچه را که نازل شد، ابلاغ کن.	بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ	۱
۱۰۹			۲
۱۱۰	بدانید	فَاعْلَمُوا	۳
۱۱۰	بفهمید	وَأَفْهَمُوهُ	۴
۱۱۰	آگاه باشید.	وَأَعْلَمُوا	۵
۱۱۶	گوش سپارید.	فَاسْمَعُوا	۶
۲۲۴			۷
۱۱۶	اطاعت کنید.	وَأَطِيعُوا	۸
۱۱۶	سرتسلیم فرود آورید.	وَأَنْقَادُوا	۹
۱۲۳	او (علی) را بر دیگران برتری دهید.	فَضِّلُوهُ	۱۰
۱۳۷			۱۱
۱۳۷	او را قبول کنید.	أَقْبَلُوهُ	۱۲
۱۵۱	علی را بر دیگران برتری دهید.	فَضِّلُوا عَلِيًّا	۱۳
۱۵۶	در قرآن بیندیشید.	تَدَبَّرُوا الْقُرْآنَ	۱۴
۱۵۶	آیات قرآن را بفهمید.	وَأَفْهَمُوا آيَاتِهِ	۱۵
۱۵۷	در محکمات قرآن نظر کنید.	وَأَنْظُرُوا إِلَى مُحْكَمَاتِهِ	۱۶

متن	ترجمه	آدرس
﴿١٧﴾ اِتَّقُوا اللَّهَ	از خدا بترسید.	٢٠١
﴿١٨﴾ آمِنُوا بِاللَّهِ	به خدا ایمان آورید.	٢٠٢
﴿١٩﴾ فَلْيُبَلِّغِ الْوَحْيَ الْمُرْسَلَ	این پیام را حاضران به غایبان برسانند.	٢١٧
﴿٢٠﴾ وَقَدْ أَمَرْتُ عَلَيْهَا	من علی را امر و نهی نمودم.	٢٢٤
﴿٢١﴾ وَأَنْتَهُنَّ	نهی او را بپذیرید.	٢٢٤
﴿٢٢﴾ وَصِرُوا إِلَىٰ مَرَادِهِ	به سوی هدف و مقصود او گام بردارید.	٢٢٤
﴿٢٣﴾ حُجُّ الْبَيْتِ	به سوی خانه خدا عزیمت کنید.	٢٧١
﴿٢٤﴾		٢٧٤
﴿٢٥﴾ فَأَذْكُرُوا لِلَّهِ	این مطلب را به یاد داشته باشید.	٢٨١
﴿٢٦﴾ وَاحْفَظُوهُ	آن را حفظ کنید.	٢٨١
﴿٢٧﴾ وَتَوَاصَوْا بِهِ	در مورد آن، به یکدیگر سفارش نمایید.	٢٨١
﴿٢٨﴾ أَقِمُوا الصَّلَاةَ	نماز را به پا دارید.	٢٨٢
﴿٢٩﴾ آتُوا الزَّكَاةَ	زکات بپردازید.	٢٨٢
﴿٣٠﴾ وَاخْذَرُوا السَّاعَةَ	از قیامت بترسید.	٢٨٥

آدرس	ترجمه	متن	
۲۸۶	مرگ و معاد و حساب و میزان و حساب رسی را به یاد داشته باشید.	أَذْكُرُوا الْمَمَاتَ وَالْمَعَادَ وَالْحِسَابَ وَالْمَوَازِينَ وَالْمَحَاسِبَ	۳۱
۲۸۸	بگویید:	فَقُولُوا	۳۲
۳۰۰			۳۳
۳۰۱			۳۴
۳۰۲			۳۵
۳۰۶			۳۶
۲۹۷	با خدا بیعت کنید.	فَبَايِعُوا اللَّهَ	۳۷
۲۹۷	با من بیعت کنید.	وَبَايِعُونِي	۳۸
۲۹۷	با علی بیعت کنید.	وَبَايِعُوا عَلِيًّا	۳۹
۳۰۲	اورا تصدیق کنید.	فَصَدِّقُوهُ	۴۰
۳۰۸	خدایا! مؤمنان را ببامرز.	اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ	۴۱
۳۰۸	منکران و کافران را مورد خشم خود قرار بده.	وَاغْضِبْ عَلَى الْكَافِرِينَ	۴۲

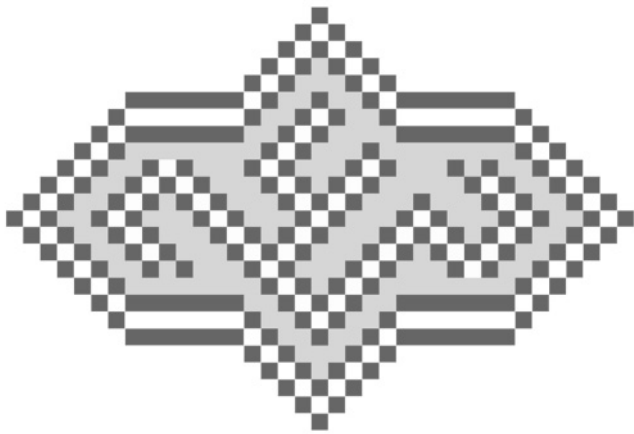
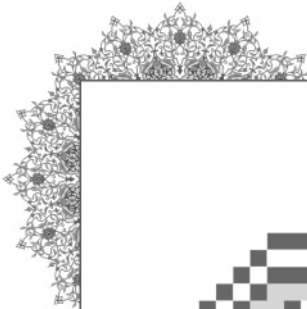
اوامر دربارۀ حضرت علی علیہ السلام

■ اوامرو و وظائف بیان شده درباره حضرت علی صلوات الله علیه در خطبه:

همان گونه که در بخش قبل گفته شد، مهمترین اهداف یک خطبه در نزد خطیب، دستورهایی است که در کلام خود بیان می‌کند؛ و مهمترین دستورها، آن دسته از فرامینی است که بیشتر روی آن تکیه می‌کند و درباره آن بحث می‌نماید. از ۴۲ فرمان بیان شده در خطبه غدیر، ۲۱ فرمان آن مربوط به احترام و اطاعت از امیرالمومنین علی صلوات الله علیه می‌باشد. امید است که بیان این فرامین، موجب تنبه و آگاهی بیشتر گردد.

آدرس	ترجمه	متن	
۸۶	آنچه را که نازل شد، (درباره علی) ابلاغ کن.	بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ	۱
۱۰۹			۲
۱۱۶	گوش سپارید. (آنچه را که خدا درباره علی فرموده است).	فَاسْمَعُوا	۳
۲۲۴			۴
۱۱۶	اطاعت کنید. (آنچه را که خدا درباره علی فرموده است).	وَاطِيعُوا	۵
۱۱۶	سر تسلیم فرود آورید. (آنچه را که خدا درباره علی فرموده است).	وَأَنقَادُوا	۶
۱۲۳	او (علی) را بر دیگران برتری دهید.	فَضِّلُوهُ	۷
۱۳۷			۸
۱۳۷	او را قبول کنید.	اقْبَلُوهُ	۹
۱۵۱	علی را بر دیگران برتری دهید.	فَضِّلُوا عَلِيًّا	۱۰
۲۱۷	این پیام (انتصاب علی) را حاضران به غایبان برسانند.	فَلْيُبَلِّغِ الْحَاضِرُ الْغَائِبَ	۱۱
۲۲۴	من علی را امر و نهی نمودم.	وَقَدْ أَمَرْتُ عَلِيًّا	۱۲
۲۲۴	نهی او را بپذیرید.	وَأَنتَهُوا	۱۳
۲۲۴	به سوی هدف و مقصود او گام بردارید.	وَصِيرُوا إِلَىٰ مُرَادٍ	۱۴
۲۸۸	بگویند (درباره علی آنچه را که من می‌گویم)	فَقُولُوا. وَقُولُوا	۱۵
۳۰۰			۱۶
۳۰۱			۱۷
۳۰۲			۱۸
۳۰۶			۱۹

آدرس	ترجمه	متن	
۲۹۷	با علی بیعت کنید.	وَبَايَعُوا عَلِيًّا	۲۰
۳۰۲	اورا تصدیق کنید.	فَصَدِّقُوهُ	۲۱

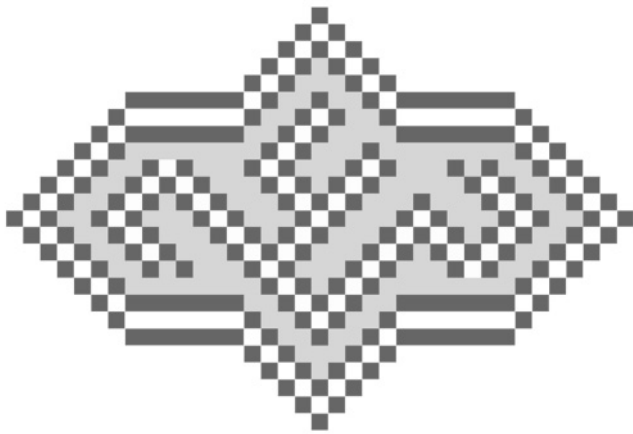
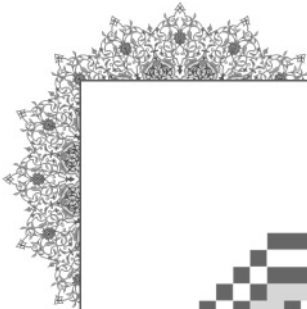

نواهی خطبه

■ نواهی بیان شده در خطبه

همان‌گونه که در بحث اوامر بیان شد، دستورهای صادر شده از سوی خطیب - خواه به صورت امر و خواه به صورت نهی - اساسی‌ترین بخش يك خطبه می‌باشد و هدف واقعی سخنران را می‌رساند. در این خطبه، حضرت رسول ﷺ، ۱۵ بار نهی فرموده است.

آدرس	ترجمه	متن	
۱۱۳	هر کس با او مخالفت کند، ملعون است.	مَلْعُونٌ مِّنْ خَالِفِهِ	۱
۱۲۸	از علی روی برگردانید.	لَا تَضِلُّوا عَنْهُ	۲
۱۲۸	وازاو نگریزید.	لَا تَنْفِرُوا مِنْهُ	۳
۱۲۸	وازاو لایتش سر برنتابید.	وَلَا تَسْتَنْكِفُوا عَنْ وَلَايَتِهِ	۴
۱۴۱	از مخالفت با او پرهیزید.	فَاَحْذَرُوا اَنْ تُخَالِفُوهُ	۵
۱۵۲	معلون است، ملعون است، مغضوب است، مغضوب است کسی که این گفته مراد کند.	مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ، مَغْضُوبٌ مَغْضُوبٌ مِّنْ رَّدِّ عَلِيٍّ قَوْلِي	۶
۱۵۷	به دنبال متشابه قرآن نروید.	لَا تَتَّبِعُوا مُتَشَابِهَهُ	۷
۱۹۲	مبادا به علی حسد ورزید.	فَلَا تَحْسُدُوهُ	۸
۲۱۰	با اسلام آوردنتان، بر من منت نگذارید.	لَا تَمْنُوا عَلَيَّ بِاسْلَامِكُمْ	۹
۲۱۰	بر خدا منت نگذارید.	لَا تَمْنُوا عَلَيَّ اللّٰهَ	۱۰
۲۲۴	راه های گوناگون، شما را از راه او منحرف ننماید.	وَلَا تَتَفَرَّقْ بِكُمْ السُّبُلُ عَنْ سَبِيلِهِ	۱۱
۲۷۱	هیچ خاندانی حج را ترك نمی کند مگر آن که بی خیر و فقیر می گردد.	وَلَا تَخْلَفُوا عَنْهُ الْاَبْتَرَاوَ افْتَقَرُوا	۱۲
۲۷۴	جز با توبه، از صحنه برگردید.	لَا تَنْصَرِفُوا عَنِ الْمَشَاهِدِ اِلَّا بِتَوْبَةٍ	۱۳
۲۸۱	(این مطالب را) جابه جا نکنید.	لَا تُبَدِّلُوهُ	۱۴
۲۸۱	(این مطالب را) تغییر ندهید.	لَا تُغَيِّرُوهُ	۱۵

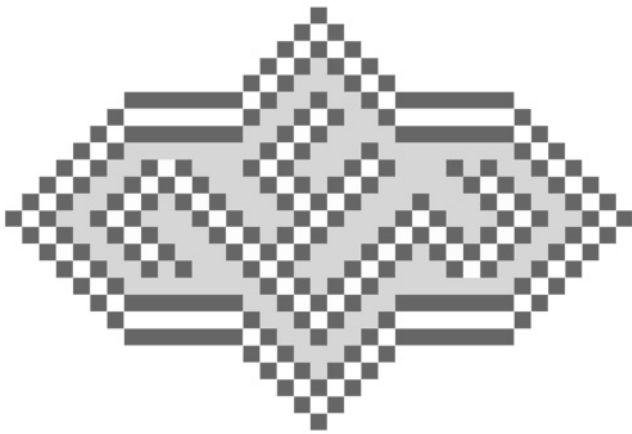
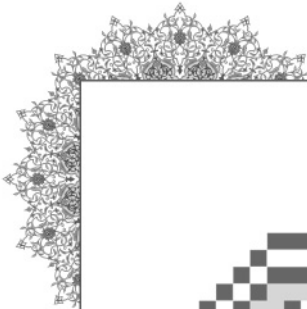
نواهی درباره حضرت علی علیه السلام

■ نواهی بیان شده درباره حضرت علی صلوات الله علیه در خطبه:

از نواهی بیان شده در خطبه، ۷ مورد آن، مربوط به امیرالمؤمنین علی علیه السلام می باشد و پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله، نسبت به دوری جستن از حضرت علی صلوات الله علیه، هشدار می دهد و مردم را از ترك نمودن راه و روش و امامت آن حضرت، باز می دارد.

انسان منصف و دارای قلب سلیم، با دقت در کلام خاتم الانبیاء صلی الله علیه و آله، به این نکته پی می برد که تمام هم و غم آن حضرت، اثبات راه و روش وصی خود می باشد و بیشترین چیزی که از آن نهی می فرماید، دوری جستن و کناره گرفتن از راه و روش امیرمؤمنان علی علیه السلام است. پس وظیفه هر مسلمان و محب رسول الله صلی الله علیه و آله است که از چیزهایی که پیامبر نهی فرموده، آگاه گردد و از آنها اجتناب نماید.

آدرس	ترجمه	متن	
۱۱۳	هر کس با او مخالفت کند، ملعون است.	مَلْعُونٌ مِّنْ خَالِفِهِ	۱
۱۲۸	از علی روی برگردانید.	لَا تَضِلُّوا عَنْهُ	۲
۱۲۸	وازاو نگریزید.	لَا تَنْفِرُوا مِنْهُ	۳
۱۲۸	وازا ولایتش سربرنتابید.	وَلَا تَسْتَنْكِفُوا عَنْ وَلَايَتِهِ	۴
۱۴۱	از مخالفت با او پرهیزید.	فَاَحْذَرُوا اَنْ تُخَالِفُوهُ	۵
۱۵۲	معلون است، ملعون است، مغضوب است، مغضوب است کسی که این گفته مراد کند.	مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ، مَغْضُوبٌ مَغْضُوبٌ مَنْ رَدَّ عَلَيَّ قَوْلِي	۶
۲۲۴	راه‌های گوناگون، شما را از راه او منحرف ننماید.	وَلَا تَتَفَرَّقْ بِكُمْ السَّبِيلُ عَنْ سَبِيلِهِ	۷

ضمائر متصل

■ **ضمائم متصل بیان شده در خطبه، درباره حضرت علی صلوات الله علیه:**

همان گونه که می دانیم، ضمیر در حکم «اسم عین» است و با آوردن ضمیر، گویا اسم شخص برده می شود. پیامبر هدایت گریزه صلی الله علیه و آله، در عین حال که ۴۳ مرتبه نام وصی خود، حضرت علی صلوات الله علیه را می برد، ۹۶ مرتبه نیز ضمیر متصل (ه)، ۷ مرتبه ضمیر منفصل (هو) و ۱۴ بار ضمیر مستتر (هو) را به حضرتش ارجاع می دهد؛ یعنی مجموعاً ۱۵۶ مرتبه، نام وصی خود را در این خطبه بیان می فرماید. اهتمام بر کسی در این حد و با این همه تأکید، در کمتر خطبه ای دیده شده است.

در این بخش، ابتدا به ضمائم متصل پرداخته می شود و در بخش های بعدی، دیگر ضمائم بیان می گردد.

آدرس	ترجمه	ضمیر	متن	
۹۴	نسبت او به من، همانند نسبت هارون به موسی است.	ه	الَّذِي مَحَلَّهُ مِنِّي مَحَلُّ هَارُونَ مِنْ مُوسَى	۱
۱۰۳	همراهی فراوان علی با من	ه	لِكثْرَةِ مُلَازِمَتِهِ	۲
۱۰۳	توجه من به او	ه	إِقْبَالِي عَلَيْهِ	۳
۱۰۳	تمایل او	ه	هَوَاهُ	۴
۱۰۳	پذیرش او از من	ه	قَبُولِهِ مِنِّي	۵
۱۱۰	این مطلب را درباره او بدانید.	ه	فَاعْلَمُوا... ذَلِكَ فِيهِ	۶
۱۱۰	او را صاحب اختیار شما قرار داده است.	ه	قَدْ نَصَبَهُ كُفْرَ وَلِيًّا	۷
۱۱۱	اطاعتش را واجب نموده است.	ه	فَرَضَ طَاعَتَهُ	۸
۱۱۲	حکم علی قاطع است.	ه	مَاضٍ حُكْمُهُ	۹
۱۱۲	کلامش بسنده است.	ه	جَازٍ قَوْلُهُ	۱۰
۱۱۲	امرش نافذ است.	ه	نَافِذُ أَمْرُهُ	۱۱
۱۱۳	هرکس با او مخالفت کند، ملعون است.	ه	مَلْعُونٌ مَنْ خَالَفَهُ	۱۲
۱۱۳	هرکس تابع او باشد، مورد رحمت الهی است.	ه	مَرْحُومٌ مَنْ تَبِعَهُ	۱۳
۱۱۳	هرکس تصدیقش کند	ه	وَصَدَّقَهُ	۱۴
۱۱۴	خدا او را آمرزیده است.	ه	غَفَرَ اللَّهُ لَهُ	۱۵

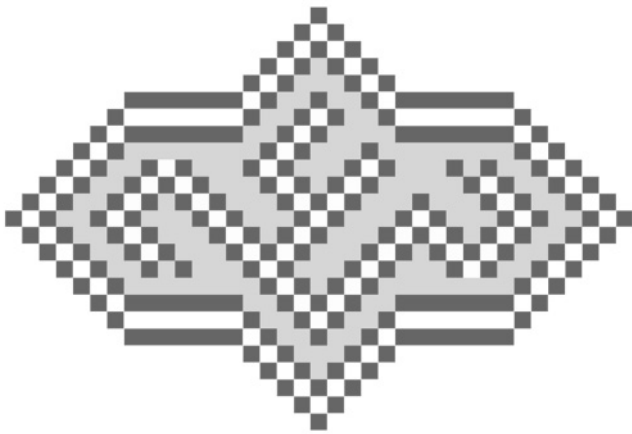
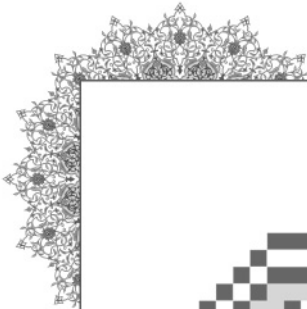
آدرس	ترجمه	ضمیمه	متن	
۱۱۴	کسانی که از او حرف شنوی دارند	۵	سَمِعَ مِنْهُ	۱۶
۱۱۴	اطاعتش می‌کنند	۵	أَطَاعَ لَهُ	۱۷
۱۱۹	از فرزندان او هستند.	۵	مِنْ وَلَدِهِ	۱۸
۲۹۱				۱۹
۱۲۲	به علی سپردم.	۵	أَفْضَيْتُ... إِلَيْهِ	۲۰
۱۲۳	علی را برتری دهید.	۵	فَضَّلُوهُ	۲۱
۱۳۷				۲۲
۱۲۷	او همان است که خداوند در سوره یس ذکر می‌کند.	۵	الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ	۲۳
۱۲۸	از علی روی برگردانید.	۵	لَا تَصَلُّوْا عَنْهُ	۲۴
۱۲۸	از او نگریزید.	۵	وَلَا تَنْفَرُوا مِنْهُ	۲۵
۱۲۸	از ولایتش سربرنتابید.	۵	وَلَا تَسْتَكْفُرُوا عَنْ وَلَايَتِهِ	۲۶
۱۳۱	سرزنش ملامت‌گران، او را از راه خدا باز نمی‌دارد.	۵	وَلَا تَأْخُذْهُ فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَّائِمٍ	۲۷
۱۳۲	هیچ کس در ایمان به من، براو پیشی نگرفت.	۵	لَمْ يَسْبِقْهُ إِلَى الْإِيمَانِ يَ أَحَدٌ	۲۸
۱۳۳	او است که جان خود را فدای رسول خدا کرد.	۵	وَالَّذِي قَدِيَ رَسُولَ اللَّهِ بِنَفْسِهِ	۲۹
۱۳۴	غیر از او، هیچ یک از مردان، به هنگام عبادت خداوند، رسول خدا را همراهی نمی‌کردند.	۵	وَلَا أَحَدٌ يَعْبُدُ اللَّهَ مَعَ رَسُولِهِ مِنَ الرِّجَالِ غَيْرُهُ	۳۰
۱۳۶	به او امر کردم که در بستر من بخوابد.	۵	أَمَرْتُهُ عَنِ اللَّهِ	۳۱

آدرس	ترجمه	ضمیمه	متن	
۱۳۶	در حالی که جانش را فدای من می‌کرد.	۵	فَادِيَائِي بِنَفْسِهِ	۳۲
۱۳۷	خدا او را برتری داده است.	۵	فَضَّلَهُ اللَّهُ	۳۳
۱۳۷	او را قبول کنید.	۵	وَاقْبَلُوهُ	۳۴
۱۳۷	خدا او را منصوب کرده است.	۵	فَقَدْ نَصَبَهُ اللَّهُ	۳۵
۱۳۸	او امامی از جانب خداوند است.	۵	إِنَّهُ إِمَامٌ مِّنَ اللَّهِ	۳۶
۱۳۹	هر کس ولایت او را انکار کند، خدا هرگز توبه اش را نمی‌پذیرد.	۵	لَنْ يَتُوبَ اللَّهُ عَلَىٰ أَحَدٍ أَنْكَرَ وَلَا يَتَّهِ	۳۷
۱۴۰	هر کس مخالف امرش باشد	۵	مَنْ خَالَفَ أَمْرَهُ	۳۸
۱۴۱	از مخالفت با او بپرهیزد.	۵	فَاخْذَرُوا أَنْ تُخَالِفُوهُ	۳۹
۱۵۱	او برترین مردم است.	۵	فَإِنَّهُ أَفْضَلُ النَّاسِ	۴۰
۱۵۳	هر کس ولایت او را نپذیرد، لعنت و غضب من بر او باد.	۵	وَلَمْ يَتَوَلَّهُ فَعَلَيْهِ لَعْنَتِي وَغَضَبِي	۴۱
۱۵۴	از خدا بترسید و با علی مخالفت نکنید.	۵	وَاتَّقُوا اللَّهَ أَنْ تُخَالِفُوهُ	۴۲
۱۵۵	علی هم جوار خداوند است.	۵	إِنَّهُ جَنْبُ اللَّهِ	۴۳
۱۵۵	خدا درباره مخالفان او فرموده...	۵	مُخْبِرًا عَمَّنْ يُخَالِفُهُ	۴۴
۱۵۸	من دستش را گرفته‌ام	۵	أَنَا أَخِذْتُ بِيَدِهِ	۴۵
۱۵۸	او را بالا آورده‌ام	۵	وَمُصْعِدُهُ إِلَيَّ	۴۶
۱۵۸	بازویش را گرفته‌ام	۵	وَسَائِلُ يَعْضِدُهُ	۴۷
۱۵۸	بلندش کرده‌ام	۵	وَرَأَفُهُ يَبْدِي	۴۸

آدرس	ترجمه	ضمیمه	متن	
۱۱۴	ولایت او، حکمی از سوی خدا است.	۵	مُولَاؤُهُ مِنَ اللَّهِ	۴۹
۱۱۴	فرزندان من از نسل او	۵	وُلْدِي مِنْ صُلْبِهِ	۵۰ ۵۱
۱۲۲	بعد از من، عنوان امیرالمومنین برای احدی جز او جایز نیست.	۵	لَا تَجِلْ أَمْرُهُ الْمُؤْمِنِينَ بَعْدِي لِأَحَدٍ غَيْرِهِ	۵۲
۱۲۷	خدایا! هر کس که او را دوست دارد، دوست بدان.	۵	اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ	۵۳
۱۲۸	هر کس با او دشمنی می کند، دشمن بدان.	۵	عَادِ مَنْ عَادَاهُ	۵۴
۱۲۸	به هر کس که یاری اش می کند، یاری رسان.	۵	وَأَنْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ.	۵۵ ۵۶
۱۲۸	هر که را که تنهایش می گذارد، تنه اگذار.	۵	وَاحْذُلْ مَنْ خَذَلَهُ	۵۷ ۵۸
۱۳۱	او جانشین رسول خدا است.	۵	إِنَّهُ خَلِيفَةُ رَسُولِ اللَّهِ	۵۹
۱۳۲	هر که انکارش می کند، از خود دور ساز.	۵	وَالْعَنْ مَنْ أَنْكَرَهُ	۶۰
۱۳۳	هر که حقش را نادیده می گیرد، مورد خشم خود قرار ده.	۵	وَأَغْضَبْ عَلَيَّ مَنْ جَحَدَ حَقَّهُ	۶۱
۱۳۴	در این روز، او را به ولایت خود منصوب نمودی.	۵	نَصَّبَكَ إِيَّاهُ لِهَذَا الْيَوْمِ	۶۲
۱۳۶	خدادین شما را با امامت علی کامل نمود.	۵	أَكْمَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ دِينَكُمْ بِإِمَامَتِهِ	۶۳
۱۸۱	کسانی که به علی اقتدا نکنند (در آتش همیشگی خواهند بود).	۵	فَمَنْ لَمْ يَأْتَمَّرْ بِهِ	۶۴
۱۸۱	کسانی که به جانشینان او (اقتدا نکنند، در آتش همیشگی خواهند بود).	۵	وَبِمَنْ يَقُومُ مَقَامَهُ	۶۵

آدرس	ترجمه	ضمیر	متن	
۱۸۳	خدای عزوجل ومن، از اراضی هستیم.	ه	وَاللّٰهُ عَزَّ وَجَلَّ وَ اَنَا عَنْهُ رَاضِيَانِ	۶۶
۱۸۴	هیچ آیه ای درباره خشنودی خدا در قرآن نازل نشد، مگر این که درباره او بود.	ه	وَ مَا نَزَّلَتْ آيَةٌ رِّضًا (في الْقُرْآنِ) الْآفِيهِ	۶۷
۱۸۵	هیچ گاه خداوند، مومنین را مورد خطاب قرار نداد، مگر این که خطابش را با علی آغاز کرد.	ه	وَلَا خَاطَبَ اللّٰهُ الَّذِينَ آمَنُوا الْاِكْبَادِيهِ،	۶۸
۱۸۶	هیچ آیه مدحی در قرآن نازل نشد، مگر این که درباره او بود.	ه	وَلَا نَزَّلَتْ آيَةٌ مَّدَحٍ فِي الْقُرْآنِ الْآفِيهِ،	۶۹
۱۸۷	خداوند در سوره «هَلْ آتَى» گواهی به بهشت نداد، مگر برای او.	ه	وَلَا شَهِدَ اللّٰهُ بِالْجَنَّةِ فِي (هَلْ آتَى عَلَي الْاِنْسَانِ) اِلَّا لَهُ	۷۰
۱۸۷	این سوره را درباره غیر او نازل ننمود و با این سوره، کسی غیر از او را نستود.	ه	وَلَا اَنْزَلَهَا فِي سِوَاهُ وَ لَامْدَحَ بِهَا غَيْرُهُ	۷۱
۱۹۰	فرزندان علی، بهترین اوصیاء هستند.	ه	وَبَنُوهُ خَيْرُ الْاَوْصِيَاءِ	۷۲
۱۹۲	مبادا به علی حسد ورزید.	ه	فَلَا تَحْسُدُوهُ	۷۳
۱۹۶	جز مومن مخلص، کسی به او ایمان نمی آورد.	ه	لَا يُؤْمِنُ بِهِ اِلَّا الْمُؤْمِنُ مُخْلِصٌ	۷۴
۲۰۵	سپس در نسل او	ه	ثُمَّ فِي النَّسْلِ مِنْهُ	۷۵
۲۰۹	علی و فرزندان من از نسل او	ه	ثُمَّ مِنْ بَعْدِهِ وُلْدِي	۷۶
۲۲۴	به امر خدا علی را امر و نهی نمودم.	ه	وَنَهَيْتُهُ بِأَمْرِهِ	۷۷
۲۲۴	علم امر و نهی، در نزد او است.	ه	فَعِلْمُ الْأَمْرِ وَ النَّهْيِ لَدَيْهِ،	۷۸

آدرس	ترجمه	ضمیمه	متن	
۲۲۴	به امر او گوش سپارید.	ه	فَاسْمَعُوا أَمْرِهِ	۷۹
۲۲۴	او را اطاعت کنید تا هدایت شوید.	ه	وَأَطِيعُوا تَهْتَدُوا	۸۰
۲۲۴	نهی او را بپذیرید تا در راه درست قرار گیرید.	ه	وَأَنْتَهُوا لَنْهَيْهِ تَرْشَدُوا	۸۱
۲۲۴	به سوی هدف و مقصود او گام بردارید.	ه	وَصِيرُوا إِلَىٰ مَرَادِهِ	۸۲
۲۲۴	راه های گوناگون، شما را از راه او منحرف ننماید.	ه	وَلَا تَتَفَرَّقْ بِكُمْ السَّبِيلُ عَنْ سَبِيلِهِ	۸۳
۲۴۶	امامان بعد از او (فرزندان او هستند).	ه	وَالْأَيَّمَةُ مِنْ بَعْدِهِ	۸۴
۲۶۷	شما را دعوت می کنم که برای بیعت با او، با من دست بدهید.	ه	أَدْعُوكُمْ إِلَىٰ مُصَافَقَتِي عَلِيٍّ بَبَيْعَتِهِ	۸۵
۲۶۷	به امامتش اقرار نمایید.	ه	وَالْإِقْرَارِ بِهِ	۸۶
۲۶۷	با علی دست بدهید.	ه	ثُمَّ مُصَافَقَتِهِ بَعْدِي	۸۷
۲۶۸	به نمایندگی از خدا، من از شما برای علی بیعت می گیرم.	ه	لَنَا آخِذُكُمْ بِالْبَيْعَةِ لَهُ	۸۸
۲۷۷	او از من است.	ه	إِنَّهُ مِنِّي	۸۹
۲۷۷	من از او هستم.	ه	أَنَا مِنْهُ	۹۰
۲۷۹	همگی از نسل من و او هستند.	ه	الَّذِينَ هُمْ مِنِّي وَمِنْهُ	۹۱
۲۸۷	امامانی که بعد از او می آیند.	ه	وَلَمَنْ جَاءَ بَعْدَهُ مِنَ الْأَيَّمَةِ	۹۲
۲۹۱	امامان بعد از او، حسن و حسین هستند.	ه	بَعْدَهُ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ	۹۳
۳۰۵	سبقت گیران برای بیعت با او	ه	السَّابِقُونَ إِلَىٰ مُبَايَعَتِهِ	۹۴
۳۰۵	قبول ولایت او	ه	وَمُؤَالَاتِهِ	۹۵
۳۰۵	سلام کردن به او	ه	وَالتَّسْلِيمَ عَلَيْهِ	۹۶

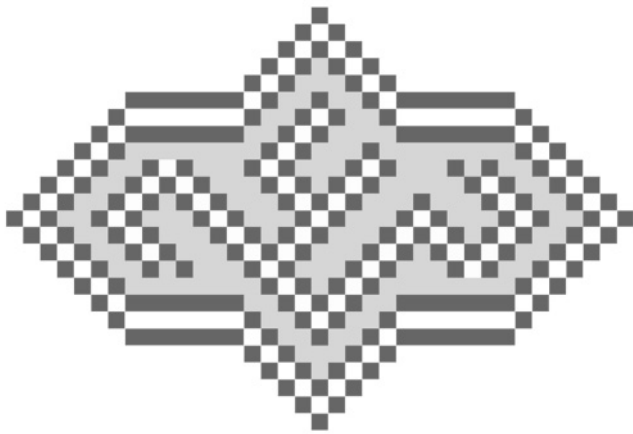
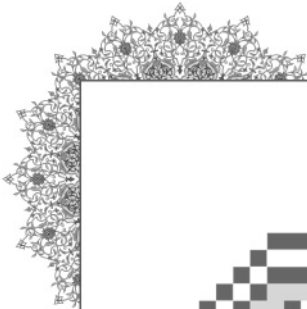

ضمائر منفصل

■ ضمائم منفصل بیان شده در خطبه، درباره حضرت علی صلوات الله علیه:
تعداد هفت ضمیر منفصل و جداگانه - یعنی او- به حضرت امیر
صلوات الله علیه ارجاع داده شده است.

آدرس	ترجمه	ضمیر	متن	
۹۵	او صاحب اختیار شما است.	هو	هُوَ وَابْنُكُمْ	۱
۹۸	در حالی که در رکوع است.	هو	وَهُوَ رَاكِعٌ	۲
۱۲۷	او همان امام مبین است.	هو	هُوَ الْإِمَامُ الْمُبِينُ	۳
۱۲۹	او است که به سوی حق، هدایت می‌کند.	هو	فَهُوَ الَّذِي يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ	۴
۱۵۹	او علی بن ابی طالب ...	هو	هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ	۵
۱۸۸	او یاری دهنده دین خدا است.	هو	هُوَ نَاصِرُ دِينِ اللَّهِ	۶
۲۷۷	او و جانشینانش که از نسل من هستند.	هو	هُوَ وَمَنْ تَخْلُفُ مِنْ ذُرِّيَّتِي	۷

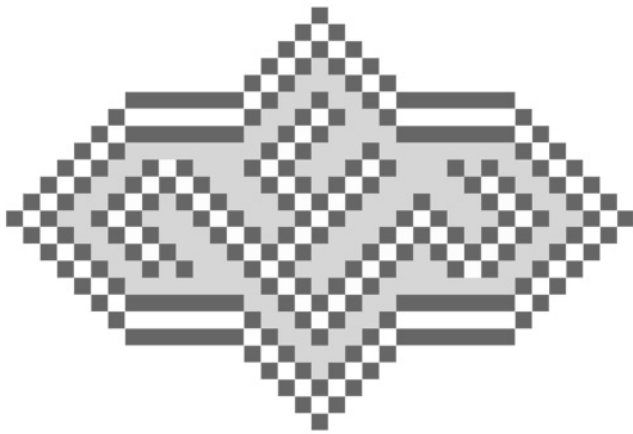
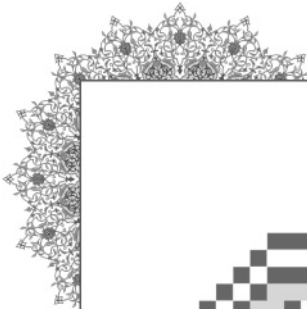

ضمائر مستتر

■ ضمائر مستتر بیان شده در خطبه، درباره حضرت علی صلوات الله علیه:
تعداد چهارده مرتبه ضمیر مستتر، به حضرت امیر ع، ارجاع داده شده
است.

فعل	جمله حاوی فعل مضمر	ضمیر	ترجمه	آدرس
أَقَامَ	أَقَامَ الصَّلَاةَ	هو	نماز به پا می دارد.	۹۸
آتَى	آتَى الزَّكَاةَ	هو	زکات می دهد.	۹۸
يَهْدِي	يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ	هو	به سوی حق، هدایت می کند.	۱۲۹
يَعْمَلُ	يَعْمَلُ بِهِ	هو	به حق عمل می نماید.	۱۲۹
يُزْهِقُ	يُزْهِقُ الْبَاطِلَ	هو	باطل را از میان برمی دارد.	۱۳۰
يَنْهِي	يَنْهِي عَنْهُ	هو	از باطل باز می دارد.	۱۳۰
فَدَى	فَدَى رَسُولَ اللَّهِ بِنَفْسِهِ	هو	جان خود را فدای رسول خدا کرد.	۱۳۳
كَانَ	كَانَ مَعَ رَسُولِ اللَّهِ	هو	با رسول خدا بود.	۱۳۴
يَنَامُ	يَنَامُ فِي مَضْجَعِي	هو	در بستر من بخوابد.	۱۳۶
فَفَعَلَ	فَفَعَلَ فَادِيًا لِي بِنَفْسِهِ	هو	در حالی که جانش را فدای من می کرد، در بستر من آرمید.	۱۳۶
أَمَّنَ	إِلَّا عَلَيَّا الَّذِي أَمَّنَ وَ رَضِي	هو	مگر علی که ایمان آورد و به درستی و شکیبایی خشنود شد.	۱۹۸
رَضِي	إِلَّا عَلَيَّا الَّذِي أَمَّنَ وَ رَضِي	هو	مگر علی که ایمان آورد و به درستی و شکیبایی خشنود شد.	۱۹۸
يُنْفِئُكُمْ	هَذَا عَلَيَّ يُنْفِئُكُمْ بَعْدِي	هو	بعد از من، این علی است که به شما می فهماند.	۲۶۶
بَايَعَنِي	عَلَيَّ قَدْ بَايَعَنِي	هو	علی با من بیعت کرده است.	۲۶۸

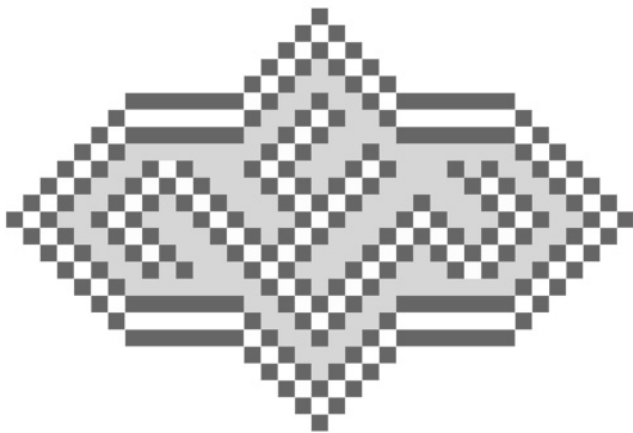
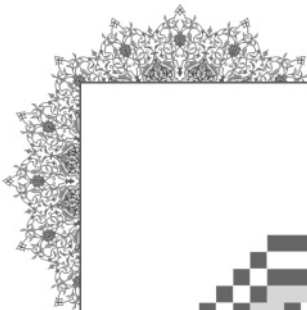

قسم‌ها در خطبه

■ همهٔ قسم‌های بیان شده در خطبه:

محققان براین باور هستند که قسم، در زمانی استفاده می‌شود که مطلب مورد نظر گوینده، مطلب مهمی باشد یا در مورد آن مطلب مهم، انکاری از سوی مقابل دیده شود. از این رو، برای دل‌گرم نمودن طرف مقابل یا اتمام حجت با او، از قسم استفاده می‌شود. حال باید ببینیم که پیامبر عظیم‌الشأن ص که هیچ کار بیهوده‌ای انجام نمی‌دهند، هفت قسمی که در خطبه ایشان به زبان آورده‌اند را در کجا و برای چه مطالب مهمی، استفاده کرده‌اند!

آدرس	ترجمه	متن	
۱۰۷	به خدا قسم در امور مربوط به آنها، با بزرگواری رفتار کرده‌ام.	وَاللّٰهُ فِيْ اُمُوْرِهِمْ قَدْ تَكْرَمْتُ	۱
۱۴۲	به خدا قسم پیامبران و رسولان پیشین، به آمدنم مژده داده‌اند.	يٰۤ-وَاللّٰهُ- بَشِّرَ الْاَكْلُوْنَ مِنَ النَّبِيِّنَ وَالْمُرْسَلِيْنَ	۲
۱۴۳	به خدا قسم، من خاتم پیامبران و رسولان هستم.	اَنَا - (وَاللّٰهُ) - خَاتَمُ الْاَنْبِيَاءِ وَ الْمُرْسَلِيْنَ	۳
۱۹۷	به خدا قسم، سوره‌العصر درباره‌ی علی نازل شده است.	فِيْ عَلِيٍّ -وَاللّٰهُ- نَزَلَتْ سُورَةُ الْعَصْرِ	۴
۱۹۸	قسم به عصر که انسان در زیان است.	وَالْعَصْرِ، اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِيْ خُسْرٍ	۵
۲۰۳	به خدا قسم مقصود این آیه، جز گروهی از اصحاب خودم نیست که آنان را به اسم و نسبشان می‌شناسم و مأمورم بر آنان پرده‌پوشی کنم.	بِاللّٰهِ مَا عَنِيْ بِهَذِهِ الْاٰيَةِ اِلَّا قَوْمًا مِّنْ اَصْحَابِيْ اَعْرِفُوْهُمْ بِاَسْمَائِهِمْ وَ اَنْسَابِهِمْ، وَقَدْ اُمِرْتُ بِالصَّفْحِ عَنْهُمْ	۶
۲۲۷	: به خدا قسم این سوره، درباره‌ی من و امامان نازل شده است و شامل همه آنان می‌شود و به آنان اختصاص دارد.	فِيْ نَزَلَتْ وَ فِيْهِمْ (وَاللّٰهُ) نَزَلَتْ، وَ لَهُمْ عَمَتْ وَ اِيَّاهُمْ خَصَّتْ	۷

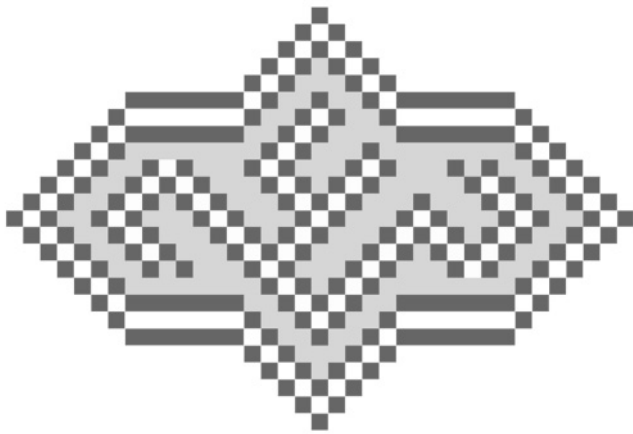
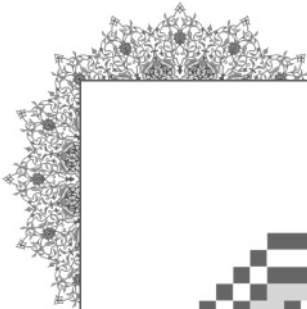

قسم‌های مخصوص حضرت علی علیه السلام

■ قسم‌های مخصوص حضرت علی صلوات الله علیه:

پیامبر اکرم ﷺ به سبب اهمیت موضوع ولایت سه مرتب از قسم استفاده
نموده‌اند.

آدرس	ترجمه	متن	
۱۹۷	به خدا قسم، سوره والعصر درباره علی نازل شده است.	فِي عَلِيٍّ - وَاللَّهِ - نَزَلَتْ سُورَةُ الْعَصْرِ	۱
۱۹۸	قسم به عصر که انسان در زیان است؛ مگر علی که ایمان آورد و به حق و شکیبایی، خشنود شد.	وَالْعَصْرِ، إِنَّ الْإِنْسَانَ لَفِي خُسْرٍ، إِلَّا عَلَىَّ الَّذِي آمَنَ وَرَضِيَ بِالْحَقِّ وَالصَّبْرِ	۲
۲۲۷	به خدا قسم این سوره، درباره من و امامان نازل شده است و شامل همه آنان می شود و به آنان اختصاص دارد.	فِي نَزَلَتْ وَ فِيهِمْ (وَاللَّهِ) نَزَلَتْ، وَ لَهُمْ عَمَّتْ وَإِيَّاهُمْ خَصَّتْ	۳

خصوصیات دوستان

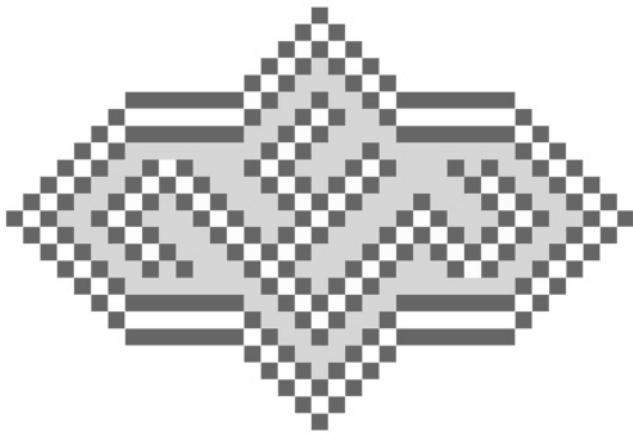
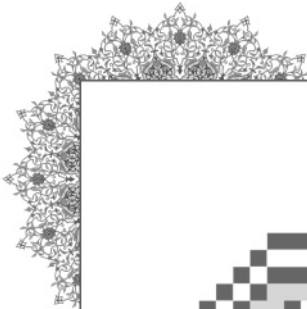
حضرت علی علیہ السلام

■ خصوصیات دوستان حضرت علی صلوات الله علیه:

یکی از راه‌های شناساندن يك فرد، معرفی دوستان وی می‌باشد. اگر بر فرض محال، پیامبر ﷺ درباره حضرت علی صلوات الله علیه نکته‌ای نمی‌فرمود و به توصیف و مدح دوستان و دوست‌داران آن حضرت بسنده می‌نمود، در شناساندن امیرالمؤمنین علی عليه السلام کافی بود و دلالت می‌کرد که آن حضرت، احترام خاص و ویژه‌ای در نزد پیامبر ﷺ دارد. این مسأله، برای شناخت مدعیان نزدیک بودن به سنت نبوی نیز کافی است؛ همان کسانی که پیامبر ﷺ درباره دوستان آن‌ها چیزی نگفته‌اند و بلکه مذمت نیز فرموده‌اند.

آدرس	ترجمه	متن	
۱۱۳	هر کس تابع او باشد و تصدیقش کند، مورد رحمت الهی قرار می‌گیرد.	مَرْحُومٌ مِّنْ تَبِعَهُ وَصَدَّقَهُ	۱
۱۹۵	جز فرد پرهیزکار، کسی با علی دوستی نمی‌کند.	لَا يُوَالِي عَلِيًّا إِلَّا تَقِي	۲
۱۹۶	جز مومن مخلص، کسی به او ایمان نمی‌آورد.	لَا يُؤْمِنُ بِهِ إِلَّا الْمُؤْمِنُ مُخْلِصٌ	۳
۲۳۱	بدانید که دوستان اهل بیت، کسانی هستند که خداوند در کتابش آنان را یاد کرده و فرموده است: «هیچ گروهی را نمی‌یابی که به خدا و روز قیامت، ایمان آورده باشند و در عین حال، با کسانی که با خدا و رسولش ضدیت دارند، دوستی نمایند؛ اگر چه پدران و فرزندان و برادران و اقوامشان باشند.	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ ذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ، فَقَالَ عَزَّ وَجَلَّ: «لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ لَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ	۴
۲۳۱	آنان، کسانی هستند که ایمان در قلوبشان نوشته شده است.	أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ	۵
۲۳۱	خدا آنان را با روحی از خود تأیید فرموده است.	أَيَّدَهُم بِرُوحٍ مِنْهُ	۶
۲۳۱	به بهشتی واردشان می‌کند که از پایین آن، نهرها جاری است.	يُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ	۷
۲۳۱	خدا از آنان راضی است.	رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ	۸
۲۳۱	آنان از خدا راضی هستند.	رَضُوا عَنْهُ	۹
۲۳۱	آنان حزب خدا می‌باشند. بدانید که حزب خدا راستگاران است.	أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ	۱۰
۲۳۲	بدانید که دوستان اهل بیت، کسانی هستند که خداوند عزوجل، آنان را توصیف کرده و فرموده است: «کسانی که ایمان آوردند و ایمانشان را به تاریکی نیالودند.	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ وَصَّاهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ فَقَالَ: «الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ	۱۱

آدرس	ترجمه	متن	
۲۳۲	آنان در امان هستند و هدایت یافته‌اند.	أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَهُمْ مُهْتَدُونَ	
۲۳۳	بدانید که دوستان ایشان، کسانی هستند که ایمان آورده‌اند و به شك نیفتاده‌اند.	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَرْتَابُوا	
۲۳۴	بدانید که دوستان ایشان، کسانی هستند که به سلامت و امنیت، وارد بهشت می‌شوند.	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ آمَنِينَ	
۲۳۴	ملائکه، سلام‌گویان به ملاقات آنان می‌روند.	تَتَلَقَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ بِالسَّلَامِ	
۲۳۴	ملائکه به آنان می‌گویند: سلام بر شما! پاکیزه شدید؛ پس برای همیشه وارد بهشت شوید.	يَقُولُونَ: سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوا خَالِدِينَ	
۲۳۵	بدانید که دوستان ایشان، کسانی هستند که بهشت برای آنان است.	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمْ، لَهُمُ الْجَنَّةُ	
۲۳۵	در بهشت، بدون حساب، روزی داده می‌شوند.	يُزَوِّجُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ	
۲۴۰	بدانید که دوستان ایشان، کسانی هستند که در پنهانی، از پرودگارشان می‌ترسند.	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمُ بِالْغَيْبِ	
۲۴۰	مغفرت و اجر بزرگی برای آنان است.	لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ	
۲۴۲	دوست ما کسی است که خدا او را ستوده و دوستش دارد.	وَوَلِّينَا كُلُّ مَنْ مَدَحَهُ اللَّهُ وَآحَبَّهُ	

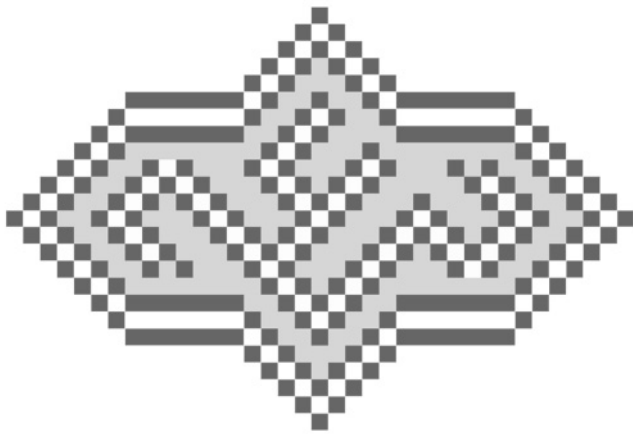
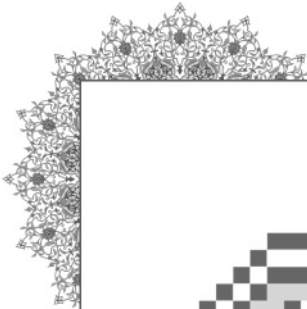
خصوصیات دشمنان حضرت علی علیہ السلام

■ خصوصیات دشمنان حضرت علی صلوات الله علیه:

یکی از راه‌های شناخت يك فرد، شناخت دشمنان آن فرد است. باید دید چه کسانی دشمن او هستند؟ چه کسانی دشمنان آن شخص را مذمت کرده‌اند؟ و چرا دشمنان او را مذمت کرده‌اند؟ در این خطبه، ۱۲ بار دشمنان حضرت علی عليه السلام مذمت شده‌اند. و مذمت کننده، کسی نیست جز حضرت ختمی مرتبت محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله. و این، گواهی است بر این که صراط علی حق است.

آدرس	ترجمه	متن	
۱۱۳	هر کس با او مخالفت کند، ملعون است.	مَلْعُونٌ مِّنْ خَالِفِهِ	۱
۱۵۲	ملعون است، ملعون است، مغضوب است، مغضوب است، مغضوب است کسی که این گفته مراد کند و با آن موافقت ننماید.	مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ، مَغْضُوبٌ مَغْضُوبٌ مَنْ رَدَّ عَلَيَّ قَوْلِي هَذَا وَلَمْ يُوَافِقْهُ	۲
۱۹۴	آگاه باشید که جز فرد بدبخت، کسی با علی دشمنی نمی کند.	أَلَا وَائْتَهُ لَا يُبْغِضُ عَلِيًّا إِلَّا شَقِي	۳
۲۳۰	بدانید که دشمنان ایشان، سفیهان گمراه و برادران شیاطین هستند.	أَلَا إِنَّ أَعْدَائَهُمُ هُمُ السَّفَهَاءُ الْعَاوُونَ إِخْوَانُ الشَّيَاطِينِ	۴
۲۳۰	سخنان پوچی را برای فریفتن، به هم می رسانند.	يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرَفَ الْقَوْلِ غُرُورًا	۵
۲۳۶	بدانید که دشمنان ایشان، کسانی هستند که وارد شعله های آتش می شوند.	أَلَا إِنَّ أَعْدَائَهُمُ الَّذِينَ يَصْلُونَ سَعِيرًا	۶
۲۳۷	بدانید که دشمنان ایشان، کسانی هستند که در حال جوش و خروش جهنم، صدای وحشتناک آن را می شنوند.	أَلَا إِنَّ أَعْدَائَهُمُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ لِجَهَنَّمَ شَهيقًا وَهِيَ تَفُورُ	۷
۲۳۷	شعله های جهنم را می بینند.	وَيَرَوْنَ لَهَا زَفِيرًا	۸
۲۳۸	بدانید که دشمنان ایشان، کسانی هستند که خدا درباره آنان فرموده است: «هر گروهی که داخل جهنم می شود، همتای خود را لعنت می کند؛ تا این که همه آنان، در آنجا به هم می پیوندند. پیروان درباره پیشوایان می گویند: پروردگارا! اینان ما را گمراه کردند؛ پس بر آنان، عذابی دو چندان از آتش نازل کن. خداوند می فرماید: عذاب همه شما دو چندان است، ولی شما نمی دانید.»	أَلَا إِنَّ أَعْدَائَهُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ فِيهِمْ: «كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعْنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لَأُولَاهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتَاهُمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِّنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٍ وَلَكِنَّ لَا تَعْلَمُونَ»	۹

آدرس	ترجمه	متن
۲۳۹	بدانید که دشمنان ایشان، کسانی هستند که خداوند عزوجل درباره آنان می فرماید: هرگاه گروهی در جهنم ریخته می شوند، خزانه داران دوزخ از ایشان می پرسند: «آیا انداز دهنده و ترساننده ای به سوی شما نیامد؟». می گویند: «آری؛ ترساننده ای آمد و ما تکذیبش کردیم و گفتیم: خداوند، هیچ چیزی نازل نکرده و شما در گمراهی بزرگ هستید». و می گویند: «اگر گوش می کردیم و می اندیشیدیم، از اصحاب آتش نبودیم». اصحاب آتش، به گناه خود اعتراف می کنند.	أَلَا إِنَّ أَغْلَثَهُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: كُلَّمَا أَلْقَى فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ قَالُوا بَلَى قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ فَاعْتَرَفُوا بِذَنبِهِمْ
۲۳۹	رحمت خدا از دوزخیان دور باد.	فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ
۲۴۲	ای مردم! دشمن ما کسی است که خداوند، او را نکوهش کرده و او را لعنت نموده است.	مَعَائِشِ النَّاسِ عَدُوْنَا مَنْ ذَمَّهُ اللَّهُ وَلَعَنَهُ

«آلای تنبیہ»
در خطبہ

■ مواردی که از «آلای تنبیهی» استفاده شده است:

کلمه «آلای» یا همان کلمه تنبیه یا استفتاح، که به معنای آگاه باشید می‌باشد در مواردی استفاده می‌شود که گوینده قصد دارد به شنونده گوشزد کند که در صدد بیان سخن مهمی است و مطلب بعد از «آلای»، نکته‌ای قابل توجه و حائز اهمیت است. پس يك مسلمان باید ببیند پیامبر اکرم ﷺ در ۵۷ موردی که در این خطبه، از «آلای» استفاده کرده، چه مطالبی را بیان فرموده است تا به آن مطالب مهم، توجه بیشتری داشته باشد.

آدرس	ترجمه	متن	
۱۵۰	تا ابدیت و تا پایان روزگار و در همه حال، حمد و سپاس من نثار او باد.	أَلَا لَهُ الْحَمْدُ مِنِّي أَبَدَ الْأَيَّدِينَ وَذَهَرَ التَّاهِرِينَ وَعَلَيَّ كَلِّ حَالٍ	۱
۱۵۳	بدانید که جبرئیل این خبر را از جانب خدا برایم آورده است و می گوید: «هر کس با علی دشمنی کند و ولایت او را نپذیرد، لعنت و غضب من بر او باد».	أَلَا إِنَّ جَبْرئِيلَ خَبَرَنِي عَنِ اللَّهِ تَعَالَى بَذَلِكَ وَيَقُولُ: «مَنْ عَادِيَ عَلِيًّا وَلَمْ يَتَوَلَّهُ فَعَلَيْهِ لَعْنَتِي وَغَضَبِي»	۲
۱۶۲	بدانید که آنان، امین خدا بین مردم و حاکمان او در زمین هستند.	أَلَا إِنَّهُمْ أَمَنَاءُ اللَّهِ فِي خَلْقِهِ وَ حُكَامُهُ فِي أَرْضِهِ	۳
۱۶۳	بدانید که من وظیفه خود را ادا نمودم.	أَلَا وَقَدْ آدَيْتُ	۴
۱۶۳	بدانید که من ابلاغ کردم.	أَلَا وَقَدْ بَلَّغْتُ	۵
۱۶۳	بدانید که من به گوش هارساندم.	أَلَا وَقَدْ أَسْمَعْتُ	۶
۱۶۳	بدانید که من توضیح دادم.	أَلَا وَقَدْ أَوْضَحْتُ	۷
۱۶۳	بدانید که اینها را خدای عزوجل گفت و من از جانب خدا گفتم.	أَلَا وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ قَالَ وَأَنَا قُلْتُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ	۸
۱۶۴	بدانید که جز این برادرم، کسی امیرالمومنین نیست.	أَلَا إِنَّهُ لَا «أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ» غَيْرَ أَخِي هَذَا	۹
۱۶۴	بدانید که بعد از من، عنوان امیرالمومنین برای احدی جز او جایز نیست.	أَلَا لَا تَحِلُّ أَمْرَةُ الْمُؤْمِنِينَ بَعْدِي لَا حِدٍّ غَيْرِهِ	۱۰
۱۶۴	بدانید که هر که من مولای اویم، این علی مولای او است.	أَلَا مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَهَذَا عَلِيٌّ مَوْلَاهُ	۱۱
۱۶۴	آگاه باشید که جز فرد بدبخت، کسی با علی دشمنی نمی کند.	أَلَا وَإِنَّهُ لَا يَبْغِضُ عَلِيًّا إِلَّا شَقِيٌّ	۱۲
۱۶۴	بدانید که علی همان کسی است که به صبر و شکر ستوده شده است.	أَلَا وَإِنَّ عَلِيًّا هُوَ الْمُوصُوفُ بِالصَّبْرِ وَالشُّكْرِ	۱۳

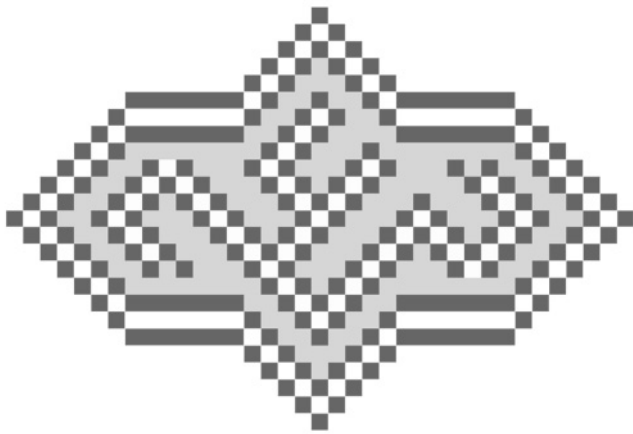
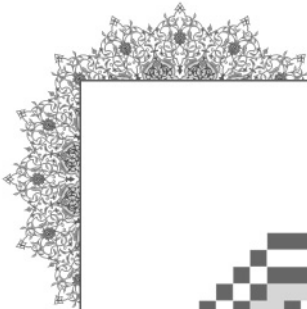
آدرس	ترجمه	متن
۲۱۴	بدانید که آنان، اصحاب صحیفه هستند. پس هریک از شما، در صحیفه خود نظر کند.	أَلَا إِنَّهُمْ أَصْحَابُ الصَّحِيفَةِ، فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ فِي صَحِيفَتِهِ
۲۱۸	بدانید که خدا زورگیران و تجاوزگران را لعنت کرده است.	أَلَا لَعَنَ اللَّهُ الْغَاصِبِينَ الْمُغْتَصِبِينَ
۲۲۹	بدانید که حزب خداوند، غالب است.	أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ
۲۳۰	بدانید که دشمنان ایشان، سفیهان گمراه و برادران شیاطین هستند که سخنان پوچی را برای فریفتن، به هم می‌رسانند.	أَلَا إِنَّ أَغْدَاءَهُمْ هُمُ السُّفَهَاءُ الْغَاوُونَ إِخْوَانُ الشَّيَاطِينِ يُوْحِي بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ زُخْرُفَ الْقَوْلِ غُرُورًا
۲۳۱	بدانید که دوستان اهل بیت، کسانی هستند که خدا در کتابش آنان را یاد کرده است.	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ ذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ
۲۳۲	بدانید که دوستان اهل بیت، کسانی هستند که خداوند عزوجل، آنان را توصیف کرده است.	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ وَصَّاهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ
۲۳۳	بدانید که دوستان ایشان، کسانی هستند که ایمان آورده‌اند و به شك نیفتاده‌اند.	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَنِفُوا
۲۳۴	بدانید که دوستان ایشان، کسانی هستند که به سلامت و امنیت، وارد بهشت می‌شوند.	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ بِسَلَامٍ آمِنِينَ
۲۳۵	بدانید که دوستان ایشان، کسانی هستند که بهشت برای آنان است و در آن، بدون حساب، روزی داده می‌شوند.	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ لَهُمُ الْجَنَّةُ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ
۲۳۶	بدانید که دشمنان ایشان، کسانی هستند که وارد شعله‌های آتش می‌شوند.	أَلَا إِنَّ أَغْدَاءَهُمُ الَّذِينَ يَصْلَوْنَ سَعِيرًا

آدرس	ترجمه	متن	
۲۳۷	بدانید که دشمنان ایشان، کسانی هستند که در حال جوش و خروش جهنم، صدای وحشتناک آن را می شنوند و شعله های آن را می بینند.	أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَهُمُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ لِحَيْهَتِهِمْ شَهيقًا وَهِيَ تَفُورُ وَيَرَوْنَ لَهَا زَفِيرًا	۲۳
۲۳۸	بدانید که دشمنان ایشان، کسانی هستند که خدا درباره آنان فرموده است: «هر گروهی که داخل جهنم می شود، همتای خود را لعنت می کند؛ تا این که همه آنان، در آنجا به هم می پیوندند. آخرین آنان، با اشاره به اولین آنان می گوید: پروردگارا! اینان ما را گمراه کردند؛ پس بر آنان، عذابی دو چندان از آتش نازل کن. خداوند می فرماید: عذاب همه شما دو چندان است، ولی شما نمی دانید.»	أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَهُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ فِيهِمْ: «كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّى إِذَا دَارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولَاهُمْ رَبَّنَا هَؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَأَنَّهُمْ عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلَكِنْ لَا تَعْلَمُونَ»	۲۵
۲۳۹	بدانید که دشمنان ایشان، کسانی هستند که خداوند عزوجل درباره آنان می فرماید: هر گاه گروهی در جهنم ریخته می شوند، خزانه داران دوزخ از ایشان می پرسند: «آیا انذار دهنده و ترساننده ای به سوی شما نیامد؟».	أَلَا إِنَّ أَعْدَاءَهُمُ الَّذِينَ قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ: كَلَّمَا أَلْقَى فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ	۲۶
۲۴۰	بدانید که دوستان ایشان، کسانی هستند که در پنهانی، از پروردگارشان می ترسند و مغفرت و اجر بزرگی برای آنان است.	أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَهُمُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ، لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ	۲۷
۲۴۳	بدانید که من هشدار دهنده هستم و علی، بشارت دهنده است.	أَلَا وَآيَ (أَنَا) النَّذِيرُ وَعَلِي الْبَشِيرُ	۲۸
۲۴۴	بدانید که من بیم دهنده هستم و علی، هدایت کننده است.	أَلَا وَآيَ مُنْذِرٍ وَعَلِي هَادٍ	۲۹
۲۴۵	بدانید که من پیامبر هستم و علی، جانشین من است.	(أَلَا) وَآيَ نَبِيٍّ وَعَلِي وَصِيٍّ	۳۰

آدرس	ترجمه	متن	
۲۴۶	بدانید که من پیامبر هستم و علی، امام و وصی بعد از من است؛ و امامان بعد از او، فرزندان او هستند.	أَلَا وَإِيَّيَّ رَسُولُ وَ عَلِي الْأَمَامُ وَ الْوَصِي مِنْ بَعْدِي، وَ الْأَيَّمَةُ مِنْ بَعْدِهِ وَوَلَدُهُ	۳۱
۲۴۷	بدانید که من پدر آنان هستم و آنها از صلب علی به وجود می آیند.	أَلَا وَإِيَّيَّ وَالِدَهُمْ وَهُمْ يَخْرُجُونَ مِنْ ضَلْبِي.	۳۲
۲۴۸	بدانید که آخرین امام از ما، مهدی قائم است.	أَلَا إِنَّ خَاتَمَ الْأَيَّمَةِ مِنَّا الْقَائِمُ الْمَهْدِي	۳۳
۲۴۹	بدانید که او چهره شونده بر همه ادیان است.	أَلَا إِنَّهُ الظَّاهِرُ عَلَيَّ الدِّينِ	۳۴
۲۵۰	بدانید که او انتقام گیرنده از همه ظالمان است.	أَلَا إِنَّهُ الْمُنتَقِمُ مِنَ الظَّالِمِينَ	۳۵
۲۵۱	بدانید که او فتح کننده دژها و منهدم کننده آنها است.	أَلَا إِنَّهُ فَاتِحُ الْحُصُونِ وَهَادِمُهَا	۳۶
۲۵۲	بدانید که او چهره شونده بر قبایل مشرکان و هدایت کننده آنان است.	أَلَا إِنَّهُ غَالِبُ كُلِّ قَبِيلَةٍ مِنْ أَهْلِ الشِّرْكِ وَهَادِيهَا	۳۷
۲۵۳	بدانید که او انتقام گیرنده خون همه اولیای الهی است.	أَلَا إِنَّهُ الْمُدْرِكُ بِكُلِّ نَارٍ لِأَوْلِيَاءِ اللَّهِ	۳۸
۲۵۴	بدانید که او یاری دهنده دین خداوند است.	أَلَا إِنَّهُ النَّاصِرُ لِدِينِ اللَّهِ	۳۹
۲۵۵	بدانید که او رودی خروشان از اقیانوسی بیکران است.	أَلَا إِنَّهُ الْغَرَّافُ مِنْ بَحْرِ عَمِيقٍ	۴۰
۲۵۶	بدانید که او هر صاحب فضلی را به قدر فضلش و هر صاحب جهلی را به قدر جهلش، نشان و درجه می دهد.	أَلَا إِنَّهُ يَسْمُ كُلَّ ذِي فَضْلٍ بِفَضْلِهِ وَكُلَّ ذِي جَهْلٍ بِجَهْلِهِ	۴۱
۲۵۷	بدانید که او انتخاب شده و برگزیده خداوند است.	أَلَا إِنَّهُ خَيْرُهُ اللَّهُ وَ مُخْتَارُهُ	۴۲

آدرس	ترجمه	متن	
۲۵۸	بدانید که او وارث همه علوم است.	أَلَا إِنَّهُ وَارِثُ كُلِّ عِلْمٍ	۴۳
۲۵۹	بدانید که او خبر دهنده از پروردگار عزوجل است.	أَلَا إِنَّهُ الْمُخْبِرُ عَنْ رَبِّهِ عَزَّوَجَلَّ	۴۴
۲۶۰	بدانید که او راه یافته و راهنمایی استوار است.	أَلَا إِنَّهُ الرَّشِيدُ السَّدِيدُ	۴۵
۲۶۱	بدانید که کارها به او سپرده شده است.	أَلَا إِنَّهُ الْمُفَوَّضُ إِلَيْهِ	۴۶
۲۶۲	بدانید که پیشینیان به آمدنش بشارت داده اند.	أَلَا إِنَّهُ قَدْ بَشَّرَ بِهِ مَنْ سَلَفَ مِنَ الْقُرُونِ بَيْنَ يَدَيْهِ	۴۷
۲۶۳	بدانید که او به عنوان حجت، باقی می ماند و بعد از او حجتی نیست.	أَلَا إِنَّهُ الْبَاقِي حُجَّةٌ وَلَا حُجَّةَ بَعْدَهُ	۴۸
۲۶۴	بدانید که کسی بر او چیره نمی شود و کسی بر ضد او یاری نمی گردد.	أَلَا إِنَّهُ لَا غَالِبَ لَهُ وَلَا مَنصُورَ عَلَيْهِ	۴۹
۲۶۵	بدانید که او ولی خدا در زمین است.	الْأَوَّلُ وَلِي اللَّهِ فِي أَرْضِهِ	۵۰
۲۶۷	بدانید که من بعد از پایان سخنرانی ام، شما را دعوت می کنم که در رابطه با قبول بیعت او و اقرار به ولایت او، با من دست بدهید و پس از من، دست در دست او بگذارید.	أَلَا وَ إِنِّي عِنْدَ انْقِضَاءِ خُطْبَتِي أَدْعُوكُمْ إِلَى مُصَافَقَتِي عَلَى بَيْعَتِهِ وَ الْإِقْرَارِ بِهِ، ثُمَّ مُصَافَقَتِهِ بَعْدِي	۵۱
۲۶۸	بدانید که من با خدا بیعت کرده ام و علی با من بیعت کرده است.	أَلَا وَ إِنِّي قَدْ بَايَعْتُ اللَّهَ وَ عَلِي قَدْ بَايَعَنِي	۵۲
۲۷۸	بدانید که حلال و حرام، بیش از آن است که همه آنها را بشمارم و بشناسانم.	أَلَا إِنَّ الْحَلَالَ وَ الْحَرَامَ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ أَحْصِيَهُمَا وَ أَعْرِفَهُمَا	۵۳
۲۸۱	بدانید و این مطلب را به یاد داشته باشید و آن را حفظ کنید و به یکدیگر سفارش نمایید و آن را جابه جا نکنید و تغییر ندهید.	أَلَا فَادْكُرُوا ذَالِكَ وَ احْفَظُوا وَ تَوَاصَوْا بِهِ، وَ لَا تُبَدِّلُوهُ وَ لَا تُغَيِّرُوهُ	۵۴

آدرس	ترجمه	متن	
۲۸۲	بدانید که سخن خود را دوباره تکرار می‌کنم.	أَلَا وَإِيَّيَ أَجِدُّ الْقَوْلَ	﴿۵۵﴾
۲۸۲	بدانید و نماز به پا دارید.	أَلَا فَاقِمُوا الصَّلَاةَ	﴿۵۶﴾
۲۸۳	بدانید که بالاترین امر به معروف، آن است که سخن مرا بفهمید.	أَلَا وَإِنَّ رَأْسَ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ أَنْ تَنْتَهُوا إِلَيَّ قَوْلِي	﴿۵۷﴾

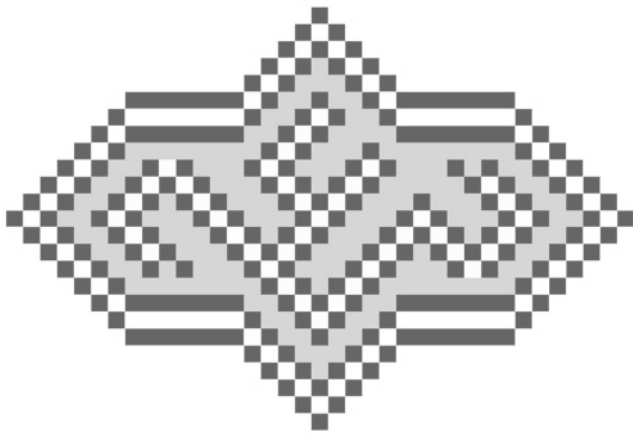
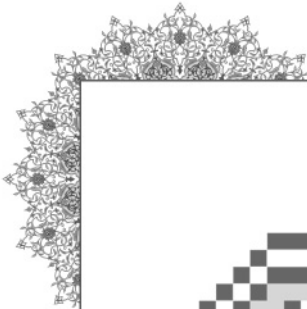

نفرین‌ها

■ نفرین‌ها:

پیامبر عظیم الشان ﷺ که رحمت للعالمین است و بسیار کم پیش آمده که کسی را نفرین نماید، به خاطر اهمیت ولایت و برای گوشزد به آثار بد مخالفت با ولایت، حدود ۱۲ بار در این خطبه، مخالفان و دورشوندگان از راه و رسم ولایت را نفرین می‌نماید تا به کسانی که از راه ولایت و امامت فاصله می‌گیرند، هشدار کافی را داده باشد.

آدرس	ترجمه	متن	
۱۱۳	هر کس با او مخالفت کند، ملعون است.	مَلْعُونٌ مِّنْ خَالِفِهِ	۱
۱۵۲	ملعون است، ملعون است، مغضوب است، مغضوب است، مغضوب است کسی که این گفته مراد کند و با آن موافقت ننماید.	مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ، مَغْضُوبٌ مَغْضُوبٌ مَنْ رَدَّ عَلَيَّ قَوْلِي هَذَا وَلَمْ يُوَافِقْهُ	۲
۱۵۳	هر کس با علی دشمنی کند و ولایت او را نپذیرد، لعنت و غضب من بر او باد.	مَنْ عَادِيَ عَلِيًّا وَلَمْ يَتَوَلَّهُ فَعَلَيْهِ لَعْنَتِي وَغَضَبِي	۳
۱۶۷	خدایا ... هر که با او دشمنی می کند، دشمن بدان.	اللَّهُمَّ ... عَادِ مَنْ عَادَاهُ	۴
۱۷۵			۵
۱۶۷	هر که راکه تنهائش می گذارد، تنها گذار.	وَاحْذُلْ مَنْ خَذَلَهُ	۶
۱۷۵			۷
۱۷۵	هر که انکارش می کند، از خود دور ساز.	وَالْعَنْ مَنْ أَنْكَرَهُ	۸
۱۷۵	هر که حقش را نادیده می گیرد، مورد خشم خود قرار ده.	وَأَغْضِبْ عَلَيَّ مَنْ جَحَدَ حَقَّهُ	۹
۲۰۲	آنان را همانند اصحاب سبت (یهودیانی که با خدا نیرنگ کردند) لعنت می کنیم.	نَلْعَنُهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ	۱۰
۲۱۸	خدا زورگیران و تجاوزگران را لعنت کند.	أَلَا لَعَنَ اللَّهُ الْغَاصِبِينَ الْمُغْتَصِبِينَ	۱۱
۲۳۹	رحمت خدا از دوزخیان دور باد.	فَسُخِّطُوا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ	۱۲

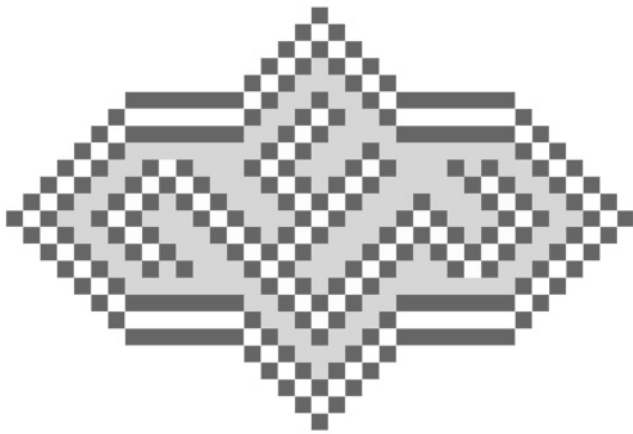
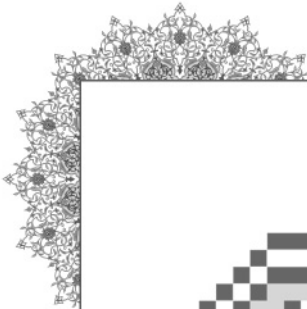
دعاها دربارہ حضرت علی علیہ السلام

■ دعاها درباره حضرت علی عليه السلام در خطبه

در این خطبه، پیامبر عظیم الشان اسلام حضرت محمد بن عبدالله صلی الله علیه و آله، ۵ مرتبه برای دوستان و محبان حضرت علی صلوات الله علیه، دعا فرموده‌اند. دعا برای دوستان و محبان حضرت علی صلوات الله علیه، از این نکته مهم - که پیامبر رحمت و مهربانی، در اثناء خطبه یا در پایان خطبه، اکثر دعاها را معطوف به موضوع ولایت امیرالمومنین صلوات الله علیه نموده‌اند - به درستی می‌توان نتیجه گرفت که هدایت تمام مسلمین، در همین دعا است و سرهدایت، در «صراط علی حق» نهفته است. پس همه مسلمانان، باید با پیامبر صلح و دوستی و مهربانی، هم صدا شوند و این‌گونه دعا کنند:

آدرس	ترجمه	متن	
۱۶۷	خداوندا! دوستداران او (علی علیه السلام) را دوست دار.	اَللّٰهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ	۱
۱۷۵			۲
۱۶۷	به هر کس که یاری اش می کند، یاری رسان.	وَانْصُرْ مَنْ نَصَرَهُ	۳
۱۷۵			۴
۳۰۸	خدایا! به خاطر آنچه که به انجام رساندم و فرمان دادم، مؤمنان را بیامرز.	اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِيْنَ (يٰمَا اَدْنَيْتُ وَاَمَرْتُ)	۵

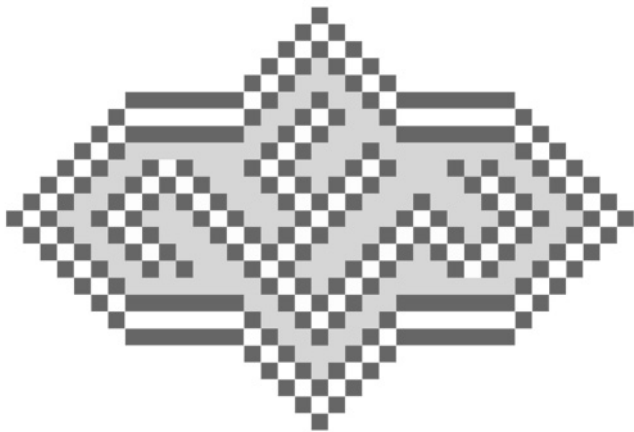
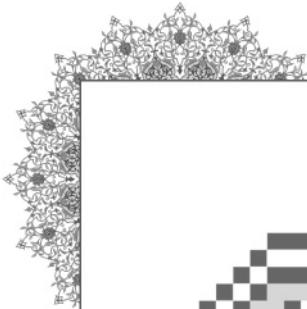
سخن آخر

■ سخن آخر

در جمع‌بندی این خطبه شکوهمند و به دست آوردن آمار کلی آن، معلوم می‌شود که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله، در این کلام نورانی، حداقل ۴۷۴ مرتبه به صورت‌های مختلف، درباره وجود مقدس حضرت علی صلوات الله علیه صحبت نموده و اهمیت مسأله جانشینی و امامت امیرالمؤمنین علی صلوات الله علیه را بیان فرموده است.

تعداد	موضوعات بیان شده درباره علی علیه السلام در خطبه غدیر	
۱۶ آیه	آیات خطبه درباره امیرالمومنین (ع)	۱
۴۳ مرتبه	اسامی حضرت	۲
۲۸ مرتبه	معاشراالناس درباره حضرت	۳
۱۶۰ مرتبه	فضائل حضرت	۴
۲۱ مرتبه	اوامردرباره حضرت	۵
۷ مرتبه	نواهی درباره حضرت	۶
۹۶ ضمیر	ضمائر متصل ارجاع شده به حضرت	۷
۷ ضمیر	ضمائر منفصل ارجاع شده به حضرت	۸
۱۴ ضمیر	ضمائر مستتر ارجاع شده به حضرت	۹
۳ مورد	قسم های مربوط به حضرت	۱۰
۲۱ مرتبه	خصوصیات دوستان حضرت علی صلوات الله علیه	۱۱
۱۲ مرتبه	خصوصیات دشمنان حضرت	۱۲
۳۰ مورد	الها در مورد حضرت	۱۳
۱۲ مرتبه	نفرین به دشمنان حضرت	۱۴
۴ مرتبه	دعاها در حق حضرت	۱۵
۴۷۴	جمع تمام نکات بیان شده درباره حضرت علی علیه السلام	

سؤالات مسابقه

۱. پیامبر(ص) در ابلاغ دستور الهی، از چه موضوعی بیم و آگاهی داشتند؟

الف: آزار یهودیان

ب: اجرا نشدن دستور الهی

ج: حیل‌های مسخره‌کنندگان و کمی با تقوایان و زیادی منافقان.

۲. پیامبر خدا (ص) صاحب اختیار مردم را صرفاً چه کسی دانستند؟

الف: خدا

ب: پیامبر و علی و فرزندان او(ع)

ج: همه موارد

۳. پیامبر(ص) در خطبه غدیر، در باره کدام عمل فرمودند که اعمالتان را نابود می‌نماید و خداوند بر شما غضب می‌کند و شما را به شعله‌ای از آتش و مس‌گداخته مبتلا می‌کند؟

الف: متنت گذاشتن بر خدا و رسول، به خاطر اسلام آوردن.

ب: قبول نکردن ولایت امیرالمومنین.

ج: مخالفت و آزار امیرالمومنین.

۴. پیامبر اکرم (ص) رضایت خدا از خودشان را در گرو چه امری می‌دانند؟

الف: در صورتی که حج را خوب به جا آورم و به مردم پیاموزم.

ب: در امر رسالت، رفتار نیک با مردم داشته باشم.

ج: آنچه در حق علی(ع) نازل شده، ابلاغ نمایم.

۵. پیامبر اکرم(ص) چه قانونی را تا روز رستاخیز مداوم می‌داند؟

الف: این که هیچ دانشی نیست جز آن که من و علی(ع) آن را می‌دانیم.

ب: این که ولی شما، خدا و پیامبر و علی و امامان بعد از او(ع) است.

ج: این که حکومت الهی همیشه برقرار است.

۶. به فرموده پیامبر اسلام (ص) چه کسی بر مومنان، سزاوارتر از خودشان است؟

الف: خداوند

ب: خدا و پیامبر(ص)

ج: خدا و پیامبر(ص) و علی(ع) و فرزندان او

۷. به فرموده پیامبر اسلام (ص)، خدا دین را با چه چیزی تکمیل نموده است؟

الف: نزول قرآن

ب: امامت حضرت علی(ع)

ج: ظهور حضرت مهدی(عج)

۸. پیامبر اکرم (ص) در خطبه غدیر فرمود: به علی (ع)، با عنوان سلام کنید.
 الف: امیرالمومنین
 ب: وصی رسول اکرم
 ج: حجت خدا
۹. آیه ابلاغ (یا ایها الرسول بلغ ما انزل الیک من ربک...) مربوط به کدام سوره و آیه قرآن است؟
 الف: سوره حجرات، آیه ۵
 ب: سوره رعد، آیه ۲۰
 ج: سوره مائده، آیه ۶۷
۱۰. پیامبر (ص) در خطبه غدیر، اطاعت امیرالمومنین (ع) را بر چه کسانی واجب دانست؟
 الف: مجاهدین و انصار و عرب و عجم و بزرگ و کوچک
 ب: هریک تا پرست و آزاد و بنده و سیاه و سفید
 ج: الف و ب
۱۱. به فرموده پیامبر (ص)، آشکار کننده باطن و تفسیر قرآن کیست؟
 الف: امام علی (ع)
 ب: پیامبر اسلام (ص)
 ج: امام مهدی (عج)
۱۲. ترجمه این جمله چیست؟ انه امام من الله ولن یتوب الله علی احد انکرو لایتبه.
 الف: علی (ع) از طرف خداوند، امام شیعیان و شما است و کسی که او را انکار کند، شفاعت ما شامل حالش نمی شود.
 ب: او از سوی خدا امام است و خدا هرگز توبه منکر او را نمی پذیرد.
 ج: علی (ع) از طرف خدا معرفی شده است و توبه شما را قبول می کند.
۱۳. واقعه غدیر خم در چه سالی اتفاق افتاد؟
 الف: هشتم هجرت
 ب: هشتم بعثت
 ج: دهم هجرت
۱۴. پیامبر اکرم (ص) در خطبه غدیر فرمود: «ای مردم! این علی، برادر من و وصی من و جامع علم من و جانشین من است در ...»
 الف: در میان امتی که به من ایمان آورده اند.
 ب: در تفسیر کتاب خداوند عزوجل
 ج: گزینه الف و ب

۱۵. منظور خدا از «امام مبین» در سوره یس (و کُلُّ شَيْءٍ احْصِيْنَاهُ فِيْ اِمَامٍ مَّبِيْنٍ) چه کسی است؟
 الف: وجود مقدس پیامبر اکرم (ص)
 ب: وجود مقدس امیر المؤمنین (ع)
 ج: فرشتگان مقرب الهی

۱۶. طبق فرمایش پیامبر (ص) در روز غدیر، منظور خدا از «جنب الله» در آیه «ان تقول نفس یا حسرتا علی ما فطرت فی جنب الله» کیست؟
 الف: پیامبر اکرم (ص).
 ب: امیر المؤمنین علی (ع)
 ج: امام زمان (عج)

۱۷. پیامبر اکرم (ص) کدام یک از دلایل زیر را برای فضیلت دادن امام علی (ع) توسط مردم بیان فرمود؟
 الف: زیرا هیچ علمی نیست مگر آن که خدا آن را در پیامبر (ص) گرد آورده و هیچ علمی نیست مگر آن که پیامبر (ص) آن را به علی (ع) آموخته است.
 ب: زیرا خدا او را فضیلت داده است.
 ج: الف و ب

۱۸. پیامبر خدا (ص) در روز غدیر، کدام یک از ویژگی‌های زیر را برای حضرت مهدی (عج) بر شمرد؟
 الف: انتقام گیرنده از ظالمان، فتح کننده قلعه‌ها و منهدم کننده آنها، انتقام گیرنده خون اولیای خدا.
 ب: انتخاب شده از سوی خداوند، وارث همه علوم، احاطه دارنده بر همه دانستی‌ها.
 ج: الف و ب

۱۹. پیامبر (ص) از افراد حاضر در غدیر خم خواستند که درباره امام علی (ع)، چگونه با پیامبر (ص) بیعت کنند؟
 الف: بگویند که با قلب و جان و زبان و دستانمان با تو بیعت می‌کنیم.
 ب: بگویند که ما از این قول بر نمی‌گردیم و پیمان نمی‌شکنیم.
 ج: الف و ب

۲۰. تعداد نام‌های علی (ع) که در غدیر توسط پیامبر ذکر شده است، چند مورد می‌باشد؟

الف: ۴۳ بار

ب: ۳۷ بار

ج: ۶۹ بار

۲۱. پیامبر در این خطبه، مجموعاً به چند نکته درباره علی (ع) اشاره فرموده‌اند.

الف: ۱۸۷ نکته

ب: ۳۱۳ نکته

ج: ۴۷۴ نکته

۲۲. چند مورد از خطاب معاشرالناس، در مورد امیرالمومنین (ع) می‌باشد؟

الف: ۴۴ مورد

ب: ۱۷ مورد

ج: ۲۸ مورد

۲۳. پیامبر (ص) در این خطبه، چند صفت از صفات امیرالمومنین (ع) را بیان فرموده‌اند؟

الف: ۲۱۱ صفت

ب: ۱۶۰ صفت

ج: ۱۱۹ صفت

۲۴. طبق فرموده رسول خدا (ص) در روز غدیر، شیطان از چه خصوصیت انسان استفاده کرد و آدم را از بهشت بیرون کرد؟

الف: با حسد

ب: با دادن وعده دروغ

ج: با خیرخواهی

۲۵. ثقل اکبر و ثقل اصغر در کجا بر پیامبر (ص) وارد می‌شوند؟

الف: در دروازه بهشت

ب: کنار حوض کوثر

ج: در عرصه محشر

پاسخنامه

ردیف	الف	ب	ج	شماره آدرس
۱				
۲				
۳				
۴				
۵				
۶				
۷				
۸				
۹				
۱۰				
۱۱				
۱۲				
۱۳				
۱۴				
۱۵				
۱۶				
۱۷				
۱۸				
۱۹				
۲۰				
۲۱				
۲۲				
۲۳				
۲۴				
۲۵				

